

ÅRSRAPPORT

2015

Omsorgsboliger

Ullensaker kommune

Vekstkommunen— tilgjengelig, attraktiv og handlekraftig

FORORD

Rådmannens årsrapport til kommunestyret, som legges fram sammen med årsregnskapet, er en viktig del av kommunens styringssystem. Her rapporteres hva som er oppnådd i 2015 i forhold til de mål som kommunestyret og hovedutvalg satte gjennom budsjett og styringskort høsten 2014. Målene i styringskortene er basert på balansert målstyring med fokus på områdene samfunn, brukere, medarbeidere og økonomi. Årsrapporten bør gi et viktig grunnlag for videre prioritering inn mot Budsjett 2017/økonomiplan 2017-2020.

Befolkningsveksten i kommunen er fortsatt høy, og den prosentvise veksten var i 2015 på 2,6 % (2,7 % i 2014). Ullensakers innbyggertall var ved utgangen av året 34 189. Kommunen preges av stor mobilitet. Mens innbyggertallet økte med 879 (872 i 2014) var det hele 5 514 personer som flyttet enten inn eller ut av kommunen i 2015. Dette gir betydelige utfordringer for mange av kommunens tjenesteområder.

Årsregnskapet for 2015 viser et godt økonomisk resultat. Kommunens netto driftsresultat for 2015 er på 93,3 mill kr eller 4,3 % av brutto driftsinntekter, noe som er godt over statlig anbefalte måltall. Netto finansutgifter i prosent av driftsinntektene ble 7,0 %, noe som er uendret fra 2014. Samtidig økte netto lånegjeld pr innbygger til kr 79 065, en økning på kr 2 505 eller 3,3 % i 2015. Av total rentebærende lånegjeld utgjør ikke-rentabel gjeld ca 66 % (lånegjeld som kommunen selv bærer kostnadene ved/øvrige lånegjeld blir dekket av statlige tilskudd eller fra andre).

Regnskapsmessig mindreforbruk i 2015 ble 43,7 mill kr. I dette resultatet ligger blant annet en merinntekt på frie inntekter på ca. 14 mill kr sett mot justert budsjett. Kommunens netto finansutgifter ble ca 8 mill kr lavere enn budsjettet. I resultatet for 2015 ligger også en reduksjon av balanseført premieavvik på ca. 5 mill kr. Rådmannen anser at resultatet for 2015 gir uttrykk for god økonomistyring i alle deler av virksomheten. Kommunen kan med dette resultatet styrke frie fond betydelig, noe som anses helt nødvendig for å takle svingninger i økonomien på sikt. Rådmannen ser det fortsatt som særdeles viktig å videreføre den sterke og meget gode budsjettdisiplinen som utvises ute i enhetene.

Den høye befolkningsveksten krever en kontinuerlig utvikling og tilpasning av det kommunale tjenestetilbudet. Etter rådmannens vurdering har Ullensaker kommune gjennom mange år med høy vekst utviklet en omstillingsdyktig organisasjon som takler denne utfordringen. Rådmannen vil likevel peke på at nivået på investeringer i de nærmeste årene bør vurderes nøye med tanke på kommunens økonomiske bærekraft. Årsrapporten gir en rekke beskrivelser av hvordan organisasjonen håndterer økt behov for kommunale tjenester på en både god og kostnadseffektiv måte, og med tilfredsstillende tilbakemeldinger fra brukerne. Rådmannen ønsker derfor å takke kommunens mange ledere og øvrige ansatte for den flotte innsatsen for Ullensaker kommune i 2015. Samtidig vil jeg takke for et godt og konstruktivt samarbeid med kommunens folkevalgte gjennom året.

Ullensaker, 31. mars 2016

Tor Arne Gangsø
rådmann

INNHALDSFORTEGNELSE

SAMMENDRAG	6
1 ORGANISERING	9
2 SAMFUNN	14
3 BRUKERE	18
4 MEDARBEIDERE	21
5 ØKONOMI	28
5.1 Regnskapsresultater	28
5.2 Driftsinntekter	33
5.3 Driftsutgifter	37
5.4 Utvikling i sentrale nøkkeltall	40
5.5 Finans	46
5.6 Investeringer.....	54
5.7 Tiltak for å ivareta betryggende kontroll	57
6 ÅRSRAPPORT FOR SKOLE OG BARNEHAGE	58
6.1 Oppsummering for skole og barnehage.....	58
6.2 Grunnskole	59
6.3 Voksenopplæringen	66
6.4 Barnehagetilbudet	69
6.5 Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)	75
6.6 SB-stab	77

7 ÅRSRAPPORT FOR HELSEVERN OG SOSIAL OMSORG 78

7.1	Oppsummering for helsevern og sosial omsorg	78
7.2	HS fellesfunksjoner.....	81
7.3	Tildelingsenheten.....	83
7.4	PRO enhetene	86
7.5	Rehabilitering Utredning Forebygging (RUF).....	89
7.6	Helsevern.....	93
7.7	NAV Ullensaker	95
7.8	Bolig med bistand (BMB)	100
7.9	Forebyggende barn og ungdom (FBU)	103

8 ÅRSRAPPORT FOR TEKNISK, IDRETT OG KULTUR..... 108

8.1	Oppsummering for teknisk, idrett og kultur	108
8.2	PKT ledelse.....	110
8.3	Kultur.....	110
8.4	Utbygging	114
8.5	Kommunale eiendommer og Selvfinansierende boliger	116
8.6	Vann, avløp, renovasjon og veg	120

9 ÅRSRAPPORT FOR OVERORDNET PLANLEGGING..... 125

9.1	Oppsummering for overordnet planlegging.....	125
9.2	Areal og landbruk (AREAL).....	127
9.3	Plan og næring	132
9.4	Personal og organisasjonsutvikling	134
9.5	Økonomienheten	136
9.6	Kommunikasjon og service	137
9.7	eStab	140
9.8	Rådmannens stab.....	140
9.9	Fellesposter innen overordnet planlegging.....	140

SAMMENDRAG

SAMFUNN

Den høye befolkningsveksten i Ullensaker fortsatte i 2015. Prosentvis befolkningsøkning ble 2,6 % mot 2,7 % i 2014. Antall innbyggere ved utgangen av 2015 er 34 189, en økning på 879 personer. I 2014 økte befolkningen med 872 personer.

Det ble i 2015 gitt midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest på 395 boliger, og det ble igangsatt 357 nye boliger.

Cirka 24 200 personer har sitt arbeid i Ullensaker. De fleste er sysselsatt innenfor service, transport og logistikk. I kommunen er det pr 4. kvartal 2014 ca 17 300 innbyggere i arbeid, omtrent halvparten har sitt arbeidssted innenfor kommunens grenser. Omlag 15 700 pendler til Ullensaker fra andre kommuner. Dette gjør Ullensaker til en av kommunene i Norge med høyest nettoinnpendling.

Siste innbyggerundersøkelse ble gjennomført i 2014, forrige undersøkelse før dette ble gjennomført i 2011. I undersøkelsen fremkom det klart at ullsokningen generelt sett er godt fornøyd med kommunen. Helhetsvurderingen ligger på 4,6 som er 0,2 høyere enn forrige undersøkelse og betydelig høyere (0,6) enn gjennomsnittet for Østlandet. Ikke minst viser det at kommunen har stor grad av tillit og et godt omdømme hos sine innbyggere.

Kommuneplan har vært et sentralt tema i 2015, og ny Kommuneplan 2015-2030 ble vedtatt i kommunestyret 7. september 2015.

BRUKERE

Det gjennomføres både interne brukerundersøkelser vedørende stabsfunksjoner og egne brukerundersøkelser under de enkelte tjenesteområdene. For nærmere omtale se kapittel 3 og kapittel 6-9.

MEDARBEIDERE

Antall ansatte i kommunen pr 31.12.2015 er 2.029, mens antall årsverk er 1 749. Ullensaker kommune arbeider kontinuerlig med tiltak for å rekruttere og beholde medarbeidere.

Arbeidsmiljøundersøkelsene de siste årene har vist at trivselen er gjennomgående høy blant kommunens medarbeidere. Siste undersøkelsen som ble gjennomført i 2014 viste en positiv utvikling sett mot forrige undersøkelse fra 2012. På alle dimensjoner ble det oppnådd gjennomsnittscore på samme nivå som i 2012 eller bedre. Arbeidsgivers krav til resultater er akseptabelt nivå 4,0 og ønsket nivå 4,5. Gjennomsnitt for hele kommunen totalt er 4,6, så målsettingen var dermed oppfylt.

ØKONOMI

Driftsinntektene er på 2 197 mill kr og driftsutgiftene er på 2 060 mill kr. Dette gir et brutto driftsresultat for 2015 på 137 mill kr. Netto finansutgifter er 7 mill kr lavere enn budsjett.

Netto driftsresultat for 2015 er på 93,9 mill kr, 4,3 % av brutto driftsinntekter. Tilsvarende for Kommunegruppe (Kgr) 13 er 2,7 %. Netto bruk av fond og overføring til investeringsregnskapet utgjør 50,2 mill kr, og regnskapsmessig mindreforbruk er etter dette på 43,7 mill kr. Til sammenligning var det regnskapsmessige mindreforbruket i 2014 på 9,7 mill kr.

Frie inntekter i 2015 på 1 591 mill kr er 14 mill kr eller 1,1 % høyere enn budsjett. Innbetalt skatt på 825 mill kr er 9 mill kr høyere enn budsjett.

Skatteinngangen i Ullensaker regnet per innbygger har siden 2002 blitt gradvis redusert sett i forhold til nasjonal skatteinngang og har de fem siste årene ligget under landsgjennomsnittet. I 2015 var skatteinngangen per innbygger 94 % av landsgjennomsnittet, mot 96,0 % i 2014.

Netto finanskostnader i % av brutto driftsinntekter er i 2015 7 %, uendret fra 2014. I Kgr 13 er andelen for 2015 3,6 %, en økning fra 2014 på 0,3 %.

Sammenlignet med Kgr 13 bruker Ullensaker mindre ressurser til administrasjon og tjenesteproduksjon. Kravet i styringskortet om 10 % lavere ressursbruk i tjenesteproduksjonen er oppfylt på de aller fleste tjenesteområdene.

Justert budsjett ordinære investeringer for 2015 er på brutto 477 mill kr. Det er brukt 376 mill kr. For 2015 er 69 % av kommunens ordinære investeringer finansiert med lån. For 2014 ble 67 % lånefinansiert.

Rentebærende låneportefølje har økt med 148 mill kr til 2,9 mrd kr i 2015, hvorav lån til rentable investeringer på VAR området, selvfinansierende boliger og startlån er beregnet til ca. 705 mill kr. Gardermolånet er rentefritt og utgjør 155 mill kr ved utgangen av 2015. Det gjenstår 13 like årlige avdrag på 11,9 mill kr før dette lånet er nedbetalt. Netto lånegjeld pr innbygger er kr 79 065, en økning på kr 2 535 eller 3,3 % i 2015. Netto lånegjeld pr innbygger i Kgr 13 er på kr 48 305 og økte med kr 3 383 eller 7,5 % pr innbygger.

Resultatenhetene har 2015 et samlet mindreforbruk mot justert budsjett på 7 mill kr. Hovedutvalgsområdet HHS har et merforbruk, HSB, HTIK og HOP har alle mindreforbruk. Enhetene har generelt i 2015 gjennom stram økonomistyring bidratt til det positive resultatet for kommunen.

Disposisjonsfondet er på 85,8 mill kr pr 31.12.2015, en netto økning på 8,1 mill kr, mens ubundet investeringsfond er på 3,2 mill kr, uendret fra 2014.

HOVEDUTVALG FOR SKOLE OG BARNEHAGE

I 2015 har fagområdet skole og barnehage samlet et mindreforbruk på 1,6 mill kr eller 0,2 % av nettorammen. Grunnskolen samlet har et merforbruk på 1 mill kr. SB-stab har et merforbruk på 0,2 mill og PPT et merforbruk på 0,4 mill kr. Kommunale barnehager viser et positivt resultat på 1,3 mill kr. Barnehage Felles har et mindreforbruk på ca. 1,6 mill kr.

HOVEDUTVALG FOR HELSEVERN OG SOSIAL OMSORG

Resultatet for HS samlet gir et merforbruk i 2015 på 3,2 mill kr, tilsvarende 0,6 %. Dette er 0,1% høyere enn akseptert avvik.

Det har i 2015 vært et stort fokus på å sikre god økonomisk kontroll ved alle enhetene.

Merforbruket innen hovedutvalgsområdet skyldes i hovedsak:

- Flere omsorgsovertakelser innen barnevernet
- Kommunal medfinansiering
- Mer bruk av overtid og innleie av vikarer enn budsjettet
- Flere ressurskrevende brukere gjennom året

HOVEDUTVALG FOR TEKNISK, IDRETT OG KULTUR

Hovedutvalget har et samlet mindreforbruk på 6,4 mill kr. Utvalgsområdet har flere økonomiske usikkerhetsmomenter i sine enheter som for eksempel energi, snøbrøyting og besøkstall på kulturarrangementer og kino. Alle disse elementene har slått positivt ut i 2015 og bidrar til hovedutvalgets mindreforbruk, i tillegg har det gjennom året vært ubesatte stillinger som har gitt innsparinger på lønnsbudsjettet.

HOVEDUTVALG FOR OVERORDNET PLANLEGGING

HOP's ordinære enheter har i 2015 et samlet mindreforbruk på 1,9 mill kr. HOP's fellesposter har et samlet mindreforbruk på 18,8 mill kr . Hovedårsak til mindreforbruket er lavere pensjonskostnader enn budsjettet.

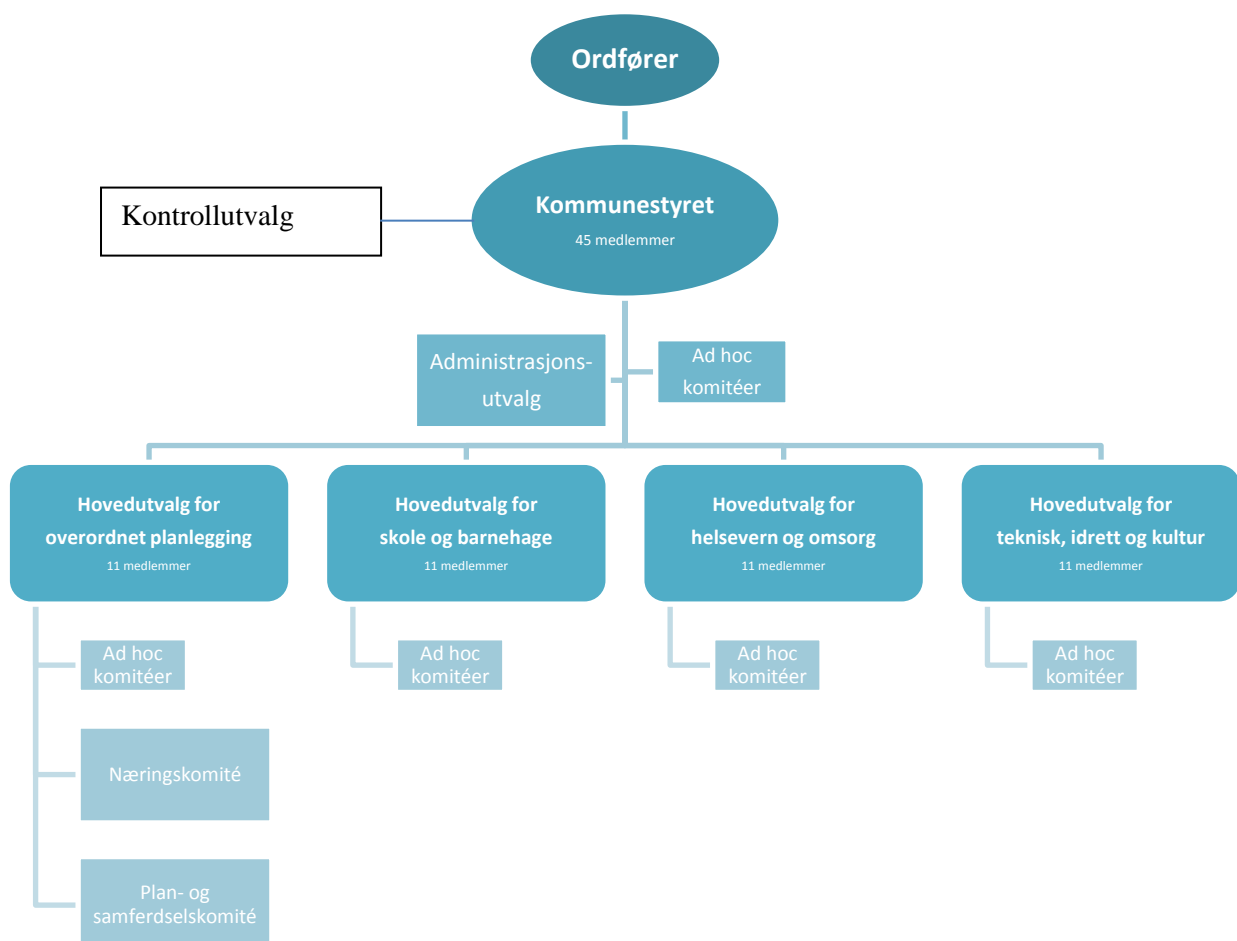
1 ORGANISERING

Politisk organisering

Det politiske styringssystemet i Ullensaker kommune er betegnet som en modifisert hovedutvalgsmodell. Kommunestyret består av 45 valgte representanter. Blant disse velges ordfører og varaordfører. Under Kommunestyret, som har all myndighet det ikke velger å delegere, er det opprettet fire hovedutvalg inndelt på bakgrunn av fagfelt. Hovedutvalgene er satt sammen etter forholdstallsprinsippet.

Hovedutvalgene er satt sammen etter forholdstallsprinsippet. Alle hovedutvalg behandler saker både av langsiktig karakter og rene driftsoppgaver. Hovedutvalgene er endelig vedtaksmyndighet som beskrevet i kommunens delegeringsreglement og innstiller til kommunestyret der myndigheten ikke er delegert.

I tillegg til hovedutvalgene, inneholder den politiske organiseringen de lovpålagte organene kontrollutvalg, eldreråd, kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og administrasjonsutvalg. Videre er det opprettet en Viltneid og rådgivende komiteer på områdene grunnskole, næring, plan og samferdsel. Hovedutvalgene har anledning til å opprette ad hoc komiteer til prosjektarbeid.

Administrativ organisering

Administrativt er kommunen organisert etter en tre-nivå-modell. Kommunestyret delegerer myndighet til rådmannen med rett til å videredelegere. Rådmannen delegerer myndighet videre til kommunaldirektørene og ledere for stabs- og støtteenhetene. Kommunaldirektørene delegerer myndighet videre til de enhetsledere som rapporterer til vedkommende.

Kommunaldirektørene er fagdirektører med følgende ansvarsområder:

- Skole, barnehage: Alle enheter under HSB
- Helse og sosial: Alle enheter under HHS
- Plan, kultur og teknisk: Alle enheter under HTIK, samt Plan og næring og Areal og landbruk fra HOP.

Kommunestyret har gitt enhetene stor grad av selvstendighet i daglig drift innenfor politisk fastsatte rammer i budsjett, virksomhetsplan og krav til måloppnåelse.

Organisasjonskart for administrasjonen i Ullensaker kommune

* Voksenopplæring og eStab er interkommunale enheter i ØRU-samarbeidet. eStab ble vedtatt innlemmer i DGI fra 01.07.2015

Selskaper og interkommunale samarbeid

Øvre Romerike Utvikling – ØRU – er samarbeidsorganet for kommunene på Øvre Romerike: Nes, Eidsvoll, Hurdal, Nannestad, Gjerdrum og Ullensaker. Disse utgjør en naturlig region for interkommunalt samarbeid knyttet til utvikling og drift av tjenester. Regionen hadde pr 1. januar 2016 100.210 innbyggere, og har sterk befolkningsvekst. Det ble i 2010 utarbeidet en ny strategiplan for ØRU-samarbeidet etter en omfattende politisk prosess. Tilsvarende er en egen ØRU IKT-strategi utarbeidet. Det er per i dag aktivt samarbeid med andre kommuner og fylkeskommuner på følgende områder:

Aksjeselskap

- OrbitArena AS
- Øvre Romerike Industriservice AS (ØRI)

Interkommunale selskaper (IKS)

- Øvre Romerike Brann og Redning IKS (ØRB)
- Øvre Romerike Avfallsselskap IKS (ØRAS)
- Digitale Gardermoen IKS (DGI)
- Øvre Romerike Revisjonsdistrikt IKS (vedtatt oppløst)
- Romerike Revisjon IKS (etablert 01.06.2014)
- Romerike Kontrollutvalgssekretariat IKS
- Romerike Krisesenter IKS

Interkommunalt samarbeid (kommuneloven § 27)

- Ullensaker og Nannestad interkommunale vannverk (UniVann)
- Arbeidsgiverkontrollen Øvre Romerike
- Øvre Romerike utvikling (ØRU)
- Øvre Romerike interkommunale innkjøpsamarbeid (ØRIK, del av ØRU)
- Tunet interkommunale samarbeid - Tunstyret

Interkommunalt samarbeid – Vertskommune-modellen (vertskommune i parentes)

- Voksenopplæring (Ullensaker)
- Jessheim interkommunale legevakt (Ullensaker)
- Ullensaker og Gjerdrum Landbrukskontor (Ullensaker)
- Interkommunalt Byggetilsyn (Ullensaker)
- eStab (Ullensaker)
- Miljørettet helsevern (Nannestad)

Balansert målstyring

Ullensaker kommune har balansert målstyring som styringssystem. Balansert målstyring er et strategisk verktøy som medvirker til å se sammenhengen mellom mål, tiltak og resultater. Gjennom rapportering på fokusområdene vil administrasjonen dokumentere måloppnåelse og resultater til politisk nivå.

Samfunn, Brukere, Medarbeidere og Økonomi er valgt som fokusområder. Samfunn og Brukere representerer de eksterne målområder, mens Medarbeidere og Økonomi utgjør de interne målområder.

Tabellen under viser mål og resultatkrav for 2015 som gjelder for alle enhetene:

Styringskort 2015 - Ullensaker kommune

Fokusområder	Målsetting	Resultatmål
Samfunn	Tilhørighet, nettverk og identitet i en kommune i sterk endring og vekst.	Arealforbruket pr. innbygger i tettstedene skal gjennom fortetting/befolkningsvekst reduseres i kommuneplanperioden.
		Positiv utvikling i risikofaktorer for folkehelse slik disse er dokumentert av nasjonale myndigheter.
		Innbyggernes trivsel målt i innbyggerundersøkelse skal være høyere enn landsgjennomsnittet.
		Kommunen skal dokumentere et positiv bidrag til å redusere CO2-utslipp til atmosfæren.
Brukere	Gode og forutsigbare tjenester.	Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnitt
		Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav
		Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling
Medarbeidere	Motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere.	Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet
		Alle stillinger skal besettes med fagkompetanse i hht stillingsvurderingssystemet.
		Sykefraværet reduseres fra foregående år.
Økonomi	Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	10 % mindre ressursbruk til produksjon enn K gr.13.
		Akseptert mindreforbruk 3,0 % eller merforbruk 0,5 %
	Bærekraftig kommuneøkonomi	Netto driftsresultat skal være 3-5 % (kommunen samlet)
		Avsetning til disposisjonfond skal være minimum 2% av driftsinntektene inntil fondet utgjør 5% av brutto driftsinntekter (kommunen samlet).
		Minimum 25 % egenkapitalfinansiering av ikke-rentable investeringer (kommunen samlet).

De enkelte enhetene har enhetsspesifikke resultatmål på fokusområdet Bruker. Disse er gjengitt under den enkelte enhet i kapittel 6-9.

2 SAMFUNN

For fokusområdet Samfunn er det vedtatt følgende resultatmål:

Målsetting	Resultatmål
Tilhørighet, nettverk og identitet i en kommune i sterk endring og vekst.	Arealforbruket pr. innbygger i tettstedene skal gjennom fortetting/befolkningsvekst reduseres i kommuneplanperioden.
	Positiv utvikling i risikofaktorer for folkehelse slik disse er dokumentert av nasjonale myndigheter.
	Innbyggernes trivsel målt i innbyggerundersøkelse skal være høyere enn landsgjennomsnittet.
	Kommunen skal dokumentere et positiv bidrag til å redusere CO2-utslipp til atmosfæren.

Det legges vekt på fortetting/transformasjon i pågående planarbeid. Dette gjelder overordnede planer (kommuneplan og kommunedelplaner), samt reguleringsplaner. Høy utnyttelse er også ofte i samsvar med eiendomsutviklernes ønsker. Det er imidlertid ikke arbeidet systematisk med å hente ut statistikk for dette over tid.

Utfordringene for Ullensaker kommune når det gjelder Folkehelse har ikke endret seg mye i forhold til tidligere målinger. Dette viser folkehelsebarometeret for 2015 der kommunen har utfordringer med mobbing i 10. klasse, mestringsnivå i lesing for 5. klasse, frafall fra videregående opplæring og antall arbeidsledige i alderen 15-29 år. Men det er en marginal bedring fra 2014 på disse måltallene. Kommunen har iverksatt konkrete prosjekter for å bidra til en positiv utvikling. Det gjennomføres årlig flere prosjekter for å bidra til bedret folkehelse for flere grupper av befolkningen i kommunen.

Sist gjennomførte innbyggerundersøkelse er fra 2014. Gjennomsnittlig score er 4,3. Dette er høyere enn resultatene fra forrige undersøkelse som ble gjennomført i 2011 og snittet for Østlandet, som begge var på 4,1. Resultatene er nærmere omtalt i eget avsnitt lenger ned i dette kapittelet.

Det foreligger ikke data som er relevante og egnet for å dokumentere utviklingen vedr. CO2-utslipp til atmosfæren. Men Ullensaker kommune har fokus på tiltak for å bidra til lavere CO2-utslipp, særlig gjelder det energiøkonomiske tiltak ved vedlikehold av eksisterende bygningsmasse, både når det gjelder kommunale boliger og formålsbygg. Men ikke minst i utvikling av nye bygg oppnås stor effekt. Eksempelvis er nye Nordkisa skole og Jessheim is- og flerbrukshall bygget og klassifisert som lavenergibygg. I tillegg har alle enheter kontinuerlig fokus på å redusere papirbruken i den daglige virksomheten. Mye informasjon som sendes fra skoler og barnehager sendes elektronisk. Samtlige skoler har tatt i bruk digital meldingsbok som erstatter tradisjonell papirbasert meldingsbok og ranselpost. Enhetene sorterer avfall, og elever på 4. og 9. trinn blir invitert til ØRAS for å lære om avfallssortering. Implementering av både inngående og utgående eFaktura, eHandel, elektronisk arkivering samt digitalisering av kommunikasjon med kommunens innbyggere vil også bidra til å redusere forbruket av papir betydelig.

Oslo Lufthavn

Ullensaker har som følge av etableringen/åpningen av Oslo Lufthavn (OSL) på Gardermoen i 1998, vært av de kommunene i landet med klart størst vekst. Dette har gitt kommunen mange muligheter og utfordringer, både i samfunns- og arealplanlegging og tjenesteproduksjon.

Med hovedflyplassen utgjør Jessheim og Gardermoen-området, «Gardermobyen», kjernen i en region som er robust, livskraftig og tilgjengelig. Tilrettelegging av arealer til boliger og næringsliv har styrket kommunens evne til å dra nytte av denne posisjonen. Den store utbyggingen av både boliger og næringsbygg, har gitt en dynamisk utviklingskraft. Dette har gitt en urbanisering av Jessheim og utvikling av næringsområdene både på Kløfta, Jessheim og i Gardermoen Næringspark.

Arbeidsplasser

Det er om lag 24 200 arbeidsplasser i Ullensaker, av disse er i underkant av 13 000 på hovedflyplassen. Det har vært en nedgang i antall ansatte på flyplassen de siste årene som følge av omstruktureringer på flyplassen/i bransjen. Passasjertallet for OSL i 2015 var på om lag 24,7 millioner passasjerer, noe som innebærer en økning på 1,65 % i forhold til 2014. Dette er lavere vekst enn foregående år (4,8 %). Til sammenlikning hadde Kastrup 26,6 millioner passasjerer i 2015, dette representerer en vekst på 3,8 % (6,5 % foregående år).

I Ullensaker var det ca. 17 300 innbyggere i arbeid pr 4. kvartal 2014 (siste tilgjengelige data i SSB), omtrent halvparten har sitt arbeidssted innenfor kommunens grenser. Omlag 15 700 pendler til Ullensaker fra andre kommuner. Dette gjør Ullensaker til en av kommunene i Norge med høyest nettoinnpendling.

Befolkningsveksten i 2015

Ullensaker kommune hadde 34.189 innbyggere pr. 31.12.2015, og er fortsatt i sterk vekst. Veksten siste år var på 2,63 % (879 personer). For 2014 var tilsvarende tall 2,69 % (872 personer). Den prosentvise veksten for 2015 er imidlertid noe lavere enn gjennomsnittet for de siste 10 årene (2005 – 2015), da den årlige innbyggerveksten i gjennomsnitt har vært på 3,5 % pr. år.

Befolkningsutvikling											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Folkemengde pr 31.12	25 269	25 966	26 934	28 138	29 088	30 081	31 044	31 743	32 438	33 310	34 189
Årlig netto tilvekst	713	697	968	1 204	950	993	963	699	695	872	879
Årlig netto tilflytting	546	458	790	977	711	774	729	464	473	654	692
% årlig vekst	2,9 %	2,8 %	3,7 %	4,5 %	3,4 %	3,4 %	3,2 %	2,3 %	2,2 %	2,7 %	2,6 %

Kilde: SSB

Nettoflytting er den faktor som i størst grad bidrar til vekst i befolkningen, for 2015 var denne på 692 personer, se tabell under. Fødselsoverskuddet utgjorde 187 personer (222 i 2014).

Folketall 31.12.2014	33 310
Fødte	388
Døde	201
Fødselsoverskudd	187
Innvandring	447
Utvandring	273
Innflytting (innenlandsk)	2 658
Utflytting (innenlandsk)	2 140
Nettoflytting inkl inn- og utvandring	692
Folkevekst	879
Folketall 31.12.2015	34 189

Kilde SSB

Befolkningen viser en høy grad av mobilitet. 5.518 personer flyttet enten til eller fra kommunen i løpet av 2015. I 2014 var tilsvarende tall 5.326 personer. Av de som flyttet til kommunen kom 2.658 fra andre kommuner i Norge, mens 447 personer flyttet fra utlandet. Av de som flyttet ut av kommunen, flyttet 2.140 til andre kommuner i landet og 273 personer flyttet til utlandet.

Boligbyggingen i 2015

Kommunens egne tall for boligbygging er som følger i 2015 (2014, 2013 i parentes):

- igangsatte boliger: 357 (203, 352)

- midlertidig brukstillatelse/ferdigattest: 395 (285, 430)

Som det framgår er det ikke entydig sammenheng mellom bolig- og innbyggervekst. Ulike faktorer, f.eks. boligpriser/rente, arbeidsmarked og husholdnings/familiestørrelse, er faktorer som virker inn her. Måltall i gjeldende kommuneplan er på 500 nye boenheter årlig.

Folkehelse

I tråd med føringer fra ny Lov om Folkehelsearbeid, har helsefremmende og forebyggende arbeid vært et satsingsområde også i 2015. Ny kommuneplan ble ferdigstilt høsten 2015 hvor rammer for den ønskede samfunnsutviklingen ble fastsatt jf. lov om folkehelse § 1. Overordnet for kommuneplanen fremheves det at folkehelse skal sikres i planarbeidet, jf. plan og bygningsloven § 3-1 bokstav f), og lov om folkehelse § 6. Kommunen setter seg i førersetet for en utvikling med folkehelse som et av de førende prinsippene, hvor de ulike politikkområdene tar ansvar for gjennomføring av folkehelse tiltakene.

Helsevern og sosial omsorg har hatt ansvaret for organisering av tverrsektorielt folkehelseforum. Forumet skal sikre ledelsesforankring i folkehelsesatsingen i alle sektorer i kommuneorganisasjonen. Ledelsesforankringen er grunnlaget for at alle sektorer har vært inkludert i arbeidet med oversiktsdokument for folkehelse. Oversiktsdokumentet er et grunnlagsdokument for det nye kommunestyrets utarbeidelse av planstrategi.

Samarbeidet med Høgskolen i Oslo og Akershus, når det gjelder folkehelseforskning, har vært videreført, og høgskolen vil bruke Ullensaker som forskningsarena.

Folkehelseuka ble gjennomført for fjerde gang, og er et folkehelse tiltak iverksatt av kommunen, men som inviterer frivillige lag og foreninger til å delta med egne arrangement i tillegg til kommunens egne. Årets uke hadde også denne gang god oppslutning, og det ble gjennomført nærmere 80 arrangement. Folkehelseuka har fått mange private næringsdrivende innen livsstil, aktivitet og kosthold til å tilby sine tjenester og varer, gratis eller rimelig i løpet av uka.

Det er opprettet et interkommunalt nettverk for folkehelse på øvre Romerike (FØR), som skal bidra til økt kompetanse om folkehelsearbeidet. FØR skal gi mulighet for utveksling av erfaringer, og til å løfte motivasjonen og fokuset på felles folkehelseutfordringer. FØR vil også gi et større befolkningsgrunnlag for studier/forskning innenfor folkehelseområdet.

Norsk folkehelseinstitutt viser i folkehelsebarometeret for Ullensaker kommune 2015, ubetydelige endringer i utfordringsbildet for kommunen. Eksempelvis ligger Ullensaker fortsatt over landsgjennomsnittet i statistikken for antallet med lavest mestringsnivå i lesing 5. klasse. Kommunen har også fortsatt over landsgjennomsnittet i frafall fra videregående skole og antall arbeidsledige i alderen 15-29 år, men for frafallet i videregående skole er det en liten forbedring. Det er etablert konkrete prosjekter for disse gruppene, herunder blant annet Aktivitetshuset på Algarheim for søkere av sosialhjelp i alderen 18-25 år. Disse prosjektene har som mål å bidra til en positiv utvikling.

Kommunen har også i år gjennomført Folkehelseuke, for å motivere og inspirere bredt til en helsefremmende livsstil, både innad i egen organisasjon og for hele Ullensaker sin befolkning. Flere skoler deltar i et Trivselslederprogram, hvor elever er trivselsledere med ansvar for ulike aktiviteter i friminuttene for de andre elevene. Alle skoler og barnehager har jevnlig ulike aktivitetsdager hvor fysisk aktivitet og sunn mat er i fokus.

Innbyggerundersøkelsen

Ullensaker kommune gjennomfører med jevne mellomrom innbyggerundersøkelse som et ledd i sin strategi for dialog med sine innbyggere. Innbyggerundersøkelse ble gjennomført i 2014, forrige undersøkelse ble gjennomført i 2011. I siste innbyggerundersøkelse ble 1000 innbyggere invitert til å delta i undersøkelsen. Svarprosenten var på 28 %, hvilket er 10 % høyere enn i 2011. Svarprosenten for hele landet var på 17 %.

Innbyggerundersøkelse søker å fange opp innbyggernes vurderinger som deltakere og meningsbærere om hvilket omdømme kommunen har på forskjellige områder. I innbyggerundersøkelsen er det stilt et begrenset antall spørsmål om kommunale tjenester. Det er ikke nødvendig med egen erfaring med tjenesten for å kunne svare på disse spørsmålene. Dette til forskjell fra en brukerundersøkelse hvor man spør brukerne hvordan de opplever ulike forhold ved tjenesten de har mottatt fra kommunen som bruker eller pårørende.

Kommunen har benyttet verktøyet som finnes på «bedrekommune.no». Innbyggerundersøkelsen består av tre hovedtemaer:

- Kommunens omdømme som tjenesteleverandør
- Kommunen som bosted
- Befolkningens tillit til at lokaldemokratiet fungerer

	Ullensaker 2009	Ullensaker 2011	Ullensaker 2014	Snitt Landet	Høyest kommune	Lavest kommune
Tjenester fra kommunen - bruker	4,3	4,3	4,7	4,6	5,5	3,7
Transport og tilgjengelighet i kommunen	3,5	3,3	3,8	3,1	3,9	2,3
Natur, landskap og friluftsliv	4,1	4,0	4,1	4,5	5,1	4,1
Levekår	4,2	4,0	4,2	4,3	5,2	3,8
Servicetilbud	4,8	4,6	4,8	4,0	5,4	2,8
Boligtilbud	4,1	3,7	3,8	4,0	4,8	3,0
Kultur og idrett	4,6	4,5	4,7	4,4	5,3	3,3
Trygghet	4,6	4,6	5,0	5,1	5,4	4,7
Miljø i kommunen	4,6	4,5	4,8	5,1	5,5	4,4
Næring og arbeid	4,1	4,1	4,1	3,6	5,0	3,6
Klima og energi	3,9	3,7	3,9	3,7	4,4	3,3
Bomiljø og senterfunksjoner	4,3	4,2	4,4	4,0	4,8	3,3
Utbygging og utvikling	4,0	3,9	4,1	3,7	4,8	3,0
Kommunen som bosted	5,0	4,8	4,9	4,8	5,4	4,1
Møte med din kommune	3,7	3,7	3,8	3,4	4,9	2,9
Tillit	4,0	4,0	4,1	3,7	4,4	3,1
Helhetsvurdering	4,4	4,4	4,6	4,0	5,2	3,1
Snitt totalt	4,2	4,1	4,3	4,1	5,0	3,4

Tabell Resultater innbyggerundersøkelsen

Ved sammenligning med kommunens egne resultater over tid viser samtlige områder høyere eller lik score som i 2011. Helhetsvurderingen bekrefter også en bedring i resultat, respondentene oppgir å være mer fornøyd i 2014 enn i 2011, helhetsvurderingen er opp fra 4,4 til 4,6. Sammenlignet med gjennomsnittet for kommunene som har gjennomført undersøkelsen scorer også Ullensaker høyere på alle områder, bortsett fra temaene *Natur, landskap og friluftsliv*, *Levekår*, *Boligtilbud*, *Trygghet* og *Miljø i kommunen*.

3 BRUKERE

For fokusområdet Brukere er det vedtatt følgende resultatmål:

Målsetting	Resultatmål
Gode og forutsigbare tjenester.	Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnitt
	Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav
	Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling

Resultatkrav

Ullensaker har som mål å yte ”gode og forutsigbare tjenester” til sine innbyggere. Resultatmålene på tjenestene er knyttet til omfang/dekningsgrad, kvalitet og brukertilfredshet.

I denne delen av årsrapporten gis det en helhetlig oppsummering av brukermåling og brukertilfredshet i kommunen. I omtalen av de enkelte tjenesteområder/enheter gis det en mer detaljert rapportering knyttet til oppfølgingen av de enhetsvise styringskortene.

Brukerundersøkelser generelt

Brukertilfredshet måles gjennom ulike former for kartlegging. Det er fastsatt for hver enhet hvilke målemetoder som skal benyttes. De ulike brukerundersøkelsene som benyttes er delt i følgende to kategorier:

1. Intern brukerundersøkelse - stabsfunksjoner
2. Egne lokale brukerundersøkelser

I tillegg gjennomfører kommunen hvert 2. eller hvert 3. år en bred innbyggerundersøkelse. Denne undersøkelsen er omtalt under årsrapportens samfunnsdel.

For å skaffe de tjenesteproduserende enhetene mer eksakt kunnskap om brukertilfredsheten er det et mål å gjennomføre årlige undersøkelser innen alle vesentlige tjenesteområder, og resultatene innarbeides i årsrapporten. Dette gjelder også tjenesteområder som har for få svar til å oppnå resultat i innbyggerundersøkelsen.

Intern brukerundersøkelse - stabsfunksjoner

Det ble gjennomført intern brukerundersøkelse i 2014. Undersøkelsen gir svar på hva kommunens ledere mener om de interne stabsfunksjonene, hvorvidt stabene gir den bistand og service som forventes. Tabellen under viser gjennomsnittlig oppnådd resultat pr stabsfunksjon:

Stab	Snitt Administrasjon	Snitt Norge	Høyest kommune	Lavest kommune
HR/Personal	4,5	4,7	5,3	4,2
Økonomi	5,0	5,0	5,1	4,4
IKT	4,1	4,1	4,7	3,9
Arkiv/dokumentsenter	4,7	4,8	5,3	4,6
Servicetorg/sentralbord	4,8	4,9	5,4	4,6
Renhold	4,5	4,5	4,9	4,5
Vaktmester	4,3	4,3	4,9	4,3
Snitt totalt	4,6	4,6	5,1	4,4

Målsettingen er å oppnå resultater likt med landsgjennomsnittet. I undersøkelsen for 2014 viser tabellen at oppnådd resultat er 4,6, det samme som gjennomsnittet for landet.

Tjenesteytende brukerundersøkelser

Det er i 2015 gjennomført egne brukerundersøkelser innenfor følgende tjenesteområder:

Hovedutvalgsområde for Skole og barnehage

- Elevundersøkelse skolene
- Foreldreundersøkelse skolene
- SFO-brukerundersøkelse

Hovedutvalgsområde for helsevern og sosial omsorg

- Hjemmetjenesten
- Dagsenter
- Fysio- og ergoterapitjenesten
- Helsesøstertjenesten
- NAV
- Ungdomshusene
- Familieteamet

Skolene

Elev- og foreldreundersøkelsen er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet. Elevundersøkelsen er obligatorisk på 7. og 10. trinn og blir i Ullensaker gjennomført på 5.-10. trinn. Foreldreundersøkelsen er frivillig fra statlig hold, men er vedtatt gjennomført ved alle skolene i Ullensaker.

Formålet med foreldreundersøkelsen er at foresatte skal få si sin mening om læring, hjem-skole-samarbeid og trivsel ved skolen. Når det gjelder spørsmål vedrørende mobbing, er resultatene på nivå med det nasjonale snittet. Vedrørende forventninger hjem-skole samarbeid er det en positiv utvikling og resultatene er like eller bedre enn landsgjennomsnittet.

Resultater fra elevundersøkelsen måler læringsmiljøet ved skolen slik det oppfattes av elevene. En har valgt å ha et spesielt fokus på spørsmål om mobbing, elevvurdering, bråk og uro på skolen. Resultater for Ullensakerskolen er lik eller bedre enn landsgjennomsnittet for mobbing, bråk og uro. På flere skoler viser resultatene så lav andel elever som rapporterer om mobbing at resultatene er prikket fra Utdanningsdirektoratet. Når det gjelder elevvurdering er resultatet bedre enn landet.

Når det gjelder SFO-undersøkelsen er målsetting oppfylt, på samme nivå som 2014-resultatet og noe bedre enn landsgjennomsnittet.

Helsevern og sosial omsorg

PROene

Høsten 2015 ble det gjennomført brukerundersøkelser på institusjonene ved de 3 bo- og aktivitetssentre og RUF ved korttids- og rehabiliteringsavdelingen. Brukerundersøkelsen ble gjennomført både for beboere og pårørende.

Resultater for brukerundersøkelse for beboere har hatt positiv utvikling på samtlige områder siden 2011. Områder som scorer høyest er trivsel, respektfull behandling og helhetsvurdering.

Informasjon og brukermedvirkning er områder som har forbedringspotensial. Resultatene for avdeling Toppen ved PRO Jessheim Vest skiller seg ekstra positivt ut, siden resultater for samtlige områder ligger over 5.

Også resultater for brukerundersøkelser for pårørende har hatt positiv trend siden 2011.

Respektfull behandling, trivsel og helhetsvurdering er områder hvor pårørende gir institusjonene høyest score. Det institusjonene får lavest score på er brukermedvirkning.

NAV

Det er gjennomført brukerundersøkelse i 2015, som viser fremgang fra 2014 på sentrale områder. Enhetens mål var å ha fremgang, og enhetens målsettinger er oppnådd på disse områdene.

Bolig med bistand (BMB)

Enheten har våren 2015 gjennomført pårørendeundersøkelse som ledd i et prosjekt som omhandler pårørendesamarbeid. Målet med prosjektet har vært å sikre et forpliktende og godt pårørendesamarbeid rundt alle brukerne i Bolig med bistand. Svarprosenten på spørreundersøkelsen var i underkant av 50 %. Ca. 50 % av de som har svart oppgir at de er veldig fornøyde. Ca. 35 % oppgir at de er ganske fornøyd med tilbudet brukeren får, mens 15 % sier både og. Ingen oppgir at det er lite fornøyd eller ikke fornøyd

Forebyggende barn og unge (FBU)

I forbindelse med barneverntjenesten sin deltakelse i KS effektiviseringsnettverk ble det våren 2015 gjennomført brukerundersøkelse. Resultatet fra undersøkelsen viser at brukerne er fornøyd med tiltakene de får fra barneverntjenesten. Imidlertid gir de uttrykk for at hjelpen de får ikke gjør det lettere for dem å gi god omsorg, og de opplever heller ikke at hjelpen de får bidrar til at barna utvikler seg på en god måte. Dette dreier seg i stor grad om kommunikasjon om roller, tiltak og de forbedringsmuligheter som ligger i jevnlig evaluering av tiltakene med aktiv brukermedvirkning.

FABU

Det er gjennomført brukerundersøkelser for familieteamet på FABU i 2015. Undersøkelsen viser at brukerne av tilbudet føler seg godt forstått, hørt og respektert. Brukerne forteller at lokalene er gode og at tilbudet passer for den enkelte. Det er likevel påpekt noen utfordringer i forhold til bygningen og de fysiske utforminger.

4 MEDARBEIDERE

Det er vedtatt følgende mål for fokusområdet Medarbeidere:

Målsetting	Resultatmål
Motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere.	Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet
	Alle stillinger skal besettes med fagkompetanse i hht stillingsvurderingssystemet.
	Sykefraværet reduseres fra foregående år.

Det gjennomføres jevnlig medarbeiderundersøkelse blant kommunens ansatte. Siste undersøkelse ble gjennomført i 2014. Da ble medarbeidertilfredsheten i kommunen målt til 4,7. Det er 0,1 prosentpoeng bedre enn landsgjennomsnittet og forrige måling i 2012.

Kommunen får stort sett tilsatt arbeidstakere med ønskede kvalifikasjoner. Etter en forvaltningsrevisjon er det startet opp et arbeid for å få til mer styring av kompetanseutvikling i kommunen på overordnet nivå. Kompetansestrategi ble utarbeidet og vedtatt i 2015 og arbeidet med kompetanseplaner for alle sektorene er igangsatt i 2015 og skal slutføres i 2016.

Årsverk og ansatte

Ullensaker kommune er en kommune i sterk vekst og det stilles store krav til kommunen som arbeidsgiver. Ullensaker kommune skal ha fokus på å være en attraktiv arbeidsgiver. Det er derfor viktig å ha en arbeidsgiverpolitikk som er tilpasset de endringene som skjer i egen organisasjon, samfunnet generelt og de krav som tillegges kommunen som arbeidsgiver i framtiden. Ullensaker kommune skal være en åpen organisasjon med fokus på verdier som etikk, lojalitet og kvalitet.

Utviklingen i antall årsverk og ansatte i kommunen fra 2008 til 2015 er som vist:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall årsverk	1 428	1 430	1 468	1 537	1 660	1 719	1 749
Antall ansatte	1 813	1 814	1 820	1 897	1 987	2 013	2 029

Tabell 4.1 Utvikling i ansatte og årsverk

Fra 2014 til 2015 har vi hatt en økning på 16 ansatte og 30 årsverk. Økningen i antall årsverk i 5-årsperioden tilsvarer 19,1 %. I den samme perioden har det vært en befolkningsvekst på 13,7 %. Antall årsverk øker mer enn antall ansatte og skyldes at kommunen arbeider aktivt for å redusere antall deltidsstillinger. Ullensaker kommune har i 2015 flest ansatte i aldersgruppen 40-49 år, med 29,5 % av totalen. Gruppen under 20 år er den minste, med bare 0,1 % etterfulgt av aldersgruppen 60+ som omfatter 10,4 % av de faste ansatte. Dersom en tar med faste vikarer i tallene har kommunen 2200 ansatte.

Medarbeidertilfredshet

Siste medarbeiderundersøkelse ble gjennomført i 2014. Neste medarbeiderundersøkelse gjennomføres i 2016.

Rekruttering

I 2015 har det vært 446 tilsettingssaker i sentralt tilsettingsutvalg, dette tilsier ca 670 kontrakter (inkludert vikariater). Kommunen får stort sett tilsatt arbeidstakere med ønskede kvalifikasjoner, men det har vært utfordringer med å besette enkelte fagstillinger, spesielt kan nevnes vernepleiere, i tillegg

til enkelte prosjektstillinger innen teknisk sektor. Det er også utfordringer med å rekruttere innenfor enkelte lederstillinger og fagstillinger generelt.

Ullensaker kommune bruker til en viss grad vikarbyråer og da spesielt innenfor pleie- og omsorgssektoren ved kortvarige vikariater og ved ferieavvikling. Ullensaker kommune reviderer sin lønnspolitikk med jevne mellomrom for å tilrettelegge for en lønnspolitikk som både er markedstilpasset og kan knyttes opp til begrepene likhet og rettferdighet. Det er utfordrende på områder der kommunen er i konkurranse med privat sektor, særlig gjelder dette lønnsbetingelsene.

Kompetanseutvikling

Opplærings- og kompetanseplanen for 2015 hadde følgende hovedområder:

- Lederutvikling
- Systemopplæring
- HMS-kurs
- Sektorielle opplæringstiltak
- Diverse kurs

Det gjennomføres et eget lederskoleringsprogram for nytilsatte ledere som setter den enkelte leder inn i de kravene kommunen stiller innenfor ledelse, personal og økonomi. Det er avholdt flere samlinger i Lederforum, som omfatter alle ledere i kommunen, med hovedfokus på helsefremmende ledelse og styring. Innenfor tradisjonelle kurs/opplæringstiltak er det gitt tilbud om kurs både internt i kommunen og i kurssamarbeidet i ØRU-kommunene. Av kurstilbud kan nevnes HMS-kurs, hjertestarterkurs, seniorekurs og sykefraværsoppfølging. Sektorvise opplæringstiltak er gjennomført i henhold til enhetenes opplæringsplaner.

Ullensaker kommune har utarbeidet og vedtatt en overordnet kompetansestrategi i 2015. Hensikten med en kompetansestrategi er å gi føringer for kompetansearbeidet på alle nivåer i Ullensaker kommune. Bidra til at kommunen mobiliserer, utvikler og anskaffer kompetanse på prioriterte områder som følge av vedtatte styringsdokumenter, mål og føringer og på tvers av enheter og tjenester. Kompetansestrategien legger vekt på tre hovedområder:

Ledelsesutvikling

MÅL:

Ullensaker kommune skal ha reflekterte og samfunnsorienterte ledere med et positivt menneskesyn og som har kunnskaper, evner, holdninger og adferd som bidrar til å mobilisere medarbeideres kompetanse, engasjement og prestasjoner. Fremme utviklings- og endringskultur.

STRATEGISK TILTAK:

- Utvikle ledertalenter i egen organisasjon.
- Iverksette utviklingsprogram tilpasset ledere på ulike nivåer.
- Ta i bruk coaching/karriereveiledning for ledere som har behov for endring.

Medarbeiderutvikling

MÅL:

Beholde medarbeidere som har riktig motivasjon og kompetanse for sin jobb, for å sikre gode resultater og kvalitet til brukerne. Medarbeidere er bevisst sin egen kompetanse, styrker og muligheter som grunnlag for å ta kloke valg for sin videre utvikling og karriere i dialog med sin leder.

STRATEGISK TILTAK:

- Etablere en karriereveiledningstjeneste som et individuelt rettet tilbud i omstillings/endringsprosesser og som et tilbud for å støtte medarbeider og ledere i utviklings – og karriereplanlegging.
- Utvikle alternative karriereveier/utviklingsløp for ulike faggrupper.

Teknologi**MÅL:**

Ledere og medarbeidere skal bruke oppdatert teknologi innenfor tjenesteproduksjon, kommunikasjon og utvikling. De skal ha kunnskaper, holdninger og ferdigheter som er nødvendig for å utnytte eksisterende teknologi og ta i bruk ny teknologi.

STRATEGISK TILTAK:

- Utvikle ledere og medarbeidernes evner og vilje til å ta i bruk tilgjengelige teknologiske løsninger som allerede finnes i kommunen/markedet og nye løsninger.
- Behov for å utvikle ledere og medarbeidernes forpliktelse, lojalitet og eierskap til å ta i bruk potensialet i teknologien.
- Utvikle gode e-læringsprogrammer og den digitale plattformen.

Med bakgrunn i den overordnede kompetanse-strategien er arbeidet med utarbeidelse av sektorvise kompetanseplaner startet opp i 2015 og slutføres i 2016.

Sykefravær/HMS

Foreløpige tall viser at det totale sykefraværet i 2015 var på 8,4 % i Ullensaker kommune.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Sykefravær	9,80 %	9,40 %	-	9,25 %	8,39 %

Tabell 4.3 Utvikling av sykefraværet de siste 5 årene.

For hovedutvalgsområdene fordelte sykefraværet seg slik i 2015

Hovedutvalgsområde	Sykefraværs %
Helsevern og sosial omsorg	9,40
Skole og barnehage	8,04
Teknisk, idrett og kultur	8,09
Overordnet planlegging	4,62
Totalt	8,39

Alder	-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-	I alt
Fraværsprosent	1,8	8,1	9,5	7,3	8,9	8,7	1,1	8,4

Tabell 4.5 Sykefravær i prosent fordelt på aldersgrupper.

Sykefraværet har vært høyest i aldersgruppen 40-39 år, etterfulgt av gruppen 50-59 år. Enhetene vil i sin rapportering si noe om sykefraværet innenfor den enkelte enhet.

Fra 1.7.2014 ble det inngått en ny IA-avtale og nye regler for oppfølging av sykmeldte og enhetene har utarbeidet egne mål med vekt på det som er hovedmålene for Ullensaker kommune. Fokuset i IA-avtalen for Ullensaker kommune er:

Delmål 1 - Sykefravær:

- Personalmøtene skal inneholde refleksjon rundt sykefravær og holdninger til sykefravær.
- Utarbeide tiltak på arbeidsplassen for hvordan en i fellesskap midlertidig kan tilrettelegge for en kollega slik at vedkommende kan utnytte/hente restarbeidsevne.
- Dialogmøte/oppfølgingsmøte gjennomføres fast etter 3 ukers sykmelding, der dette er hensiktsmessig.

Delmål 2 - Hindre frafall av personer med nedsatt funksjonsevne:

- Lage en tidsavgrenset tilretteleggingsplan for arbeidstaker med nedsatt funksjonsevne, så langt det er mulig, med evaluering av tilretteleggingen.

Delmål 3 – Avgangsalder:

Gjennomføre seniorsamtaler for alle ansatte fra og med fylte 60 år, og vurdere individuelle tiltak for at den enkelte kan stå lenger i arbeid.

Det har også i 2015 vært satt fokus på arbeid og psykisk helse. NAV-arbeidslivssenter har en kursrekke som heter «Ses i morgen» om dette temaet. Dette har blitt tatt inn som et obligatorisk tiltak i lederopplæringen og blitt gjennomført i Ullensaker under IA-avtalen. Kursrekka består av et 6 timers grunnkurs, samt fordypningskurs innen stress og krisehåndtering, samtalemetodikk og konflikthåndtering og forebygging. Denne kursrekka har vært obligatorisk for ledere og har vært tilbudt også til tillitsvalgte og verneombud. I alt har 365 ledere, tillitsvalgte og verneombud deltatt på disse kursene.

Ullensaker kommune har over lang tid jobbet med sykefravær ved at vi har hatt et relativt høyt sykefravær. Vi har satt fokus på ledelse, tett oppfølging og holdninger. Vi har i mange år hatt mange tiltak for å forebygge og redusere sykefraværet generelt. Vi ser at arbeidet over tid med mange og tiltak over tid har vært veldig bra og det har vært gjort veldig mye bra sentralt og ute i enhetene. Mange gode resultater der man har fokus på trivsel på arbeidsplassen og forebyggende individuell oppfølging. Allikevel ser vi at fraværet holdes «stabilt høyt». Med bakgrunn i dette har vi startet ett prosjekt for å sette fokus på enheter med høyt fravær og analysere og utarbeide tiltak slik at det blir et verktøy for kommunen og andre enheter til å oppnå sine IA-mål og sørge for at sykefraværet går ned. Prosjektet skal utarbeide forskjellige prosesser/tiltak som skaper aktivitet på arbeidsplassene. Øke lederskap, trivsel, arbeidsglede og øke produktiviteten - opprettholde/bedre tjenestekvaliteten. Prosjektet ble startet i 2015 og skal slutføres i 2017.

Oppfølging av gravide ansatte

Ullensaker kommune har en jordmor ansatt i 20 % stilling. Jordmoren deltar i trekantsamtaler med den gravide og lederen hennes for å gi lederen veiledning i forhold til oppfølging og tilrettelegging for den gravide, og veiledning til gravide ansatte for å gi trygghet i forhold til graviditeten og jobbsituasjonen.

Seniorpolitikk

Ullensaker kommune har en vedtatt seniorpolitikk. Dette for å være rustet i kampen om framtidens arbeidskraft. Vi er også avhengig av at ansatte står lenger i jobb. Dersom de fleste skulle velge å ta ut pensjon ved første mulighet, ved 62 år vil kommunen om kort tid kunne få en arbeidskraftutfordring.

Alle over 62 år, og som ikke har en delvis AFP får en senioravtale med enten ekstra 10 fridager eller bonus på kr. 40.000 hvert år. Dagene/beløpet reduseres etter stillingsstørrelse. De fleste velger bonusordning.

Det ble i 2015 avholdt seniorkurs i samarbeid med KLP, kurset er tilgjengelige også for våre ansatte som er tilsluttet Statens pensjonskasse.

Etisk standard

Ullensaker kommune vedtok i 2015 nye etiske retningslinjer. Etiske retningslinjer deles ut til alle ansatte ved tilsetting. Etikk er her et viktig element og det er slått fast at kommunen skal ha en høy etisk standard på alt sitt virke. Etikk er et sentralt tema i introduksjonskurs for alle nyansatte og i den særlige skoleringsen for nyansatte ledere. De nye etiske retningslinjene er gjennomgått på enhetens personalmøter. De folkevalgte har i 2015 fått utdelt de nye retningslinjene.

Kommunen har utarbeidet egen rutinebeskrivelse for varsling. Det kan varsles både tjenestevei, via tillitsvalgte/verneombud, og anonymt til Romerike Revisjon IKS. Rapporter om varsling legges regelmessig fram for administrasjonsutvalget. Varslingskanalen via leder og tillitsvalgte blir benyttet. Det er ikke mottatt varsel via revisjonen i 2015.

Likestilling

Det er et mål for Ullensaker kommune å ha et positivt arbeidsmiljø som på alle nivåer består av begge kjønn. Konkrete likestillingstiltak som gjennomføres i kommunen er:

- I utlysningsteksten til administrative topplederstillinger oppfordres kvinner til å søke. De har fortrinnsrett til disse stillingene hvis søkerne ellers står likt.
- Det tilstrebes en likefordeling av kvinner/menn i lederstillinger innenfor de ulike fagområder. Ullensaker kommunes andel av kvinner i lederstillinger i 2015 var på 70,6 %.
- Ullensaker kommune er positiv (i holdning og ressurser) til opplæring som kvalifiserer kvinner til å søke ledende stillinger.
- Garderobeforhold for begge kjønn tilrettelegges ved alle virksomheter i kommunen.
- Begge kjønn er representert i arbeidsgrupper som jobber med utviklingsprosjekter.
- Lønnspolitikken ivaretar likelønnsaspektet spesielt.
- Likestilling innenfor andre områder enn kjønn blir også ivaretatt i kommunen.

Enhetene tar inn et stort antall personer på praksisplass hvert år. De som er inne på praksisplass har avtale av ulik varighet ut i fra behov, alt fra 14 dager til ett år. Arbeidsgraden i avtaleperioden er også variabel ut i fra den enkelte praktikants funksjonsevne. NAV, som er den største formidleren, inngår vanligvis avtaler for 3 måneder med mulighet for forlengelse, maksimalt ett år. Gjennomsnittlig avtaleperiode er i underkant av 3,5 måneder pr. person. Via kommunens IA-avtale har vi forpliktet oss til å ha praksisplasser til disposisjon for NAV. Kommunen driver også utstrakt utprøving og omplassering av egne ansatte som får nedsatt funksjonsevne.

Ullensaker kommune hadde i 2015 fram til høsten 26 lærlinger samtidig fordelt på fagene barne- og ungdomsarbeiderfag, helsearbeiderfag, IKT-servicefag og kontorlag. Antall lærlinger ble redusert fra høsten 2015 på grunn av manglende budsjettmidler. Målet er å ha én lærling pr. 1.000 innbyggere. I 2015 var 6 av lærlingene våre menn.

Kommunen tilsetter stadig ansatte med annen etnisk bakgrunn. Dette gjelder både innenfor administrasjonen og i tjenesteytende enheter, samt lærlinger. Omfanget av dette er imidlertid ikke tallfestet.

Deltidsstillinger

Fast ansatte i deltidsstillinger og kvinners andel av total 2015

Stillingsprosent	Kvinner	Menn	Totalt	Andel kvinner
0-19,99%	53	4	57	93,0 %
20-39,99%	58	12	70	82,9 %
40-59,99%	136	19	155	87,7 %
60-79,99%	219	22	241	90,9 %
80-99,99%	156	13	169	92,3 %
100%	971	249	1220	79,6 %
Totalt	1593	319	1912	83,30 %

Tabell 4.6 Fast ansatte i deltidsstillinger.

Ullensaker kommune har en kjønnsammensetning med totalt 83,3 % kvinner og 16,7 % menn. Kvinneandelen er økt med 0,1 prosentpoeng fra 2014 da den var på 83,2 %. Blant kvinnene har 39,0 % deltidsstilling. Dette er en reduksjon på 1,8 prosentpoeng fra 40,8 % i 2014. I 2013 og 2012 var det henholdsvis 41,6 % og 47,2 % deltid blant kvinner. Dette viser at kommunens systematiske arbeid for å redusere deltid gir resultater.

Andelen menn i deltidsstilling er på 21,9 %. Her er det en reduksjon på 0,5 prosentpoeng fra 22,4 % i 2014. I 2013 og 2012 var det henholdsvis 21,6 % og 24,5 % deltid blant menn. Det er 15,5 % av kvinnene og 11,0 % av mennene som har stillingsbrøk under 60 %. Tilsvarende tall for 2014 var henholdsvis 16,9 % og 11,5 %.

Lønnsnivå

Lønnsnivå i ledende stillinger

Stillingskode / stillingsbet.	Kjønn	Antall	Gj.snitt årslønn	Kvinner lønn*
7003 Arb.leder	K	31	419 673	95,88 %
	M	7	437 700	
	Tot	38	423 536	
7453 Fagleder	K	5	471 520	101,10 %
	M	8	466 367	
	Tot	13	468 709	
7451/8451 Avd.leder	K	54	576 285	95,53 %
	M	23	603 272	
	Tot	77	583 645	
7954 Avd.leder skole	K	24	588 862	100 %
	M	8	590 000	
	Tot	32	589 176	
9451/9951 Enhetsleder	K	23	728 087	101,47 %
	M	11	717 545	
	Tot	34	724 676	

* Gjennomsnittslønn for kvinner i % av gjennomsnittslønn for menn.

Tabell 4.7 Lønnsnivå i lederstillinger

Den største forskjellen i gjennomsnittlig årslønn for ledere finner vi for avdelingsledere. I denne gruppen er det 70,1 % kvinner. Deres gjennomsnittslønn er 4,5 % lavere enn mennenes gjennomsnittslønn. I kroner utgjør differansen i gjennomsnittslønn for kvinner og menn ca. kr 27.000. Lønnsforskjellen mellom kvinnelige og mannlige ledere er totalt sett blitt litt større for gruppene arbeidsleder og avdelingsledere i 2015. Blant fagledere og enhetsledere er kvinnenes gjennomsnittslønn blitt høyere enn for mennene, i motsetning til i 2014. Blant avdelingsledere i skolen er lønnsnivået tilnærmet helt likt. Dette var også tilfelle i 2014.

Lønnsnivå for gjennomgående stillinger

Stillingskode/ stillingsbet.	Kjønn	Antall	Gj.snitt årslønn	Kvinner lønn*
6014/6572/ 6583	K	245	348 058	105,33 %
Arbeider/ assistent	M	39	330 434	
	Tot	284	345 519	
7076/7517	K	459	377 808	99,05 %
	M	58	381 434	
Fagarbeider	Tot	517	378 239	
6559	K	35	401 439	96,60 %
	M	5	415 580	
Konsulent	Tot	40	403 300	
7531/8530	K	152	479 083	92,88 %
Saksbehandler/ Rådgiver	M	47	515 815	
	Tot	199	487 479	

* Gjennomsnittslønn for kvinner i % av gjennomsnittslønn for menn.

Tabell 4.8 Lønnsnivå for gjennomgående stillingskoder

Kvinner har høyere gjennomsnittlig årslønn enn menn i arbeider-/assistentstillinger (ca. kr 18.000). Fra 2014 har forskjellen økt marginalt for arbeider-/assistentstillingene, mens de er redusert med 1 prosentpoeng for fagarbeiderstillingene. I konsulentstillingene har kvinnene marginalt lavere gjennomsnittslønn enn menn (ca. kr 14.000) sammenlignet med 2014. Størst forskjell mellom kjønnene finner vi blant saksbehandlere/rådgivere. Her er differansen på gjennomsnittlig årslønn på ca. kr 37.000, eller ca. 7 %.

For stillinger som er plassert med lønnsstige vil den enkelte ansattes lønnsansiennitet være av betydning for forskjeller mellom kjønnene.

5 ØKONOMI

Det er vedtatt følgende målsetting for fokusområdet Økonomi:

Målsetting	Resultatmål
Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	10 % mindre ressursbruk til produksjon enn K gr.13. Akseptert mindreforbruk 3,0 % eller merforbruk 0,5 %
Bærekraftig kommuneøkonomi	Netto driftsresultat skal være 3-5 % (kommunen samlet)
	Avsetning til disposisjonfond skal være minimum 2% av driftsinntektene inntil fondet utgjør 5% av brutto driftsinntekter (kommunen samlet).
	Minimum 25 % egenkapitalfinansiering av ikke-rentable investeringer (kommunen samlet).

Overordnet styringskort for økonomi inneholder økonomiske målsettinger både for enhetenes virksomhet og for kommunens totaløkonomi. I dette avsnitt omtales målsettinger for kommunens totaløkonomi og sentrale regnskapsposter. Resultater for enhetenes virksomhet omtales i egne kapitler for hovedutvalgsområdene. Målsettinger for kommunes totaløkonomi er som følger:

- Netto driftsresultat skal være 3-5 % av brutto driftsinntekter
- Avsetning til disposisjonsfond skal være minimum 2 % av brutto driftsinntekter inntil fondet utgjør 5 % av brutto driftsinntekter
- Minimum 25 % egenkapitalfinansiering av ikke-rentable investeringer

5.1 Regnskapsresultater

Tabellen nedenfor gir en oversikt over sentrale regnskapsposter (ansvar 93), og gir oversikt over hvor mye kommunen har disponibelt til gjennomføring av løpende drift/tjenesteutøving.

Tall i 1 000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik regnskap/justert budsjett	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
Skatteinngang	-825 440	-816 170	-9 270	-825 000	-785 830
Rammetilskudd	-765 865	-761 000	-4 865	-753 400	-727 631
Frie inntekter	-1 591 304	-1 577 170	-14 134	-1 578 400	-1 513 461
Kompensasjonssinnt mva invest.	0	0	0	0	0
Rentekomp. omsorg, skole, kirke	-7 432	-8 651	1 219	-8 651	-7 927
Statlige overføringer	-7 432	-8 651	1 219	-8 651	-7 927
Renteutgifter	79 706	84 349	-4 643	84 349	81 517
Tap finansielle instrumenter	0	0	0	0	0
Gevinst finansielle instrumenter	0	0	0	0	-514
Minimumsavdrag	78 423	78 105	318	78 105	70 412
Renteinntekter/utbytte	-13 035	-11 160	-1 875	-11 160	-15 836
Renteinntekter til fond	3	600	-597	600	3
Kalkulatoriske renter VAR	-26 563	-28 097	1 535	-28 097	-23 772
Netto finans	118 535	123 797	-5 261	123 797	111 810
Avsetning til disposisjonsfond	10 798	10 798	0	230	33 765
Overført til investeringsregnskapet	23	0	23	0	30
Bruk av tidligere års regnskapsm. mindreforbruk	-9 662	-9 662	0	0	-27 916
Bruk av disposisjonsfond	-900	-900	0	0	-14 788
Sum netto avsetninger og overføringer	259	236	23	230	-8 910
Til fordeling drift	-1 479 942	-1 461 788	-18 154	-1 463 024	-1 418 488
Enhetene	1 436 235	1 461 788	-25 553	1 463 024	1 408 826
Regnskapsmessig mindreforbruk	-43 707	0	-43 707	0	-9 662

Tabell 5.1.1 Regnskapsoversikt – sentrale poster

Tabellen viser frie inntekter for 2015 på 1 591 mill. Etter netto finanskostnader samt bruk/avsetning til fond gir dette 1 480 mill til drift av kommunens virksomhet for 2015. Av dette er 1 436 mill brukt til virksomheten i 2015, noe som gir et mindreforbruk på 43,7 mill.

Tabellen på neste side viser økonomisk resultat for de ulike virksomheter/virksomhets-områder i 2015:

(tall i 1000 kr)		Netto regnskap 2015	Netto justert budsjett 2015	Netto opprinnelig budsjett 2015	Mer- og mindre-forbruk 2015
01	PRO KLØFTA	32 960	33 486	33 688	- 526
02	PRO JESSHEIM VEST	70 030	68 939	68 874	1 091
03	REHABILITERING, UTREDNING OG FOREBYGGING	43 713	41 594	42 286	2 119
04	HELSEVERN	27 319	26 748	27 707	572
05	NAV ULLENSAKER	47 794	47 895	47 395	- 101
06	BOLIG MED BISTAND (BMB)	80 037	85 262	85 487	- 5 225
07	FOREBYGGENDE BARN OG UNGE (FBU)	74 521	70 126	64 264	4 395
09	PRO JESSHEIM ØST	63 846	64 764	64 802	- 918
10	TILDELING	60 229	59 847	56 847	382
923	HS FELLEFSKOLE	26 370	24 948	26 698	1 422
Sum HHS		526 818	523 608	518 048	3 210
19	GYSTADMARKA SKOLE	23 973	23 620	23 543	353
20	ALGARHEIM SKOLE	16 589	17 309	16 303	- 720
21	BAKKE SKOLE	22 965	22 244	21 356	721
22	BORGEN SKOLE	9 513	9 356	9 128	156
23	DØLI SKOLE	11 845	12 057	12 375	- 212
24	HOVIN SKOLE	16 824	17 346	17 256	- 522
25	JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER	40 394	40 286	40 702	108
26	MOGREINA SKOLE	11 088	11 293	11 156	- 205
27	NORDKISA SKOLE	10 183	10 180	9 680	3
28	ÅREPPEN SKOLE	24 560	25 048	25 146	- 488
29	SKOGMO SKOLE	33 182	33 936	34 091	- 754
30	ALLERGOT UNGDOMSSKOLE	23 972	24 718	25 035	- 746
31	NORDBY UNGDOMSSKOLE	33 365	32 630	32 492	734
32	VESONG UNGDOMSSKOLE	24 765	24 613	23 753	152
33	GYSTADMARKA UNGDOMSSKOLE	10 764	10 155	7 116	609
94	GRUNNSKOLE FELLES	18 459	16 632	19 933	1 827
Sum grunnskolen		332 441	331 423	329 067	1 018
08	BARNEHAGEN	45 135	46 462	48 362	- 1 327
35	VOKSENOPPLÆRINGEN				
9240	SB FELLES	7 967	8 157	8 134	- 190
9241	PPT	10 569	10 150	10 150	419
9243	BARNEHAGE FELLES	251 823	253 388	255 888	- 1 565
Sum HSB		647 934	649 579	651 601	- 1 645
11	KULTUR	24 155	24 421	24 955	- 266
13	KOMMUNALE EIENDOMMER	111 218	112 749	118 454	- 1 531
15	VANN, AVLØP, RENOVASJON OG VEG	13 109	14 565	11 165	- 1 456
56	UTBYGGING	311	1 562	1 562	- 1 251
60	SELVFINANSIERENDE BOLIGPROSJEKTER	- 2 405	- 1 037		- 1 368
922	Leder eiendom og teknisk drift	3 305	3 794	3 794	- 489
Sum HTIK		149 693	156 054	159 930	- 6 361
16	AREAL OG LANDBRUK	5 019	6 061	6 311	- 1 042
53	PERSONAL OG SERVICE	13 126	13 068	13 568	58
54	ØKONOMI	12 881	13 207	13 307	- 326
55	PLAN OG NÆRING (PLN)	3 059	3 882	3 882	- 822
57	eSTAB				
58	KOMMUNIKASJON OG SERVICE	9 236	9 110	8 810	126
920	Rådmannen med stab	3 246	3 155	3 155	90
Sum HOP enheter		46 567	48 483	49 033	- 1 916
52	IKT	31 831	30 332	30 332	1 500
91	POLITISKE STYRINGSORGANER	11 854	10 417	10 607	1 437
93	SKATT, RAMMETILSKUDD, FINANS	214			214
95	TILSKUDD TIL INTERKOMMUNALE SELSKAPER	41 930	40 176	40 176	1 754
96	SENTRALE RESERVER/FELLES AVSETNINGER	- 20 606	3 139	3 297	- 23 746
HOP fellestjenester		65 223	84 064	84 412	- 18 841
Sum enheter totalt		1 436 235	1 461 788	1 463 024	- 25 553

Tabell 5.1.2 Resultat 2015 pr enhet/virksomhetsområde

Av tabellen fremgår at de to klart største virksomhetsområdene skole/barnehage og pleie/omsorg bruker totalt 1 175 mill kr, eller 80 % av tilgjengelig nettoramme. Teknisk, idrett og kultur bruker 10 % av rammen.

Sentrale poster med tillegg av enhetenes virksomhet gir for 2015 regnskap for kommunen totalt:

Økonomisk oversikt drift, tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik regnskap/justert budsjett	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
Sum driftsinntekter	-2 197 239	-2 098 760	-98 479	-2 083 957	-2 063 281
Sum driftsutgifter	2 060 489	2 060 673	-184	2 047 680	2 004 747
Brutto driftsresultat	-136 750	-38 087	-98 663	-36 277	-58 534
Sum eksterne finansinntekter	-14 676	-11 689	-2 987	-11 689	-17 636
Sum eksterne finansutgifter	168 632	173 066	-4 434	173 066	162 116
Resultat eksterne finansransaksjoner	153 957	161 377	-7 421	161 377	144 480
Motpost avskrivninger	-111 068	-123 733	12 665	-123 733	-98 735
Netto driftsresultat	-93 862	-443	-93 419	1 367	-12 789
Overført til investeringsregnskapet	2 383	1 631	752	0	4 274
Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk	-9 662	-9 662	0	0	-27 916
Netto bruk og avsetning til disp.fond	8 117	8 831	-714	200	18 991
Netto bruk og avsetning til bundne fond	49 316	-357	49 673	-1 567	7 778
Netto bruk og avsetning	50 154	443	49 711	-1 367	3 127
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-43 707	0	-43 707	0	-9 662

Tabell 5.1.3 Økonomisk oversikt drift

Kommentarer til driftsregnskapet for 2015

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat viser totale driftsinntekter og driftsutgifter for kommunens virksomhet. Driftsinntektene består da av både frie inntekter (skatt og rammetilskudd fra staten) samt brukerrelaterte inntekter fra all tjenesteytende virksomhet. Tilsvarende viser totale driftsutgifter alle utgifter medgått til å drive kommunens virksomhet for 2015. I tillegg ligger i sum driftsutgifter beregnede avskrivninger på kommunens varige driftsmidler.

Brutto driftsresultat inkluderer derfor også eventuelt over-/underskudd fra selvkostbaserte områder. For 2015 ble samlet overskudd på selvkostområdene totalt 46,2 mill kr, noe som utgjør totalt ca. 34 % av brutto driftsresultat. Overskudd på selvkostområdene avsettes til bundne fond, og får derfor ikke effekt på regnskapsmessig mer/mindreforbruk. Avskrivninger på varige driftsmidler er for 2015 beregnet til 111,1 mill kr.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser resultat av hele virksomheten med tillegg av finansinntekter/ kostnader inkl utgiftsførte avdrag på kommunens lånegjeld. Beregnede avskrivninger trekkes ut, slik at kommunens totalregnskap ikke belastes med avskrivninger. I netto driftsresultat er derfor beregnede avskrivninger erstattet med utgiftsførte avdrag på lånegjeld.

Netto driftsresultat for 2015 ble 93,9 mill kr. Dette resultatet påvirkes av flere vesentlige faktorer, omtalt nedenfor.

På samme måte som for brutto driftsresultat påvirkes også netto driftsresultat av overskudd fra selvkostområdene. Som nevnt ovenfor var totalt overskudd på disse områdene i 2015 46,2 mill kr, og netto driftsresultat er derfor styrket tilsvarende.

Netto driftsresultat påvirkes også av utviklingen på totalt premieavvik på kommunens pensjonskostnader. Premieavvik utgjør differansen mellom betalt pensjonspremie og årets beregnede pensjonskostnad. Denne differansen avsettes i kommunens balanse og skal kostnadsføres over en periode som varierer fra 7-15 år, avhengig av hvilket år avviket har oppstått. For 2015 belaster årets premieavvik og amortiseringen av tidligere års premieavvik regnskapet med netto ca. 4,8 mill kr, hvilket innebærer at posten har redusert netto driftsresultat tilsvarende.

Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk

Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk viser årets resultat etter avsetning til/bruk av fond. Overskudd fra selvkostområdene er her avsatt til bundne driftsfond.

Etter avsetning til/bruk av fond er kommunens mindreforbruk for 2015 43,7 mill kr.

Vurdering av resultat mot målsetting i styringskort

Netto driftsresultat skal være 3-5% av brutto driftsinntekter:

Målsettingen er i tråd med anbefalinger fra fylkesmannen. Oppnådd netto driftsresultat for 2015 er 4,3%. Dette resultatet inneholder som nevnt ovenfor et samlet overskudd på selvkostområdene på ca 46 mill kr, som avsettes til bundne fond.

Avsetning til disposisjonsfond skal være minimum 2 % av brutto driftsinntekter inntil fondet utgjør 5 % av brutto driftsinntekter:

Målsettingen innebærer krav til avsetning til disposisjonsfond inntil fondet er ca. 110 mill kr (5 %). Pr 31.12.15 er disposisjonsfondet på 86 mill kr, før disponering av regnskapsmessig mindreforbruk i 2015. Dette skulle tilsi en nødvendig avsetning i 2015 på ca. 24 mill kr for å nå målet som er satt i kommunens vedtatte strategidokument for langsiktig økonomisk bærekraft. Et regnskapsmessig mindreforbruk i 2015 på 43,7 mill kr gjør at rådmannen anser det mulig å nå målsettingen i strategidokument ved disponering av årsresultatet for 2015. Disponering av regnskapsmessig mindreforbruk for 2015 foretas av kommunestyret ved framleggelsen av regnskapssaken i juni 2016.

Minimum 25 % egenkapitalfinansiering av ikke-rentable investeringer:

Ikke-rentable investeringer er i all hovedsak finansiert ved lån, og målsettingen om 25 % egenkapital finansiering er derfor ikke oppfylt for 2015.

Disposisjonsfond

Det var opprinnelig budsjettert med en avsetning til disposisjonsfond på 0,2 mill kr i 2015. Gjennom året har kommunestyret i ulike saker vedtatt bruk eller avsetning til disposisjonsfond i henhold til følgende tabell:

Disposisjonsfond - justering fra opprinnelig budsjett, i 1000 kr	Beløp
Avsetning iht opprinnelig budsjett	230
Mindreforbruk 2014	9 662
Overføring resterende midler til kommunedelplan kultur fra 2014	-131
Støyskjerming ved Gotland	-900
Netto budsjettert bruk av/avsetning til disposisjonsfond 2015	8 861

Tabell 5.1.4 Bruk av/avsetning til disposisjonsfond

Det er utarbeidet prognoser gjennom året til de økonomiske rapporteringene. I det følgende kommenteres de vesentligste avvikene på sentrale poster fra justert budsjett. For utfyllende forklaringer til avvik på virksomhetsområdene vises til årsrapportene for hvert hovedutvalgsområde under kapitlene 6-9 og enhetenes rapporter for 2015.

Frie inntekter

Frie inntekter på 1 591 mill kr er 14,1 mill kr eller 0,9 % høyere enn justert budsjett, hvorav innbetalt skatt på 785,8 mill kr er 9,3 mill kr høyere enn budsjett. Rammetilskuddet ble for 2015 4,9 mill kr høyere enn budsjettet, noe som til sammen gav frie inntekter på 14,1 mill kr høyere enn justert budsjett.

Netto finans

Samlede renteutgifter og låneomkostninger på 84,8 mill kr er 5,3 mill kr lavere enn budsjett, som hovedsakelig skyldes et lavere og senere låneopptak enn forutsatt i budsjettet. Avdragsutgiftene var på 83,8 mill kr som er 0,8 mill kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes at budsjettet minimumsavdrag normalt ikke stemmer nøyaktig med endelig fastsatt avdrag. Dette kan ikke beregnes nøyaktig før etter avsluttet årsregnskap.

Sum finansinntekter på 14,7 mill kr er 3 mill kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes hovedsakelig en ikke-budsjettet gevinst ved terminering av fastrentekontrakter på 3,6 mill kr.

Kalkulatoriske renter og avdrag fra selvkostområdene er 26,2 mill kr, som er 1,5 mill kr lavere enn budsjettet. Kalkulatoriske renter beregnes med utgangspunkt i gjennomsnittlig 5 års swap-rente, og avviket er forårsaket av at rentenivået i 2015 har vært lavere enn forutsatt i budsjettet.

5.2 Driftsinntekter

Samlede driftsinntekter for 2015 utgjør 2 197 mill kr, noe som gir en merinntekt i forhold til justert budsjett på 98,4 mill. Merinntektene kommer særlig på refusjon syke- og fødselspenger, brukerbetaling og refusjoner. Økningen i driftsinntekter fra 2014 er på 133,9 mill kr.

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	regnskap/justert budsjett	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
Skatt	-825 440	-816 170	-9 270	-825 000	-785 830
Rammetilskudd	-765 865	-761 000	-4 865	-753 400	-727 631
Frie inntekter	-1 591 304	-1 577 170	-14 134	-1 578 400	-1 513 461
Andre statlige overføringer	-46 813	-37 222	-9 591	-36 772	-39 035
Andre overføringer	-2 214	-1 933	-281	-502	-1 094
Brukerbetaling, salgs og leieinntekter	-325 974	-281 925	-44 049	-211 540	-295 436
Refusjon syke- /fødselspenger	-53 467	-40 261	-13 206	-35 183	-54 703
Refusjoner fra stat/kommune/andre	-149 301	-134 209	-15 091	-125 215	-129 298
Kompensasjonsinntekt mva	-28 166	-26 040	-2 126	-26 128	-30 254
SUM	-2 197 239	-2 098 760	-98 479	-2 083 957	-2 063 281

Tabell 5.2.1 Utvikling i driftsinntekter

Skatt

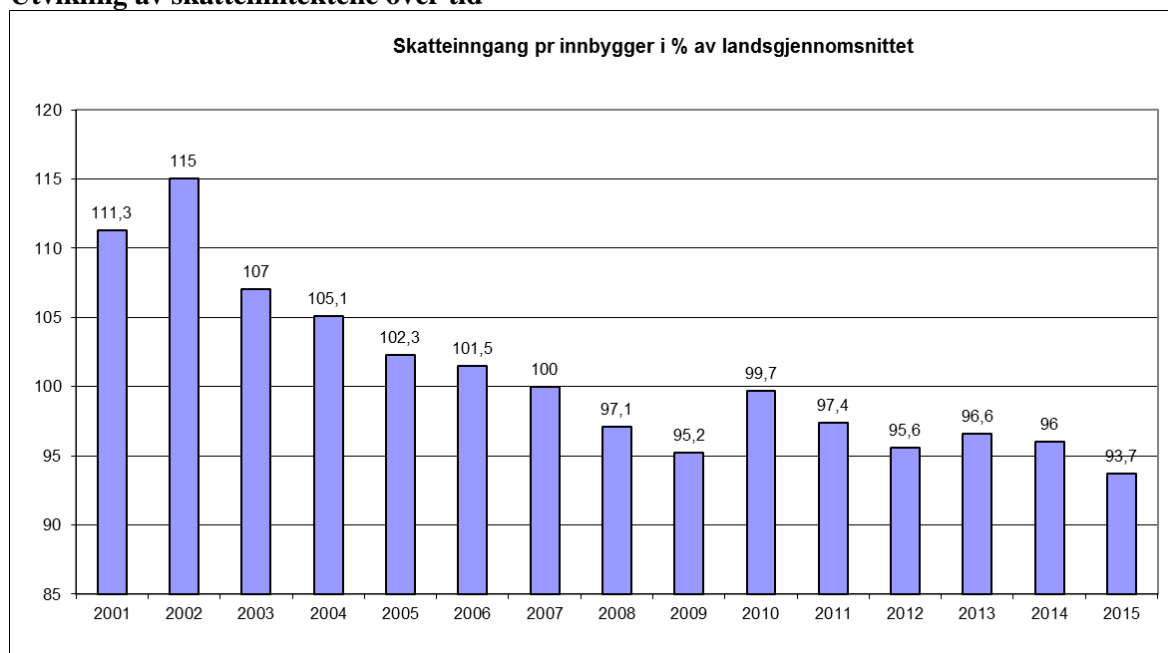
Kommunens andel av skatteinntektene i 2015 ble på 825,4 mill. kr. Dette var en vekst fra året før på 40 mill. kr, eller 5 %. Det ble i utgangspunktet budsjettet med 825 mill. kr i skatteinntekter. I løpet av våren valgte man på grunn av svak skatteinngang høsten 2014 og vinteren 2015 å nedjustere skatteanslaget til 810 mill. I 2. tertial ble imidlertid budsjettet oppjustert til 816 mill. kr etter at

skatteinngangen utover våren og sommeren hadde tatt seg opp. Endelig skatteinngang for 2015 endte likt som anslaget i rådmannens budsjettgrunnlag: på 825 mill, men 4,86 mill over justert budsjett.

Skatteinngangen ble i 2015 preget av følgende forhold:

- En befolkningsvekst på 2,33 %. Det legges til grunn at veksten i antall skattytere følger befolkningsveksten. Denne avviker imidlertid noe fra årsveksten, da det er skattyters bosted 1. november 2014 som bestemmer hvem som skatter til Ullensaker for 2015.
- Lønnsveksten i 2015 er av Teknisk beregningsutvalg i ettertid beregnet til 2,8 %. Dette er noe lavere enn de 3,5 % som ble lagt til grunn ved utarbeidelse av rådmannens budsjettforslag. Lønnsveksten i 2015 ble ennå lavere enn året før og er nå på sitt laveste på mange år.
- Skattøret for 2015 ble satt til 11,35 %, noe som førte til at kommunen fikk 28,61 % av skatteinntektene fra forskuddspliktige skattytere. Skattøret var i 2015 0,05 prosentpoeng lavere enn året før, og kommunens andel av skatteinntekten fra forskuddspliktige ble likevel økt med 0,05 %-poeng.
- Ved skatteoppgjøret for 2014 ble det utbetalt 256,4 mill. kr i tilgodebeløp. Det var avsatt 261,8 mill. kr for å møte utbetaling ved skatteoppgjøret. Det ble derved et overskudd på 5,5 mill. kr. Kommunens andel av overskuddet ble på 1,7 mill. kr.
- Fordelingsoppjøret mellom skattekreditorene gikk for kommunens del med et underskudd på 4,7 mill. kr. Det var budsjettert med et underskudd på 1 mill. kr.

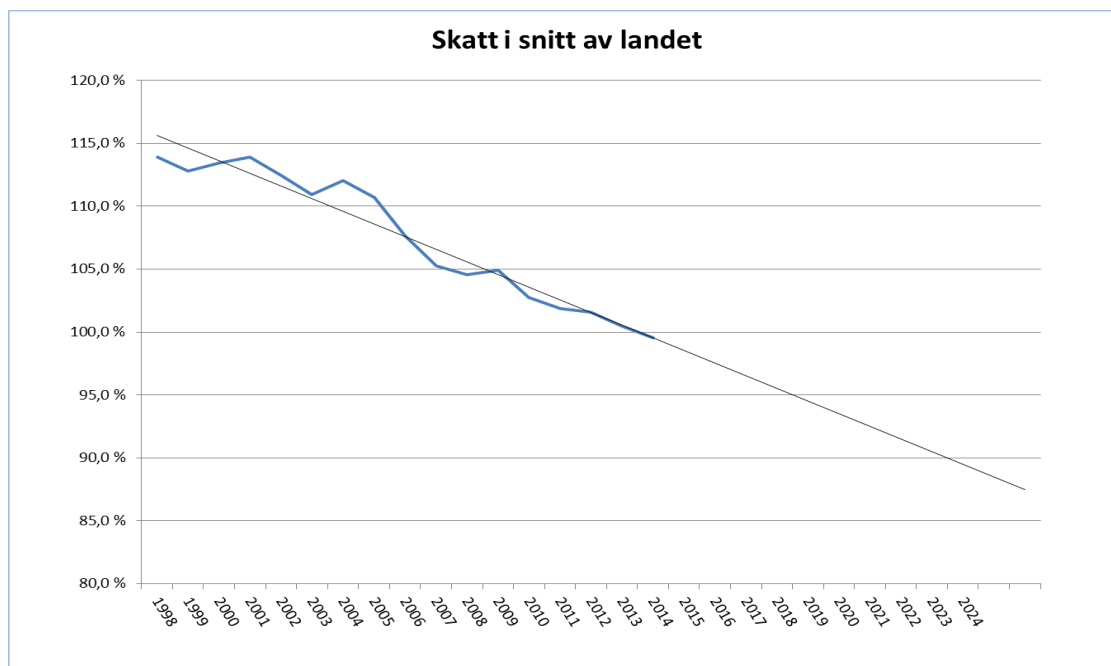
Utvikling av skatteinntektene over tid

Figur 5.2.1. Ullensaker kommunes skatteinngang i % av landsgjennomsnittet pr innbygger

Figuren over viser Ullensaker kommunes skatteinngang i % av landsgjennomsnittet pr innbygger. Av figuren går det fram at kommunens skatteinntekter har sunket fra 115 % i 2002 til 95,2 % i 2009. Skatteinntektene gikk opp igjen i 2010, men har siden gått nedover, til rekordlave 93,7 % i 2015.

Utviklingen har sammenheng med lønnsutviklingen og fradrag ved skatteoppjøret hos kommunens innbyggere. Dette er nærmere kommentert under.

Figur 5.2.2. Ullsoknings lønn og skatt i % av landsgjennomsnittet i perioden fra 1998 til 2014

Figuren over viser utviklingen i utlignet skatt i prosent av landsgjennomsnittet i perioden fra 1998 til og med 2014. Utviklingen har vært fallende i hele perioden. I 1998 betalte en Ullsokning 114 % av landsgjennomsnittet i skatt. Dette hadde i 2014 falt til 99,5 %. Trendlinjen viser at Ullsokningens utlignede skatt i denne perioden i gjennomsnitt har falt med 1 % pr. år.

Inntektsutviklingen har omtrent samme utvikling. Ullsokningen hadde i 2014 en inntekt tilsvarende 100,7 % av landsgjennomsnittet. Fallet både i inntekt og skatt fortsetter også for 2014 for anslått. Spørsmålet er om man fra 2015/2016 skatteoppgjørene vil bryte den fallende trenden, da fallende oljepris har ført til lavere lønnsøkninger og økende arbeidsledighet i mange høytlønnsbransjer, noe som kan bidra til lavere landsgjennomsnitt.

Rammetilskudd

Samlede rammeoverføringer fra staten utgjorde 765,8 mill kr i 2015. I tabell 5.2.2 er de ulike komponentene i rammetilskuddet spesifisert.

<i>Tall i 1000 kr</i>	R 2015	JB 2015	OB 2015	Endring	R 2014
Innbyggere 01.01.	33 310		33 234	-76	32 438
Innbyggertilskudd	739 277	739 277	739 277	0	733 035
Utgiftsutjevning	-31 307	-31 307	-31 307	0	-31 845
Saker med særskilt fordeling	2 798	2 798	2 798	0	1 287
INGAR	-2 090	-2 090	-2 090	0	-1 975
Veksttilskudd	16 885	16 885	16 885	0	9 848
Skjønnsmidler	5 200	5 200	5 200	0	7 200
Skjønnsmidler pga tap på barnehage		6 500	6 500	6 500	6 500
Netto inntektsutjevning	22 514	16 090	16 090	-6 424	8 567
RNB	6 654	6 654		-6 654	1 292
Skjønn - tap endr inntektssystemet	6 500	946		-6 500	
Ekstra skjønn tildelt av KRD	64			-64	
Endring saldert budsjett 2015	-631			631	-6 279
Sum rammetilskudd	765 864	760 953	753 400	-12 464	727 630
Skatt	825 439	816 170	825 000	-439	785 530
Sum frie inntekter	1 591 303	1 577 123	1 578 400	-12 903	1 513 160
Skatt i % av landsgjennomsnittet	93,7 %		94,6 %		96,0 %
Utjevnet skatt i % av landsgj.	96,3 %		96,5 %		97,0 %

Tabell 5.2.2 Utvikling rammetilskudd

I revidert nasjonalbudsjett(RNB) ble skatteanslaget nedjustert med 1,3 mrd kr på landsbasis. Dette hadde delvis sammenheng med at skatteveksten ble 0,5 mrd kr lavere i 2014 enn det som ble lagt til grunn i statsbudsjettet 2014. Som kompensasjon for skattesvikten ble overføringene til kommunene økt med 0,9 mrd kr. Det ble også overført midler til rammetilskuddet som kompensasjon for gratis kjernetid i barnehagen for 4 og 5 åringer, i familier med inntekt under grense fastsatt av Stortinget. For Ullensaker utgjorde dette til sammen 6,6 mill. Netto inntektsutjevning ble 22,5 mill; 6,4 mill høyere enn opprinnelig budsjett. Dette har sammenheng med at kommunens skatteinntekt i % av landet ble redusert fra 94,6 % som ble lagt til grunn i opprinnelig budsjett, til 93,7 %.

Andre statlige overføringer

Andre statlige overføringer er 9,6 mill kr høyere enn justert budsjett. Merinntektene skyldes bla bosetting av flere flyktninger enn lagt til grunn i budsjettet, herunder også enslige mindreårige flyktninger og tilskudd til Areal- og transportsamarbeid på Øvre Romerike som ikke var budsjettet.

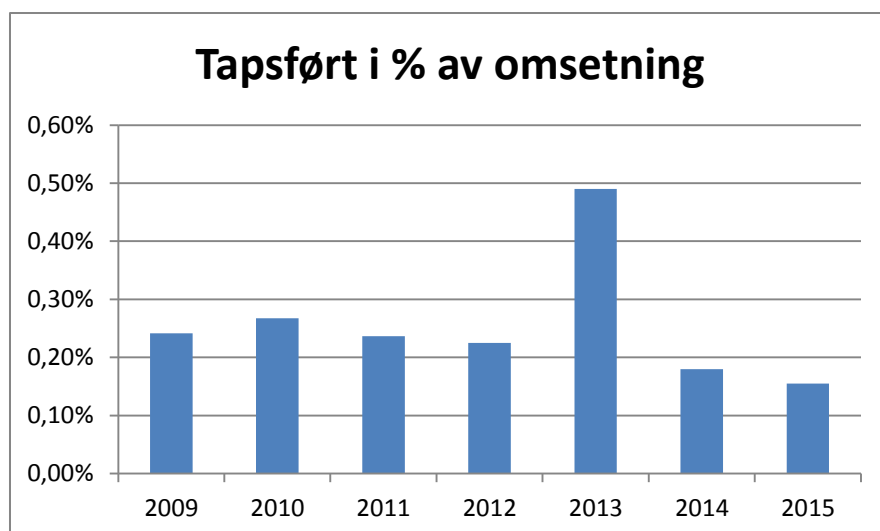
Brukerbetalinger, salgs- og leieinntekter

Inntektene består av brukerbetalinger i barnehage og SFO, oppholdsbetalinger på PRO-ene, gebyrer på VAR, husleieinntekter, inntekter fra kino og kulturarrangementer og byggesaksgebyrer.

For 2015 ble disse inntektene 326 mill. Dette er 44 mill høyere enn budsjett og 31 mill høyere enn i 2014. Av merinntektene utgjør årsgebyrer og tilknytningsgebyrer på vann- og avløpssektoren 32,4 mill og byggesaksgebyrer 5 mill.

Utestående fordringer – kommunale krav

Samlet fakturerte kommunen for 338 mill. kr i 2015. Dette er en nedgang med 29 mill. kr fra året før.

Figur 5.2.3. Tapsførte krav i % av omsetning

I 2015 har det til sammen blitt tapsført 523 000 kr, noe som utgjør 0,16 % av omsetningen dette året. I kroner og øre må man tilbake til 2009 for å finne like lavt tapsførte beløp. Tapsføringen som utgjorde 0,16 % av omsetningen i 2015, og er på det laveste nivået man har hatt.

Høsten 2015 ble innfordringssystemet Procasso tatt i bruk. Dette ble gjort for å få en mer effektiv oppfølging av utestående fordringer.

Refusjon syke- og fødselspenger

Refusjon syke- og fødselspenger er på 53,5 mill kr, en reduksjon fra 2014 med 1,2 mill kr. Det er inntektsført 13,2 mill kr mer enn justert budsjett og 18,3 mill kr mer enn opprinnelig budsjett. Sykelønnsrefusjon budsjetteres forsiktig på den enkelte enhet utifra et forsiktighetsprinsipp. De økte refusjonsinntektene ledsages for de fleste enheter med økte utgifter til vikarer og overtid.

Refusjoner fra stat/kommuner/andre

Det er inntektsført 149 mill i refusjoner fra stat, kommuner og andre. Dette er 15 mill mer enn budsjettet, og 30 mill mer enn for 2014. Merinntektene skyldes bla økning i antall ressurskrevende brukere og mer komplekse behov hos eksisterende brukere og tilskudd til etablering av kommunale øyeblikkelig hjelp-plasser som ikke var budsjettet. Dette har sammenheng med økte kostnader på disse områdene.

5.3 Driftsutgifter

Samlede driftsutgifter for 2015 utgjør 2 060 mill kr, en mindretgift i forhold til justert budsjett på 0,2 mill kr. Økningen fra 2014 er på 55,7 mill kr.

Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik regnskap/justert budsjett	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
Lønnsutgifter	922 759	909 480	13 280	898 720	862 952
Sosiale utgifter	240 825	269 215	-28 390	265 953	234 431
Kjøp av varer og tjenester som inngår i produksjonen	221 082	211 982	9 101	208 816	227 829
Kjøp av varer og tjenester som erstatter egenproduksjon	457 884	449 663	8 221	452 904	448 149
Overføringer	118 924	109 536	9 388	113 465	142 067
Avskrivninger	111 068	123 733	-12 665	123 733	98 735
Fordelte utgifter	-12 054	-12 936	881	-15 911	-9 416
SUM	2 060 489	2 060 673	-184	2 047 680	2 004 747

Tabell 5.3.1 Driftsutgifter

Lønn og sosiale kostnader

Lønn og sosiale kostnader økte med 66,2 mill kr fra 2014, se tabell 5.3.1. Antall årsverk er økt fra 1.719 i 2014 til 1.749 i 2015, jf. kapittel 4 Medarbeidere. I tabell 5.3.1 ovenfor går det fram at det er et merforbruk på 13,3 mill på lønnsutgifter i forhold til justert budsjett, mens det er et mindreforbruk på 28,4 mill på sosiale kostnader.

Totalt blir da lønn/sosiale utgifter 15,1 mill kr lavere enn justert budsjett, jf. tabell 5.3.3 under.

Tall i 1000 kr	R - JB
Fastlønn	- 6 965
Vikarer og overtid	11 995
Annen lønn	4 592
Annet	3 657
Pensjon	- 20 419
Arbeidsgiveravgift	- 7 972
Avvik regnskap/budsjett	- 15 111
Sykepengerefusjoner	- 13 206

Tabell 5.3.2 Avvik lønn og sosiale kostnader fra justert budsjett

Mindreutgiften på 7,0 mill kr på fastlønn oppveies av merutgifter til vikarer og overtid på 12,0 mill kr. Det er inntektsført 13,2 mill kr mer i sykepenger/fødselspenger enn budsjettet. Vikarer og overtid er bare i gitte tilfeller pensjonsgivende inntekt, dette forklarer noe av avviket på pensjonskostnadene.

Påløpte pensjonskostnader på 107,0 mill kr i 2015 er 20,4 mill kr lavere enn budsjettet samlet for kommunen. Mindreforbruket vedrørende pensjon på ansvarsområdet sentrale reserver er på 22,6 mill kr. Dette er betydelig høyere enn tidligere rapportert. I 2. tertial ble det rapportert en mindreutgift på dette området på 10,5 mill. Årsaken til at det endelige resultatet ble en ytterligere mindreutgift på 12,1 mill, skyldes at pensjonskostnaden på SPK ble 9,6 mill lavere enn oppgitt i budsjett. Årsaken til redusert pensjonskostnad skyldes at ny uføreordning er innarbeidet i folketrygden og lavere forventet regulering av pensjoner under utbetaling. Akkumulert netto premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift er 93 mill kr ved utgangen av 2015, dette vil bli amortisert/kostnadsført i de kommende års regnskaper. Det ble brukt 16,6 mill kr av premiefondet til dekning av pensjonspremier i 2015.

Arbeidsgiveravgiften følger lønns- og pensjonskostnadene. I tillegg reduseres arbeidsgiveravgiften til de ansatte som kommunen mottar sykepengerefusjoner for, i stedet for at kommunen skal få refusjon fra NAV.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon

Kjøp av varer og tjenester til kommunens tjenesteproduksjon på 221 mill kr er 9 mill kr høyere enn justert budsjett. Noen vesentligste poster kommenteres i det følgende:

Samlede energiutgifter utgjør 26,7 mill, dette er 2,7 mill kr lavere enn justert budsjett. Energiutgifter er økt med 0,5 mill kr fra 2014.

Det er brukt 27,5 mill kr til ordinært vedlikehold i 2015, dette er 3,1 mill kr mindre enn justert budsjett.

Det har medgått 20,5 mill kr til konsulentbistand / vikarer i 2015, dette er 8,1 mill kr mer enn justert budsjett. Til sammenligning var utgiftene i 2014 til konsulentbistand/vikarer på 28,8 mill kr. Den betydelige budsjettoverskridelsen er i vesentlig grad knyttet helsesektoren, hvor barnevernstjenesten alene har et merforbruk på 4,7 mill kr. Det vises til omtale i årsrapport fra Helsevern og sosial omsorg.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter egenproduksjon og overføringer

Samlet er det kjøpt varer og tjenester som erstatter kommunens egenproduksjon for 458 mill kr mot justert budsjett på 450 mill kr. Av dette utgjør tilskudd til private barnehager 241,3 mill. Det er et mindreforbruk på tilskudd til private barnehager på 1,7 mill kr mot justert budsjett.

Overføringer til private utgjør 78,4 mill kr. Påløpte utgifter er 6,2 mill kr høyere enn justert budsjett. Utgifter til økonomisk sosialhjelp er 35,8 mill kr i 2015, en økning på 5,2 mill i forhold til justert budsjett.

Tjenester som kommunen har valgt å enten kjøpe av private som innenfor barnehage eller organisere i IKS som DGI, ØRB og ØRRD (revisjon) utgjør 27 % av driftsutgiftene.

Utgifter	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lønn/sos. utgifter, kjøp av varer til egenproduksjon m.v.	68 %	67 %	65 %	66 %	66 %	66 %	67 %
Kjøp etc som erstatter egenproduksjon og overføringer	27 %	28 %	30 %	29 %	29 %	29 %	27 %
Annet	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %	4 %	5 %
Sum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 5.3.3 Utvikling i egenproduksjon / kjøp fra eksterne i % av driftskostnadene

Eierandeler og tilskudd til IKS og andre selskap/samarbeid

Ullensaker kommune har sammen med de øvrige kommunene på Øvre Romerike eierandeler i flere interkommunale selskaper og andre selskap/samarbeid. Tabellene nedenfor viser kommunens eierandeler og kjøp av tjenester fra disse i 2015.

IKS og andre samarbeid	Eierandel	Kjøp av tjenester 2015
Øvre Romerike revisjonsdistrikt IKS	8,0 %	2 631
Øvre Romerike kontrollutvalgssekretariat IKS	12,0 %	244
Arbeidsgiverkontrollen Øvre Romerike	34,0 %	1 440
Øvre Romerike Utvikling (ØRU)	34,0 %	832
Digitale Gardermoen IKS	34,0 %	31 075
Øvre Romerike Brann og Redning IKS*	34,0 %	23 563
Øvre Romerike Avfallsselskap (ØRAS)	46,8 %	18 004
Ullensaker og Nannestad interkommunale vannverk (UniVann)	80,0 %	7 143
	Sum	84 932

Tabell 5.3.4 eierandeler og tilskudd IKS og andre samarbeid

Kommunen har i tillegg eierandeler i andre selskaper som vist i tabellen nedenfor.

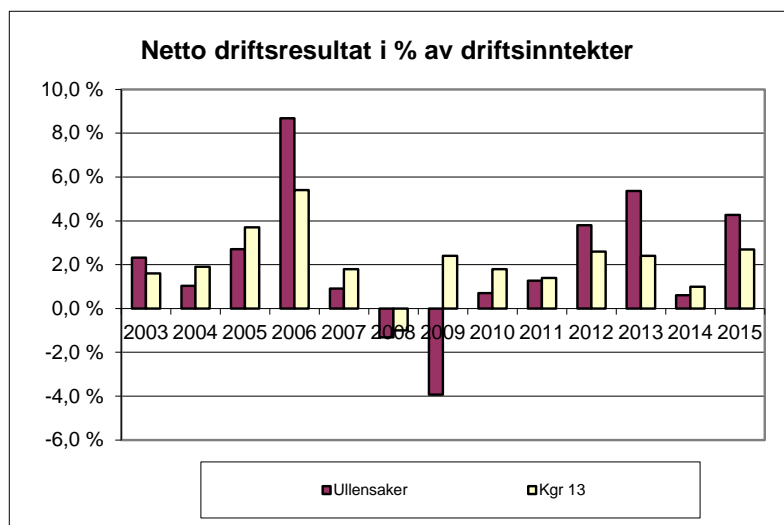
Andre eierinteresser (verdi i 1000 kr)	Aksjer/ andeler	Verdi
Orbit Arene AS	312	156
Øvre Romerike Industriservice AS	20	20
Viken Skog, andeler	10	120
Nes Arena AS	5	3 350
Aksjer og andeler i selskaper		3 646

Tabell 5.3.5 Andre eierinteresser

5.4 Utvikling i sentrale nøkkeltall

Netto driftsresultat

Netto resultatgrad (netto driftsresultat i % av driftsinntektene) bør i henhold til Fylkesmannen i Oslo og Akershus anbefaling ligge på 3 % (Teknisk beregningsutvalg anbefaler 1,75 %) for å ha en buffer til å møte svingninger i økonomien og for å kunne finansiere investeringer med egenkapital.

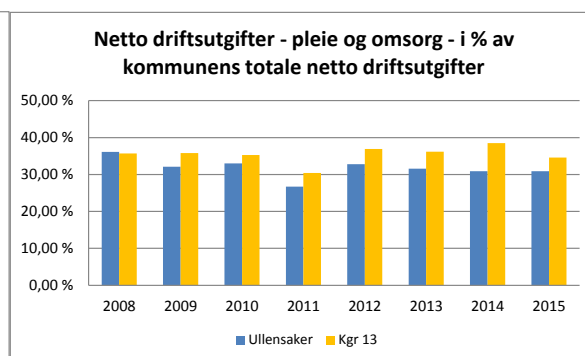
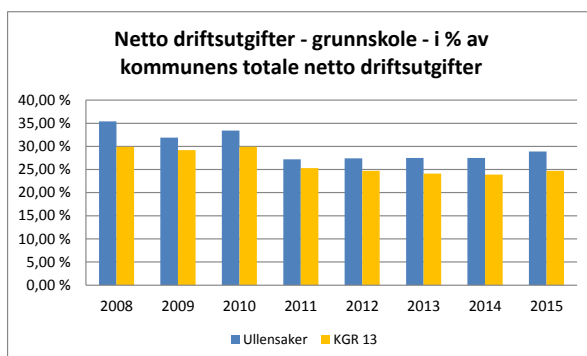

Figur 5.4.1 Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Netto resultatgrad er på 4,3 % for 2015. Resultatet er en betydelig forbedring fra 2014, og gir etter bruk av/avsetning til fond anledning til å sette av 43,7 mill kr til disposisjonsfond.

Prioritering av kommunens ressurser

De to største brukerområdene i kommunen er grunnskole og pleie- og omsorg. I figur 5.4.2 og 5.4.3 under vises andel driftsutgifter til disse to områdene av kommunens samlede netto driftsutgifter for de syv siste årene sammenlignet med Kgr 13. Samlet står disse to områdene for 59,8 % av netto driftsutgifter i 2015. Tilsvarende var for 2014 58,4 %, dvs en økning på 1,4 %. Gjennomsnittet i Kgr 13 viser at det benyttes en vesentlig større andel av kommunenes netto driftsutgifter til pleie og omsorg enn til grunnskole.

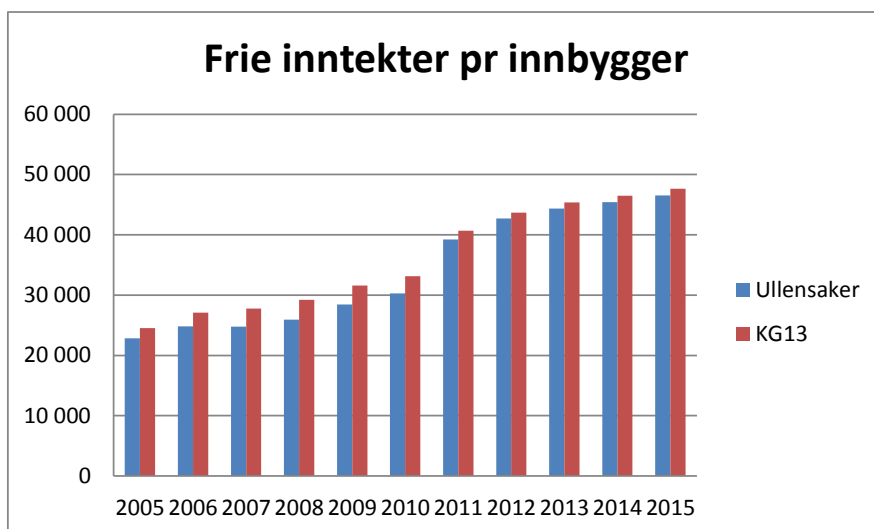
Figur 5.4.2 Utvikling i prioritering grunnskole

Figur 5.4.3 Utvikling i prioritering pleie og omsorg

Frie inntekter

Ullensaker kommune har noe lavere frie inntekter per innbygger enn for gjennomsnittet av Kgr 13.

Ullensaker hadde i 2015 frie inntekter pr innbygger på kr 46 554, noe som var kr 1 114 lavere enn i Kgr 13. Dersom kommunen hadde oppnådd frie inntekter på linje med Kgr 13, ville totale frie inntekter vært ca. 38 mill kr høyere (innbyggere pr 31.12.2015). Ser en mot tilsvarende tall for kommunene i Akershus, ville frie inntekter vært ca. 80 mill kr høyere.

Figur 5.4.4 Frie inntekter pr innbygger

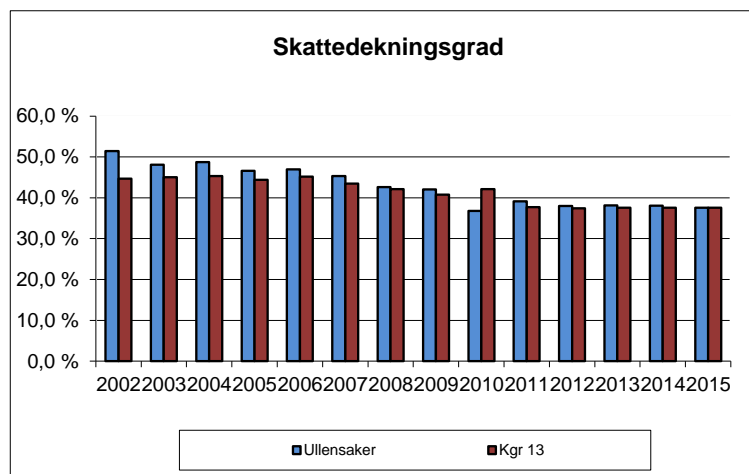
Skattedekningsgrad og rammedekningsgrad

Skattedekningsgrad viser hvor stor andel av driftsinntektene som kommer fra skatt på formue og inntekt, mens rammetilskuddsgrad viser hvor stor andel av de totale driftsinntektene som kommer fra det statlige rammetilskuddet.

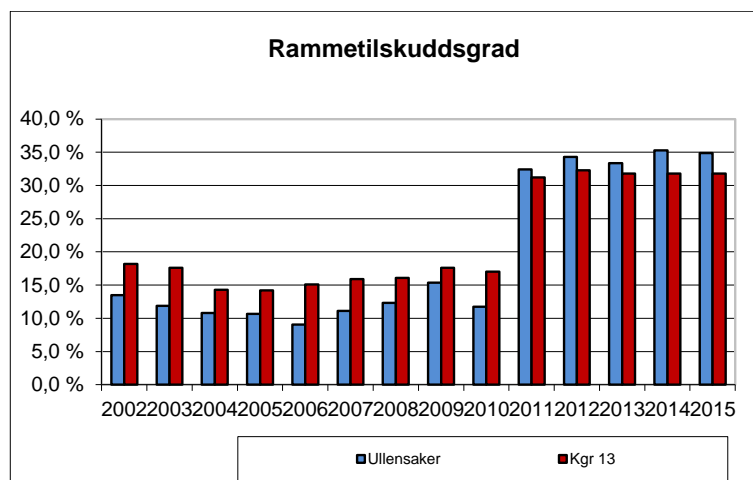
Tall i 1000 kroner	2011	2012	2013	2014	2015	15-14 i %
Rammetilskudd	551 917	643 339	671 850	727 631	765 865	5 %
Skatteinntekter	666 626	711 953	767 589	785 830	825 440	5 %
Driftsinntekter	1 703 466	1 874 986	2 013 809	2 063 281	2 197 239	6 %

Tabell 5.4.1 Driftsinntekter

Nedenstående figurer viser utviklingen i skattedekningsgrad og rammetilskuddsgrad for Ullensaker sammenlignet med Kgr 13.

Figur 5.4.5 Skattedekningsgrad

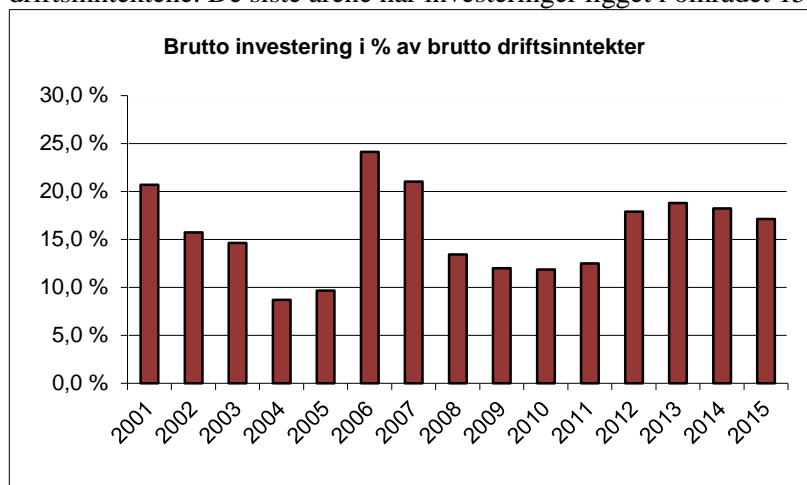
Figur 5.4.6 Rammetilskuddsgrad

Utviklingen viser at skatteinntekten utgjør en stadig mindre andel av kommunens inntekter mens rammeoverføringer fra staten utgjør en større andel.

Ullensaker kommune har lavere frie inntekter pr innbygger enn Kgr 13. Ullensaker ligger høyere på rammetilskuddsgrad og likt på skattedekningsgrad, dvs kommunen har en høyere andel frie inntekter sett i forhold til totale driftsinntekter. Dette betyr at kommunen hva gjelder andre inntekter ligger lavere pr innbygger enn Kgr 13, noe som blant annet skyldes kommunens lave nivå på kommunale avgifter/gebyrer.

Investeringsnivået i kommunen

Ullensaker har et høyt investeringsnivå, og figur 5.4.6 under viser brutto investeringer i prosent av driftsinntektene. De siste årene har investeringer ligget i området 15-20%. For 2015 var dette 17,1 %.

Figur 5.4.7 Brutto investering i % av brutto driftsinntekter

Langsiktig gjeld

Sammensetningen av langsiktig gjeld:

Tall i mill kroner	2015	2014	Endring	2013	2012	2011
Statlig finansieringsbistand	155	167	-12	179	191	203
Pensjonsforpliktelser	1982	1 990	-8	1 819	1 638	1 464
Rentebærende lån	2876	2 728	148	2 434	2 194	1 978
Sum	5013	4 885	128	4 432	4 023	3 645

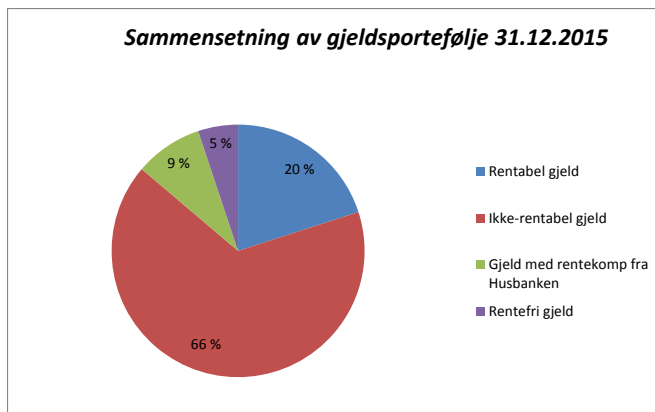
Tabell 5.4.2 Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld er på 5,0 mrd pr utgangen av 2015, en økning på 128 mill. Økningen skyldes høyere lånegjeld. Statlig finansieringsbistand er rentefritt og nedbetales med like avdrag over 20 år. Gjenstående nedbetalingstid er 13 år.

For 2015 er investeringene i bygg og anlegg finansiert med lånemidler og egne midler. Rentebærende lån på totalt 2,9 mrd består av

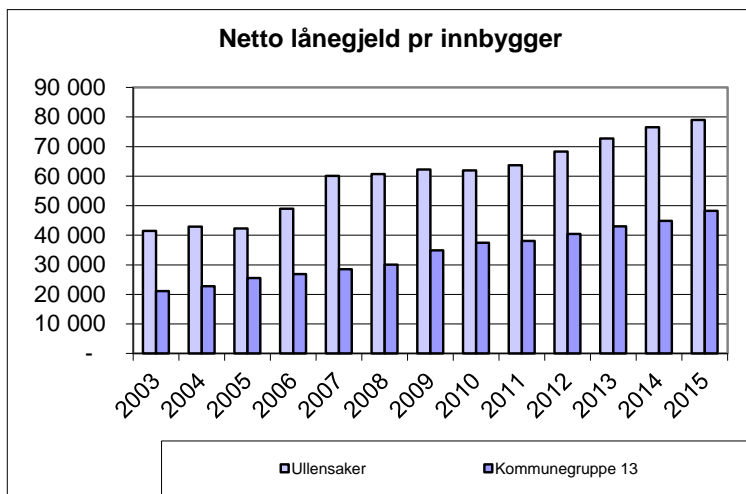
- Lån til rentable investeringer på VAR området, selvfinansierende boliger og startlån på til sammen 607 mill
- Finansiell leasing for Gystadmyr bo- og aktivitetssenter og Gjestad sykehjem på tilsammen 198 mill kr
- Andre ikke rentable investeringslån på 2,1 mrd kr

Figuren nedenfor viser sammensetningen av kommunens gjeldsportefølje pr 31.12.2015.

Figur 5.4.7 sammensetning av gjeldsporteføljen

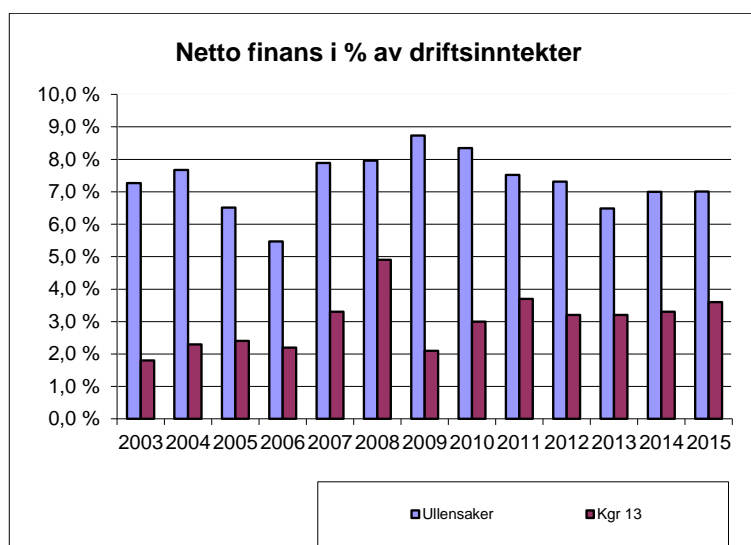
I KOSTRA sammenheng defineres netto lånegjeld som langsiktig gjeld fratrukket pensjonsforpliktelser, utlån og ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld pr innbygger er kr 79 065, en økning på kr 2 505 (3,3 %) i 2015. Til sammenligning er netto lånegjeld pr innbygger i Kgr 13 på kr 48 305, en vekst på kr 3 383 (7,5 %) pr innbygger.

Figur 5.4.8 Netto lånegjeld pr innbygger

Netto finanskostnader

Kommunen har som en følge av det høye investeringsnivået, svært høye rente- og avdragsutgifter. Kommunen har ikke midler til plasseringer, og netto finanskostnader er betydelig høyere enn Kgr 13.

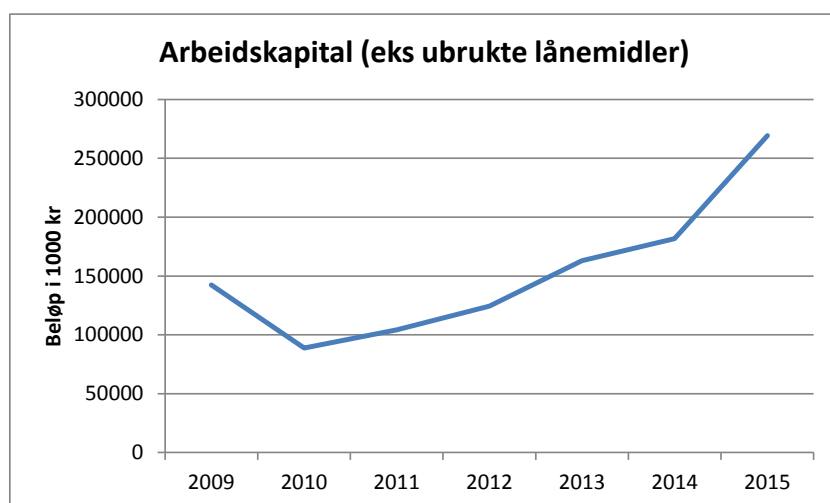

Figur 5.4.9 Netto finanskostnader i % av brutto driftsinntekter

For 2015 utgjør netto finanstransaksjoner for Ullensaker 7,0 % av driftsinntektene, uendret fra 2014. Kgr 13 ligger på 3,6 %, en økning på 0,3 % fra 2014.

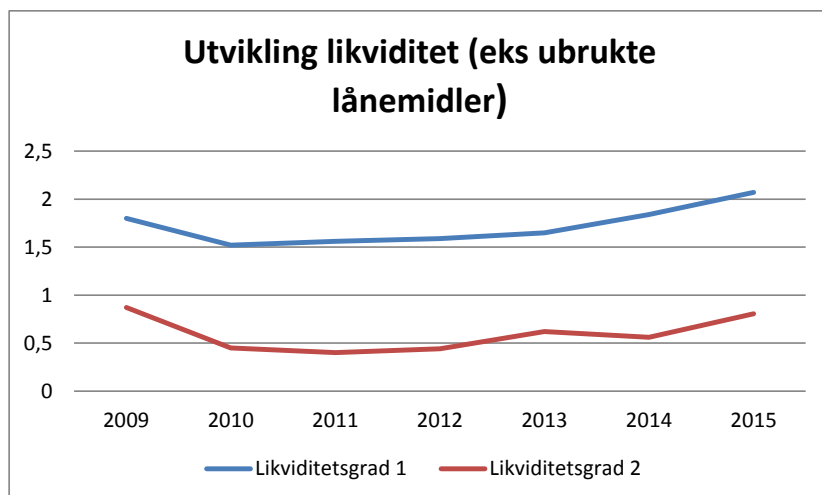
Likviditet og arbeidskapital

Arbeidskapital er omløpsmidler fratrukket ubrukte lånemidler og kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er økt med 87,6 mill kr fra 2014.

Figur 5.4.10 Arbeidskapital

Likviditet eller betalingsevne kan måles gjennom likviditetsgrad 1 som er omløpsmidler / kortsiktig gjeld eller likviditetsgrad 2 som er betalingsmidlene / kortsiktig gjeld. Utviklingen i nøkkeltallene er vist i figur 5.4.4 under.

Figur 5.4.11 Utvikling i likviditetsgrad

Nøkkeltallene viser at kommunens betalingsevne har stabilisert seg på et lavere nivå enn ønskelig. Likviditetsgrad 1 bør være > 2 og likviditetsgrad 2 bør være > 1.

Fond

Tall i 1000 kroner	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2015-2014
Disposisjonsfond	5 427	20 779	59 335	77 663	85 780	8 117
Bundne driftsfond	47 792	46 223	65 506	73 284	122 600	49 316
Ubundne investeringsfond	18 068	2 438	8 239	3 239	3 239	0
Bundne investeringsfond	17 368	17 567	13 285	29 087	25 161	-3 926
Sum fondsmidler	88 655	87 007	146 365	183 273	236 780	53 507

Tabell 5.4.3 Utvikling fond

Samlet er kommunens fondsmidler øket med 53,5 mill kr i 2015. Disposisjonsfondet er tilført netto 8,1 mill kr og bundne driftsfond er tilført ca. 49,3 mill kr. Ubundet investeringsfond er uendret mens bundne investeringsfond er redusert med 3,9 mill kr.

5.5 Finans

Hovedmålsettingen i kommunens finansreglement er at kommunen til enhver tid skal være likvid og lite eksponert for risiko. Herunder skal de primære mål være å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader over tid for kommunens aktiviteter. Forvaltningen skal følge gjeldende lover, regelverk og god forretningsskikk.

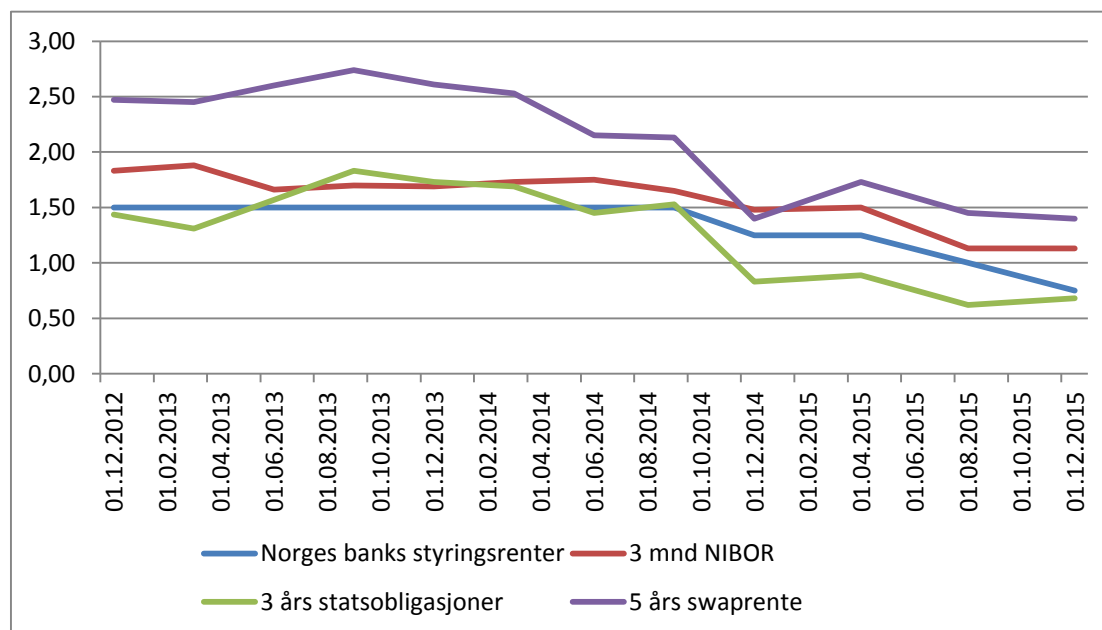
Det rapporteres tertialvis, årsrapporten dekker også 3. tertial.

Renteutviklingen i 2015

Da rentenivået for 2015 ble vurdert i budsjettgrunnlaget pr oktober 2014, ble det lagt til grunn at styringsrenten til Norges Bank skulle være 1,25% pr 31.12.2014 for så å reduseres til 1% tidlig 2015 og så ligge uendret på det nivået ut året. Renten ble holdt på 1,25% til juni, for så å ligge på 1% til september. I september ble den ytterligere redusert til 0,75% og har vært uendret siden. For de lengre rentene har vi sett et kraftig rentefall i løpet av 2015. Fra 2015 er kalkylerenten for selvkostinvesteringer gjennomsnittlig 5 års swap-rente + 0,5 %. Dette har gitt kommunen en noe høyere inntektsramme enn den ville hatt med den gamle kalkylerenten som var 3 års statsobligasjonsrente + 1,0 %.

For lånene som ikke har rentebinding eller som skal refinansieres gjennom året, ble det i budsjettet for 2015 forutsatt en gjennomsnittlig rente på 2,0 %.

Kommunens hovedbankavtale gir en rente på innskudd som er 3 måneders NIBOR + 1,3 %. I budsjettet for 2015 er det lagt til grunn gjennomsnittlig innskuddsrente på 3,05 %.

Figur 5.5.1 Renteutvikling 2015

Differansen mellom styringsrenten og 3 mnds NIBOR var pr 31.12 på 0,38 %, som er noe under det som i dag regnes som normal differanse (ca. 0,5 %). Flytende husbankrente var på 1,982 % (månedlig avregning) ved utgangen av 2015.

Låneportefølje

Samlet låneportefølje økte med 135,8 mill kr til 3 031 mill kr i 2015. Opptak av investeringslån utgjør 150 mill kr mens det ble tatt opp 30 mill kr til startlån og 12,5 mill kr i husbanklån for området selvfinansierende boliger. Av den totale låneportefølje er lån til det selvfinansierende VAR-området beregnet til ca. 365 mill kr og til selvfinansierende boliger 187,6 mill kr. Lån til videreformidling (Startlån) utgjør 152 mill kr.

Kommunen er i stor grad finansiert med sertifikatlån, 48,3 % av den samlede lånegjelden er sertifikatlån pr 31.12.2015. Andelen er lavere enn pr 31.12.2014 (59,2%), noe som skyldes at det ut fra hensyn til mulig refinansieringsrisiko er valgt å konvertere noen sertifikatlån til obligasjonslån med lengre løpetid. Sertifikatlån er valgt hovedsakelig på grunn av gunstige vilkår med et betydelig lavere marginpåslag i forhold til NIBOR når en sammenligner med papirer med lengre løpetider. Refinansieringsrisikoen ansees for tiden å være lav, men det er som nevnt valgt å ta opp en andel obligasjonslån for å diversifisere låneporteføljen. Rådmannen vurderer utviklingen i finansmarkedet fortløpende.

Type lån <i>tall i 1000 kr</i>	Restgjeld 31.12.2015	Restgjeld 31.08.2015	Restgjeld 31.12.2014
Obligasjonslån			
Nordea	300 000	300 000	
Danske Bank	260 000		
Sum obligasjonslån	560 000	300 000	
Sertifikatlån			
Dnb			100 000
Dnb			100 000
Dnb			300 000
DnB	200 000	200 000	
DnB		260 000	
DnB			100 000
Nordea			100 000
Nordea			100 000
Nordea	250 000	250 000	250 000
Nordea			200 000
Nordea			100 000
Nordea		365 000	
Nordea	300 000		
Danske bank			365 000
Danske bank	200 000	200 000	
Kommunalbanken	150 000		
Kommunalbanken	365 000		
Kommunalbanken		300 000	
Sum sertifikatlån	1 465 000	1 575 000	1 715 000
Andre Investeringslån			
Kommunalbanken	2 700	5 400	8 100
Kommunalbanken			100 000
Kommunalbanken	124 000	124 000	124 000
Kommunalbanken	100 000	100 000	100 000
Kommunalbanken			60 000
Kommunalbanken		46 000	46 000
KLP	46 000		
KLP	40 809	41 447	43 359
KLP	42 802	47 387	51 883
KLP	100 000	100 000	100 000
Husbanken boliger	44 557	45 218	35 204
Gystadmyr	147 287	148 263	149 385
Gjestad	50 652	51 031	51 747
Sum andre investeringslån	698 807	708 747	869 679
Lån til startlån			
Sum lån til startlån	152 126	141 917	143 568
Statlig lån			
Gardermouthbyggingen	155 073	158 648	166 992
Sum statlig lån	155 073	158 648	166 992
Kommunens samlede lånegjeld	3 031 006	2 884 312	2 895 240

Tall i 1000 kr

Tabell 5.5.2 Lånegjeld 2015 pr lånekategori

Rentekategori <i>tall i 1000 kr</i>	31.12.2015	31.08.2015	30.04.2015	31.12.2014
Flytende rente (inkl fastrente med < 1 år til utløp)	1 267 994	1 066 370	1 074 309	1 067 116
Fast rente (inkl rentebytteavtaler)	1 410 000	1 460 000	1 460 000	1 460 000
Finansiell leasing	197 939	199 294	201 132	201 132
Rentefrie lån (Gardermoen)	155 073	158 648	162 224	166 992
Sum gjeld	3 031 006	2 884 312	2 897 665	2 895 240

Tabell 5.5.3 Lånegjeld 2015 pr rentekategori

Finansreglementet har følgende krav til sammensetning av låneporteføljen:

- Et enkelt lån skal ikke utgjøre mer enn 20 % av den samlede låneporteføljen. Det største lånet i porteføljen, 365 mill kr, utgjør 14,5 % av rentebærende investeringslån (lån til startlån, Gardermolånet og finansiell leasing inngår ikke i beregningen).
- Andel lån med sikret rente i minst 1 år fremover skal være minst 33,3 %, men lavere enn 67 %. Det er inngått rentebindingsavtaler inkl rentebytteavtaler (SWAP) på totalt 55,7 % av lånene, med bindingstid fra 1 til 10 år.
- Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (WAL) skal til enhver tid være mellom 1 og 4. Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding pr 31.12.2015 er 3,12.

Finansreglementets krav til låneporteføljens sammensetning er oppfylt pr 31.12.2015.

Renteutgifter og avdrag i forhold til budsjett

Kommunens lån kan hovedsakelig deles inn i tre hovedområder; lån til selvfinansierende boliger, lån til startlån og øvrige kommunale investeringer. Kommentarene til renteutgifter og avdrag er delt inn i disse tre hovedområdene.

Selvfinansierende boliger

Selvfinansierende boliger <i>tall i 1000 kr</i>	Regnskap 2015	Just. budsjett 2015	R-JB	Oppr. budsjett 2015
Renter	4 990	5 748	- 758	5 748
Avdrag	5 382	4 859	523	4 859
Sum	10 372	10 607	- 235	10 607

Tabell 5.5.4 Renteutgifter og avdrag selvfinansierende boliger pr 31.12.2014

For området selvfinansierende boliger ble finanskostnadene 0,2 mill kr lavere enn budsjettet. Dette skyldes 0,7 mill kr lavere rentekostnader og et beregnet endelig minimumsavdrag som ble 0,5 mill kr høyere enn i opprinnelig budsjett.

Lån til startlån

Startlån <i>tall i 1000 kr</i>	Regnskap 2015	Just.budsj. 2015	R-JB 2015	Oppr. budsj. 2015
Mottatte renter	-2 752	-3 535	783	-3 535
Betalte renter	3 186	3 535	-349	3 535
Sum drift	434	0	434	0
Utlån	24 986	30 000	-5 014	30 000
Bruk av lån	-24 986	-30 000	5 014	-30 000
Mottatte avdrag	-17 495		-17 495	
Betalte avdrag	21 442		21 442	
Netto bruk/avsetning inv.fond	-3 924		-3 924	
Renter tapsfond overf. fra drift	-23		-23	
Sum investering	0	0	0	0

Tabell 5.5.5 Startlån drift og investering pr 31.12.2015

For startlånene viser driftsregnskapet et merforbruk på 0,4 mill kr i 2015. Dette skyldes i hovedsak ubrukte lånemidler som ikke har blitt videreutlånt i løpet av 2015. Merforbruket blir i stor grad oppveid ved økte innskuddsrenter. Det ble lånt ut 25 mill kr i startlån i 2015.

Investeringslån

Investeringslån <i>tall i 1000 kr</i>	Regnskap 2015	Just.budsj. 2015	R-JB 2015	Oppr. budsj 2015
Betalte renter	76 278	80 814	-4 536	80 814
Betalte avdrag	78 423	78 105	318	78 105
Sum	154 701	158 919	-4 218	158 919

Tabell 5.5.6 Renteutgifter og avdrag investeringslån pr 31.12.2015

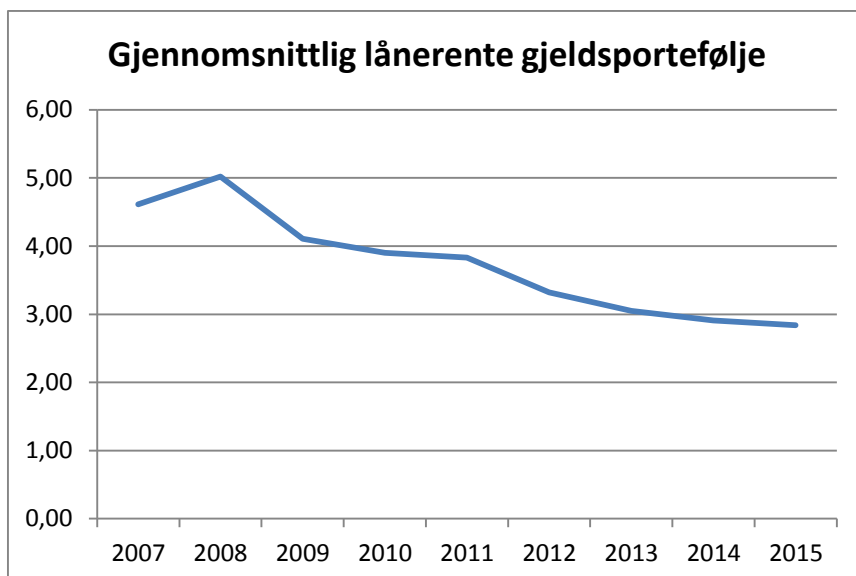
Finanskostnadene på kommunens investeringslån ble lavere enn budsjettet. Renteutgiftene ble 4,5 mill lavere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak et lavere lånopptak enn budsjettet samt et generelt noe lavere rentenivå enn forutsatt i budsjettet.

Minimumsavdrag

Minimumsavdrag er beregnet til 83,8 mill kr i 2015. Kommunens totale lånegjeld til investeringer, med unntak av Startlån, inngår i beregningsgrunnlaget. Beregnet minimumsavdrag for boligregnskapets lånegjeld utgjør 5,4 mill kr, dermed utgjør minimumsavdraget for øvrige investeringer 78,4 mill kr.

Gjennomsnittlig lånerente

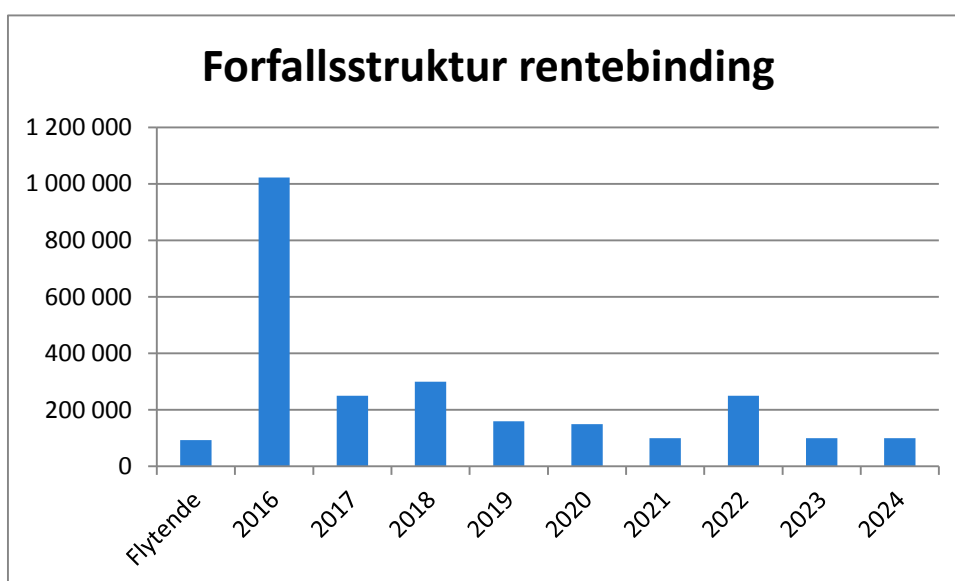
Gjennomsnittlig rente for låneporteføljen er beregnet til 2,84 % ved utgangen av 2015. Tabellen under viser utviklingen i gjennomsnittlig lånerente i perioden 2007-2015.

Figur 5.5.1 Utvikling i gjennomsnittlig lånerente

Rentesikring

Nedenstående figur viser kommunens rentebindingsforfall fram til 2024. Renteforfallene i 2016 kategoriseres som flytende rente. God spredning på renteforfallene gir en lavere renterisiko og stabile rentekostnader over tid. Figuren viser at kommunen har en relativt god spredning på renteforfallene.

Figur 5.5.2 Rentebinding per 31.12.2015

Rentesikringer gjennomført i 2015

Det er i 2015 inngått en 7-årig SWAP-avtale med start 2017 og en hovedstol på 100 mill kr. Renten er på 1,74 %.

Det ble videre i løpet av 2015 inngått en SWAP som sikrer kommunens inntekter fra selvkost-investeringer. Denne ble i februar 2016 terminert med en realisert gevinst på 1,023 mill kr.

Renterisiko – følsomhet ved svingninger i rentenivå

Av den totale porteføljen av rentebærende investeringslån, er 55,8 % rentesikret i mer enn 1 år ved utgangen av 2015. En gjennomgående økning i rentenivået på 1 % vil med denne porteføljesammensetning få følgende nettoeffekt på kommunens finansutgifter:

Aktiva/passiva 31.12.2015	Balanse i %	Balanse i mill kr	Endring	Beregnet effekt
Gjeld med pt/flytende rente	44,20 %	1116	1 %	11,2
Gjeld med fast rente	55,80 %	1410	1 %	0,0
Finanspassiva med renteeksponering	100 %	2526		11,2
Kortsiktig likviditet til driftsformål		346	1 %	3,5
Netto effekt				7,7

Tabell 5.5.7 Effekt av 1 % stigning i rentenivået

Tabellen viser at en 1 % økning i rentenivået vil gi en netto økning i kommunens finansutgifter på 7,7 mill kr. Tilsvarende økning uten rentesikring ville gi en økning i netto finansutgifter på 21,8 mill kr. Sikringsgraden vurderes fortløpende mot utviklingen i korte og lange renter.

Plasseringer – ledig likviditet

Kommunen har plassert alle sine likvider i bank. Kommunen har normalt ikke ledig overskuddslikviditet til å foreta alternative plasseringer i markedet.

Hovedbankavtalen med Danske bank gir kommunen meget gode betingelser på innskudd, 3 mnd. NIBOR + 1,3 %, begrenset oppad til innskudd maks 250 mill kr. For innskudd over dette oppnås 3 mnds NIBOR + 0%.

Renteinntekter

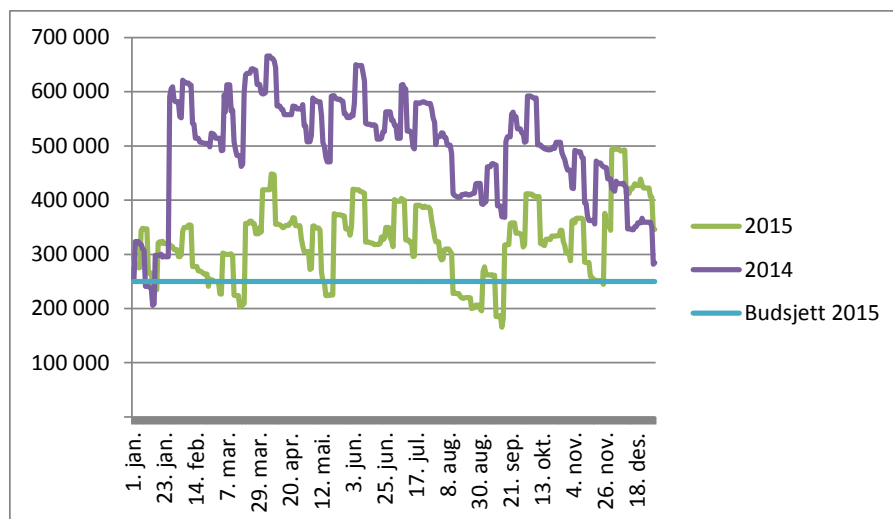
Renteinntekter eks startlån <i>tall i 1000 kr</i>	Regnskap 2. tertial 2015	Just. budsj. 2. tertial 2015	R-JB	Prognose 2015	Budsjett 2015
Renteinntekter	-8 292	-7 625	-667	-7 625	-7 625
Gevinst terminering fastrentekontrakter	-3 632	0	-3 632		
Avsetning til fond	3	600	-597	600	600
Sum	-11 921	-7 025	-4 896	-7 025	-7 025

Tabell 5.5.8 Renteinntekter egen likviditet

Renteinntektene inkl gevinst fra terminering av fastrentekontrakter ble 4,9 mill kr høyere enn budsjettet. Renteinntektene separat ble 0,7 mill kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes høyere gjennomsnittlig likviditet enn budsjettet.

Utvikling på konsernkonto

Utviklingen i kommunens likviditet vises i diagrammet nedenfor. Gjennomsnittlig likviditet var 327,5 mill kr i 2015, som er 168,5 mill kr lavere enn gjennomsnittet for 2014. Dette skyldes i det alt vesentlige endret strategi for låneopptak. Ettersom rentenivået på innskudd ble begrenset av kommunens hovedbankforbindelse, har rådmannen valgt å ta opp lån så sent som mulig i 2015. Dette til forskjell fra 2014, hvor årets låneopptak ble gjennomført allerede i januar mnd. Kommunens likviditet anses likevel å ha vært tilfredsstillende gjennom hele 2015.

Figur 5.5.3 Utvikling i likviditetsbeholdning – konsernkonto i 2014 og 2015

Utvikling i likviditet og kredittrente

Dato	Saldo konsernkonto	Saldo nordea	Sum likviditet	Rente konsernkonto
01.01.2015	260	25	285	2,78
30.04.2015	303	2	305	3,09
31.08.2015	192	9	201	2,43
31.12.2015	320	26	346	2,43

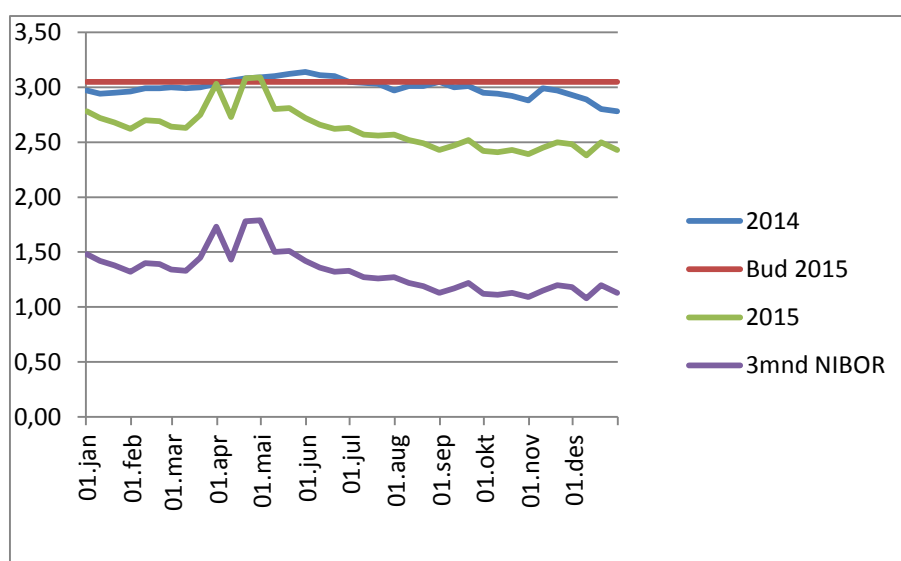
Tabell 5.6.9 Utvikling i likviditet og kredittrente mill kr

Tabellen over viser saldo på konsernkonto i tillegg av hjelpekonto i Nordea ved utgangen av hvert tertial i 2015.

Tabellen under viser gjennomsnittlig innskuddsrente for konsernkonto i perioden 2008-2015.

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
6,24	2,52	2,53	2,80	2,77	3,06	3,00	2,62

Tabell 5.6.10 Utvikling i gjennomsnittlig kredittrente i %

Figur 5.5.4 Utvikling i kredittrenter i 2014 og 2015

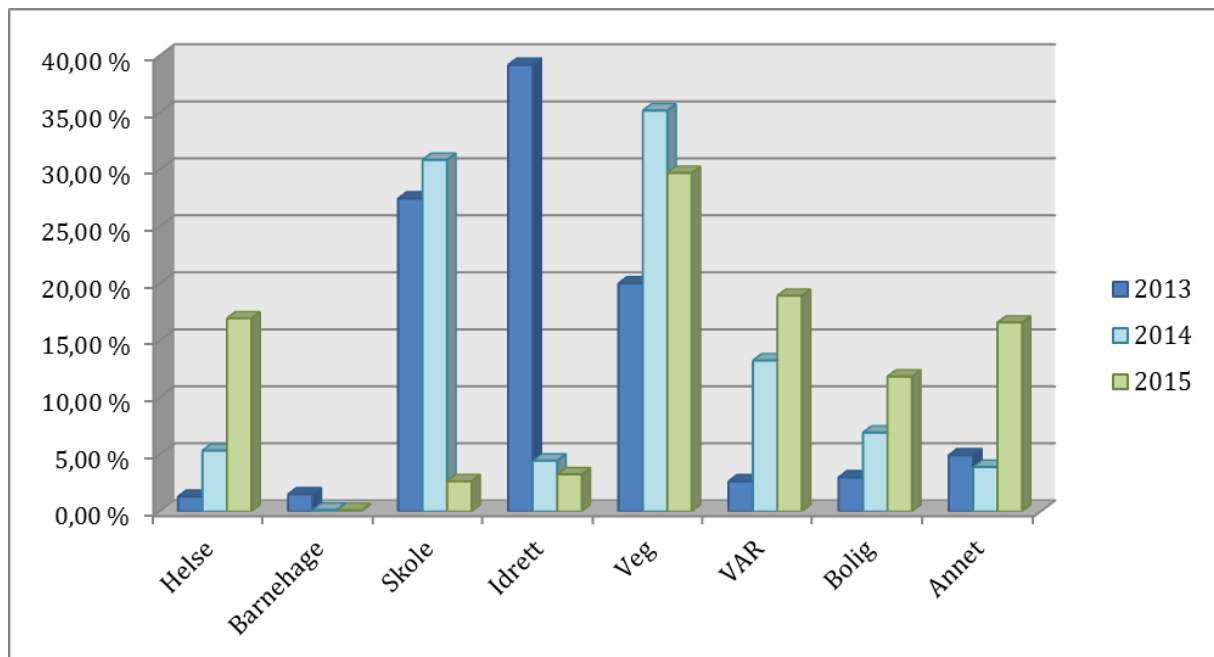
Innskuddsrentene ble budsjettert til gjennomsnittlig 3,05 % i 2015, oppnådd gjennomsnittlig rente ble 2,62 %.

5.6 Investeringer

Investeringsområde	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Opprinnelig budsjett 2015
<i>Tall i hele 1000 kr</i>			
Utbygging			
Helsebygg	53 522	63 685	71 300
Barnehage	-	1 000	1 000
Grunnskole	5 517	14 824	2 000
Idrettsanlegg	6 602	10 066	-
Øvrige utbyggingsprosjekter	1 816	1 600	10 000
Veg*	102 029	85 533	70 850
VAR	65 023	123 615	151 821
Selvfinansierende boligprosjekter	40 668	75 000	75 000
Kommunale eiendommer			
Skoletilpasninger	1 271	5 096	5 000
Oppgradering kommunale barnehager	428	5 973	3 000
Rehabilitering kommunale bygg	686	1 703	2 000
ENØK tiltak	2 734	3 149	3 000
Park og idrett	4 596	10 869	9 450
Øvrige investeringsprosjekter	28 693	38 585	32 228
Administrasjon	23 014	24 903	24 338
Inventarprosjekter skole og barnehage	2 336	3 005	2 750
Inventarprosjekter helse og sosial	4 696	7 773	8 300
Sum investeringer	343 632	476 378	472 037

* anleggsbidragsprosjekter samt vederlagsfrie overtakelser er ikke inkl. Dette utgjør 32,74 mill kr.

Tabell 5.6.1 Investeringer

Figur 5.6.1

Figuren over viser at om lag 60 % av investeringsutgiftene i 2015 knyttet til investeringer innenfor helsesektoren, veg-anlegg samt anlegg innenfor VAR sektoren. Det har i 2015 vært ca. 140 aktive investeringsprosjekter hvorav de fem største tiltakene sto for 70 % av årets utgifter. Dette gjelder Tverrforbindelsen (Henrik Bulls vei), Gystadmarka psykiatriboliger, Nytt vannverk, innkjøp av kommunale boliger samt ombyggingstiltak på Rådhuset.

Figuren viser at det har vært et skifte i investeringsaktiviteter fra skole og idrett til veg- og VA anlegg. Dette skyldes at store prosjekter som Ny skole på Nordkisa, utvidelse av Gystadmarka skole samt Jessheim is- og flerbrukshall nylig er ferdigstilt mens Henrik Bulls vei og Nytt vannverk har lagt beslag på en stor del av ressursene i 2015.

Tverrvegen (Henrik Bulls vei) /Ringvegen

Prosjektet ble ferdigstilt høsten 2015. Pr. 30. april 2015 ble det utarbeidet et notat om status framdrift og økonomi for ny tverrveg og ombygging av Ringvegen (saksnr. 106/15). Statens vegvesen varslet på det tidspunktet en antatt kostnadsøkning på begge prosjektene. Tilleggsbevilgningen på henholdsvis 13 mill kr for Henrik Bulls vei og 4,5 mill kr for Ringvegen, ble innarbeidet i 1.tertial rapport 2015. Antatt sluttkostnad ble dermed oppjustert til 213 mill kr for Henrik Bulls vei og 49,5 mill kr for Ringvegen.

Årsaken til kostnadsøkningen skyldes i hovedsak 4 punkter:

- Uforutsette forhold
- Uspesifiserte forhold/arbeider
- Feil i anslåtte mengder i kontrakten
- Prosjekteringsfeil

Sluttoppgjør er nå mottatt for begge delprosjekt. Sluttoppgjøret er pr rapporteringstidspunkt ikke ferdigstilt og det pågår forhandlinger mellom partene. I forhold til tidligere antatt sluttkostnad ligger det an til et betydelig merforbruk.

Økningen fra april til oktober skyldes i liten grad nye forhold, men mer en forsterkning av tidligere kjente forhold. Det understrekes at byggeledelsen i Statens vegvesen ikke er enig i en rekke av kravene og det må gjennomføres forhandlinger med entreprenøren for å søke en enighet. For en del forhold

synes det som om entreprenøren inntar en annen fortolkning av mengderegler enn det Statens vegvesen og kontrakten legger til grunn. Her er det en potensiell risiko for en sluttoppgjørsvist. Egen sak med endelig bevilgning legges frem når sluttsummen er kjent.

Til orientering er grunnervervskostnader ikke tatt med i kostnadene. Som tidligere signalisert kommer grunnervervet i tillegg til vedtatt ramme. Sak om tilleggsbevilgning for grunnervervet vil komme når kostnadene for grunnervervet er kjent.

Veglys, kartlegging og oppgradering

Tiltaket er forsinket i forhold til opprinnelig plan. Kartlegging og registrering av eksisterende lamper er ferdigstilt og det ble lyst ut felles anbud med kommunene på øvre Romerike sommeren 2015 for utskiftning av veglys. Konkurransen måtte grunnet klage legges ut på nytt og det ble inngått kontrakt høsten 2015. Arbeidene er igangsatt i Nes med forventet oppstart i Ullensaker i løpet av våren 2016. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2018.

Omsorgsboliger Myrvegen 75

Omsorgsboligene i Myrvegen 75 har vært under bygging i hele 2015 og anlegget ble overtatt 15. desember 2015. Anlegget består av 21 omsorgsleiligheter med tilhørende uteanlegg og har vært et svært vellykket prosjekt som avsluttes innenfor bevilget ramme.

Ny ungdomsskole Gystadmarka

Konkurranses grunnlaget for OPS konkurransen er utarbeidet og utlyst i 2015. Det kom inn 4 alternative løsninger og Veidekke ble innstilt som leverandør. Skolen forventes ferdigstilt 1. februar 2018.

Ny skole Algarheim

Høsten 2015 er det gjennomført mulighetsstudie for lokalisering av ny skole for 750 elever med senter for to-språklig opplæring og flerbrukshall på Algarheim/Bakkejordet. Etter vedtak om lokalisering på Algarheim i kommunestyret 08.12.2015 er det igangsatt videre arbeid med utredning av kvalitetsnivå.

Bolig med bistand Skogtun

Tilbudet ble utlyst i begynnelsen av 2015, men konkurransen ble avlyst da det kun kom inn ett tilbud som lå betydelig over budsjettrammen. Det er gjennomført en kostnadsanalyse i forbindelse med konkurransen med foreliggende rapport over kostnadsreducerende tiltak. Ny konkurranse ble utlyst i september/oktober hvor det kom inn 4 tilbud innen fristen. Gjennomgang av tilbud, forhandlinger og innstilling av entreprenør ble ferdigstilt i desember. Byggstart er berammet til 2. mai med antatt ferdigstillelse juni 2017.

Ombygging Rådhuset

Budsjettammen til ombygging av Rådhusets vestre fløy, 2.etg. ble vedtatt av kommunestyret i desember 2014. Anskaffelsesprosessen ble gjennomført våren 2015 med kontraktsignering og umiddelbar igangsettelse i april 2015. Prosjektet ble overtatt fra entreprenør 21.12.2015. Prøvedrift med lukking av avvik og endelig oppgjør forventes medio april 2016, og det ligger an til ferdigstillelse av prosjektet innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Det er videre igangsatt ombyggingstiltak i Rådhusets østre fløy, et arbeid som vil pågå gjennom 2016.

Nytt vannverk

På grunn av lang behandlingstid ble det ikke gitt byggetillatelse før ved utgangen av året 2015. Anleggsstart ble derfor noe senere enn planlagt. Dette medførte lavere økonomisk pådrag enn forutsatt da budsjettet for 2015 ble behandlet. Forberedende arbeider for bygging ble påbegynt høsten 2015 med opparbeidelse av adkomstveg og annen teknisk infrastruktur til anlegget. Prosjektet har gjennomført store deler av prosjekteringen i løpet av 2015 og etablert en egen prosjektorganisasjon med 3 ansatte. Det er innført nye administrative rutiner for prosjektet for å sikre best mulig kontroll innenfor økonomi, fremdrift og kvalitet. Det forventes at anlegget ferdigstilles sommeren 2018

Bakkedalen idretts- og aktivitetspark

Kommunestyret vedtok vinteren 2015 å gjennomføre prosjektet med forberedende arbeider til utviklingen av Bakkedalen idretts- og aktivitetspark. Områdestabilisering og utskiftning av VA-anlegg pågår. Gjennom 2015 er det gjennomført supplerende geotekniske undersøkelser og detaljprosjektering av arbeidene. Anbudsprosess forventes gjennomført våren 2016 slik at delprosjektet kan ferdigstilles innen utgangen av 2016. Videre arbeid med idretts- og aktivitetsparken vil skje parallelt med områdestabilisering og utskiftning av VA-anlegg. Prosjektering og kontrahering av utskiftning av eksisterende kunstgressbane er utført og planlegges gjennomført sommeren 2016.

Kommunale utleieboliger

Kommunen har overtatt 16 nye boliger i 2015. I tillegg er det inngått kontrakter på 4 leiligheter i prosjektet Jessheim Park som overtas i 2016 samt 10 leiligheter i Jessheim Hageby med forventet overtagelse i 2017. Grunnen til avvik mellom budsjett og bokførte utgifter skyldes at hoveddelen av utgiftene først påløper ved overtagelse av leilighetene. Ubrukte midler videreføres derfor til finansiering av inngåtte forpliktelser kommende år.

5.7 Tiltak for å ivareta betryggende kontroll

Administrasjonssjefen skal i henhold til kommuneloven sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll. Herunder ligger en plikt til å etablere rutiner og systemer som blant annet skal bidra til å sikre at organisasjonen når de mål som er satt, og at formuesforvaltningen er ordnet på en forsvarlig måte.

Ullensaker kommune er godt i gang med å etablere og implementere helhetlig kvalitetssystem. Innføringen skjer områdevis og alle tjenesteområder er i hovedsak i gang, om enn i noe ulik grad. Kvalitetssystemet inneholder prosedyrer som beskriver arbeidsoppgaver og beste felles praksis. Prosedyrene skal sikre at krav til kvalitet fra myndigheter og kommunens egne bestemmelser ivaretas. Avvik fra prosedyrer og forbedringsforslag blir meldt, behandlet og lukket i systemet som grunnlag for kontinuerlig forbedring av tjenesteutøvelsen. Det vil bli tatt ut statistikk fra kvalitetssystemet jevnlig og rapportert politisk.

Det er innført Balansert målstyring (BMS) som styringssystem i kommunen. Balansert målstyring er et strategisk verktøy, som medvirker til å se sammenhengen mellom mål, tiltak og resultater. Gjennom rapportering på fokusområdene vil administrasjonen dokumentere måloppnåelse og resultater til politisk nivå.

Styringssystemene for økonomi inkluderer i tillegg til økonomisystemet mange underliggende fagsystemer som leverer data til økonomisystemet. Det foretas risikovurdering av disse systemene, herunder risiko for vesentlig feil regnskapsinformasjon. Vurderinger av risiko i fagsystemene er en kontinuerlig prosess som økonomienheten har fokus på.

Øvre Romerike Revisjonsdistrikt (ØRRD) gjennomfører på vegne av kontrollutvalget forvaltningsrevisjon i kommunen. I løpet av 2015 er det gjennomført følgende forvaltningsrevisjon:

- Psykisk helse og rus, et helhetlig og koordinert tjenestetilbud
- Eierskapskontroll Øvre Romerike Industriservice AS

Revisjonen har i rapportene kommet med forslag til forbedringer som Kommunestyret har sluttet seg til og som administrasjonen vil arbeide videre med.

6 ÅRSRAPPORT FOR SKOLE OG BARNEHAGE

6.1 Oppsummering for skole og barnehage

Hovedutvalg for skole og barnehage (HSB) består av tjenesteområdene grunnskole, voksenopplæringen, barnehagemyndigheten, kommunale barnehager, Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) samt SB stab.

Overordnet mål for enhetene er gitt gjennom det overordnede styringskortet som vist i kapittel 1. Ut i fra de overordnede målene defineres resultatmål for de ulike tjenestene. For fokusområdet samfunn og brukere vil resultatmålene variere avhengig av type tjeneste. For fokusområdene medarbeidere og økonomi er resultatmålene felles for alle enhetene.

SAMFUNN

Fokusområdet samfunn blir omtalt samlet i kapittel 2.

BRUKERE

Overordnet mål for fokusområde brukere er «**gode og forutsigbare tjenester**». I dette ligger at brukerne/innbyggerne opplever kvalitet på tjenesten til å være i forhold til forventningene og riktig kvalitet i henhold til kommunale mål og krav fra myndigheter.

For å måle brukertilfredsheten gjennomføres en rekke brukerundersøkelser som er nærmere omtalt i avsnittene som følger. I tillegg til brukertilfredshet har en for grunnskolen også høyt fokus på læringsutbytte som en sentral indikator for kvalitet på tjenesten.

MEDARBEIDERE

Overordnet mål for fokusområdet medarbeidere er «**motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere**». Resultatmålene for medarbeidere er knyttet til sykefravær og arbeidsmiljø.

Det er en målsetting at sykefravær skal reduseres fra foregående år. Sykefraværet for fagområdet skole og barnehage samlet ble 8,0 % i 2015, mens det var 8,4 % på kommunenivå. Alle enheter og avdelinger arbeider systematisk for å øke arbeidsnærværet på arbeidsplassen.

Arbeidsmiljøundersøkelsen blir gjennomført annethvert år. Krav i styringskortet er lik eller bedre enn landsgjennomsnittet på medarbeidertilfredshet. Undersøkelsen ble sist gjennomført i 2014.

ØKONOMI

Den økonomiske målsettingen er gitt i det overordnede styringskortet og er felles for alle enhetene. I henhold til styringskortene skal god økonomistyring måles ved %-vis avvik i forhold til nettobudsjett. **Avvik fra budsjettert nettoramme skal ligge mellom et mindreforbruk på 3 % og et merforbruk på 0,5 %.**

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
BARNEHAGEN	utgift	60 963	60 300	663		61 340	60 072
	inntekt	- 15 828	- 13 838	- 1 990		- 12 978	- 15 600
	netto	45 135	46 462	- 1 327	-2,86 %	48 362	44 472
GRUNNSKOLE inkl Grunnskole felles	utgift	406 375	400 906	5 469		390 186	378 902
	inntekt	- 73 935	- 69 483	- 4 451		- 61 120	- 66 944
	netto	332 441	331 423	1 018	0,31 %	329 067	311 957
VOKSENOPLÆRINGEN	utgift	27 310	26 015	1 295		26 015	25 898
	inntekt	- 27 310	- 26 015	- 1 295		- 26 015	- 25 898
	netto						
PPT	utgift	11 070	10 500	569		10 500	10 563
	inntekt	- 501	- 350	- 151		- 350	- 1 235
	netto	10 569	10 150	419	4,12 %	10 150	9 328
TILSKUDD TIL PRIVATE BARNEHAGER	utgift	241 322	243 050	- 1 728		245 550	245 368
	inntekt						
	netto	241 322	243 050	- 1 728	-0,71 %	245 550	245 368
BARNEHAGE FELLES REFUSJONSORDNINGER OG STATLIGE TILSKUDD	utgift	11 053	11 074	- 21		11 441	5 951
	inntekt	- 13 637	- 13 971	334		- 14 338	2 440
	netto	- 2 585	- 2 897	312	-10,78 %	- 2 897	8 391
BARN MED SÆRSKILTE BEHOV	utgift	13 997	13 720	277		16 466	8 860
	inntekt	- 913	- 485	- 428		- 3 231	- 4 391
	netto	13 084	13 235	- 152	-1,14 %	13 235	4 469
SB STAB	utgift	15 797	14 762	1 035		14 740	14 025
	inntekt	- 7 831	- 6 606	- 1 226		- 6 606	- 6 177
	netto	7 966	8 157	- 190	-2,34 %	8 135	7 848
SUM HOVEDUTVALG SKOLE OG BARNEHAGE		647 934	649 579	- 1 645	-0,25 %	651 601	631 835

Tabell 6.1.1 Økonomisk resultat HSB. Mindreforbruk angis med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

I 2015 har fagområdet samlet et mindreforbruk på 0,25 % av nettorammen, noe som er innenfor målet i styringskortet.

Grunnskolene samlet inkludert Grunnskole felles har et merforbruk i henhold til styringskortet på 0,31 %. For ni av skolene ligger resultatet innenfor eller tett opptil vedtatt styringskort. Dette omtales nærmere under grunnskole, se under.

Voksenopplæringen er en selvfinansierende enhet hvor kostnader til norskopplæring dekkes av statlige tilskudd gjennom NAV og grunnskoleopplæring av overføring fra Grunnskole felles.

Barnehage felles –Tilskudd til private barnehager har et mindreforbruk på 1,728 mill kr, dette utgjør et avvik på 0,7 % og er i henhold til mål i styringskortet.

Barnehage felles – Statlige øremerkede tilskudd til barnehage, Refusjonsordning for barnehage samt Tilskudd til barn med spesielle behov har et merforbruk på 0,312 mill kr pr årsslutt, dette utgjør et avvik på 10,8 %.

Kommunale barnehager har et mindreforbruk på 1,327 mill kr, dette utgjør 2,9 % av nettorammen. Mindreforbruk skyldes i hovedsak nedbemanning knyttet til redusert barnetall. Enhetene har nedbemannet ved å flytte folk mellom barnehager ved ledighet i stillinger, holde barselpermisjoner og langtidssykmeldinger vakante.

Området spesialpedagoger i barnehagene, barn med særskilte behov, har et mindreforbruk på 0,152 mill kr, dette utgjør 1,1 % avvik av nettorammen.

PPT har et merforbruk på 0,42 mill kr, utgjør et avvik på 4,1 %. Avviket skyldes i hovedsak for høy bemanning deler av året.

SB- stab har et mindreforbruk på 0,19 mill kr, noe som utgjør 2,3 % av netto ramme.

Det økonomiske resultatet pr enhet er nærmere omtalt i de følgende avsnitt.

6.2 Grunnskole

Grunnskoleområdet i Ullensaker består av 11 barneskoler og 4 ungdomsskoler, med til sammen ca

4 680 elever (tall pr 31.12.15). I tillegg kommer Grunnskole felles som håndterer fellesoppgaver som skoleskys, felles utviklingsprosjekter, kostnader knyttet til gjesteelever/ friskoleelever m.m.

BRUKERE – Grunnskole

Overordnet mål for brukere: GODE OG FORUTSIGBARE TJENESTER	MÅL	Ullensakerskolen				Akershus	Landet	
		2012	2013	2014	2015			
TJENESTENS OMFANG/DEKNINGSGRAD LIK ELLER BEDRE ENN LANDSGJENNOMSNIITT								
Andel barn i SFO elever 1.-3. trinn	75 %	70 %	68 %	68 %	68 %	83 %	72 %	
Andel barn i SFO elever 4. trinn	35 %	20 %	21 %	20 %	18 %	44 %	33 %	
GODT LÆRINGSUTBYTTE								
Kartleggingsprøvene i lesing 2.trinn , andel under kritisk grense	≤ 10 %	13 %	11 %	11 %	15 %	Sammenl. <i>ikke</i> nasjonalt		
Kartleggingsprøvene i regning 2.trinn , andel under kritisk grense	≤ 10 %	11 %	6 %	21 %	23 %	Sammenl. <i>ikke</i> nasjonalt		
Kartleggingsprøvene i lesing 3.trinn , andel under kritisk grense	≤ 10 %	18 %	18 %	16 %	15 %	Sammenl. <i>ikke</i> nasjonalt		
Kartleggingsprøvene i regning 3.trinn , andel under kritisk grense	≤ 10 %	22 %	21 %	15 %	21 %	Sammenl. nasjonalt		
Kartl.prøvene i engelsk lesing 3.trinn , andel under kritisk grense	≤ 15 %	15 %	14 %	14 %	18 %	Sammenl. <i>ikke</i> nasjonalt		
Kartl.prøvene i engelsk lytting 3.trinn , andel under kritisk grense	≤ 15 %	10 %	11 %	15 %	12 %	Sammenl. <i>ikke</i> nasjonalt		
Nasjonale prøver i lesing for 5. trinn.	Mestringsnivå 1	≤ 20 %	32 %	28 %	21 %	23 %	20 %	24 %
	Mestringsnivå 3	≥ 30 %	21 %	20 %	24 %	22 %	30 %	27 %
Nasjonale prøver i regning for 5. trinn.	Mestringsnivå 1	≤ 20 %	29 %	27 %	22 %	23 %	20 %	23 %
	Mestringsnivå 3	≥ 30 %	19 %	26 %	28 %	26 %	30 %	26 %
Nasjonale prøver i engelsk for 5. trinn.	Mestringsnivå 1	≤ 20 %	33 %	27 %	19 %	19 %	20 %	25 %
	Mestringsnivå 3	≥ 30 %	19 %	29 %	31 %	25 %	28 %	24 %
Avgangsresultater 10. trinn. Ønsket (Akseptert)	Norsk hovedmål	3,5 (3,4)	3,0	3,4	3,2	3,2	3,4	3,4
	Norsk sidemål	3,3 (3,1)	2,8	3,1	3,0	2,9	3,1	3,1
	Matte	3,1 (3,0)	3,0	3,0	3,2	2,9	3,1	2,9
	Engelsk	3,8 (3,7)	3,6	3,5	3,6	3,4	3,8	3,7
Nasjonale prøver i lesing for 8. trinn.	Mestringsnivå 1-2	≤ 20 %	33 %	28 %	28 %	35 %	25 %	30 %
	Mestringsnivå 4-5	≥ 30 %	28 %	31 %	27 %	28 %	33 %	32 %
Nasjonale prøver i regning for 8. trinn.	Mestringsnivå 1-2	≤ 20 %	35 %	29 %	34 %	37 %	25 %	30 %
	Mestringsnivå 4-5	≥ 30 %	25 %	26 %	32 %	26 %	39 %	33 %
Nasjonale prøver i engelsk for 8. trinn.	Mestringsnivå 1-2	≤ 20 %	38 %	35 %	27 %	35 %	24 %	28 %
	Mestringsnivå 4-5	≥ 30 %	23 %	30 %	29 %	22 %	34 %	30 %
Nasjonale prøver i lesing for 9.trinn.	Mestringsnivå 1-2	≤ 10 %	17 %	18 %	18 %	19 %	19 %	20 %
	Mestringsnivå 4-5	≥ 50 %	47 %	44 %	42 %	48 %	52 %	47 %
Nasjonale prøver i regning for 9.trinn	Mestringsnivå 1-2	≤ 10 %	21 %	22 %	21 %	19 %	16 %	19 %
	Mestringsnivå 4-5	≥ 50 %	39 %	41 %	41 %	49 %	52 %	48 %
GOD ELEVURDERING								
Resultat fra elevundersøkelsen for spørsmål om elevvurdering, "Snakker lærerne med deg om hva du bør gjøre for å bli bedre?" Ønsket (Akseptert)	80 % (70 %)	54 %	66 %	71 %	69 %	54 %	62 %	
GODT LÆRINGSMILJØ								
Utvalgt spørsmål fra elevundersøkelsen om mobbing, "Er du blitt mobbet de siste månedene?"	0 %	9 %	5 %	5 %	4 %	4 %	4 %	
Utvalgt spørsmål fra elevundersøkelsen om bråk og uro. "Det er god arbeidsro i timene." Ønsket (Akseptert) **)	100 % (95 %)	69 %	77 %	64 %	64 %	65 %	64 %	
Utvalgt spørsmål fra foreldreundersøkelsen om håndtering av mobbing. "Foresatte er helt eller delvis enig i at skolens ledelse og lærere håndterer mobbing av elevene på en god måte." Ønsket (Akseptert)	80 % (70 %)	57 %	63 %	58 %	57 %	55 %	57 %	
GOD SKOLE - HJEM RELASJON								
Utvalgt spørsmål fra foreldreundersøkelsen med dialog og medvirkning. "Foresatte er svært eller noe fornøyd med måten de blir tatt i mot på dersom de har behov for å kontakt skolen." Ønsket (Akseptert)	95 % (90 %)	86 %	86 %	91 %	90 %	90 %	91 %	
Utvalgt spørsmål fra foreldreundersøkelsen om forventninger bedre enn landsgjennomsnittet. "Foresatte er usikre på hvilke forventninger skolen har til meg/oss når det gjelder samarbeid med skolen." Ønsket (Akseptert)	10 % (25 %)	32 %	30 %	5% **)	13% **)	19 %	20 %	
SFO-brukerundersøkelsen samlet	5,0 (4,6)	4,5	4,5	4,6	4,6	4,4	4,5	

**) Spørsmålsstilling og skala er endret fra 2014, slik at resultatene ikke er sammenlignbare med 2013 og 2012

Resultater på kartleggingsprøver 3. trinn engelsk lytting våren 2015 er i henhold til mål i styringskortet.

Eksamensresultatene i norsk hovedmål var i 2015 på samme nivå som i 2014. Øvrige resultater er på lavere nivå enn Akershus og nasjonalt, men unntak av matematikk som ligger på likt med nasjonalt resultat.

Ullensakerskolens resultater på nasjonale prøver 2015 viser positiv utvikling for flere prøver og trinn. Engelskresultatene for 5. trinn utmerker seg positivt med lavere andel elever på mestringsnivå 1. For 8. trinn ser vi en økning av andel elever på mestringsnivå 4+5 i lesing, noe som er positivt. Det er noe nedgang i resultatene for engelsk og regning sammenlignet med fjoråret. For 9. trinn er resultatene svært positive i lesing og regning. Her ser vi at andelen elever på mestringsnivå 4+5 i både lesing og regning er bedret sammenlignet med 2014. Ullensaker ligger også høyere på mestringsnivå 4+5 enn nasjonalt nivå i regning.

Det vises forøvrig til rapporten «Kvalitet i Ullensakerskolen – Tilstandsrapport for grunnskolen 2014/2015». Rapporten beskriver resultatene på kartleggingsprøver, nasjonale prøver og eksamen, samt oppfølging av disse.

Det foregår en systematisk erfaringsdeling og lederutvikling i Ullensakerskolen. Dette inkluderer at skoler som har gode resultater deler sine erfaringer med andre skoler.

Elev- og foreldreundersøkelsen er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet. Elevundersøkelsen er obligatorisk i Ullensaker på 5.-10. trinn. Foreldreundersøkelsen er frivillig fra statlig hold, men er vedtatt gjennomført ved alle skolene i Ullensaker. Formålet med foreldreundersøkelsen er at foresatte skal få si sin mening om læring, hjem-skole-samarbeid og trivsel ved skolen.

Når det gjelder spørsmål vedrørende mobbing, er resultatene likt med det nasjonale snittet. Vedrørende forventninger hjem-skole samarbeid er det en positiv utvikling og resultatene er like eller bedre enn landsgjennomsnittet.

Resultater fra Elevundersøkelsen måler læringsmiljøet ved skolen slik det oppfattes av elevene. En har valgt å ha et spesielt fokus på spørsmål om mobbing, elevvurdering, bråk og uro. Resultater for Ullensakerskolen er lik landsgjennomsnittet for mobbing og bråk og uro. På flere skoler viser resultatene så lav andel elever som rapporterer om mobbing at resultatene er prikket fra Utdanningsdirektoratet. Når det gjelder elevvurdering er resultatet bedre enn landet.

Når det gjelder SFO-undersøkelsen er målsetting oppfylt, på samme nivå som i 2014 og noe bedre enn landsgjennomsnittet.

Samtlige skoler skal bruke resultatene fra undersøkelsene aktivt til å skape en bedre skole, bl.a i samarbeid med samarbeidsutvalget (SU) og skolemiljøutvalget (SMU), hvor bl.a. FAU og elevene er representert.

Det vises for øvrig til HSB sak 12/16 og HSB sak 20/16 hvor resultater fra brukerundersøkelsene er nærmere beskrevet. I tillegg legges sentrale resultater fortløpende fram for HSB.

MEDARBEIDERE – Grunnskole

Målsetting	Resultatmål	2014	2015	
Motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere.	Sykefraværet reduseres fra foregående år.	Algarheim	7,3 %	8,9 %
		Bakke	7,2 %	8,3 %
		Borgen	1,2 %	7,7 %
		Døli	13,0 %	9,4 %
		Gystadmarka	5,6 %	7,3 %
		Hovin	9,8 %	10,9 %
		Jessheim	11,8 %	6,7 %
		Mogreina	7,5 %	7,4 %
		Nordkisa	8,4 %	5,2 %
		Skogmo	5,3 %	7,8 %
		Åreppen	9,5 %	5,8 %
		Allergot	4,5 %	5,6 %
		Gystadmarka u-skole *)	1,0 %	6,0 %
		Nordby	7,9 %	6,5 %
		Vesong	4,1 %	5,7 %

*) Skolen startet 01.08.2014

Det er en målsetting at sykefraværet skal reduseres fra foregående år. For skolene er resultatene varierende. Syv skoler har nådd målet om redusert sykefravær. Ni skoler har høyere fravær i 2015 enn i 2014. Alle skolene jobber systematisk for å redusere sykefraværet på arbeidsplassen. Flere skoler rapporterer om godt samarbeid med HMS-senteret. Jessheim skole og ressurscenter deltar i et kommunalt sykefraværprosjekt med fokus på gode tiltak basert på risikoanalyse.

ØKONOMI – Grunnskole

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
GYSTADMARKA SKOLE	utgift	28 341	28 213	129		27 624	26 438
	inntekt	- 4 368	- 4 593	225		- 4 081	- 3 554
	netto	23 973	23 620	353	1,50 %	23 543	22 885
ALGARHEIM SKOLE	utgift	21 368	21 521	- 153		19 475	17 977
	inntekt	- 4 779	- 4 212	- 567		- 3 172	- 3 629
	netto	16 589	17 309	- 720	-4,16 %	16 303	14 348
BAKKE SKOLE	utgift	31 207	30 378	829		26 940	26 629
	inntekt	- 8 242	- 8 134	- 108		- 5 584	- 6 233
	netto	22 965	22 244	721	3,24 %	21 356	20 396
BORGEN SKOLE	utgift	11 527	11 546	- 18		11 073	10 851
	inntekt	- 2 015	- 2 189	175		- 1 944	- 1 901
	netto	9 513	9 356	156	1,67 %	9 128	8 950
DØLI SKOLE	utgift	16 045	16 064	- 18		16 123	15 866
	inntekt	- 4 200	- 4 007	- 193		- 3 748	- 4 364
	netto	11 845	12 057	- 212	-1,76 %	12 375	11 502
HOVIN SKOLE	utgift	21 384	21 722	- 338		20 688	20 957
	inntekt	- 4 560	- 4 376	- 184		- 3 432	- 3 213
	netto	16 824	17 346	- 522	-3,01 %	17 256	17 744
JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER	utgift	49 071	49 230	- 158		48 633	47 840
	inntekt	- 8 677	- 8 944	267		- 7 931	- 9 522
	netto	40 394	40 286	108	0,27 %	40 702	38 318
MOGREINA SKOLE	utgift	14 713	14 405	308		13 980	12 526
	inntekt	- 3 626	- 3 112	- 513		- 2 824	- 2 252
	netto	11 088	11 293	- 205	-1,82 %	11 156	10 273
NORDKISA SKOLE	utgift	12 293	12 276	17		11 559	12 588
	inntekt	- 2 110	- 2 096	- 14		- 1 879	- 2 034
	netto	10 183	10 180	3	0,02 %	9 680	10 554
ÅREPPEN SKOLE	utgift	29 551	30 277	- 726		29 687	29 583
	inntekt	- 4 991	- 5 230	238		- 4 541	- 5 113
	netto	24 560	25 048	- 488	-1,95 %	25 146	24 470
SKOGMO SKOLE	utgift	39 974	39 351	623		39 516	37 967
	inntekt	- 6 791	- 5 415	- 1 376		- 5 425	- 5 434
	netto	33 182	33 936	- 754	-2,22 %	34 091	32 533
ALLERGOT UNGDOMSSKOLE	utgift	29 695	30 424	- 729		29 191	31 536
	inntekt	- 5 722	- 5 706	- 16		- 4 156	- 5 157
	netto	23 972	24 718	- 746	-3,02 %	25 035	26 380
NORDBY UNGDOMSSKOLE	utgift	39 517	38 869	648		38 398	39 966
	inntekt	- 6 152	- 6 239	86		- 5 906	- 6 736
	netto	33 365	32 630	734	2,25 %	32 492	33 230
VESONG UNGDOMSSKOLE	utgift	26 465	26 252	213		24 263	25 641
	inntekt	- 1 700	- 1 639	- 61		- 510	- 1 749
	netto	24 765	24 613	152	0,62 %	23 753	23 892
GYSTADMARKA UNGDOMSSKOLE	utgift	11 720	10 897	823		10 253	3 014
	inntekt	- 957	- 742	- 215		- 3 137	- 66
	netto	10 764	10 155	609	5,99 %	7 116	2 948
GRUNNSKOLE FELLES	utgift	23 503	19 482	4 020		22 783	19 523
	inntekt	- 5 043	- 2 850	- 2 193		- 2 850	- 5 989
	netto	18 459	16 632	1 827	10,99 %	19 933	13 535
SUM HOVEDUTVALG SKOLE OG BARNEHAGE		332 441	331 423	1 018	0,31 %	329 067	311 957

Tabell 6.2.1: Økonomisk resultat for Grunnskolen. Mindreforbruk angis med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Overordnet mål for Økonomi: Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon				
Resultatmål		2013	2014	2015
Avvik fra budsjettet nettoramme skal ligge mellom et mindreforbruk på 3 % og et merforbruk på 0,5 %	Algarheim	-2,2% Mindreforbruk	-3,5% Mindreforbruk	-4,2% Mindreforbruk
	Bakke	0,4% Merforbruk	-2,6% Mindreforbruk	3,2% Merforbruk
	Borgen	7,1% Merforbruk	1,9% Merforbruk	1,7% Merforbruk
	Døli	5,6% Merforbruk	5,4% Merforbruk	-1,8% Mindreforbruk
	Gystadmarka	0,2% Merforbruk	0,8% Merforbruk	1,5% Merforbruk
	Hovin	-2,7% Mindreforbruk	-4,5% Mindreforbruk	-3,0% Mindreforbruk
	Jessheim	3,7% Merforbruk	-1,6% Mindreforbruk	0,3% Merforbruk
	Mogreina	-3,5% Mindreforbruk	-4,5% Mindreforbruk	-1,8% Mindreforbruk
	Nordkisa	-3,6% Mindreforbruk	1,5% Merforbruk	0,0% Balanse
	Skogmo	-3,0% Mindreforbruk	-3,8% Mindreforbruk	-2,2% Mindreforbruk
	Åreppen	1,1% Merforbruk	2,2% Merforbruk	-2,0% Mindreforbruk
	Allergot	-4,2% Mindreforbruk	-2,7 Mindreforbruk	-3,0% Mindreforbruk
	Gystadmarka u-skole *)		1,3% Merforbruk	6,0% Merforbruk
	Nordby	-1,8% Mindreforbruk	2,0% Merforbruk	2,3% Merforbruk
	Vesong	-0,4% Mindreforbruk	-0,8% Mindreforbruk	0,6% Merforbruk

*) Skolen startet 01.08.2014

Tabell 6.2.2 Økonomisk resultat for grunnskolen siste 3 år.

Grunnskolen samlet, inkludert Grunnskole felles har et merforbruk på 1,018 mill kr, dette utgjør 0,3 % og er i henhold til styringskortet.

Fra tabellen ser en at syv skoler har et mindreforbruk ved årsslutt. Algarheim skole har et mindreforbruk på 4,2 %, det er noe større enn akseptert avvik på 3 % i henhold til vedtatt styringskort. Mindreforbruk utover styringskortet utgjør ca 0,2 mill kr for Algarheim skole.

Fem av skolene har et merforbruk ved årsslutt som utgjør mer enn 0,5 %, i tillegg har Vesong ungdomsskole et marginalt merforbruk på 0,6 %.

Bakke skole har et merforbruk på 0,721 mill kr pr årsslutt, noe som utgjør et avvik på 3,2 %.

Hovedårsak til merforbruket ligger i pedagogisk tilrettelegging på skole og voksentetthet i SFO omkring elev. Skolen opplever sterk elevvekst både i 2015 og 2016, noe som igjen fører til økt budsjetttramme. På bakgrunn av dette vil merforbruket dekkes inn i 2016.

Borgen skole har et merforbruk på 0,156 mill kr pr årsslutt, noe som utgjør et avvik på 1,7 %. Avviket skyldes elevnedgang høsten 2015 som førte til trekk i budsjetttrammen, samt mindreinntekt på brukerbetaling SFO. Merforbruket dekkes inn i 2016.

Gystadmarka skole har et merforbruk på 0,353 mill kr pr årsslutt, noe som utgjør et avvik på 1,5 %. Hovedårsaken til merforbruket ligger i økt personalressurs grunnet elever med særlige individuelle behov, samt mindreinntekt på brukerbetaling SFO. Merforbruket dekkes inn i 2016.

Gystadmarka ungdomsskole har et merforbruk på 0,609 mill kr pr årsslutt, noe som utgjør et avvik på 6,0 %. Skolen startet opp 01.08.14 og har elever på 8. og 9. trinn. Hovedårsaken til merforbruket er innkjøp av skole- og undervisningsmateriell, som har vært nødvendig da skolen er forholdsvis nyoppstartet og øker med et årstrinn hvert år. Skolen har i tillegg hatt økte utgifter til vikarer, som skyldes stor økning av antall ansatte høsten 2015 sett opp mot økt sykefravær. Merforbruket dekkes inn i 2016.

Nordby ungdomsskole har et merforbruk på 0,743 mill kr, noe som utgjør et avvik på 2,3 %. Skolen har høy andel elever som mottar spesialundervisning, det fører til at det er knapt med ressurser til den øvrige opplæringen. Skolen har startet nedbemanningen og det vil bli tatt en gjennomgang av bemanning på spesialavdelingen. Merforbruket dekkes inn i 2016.

Skolene generelt vil måtte føre en meget stram økonomistyring og det legges opp til tett oppfølging fra kommunaldirektør.

Grunnskole felles endte med et merforbruk på 1,827 mill kr, noe som utgjør et avvik på 11 % Hovedårsak til avviket er økning i antall barn som er fosterhjemplassert i andre kommuner med omfattende vedtak om spesialundervisning.

NØKKELTALL - Grunnskole

Utvalgte nøkkeltall	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Produksjonsdata					
Elever barnetrinn:	3 118	3 227	3 268	3 319	3 388
Elever ungdomstrinn:	1 199	1 218	1 211	1 190	1 276
Sum elever:	4 317	4 445	4 479	4 509	4 664
Endring fra forgående år:	180	128	34	30	155
Endring fra forgående år i %:	4,2 %	2,9 %	0,8 %	0,7 %	3,3 %

Tall fra Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) pr 01.10. hvert år

Tabell 6.2.3 Nøkkeltall for Grunnskole

Kostratall Grunnskole							
	2012	2013	2014	2015	Komm.gr 13	10% mer effektiv	Reelt avvik i %
Prioritering							
Netto driftsutgifter grunnskolesektor i prosent av samlede netto driftsutgifter (202,214,215,222,223)	27,4	27,5	27,5	28,8	24,3	21,9	-18,5 %
Netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning i prosent av samlede netto driftsutgifter (202)	21,7	21,9	21,8	23,0	19,6	17,6	-17,3 %
Netto driftsutgifter per innbygger							
Netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning per innbygger (202)	8 801	9 250	9 581	9 851	9 648	8 683	-2,1 %
Produktivitet/Enhetskostnader							
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole per elev (202,222,223)	86 131	91 229	96 779	100 420	105 363	94 827	4,7 %
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskoleundervisning per elev (202)	63 528	68 018	72 159	75 595	82 447	74 202	8,3 %
Driftsutgifter til undervisningsmateriell, per elev i grunnskolen (202)	1 381	977	1 284	1 391	1 321	1 189	-5,3 %
Utdypende tjenesteindikatorer							
Gjennomsnittlig gruppestørrelse	15,9	15,7	15,3	16,0	14,5		
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	39,9	39,8	39,7	40	*		

*) Rapporteres ikke i KOSTRA

Tabell 6.2.4: Nøkkeltall for grunnskolen

Foreløpige KOSTRA-tall for 2015 er gjengitt i tabellen over. Grunnskolens andel av kommunens samlede driftsutgifter ligger 1,3 % høyere enn tidligere år og 4,5 % høyere enn kommunegruppe 13. Ullensaker har en forholdsvis ung befolkning sammenlignet med Kgr 13. Det er derfor naturlig at Ullensaker bruker en større andel av kommunens samlede driftsutgifter til grunnskole enn Kgr 13.

Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole pr elev har økt og grunnskolen er 4,7 % mer effektiv enn Kgr 13. Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr elev viser også en økning og kommunen er 8,3 % mer effektiv enn Kgr 13. Ullensaker var ca 10,0 % mer effektiv enn Kgr 13, i 2014. Det betyr at Ullensaker bruker forholdsvis mer på grunnskoleundervisning pr elev i 2015 enn det ble gjort i 2014. Dette kan igjen henge sammen med forholdsvis stor elevvekst i 2015 (146 elever i vekst).

Gjennomsnittlig samlet gruppestørrelse er økt med 0,7. Gruppene er 10,0 % større enn i Kgr 13.

Ved utgangen av 2015 var totalt antall elever i Ullensaker 4.795, av dette er ca 115 elever på Hoppensprett ungdomsskole. Prognose for elevvekst i 2015 var 86 elever. Faktisk vekst i de kommunale grunnskolene ble høyere enn forventet med 146 elever (elevtallsendring i perioden 01.10.14-01.09.15), noe som betyr en vekst på 3,3 %. I tillegg kommer vekst på Hoppensprett ungdomsskole.

I budsjett for 2016 er det lagt opp til en elevvekst på 125 elever.

6.3 Voksenopplæringen

Voksenopplæringen er et samarbeid mellom kommunene Eidsvoll, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker, hvor Ullensaker er vertskommune og administrativt ansvarlig. Representanter fra de 5 samarbeidskommunene danner et samarbeidsråd, som er et rådgivende organ. Gjerdrum kommune trakk seg fra samarbeidet 01.08.2015. Rektor er enhetsleder for Voksenopplæringen.

Voksenopplæringen gir grunnopplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (hjemlet i Introduksjonsloven), samt grunnskoleopplæring for voksne. Voksenopplæringen har heldagstilbud for deltakere i Introduksjonsprogrammet gjennom hele året. Enheten har til sammen 26,6 årsverk.

BRUKERE – Voksenopplæring

Resultatmål	Mål 2015	Resultater			
		2015	2014	Nasjonalt/ referansemåling 2015	
Opplæringsstilbud blir gitt innen 3 måneder innen fremsatt krav om norskopplæring.	100 %	98 %	98 %	Ikke tilgjengelig statistikk	
Grunnskoletilbud på tre nivåer gis til voksne med behov for opplæring	100 %	100 %	100 %	Ikke pålagt med tre nivåer	
Resultater på norskprøve- skriftlig A1	Lik eller bedre enn landsgjennomsnitt	8 %	24 %	21 %	
Resultater på norskprøve -leseforståelse A1		8 %	16 %	15 %	
Resultater på norskprøve -lytteforståelse A1		3 %	15 %	10 %	
Resultater på norskprøve muntlig A1		2 %	6 %	9 %	
Resultater på norskprøve - skriftlig A2		59 %	53 %	50 %	
Resultater på norskprøve - leseforståelse A2		13 %	30 %	23 %	
Resultater på norskprøve - lytteforståelse A2		31 %	39 %	23 %	
Resultater på norskprøve - muntlig A2		48 %	37 %	50 %	
Resultater på norskprøve - skriftlig B1		31 %	16 %	25 %	
Resultater på norskprøve - leseforståelse B1		79 %	53 %	65 %	
Resultater på norskprøve - lytteforståelse B1		74 %	56 %	59 %	
Resultater på norskprøve - muntlig B1		49 %	48 %	50 %	
Grunnskoleeksamen			M: 4,7 S: 1,9	M: 4,0 S: 1,6	S: 2,9
Brakerundersøkesle blant deltagerne		Deltagerne er godt fornøyd eller svært godt fornøyd med opplæringen	Utarbeidet brukerundersøkelse i 2015 gjennomføres våren 2016	Flertallet er fornøyd med opplæringen	Ikke tilgjengelig statistikk

Tabell 6.3.1 Brukere for Voksenopplæringen

Grunnskolen

Resultatene fra muntlig eksamen våren 2015 er meget gode. Resultater på skriftlig eksamen trekker ned gjennomsnittet for eksamensresultatene. Deltakere med lite skolebakgrunn og med et annet morsmål enn norsk vil ha vanskeligheter med å gjennomføre skriftlig eksamen med gode resultater.

Norskopplæringen

Deltakere fra store deler av Akershus melder seg opp til norskprøve ved Voksenopplæringen for Øvre Romerike. Resultatene er derfor ikke bare fra deltakere som har hatt opplæringen sin ved VO ØR. Deltakere som skal søke jobb, må minimum være på A2-nivå språklig. Målet er at det er færrest mulig deltakere på A1-nivå og flest mulig på B1- og B2-nivå. Norskprøven er avslutning på norskopplæringen.

Resultater fra desember 2015 er ennå ikke tilgjengelige. Sommeren 2015 var samtlige resultater på B1-nivå på eller bedre enn landsgjennomsnittet og vesentlig bedre enn resultatene fra 2014.

På A2-nivå er resultatene noe mer blandet. På skriftlig prøve og lytteforståelse var resultatene noe bedre enn landsgjennomsnittet. Leseforståelsen lå under landsgjennomsnittet, men muntlig prøve var tilnærmet på landsgjennomsnittet.

På A1-nivå er det best å ha lavest mulig tall. VO ØR er derfor bedre enn landsgjennomsnittet på samtlige prøver her.

Voksenopplæringen på Øvre Romerike bruker varierte undervisningsmetoder som fremmer læring. Dette er et av fokusområdene i handlingsplanen. Det blir lagt stor vekt på dette innen pedagogisk utviklingsarbeid. Lærerne jobber systematisk og strukturert fram mot norskprøvene.

MEDARBEIDERE – Voksenopplæring

Resultatmål	Mål 2015	Resultater			
		2012	2014	2015	Nasjonalt 2014/2015
Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	ikke resultater - gjennomføres annenhvert år	4,4	4,6	Ikke resultater	4,6
Sykefraværet reduseres fra foregående år.	≤ fraværs prosent for enheten i 2014	ikke tilgjengelig	10,3 %	10,0 %	Ikke aktuell

Tabell 6.3.2 Medarbeidere for Voksenopplæringen

Sykefraværet var for Voksenopplæringen over gjennomsnittet for Ullensaker i 2015. Sykefraværet forventes å gå ned i 2016, da flere seniorer har gått av med AFP.

I medarbeidersamtaler gir de ansatte uttrykk for at de trives på jobb. Nyansatte sier at de blir tatt godt i mot og får hjelp og veiledning når de trenger det. VO vokser stadig. Dette gir utfordringer når det gjelder gode arbeidsforhold både med tanke på lys, luft og lokalenes størrelse.

ØKONOMI - Voksenopplæring

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
VOKSENOPPLÆRINGEN	utgift	27 310	26 015	1 295	1 295		26 015	25 898
	inntekt	- 27 310	- 26 015	- 1 295	- 1 295		- 26 015	- 25 898
	netto							

Tabell 6.3.3 Økonomisk resultat for Voksenopplæringen. Mindreforbruk angis med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Voksenopplæringen er en selvfinansierende enhet hvor kostnader til norskopplæring dekkes av statlige tilskudd og betalingselever. Grunnskoleopplæring for Ullensakers deltakere er budsjettert under grunnskole felles og statlige tilskudd knyttet til enslige mindreårige flyktninger.

Driften har vært noe høyere enn budsjettert i 2015. Det skyldes bl.a en del læreverk har kommet ut i nye, reviderte utgaver og at stadig flere deltakere beholder bøkene sine. som blir fakturert først i 2016, samt økt behov for renhold pga små og trange lokaler. Leieutgiftene er noe lavere enn budsjettert. Da virksomheten stadig vokser, er det nødvendig å vurdere nye leieforhold i tillegg til Skogveien 2 – noe som fører til økte leieutgifter. Det legges fram egen sak til HSB om dette i april.

NØKKELTALL – Voksenopplæring

Utvalgte nøkkeltall	2012	2013	2014	2014*	2015	2015 KOSTRA Kgr 13
Produksjonsdata						
Antall elever - NIR	504	376	272	355	316	Ikke KOSTRA tall
Antall elever overgangsordningen	0	0	0	0	0	
Antall elever - betalings elever	677	460	293	216	160	
Grunnskole	49	48	46	43	40	
Sum elever	1230	884	611	614	516	

*) Opptelling for skoleåret 2014/15

Tabell 6.3.4 Nøkkeltall for Voksenopplæringen

Tallene som er fylt inn for 2015, er alle som på et eller annet tidspunkt i løpet av 2015 deltok på et av Voksenopplæringens kurstilbud. Alle 842 var ikke deltakere gjennom hele året. Tallene fra år til år er ikke sammenlignbare, fordi tellemåten har variert.

Antall grunnskoleelever er høyere enn tidligere år, fordi avgangsklassen våren 2015 og begynnerklassen høsten 2015 er tatt med. Høsten 2015 er det noen færre deltakere på grunnskolen enn tidligere år. Dette kan skyldes at VO nå har flere deltakere enn tidligere som har dokumentert skolegang fra hjemlandet, slik at de søker seg direkte til videregående skole etter endt norskopplæring.

Antall betalingsdeltakere har begynt å gå noe opp igjen da det i høst ble arrangert norskkurs på et hotell på Gardermoen og nå har for en annen bedrift i samme område. Dette utgjør ca. 10 % av betalingsdeltakerne. Stadig flere bedrifter tilbyr norskopplæring i arbeidstiden, og private tilbydere får ofte disse oppdragene. VO ØR satte i gang kveldskurs to ganger pr. uke høsten 2015. Mange deltakere meldte seg på nybegynnerkurset, men det ble færre og færre deltakere etter hvert. Nå er alle kveldskurs kun en kveld pr. uke (3 timer)

Det er vanskelig å si om antall NIR-deltakere øker eller avtar, da det i hele 2015 har vært problemer med tilgang til NIR, slik at tallene er ikke kvalitetssikret. Det tar blant annet lang tid før adresseendring registreres i NIR.

6.4 Barnehagetilbudet

Fra 2009 ble det etablert et skille mellom kommunens rolle som eier av de kommunale barnehagene og kommunens rolle som barnehagemyndighet. Dette gjenspeiles i organiseringen av barnehageområdet ved at Barnehagemyndigheten er en stab under kommunaldirektør mens de kommunale barnehagene er organisert som en egen resultat enhet.

Antall barnehager i kommunen er 49, hvorav 7 er kommunale og 42 er private.

6.4.1 Barnehagemyndigheten

Budsjettområdet omfatter myndighetsoppgaver knyttet til kommunens rolle som Barnehagemyndighet.

Dette omfatter godkjenning/tilsyn med barnehager, opptak til både private og kommunale barnehager, forvaltning av finansieringsordningen for ikke-kommunale barnehager, fordeling av midler til kompetanseheving, fordeling av midler til barnehager med barn med nedsatt funksjonsevne og minoritetsspråklige barn, koordinering av lærlinger, refusjoner for søskenmoderasjon, tilskudd nedsatt betalingsevne samt betaling og fakturering for gjestebarn.

Barnehagemyndigheten er ikke en resultat enhet og har ikke eget styringskort. Kommunen som barnehagemyndighet er imidlertid underlagt nasjonale målsettinger og føringer for barnehageområdet

og har et overordnet ansvar for å sikre retten til barnehageplass, samt at barna får et godt og forsvarlig barnehage tilbud.

ØKONOMI - Barnehagemyndigheten

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
92420 Barn med særskilte behov	utgift	13 997	13 720	277		13 720	8 860
	inntekt	- 913	- 485	- 428		- 485	- 4 391
	netto	13 084	13 235	- 152	-1,14 %	13 235	4 469
92430 Refusjonsordninger for barnehage	utgift	9 195	9 303	- 108		9 303	5 951
	inntekt	- 11 780	- 12 200	420		- 12 200	2 440
	netto	- 2 585	- 2 897	312	10,78 %	- 2 897	8 391
92440 Statlige øremerkede tilskudd til barnehage	utgift	1 857	1 771	87		1 771	1 785
	inntekt	- 1 857	- 1 771	- 87		- 1 771	- 1 761
	netto	0,00	0,00	0,00	0,00 %		24
92450 Tilskudd til private barnehager	utgift	241 322	243 050	- 1 728		243 050	245 368
	inntekt						
	netto	241 322	243 050	- 1 728	-0,71 %	243 050	245 368
TOTALT	utgift	266 372	267 844	- 1 472		267 844	261 964
	inntekt	- 14 551	- 14 456	- 95		- 14 456	- 3 712
	netto	251 821	253 388	- 1 567	-0,62 %	253 388	258 252

Tabell 6.4.1 Økonomisk resultat for barnehagemyndigheten. Mindreforbruk angis med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Som tabellen over viser omfatter budsjettområdet Barnehage Felles fire ansvarssteder:

- 92420 Tilskudd til barn med spesielle behov i barnehage
- 92430 Refusjonsordninger for barnehage
- 92440 Statlige/øremerkede tilskudd til barnehage
- 92450 Tilskudd til private barnehager

Budsjettområdet har et samlet mindreforbruk på 1,567 mill kr, noe som utgjør et avvik på 0,6 %. Avviket er hovedsakelig på området refusjonsordninger og tilskudd til private barnehager. Ansvarsstedene omtales hver for seg i det følgende.

Ansvarssted 92420 Tilskudd til barn med spesielle behov i barnehage

Området har ikke eget styringskort, enhetsleder kommunale barnehager har ansvar for den lovpålagte/rettighetsfestede utførelsen av det spesialpedagogiske tilbudet med fag-, personal- og økonomi ansvar.

Barnehage felles ved barnehagemyndigheten fatter enkeltvedtak etter opplæringsparagrafens §5-7 barn med nedsatt funksjonsevne. Barnehagemyndigheten har også ansvar for tilskudd til tiltak til barn med spesielle behov, som ikke faller innunder kriteriene for å motta spesialpedagogisk hjelp, herunder vurdering / innvilgelse av søknader om tilskudd til tiltak.

Områdets ansatte er:

1. 800 % fast spesialpedagog med ansvar for å utarbeide tiltaksplaner og skrive årsrapport på bakgrunn av PPT sin sakkyndige vurdering, veilede barnehage og foreldre, samt samarbeide med eksterne kompetansesentra. Spesialpedagogene har sitt daglige arbeide i de av kommunens 49 barnehager som til enhver tid har barn med behov for spesialpedagogisk hjelp etter vedtak.
2. 400 % fast fagarbeider/støttepedagog til barn i Kommunale barnehager med enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp utført av assistent eller er innvilgettilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne.

NØKKELTALL – Barnehagemyndigheten – Spesialpedagogisk hjelp

Utvalgte nøkkeltall og produksjonsdata	2012	2013	2014	2015	Navn på sammenlignbar gruppe
Andre nøkkeltall					
Årstimer spesialpedagogisk hjelp gitt av spesialpedagoger	7 098	6 448	8 294	8 624	K.gr 13
Årstimer spesialpedagogisk hjelp gitt av assistent	1 330	9 384	17 328	10 164	K.gr 13
Antall barn som mottar spesialpedagogisk hjelp	26	28	38	40	K.gr 13

*) alle tall er pr. 15.12.

Tabell 6.4.2 Nøkkeltall for barnehagemyndigheten – Spesialpedagogisk hjelp

Som vist i tabellen ovenfor har antall årstimer gitt av spesialpedagoger vært noenlunde stabilt de siste årene, mens antall årstimer gitt av assistent har variert i stor grad.

Totale budsjettmidler i 2015 for området var 13,2 mill kr. Midlene var fordelt på 4,6 mil kr til lønnskostnader, 2,7 mill kr til refusjoner til assistenttimer samt 5,8 mill kr til tilskudd til tiltak.

Ansvarssted 92430 Refusjonsordninger til barnehage

Området 92430 omhandler utbetalinger av refusjoner til barnehagene, herunder refusjon av søskenmoderasjon, refusjon av redusert foreldrebetaling, refusjon av gratis kjernetid samt refusjon av fratrukk i foreldrebetaling grunnet spesialpedagogiske timer. I tillegg omfatter området gjestebarn i barnehage, både fakturering av gjestebarn tilhørende andre kommuner og utbetaling av kostnader knyttet til Ullensakerbarn som har barnehageplass i andre kommuner.

I 2015 var det budsjettet med et mindreforbruk pr årsslutt på 2,8 mill kr på dette området. Mindreforbruket ble 2,5 mill kr, dvs 0,3 mill kr lavere enn budsjettet.

Det høyeste avviket er i forhold til refusjon av forelder redusert betaling. Dette skyldes en endring i forskriften for foresatte med redusert betalingsevne der kommunen forpliktet til å ha inntektsgradert foreldrebetaling. Endringen gikk ut på at husholdninger med lavere enn en viss inntekt har rett på en gradert reduksjon i barnehagebetalingen. I tillegg har nå alle 4-5 åringer hvor foresatte har rett på redusert betaling, også rett på gratis kjernetid i barnehagen. Forskriften trådte i kraft 01.05.2015. Dette medførte adskillig flere søknader og høyere kostnader enn tidligere.

Det er også et høyt positivt avvik med hensyn til gjestebarna. De bokførte kostnadene ble atskillig lavere enn budsjettet, samtidig ble også inntektene lavere enn budsjettet. Dette henger mest sannsynlig sammen med en generell nedgang i antall barn i barnehage.

Ansvarssted 92450 Tilskudd til private barnehager

I henhold til forskrift er det barnehagemyndighetene i kommunene som er ansvarlig for forvaltningen av tilskuddsordningen til private barnehager. Som følge av høy andel av private barnehager i Ullensaker er budsjettet for tilskuddet til private barnehager relativt stort på ca 250 mill kr. En har derfor valgt å legge tilskuddet til private barnehager på et eget ansvarssted for å legge til rette for en god oppfølging av området.

Området hadde et mindreforbruk på 1,7 mill kr i 2015.

Antall plasser private bhg	15.12.14.			15.04.15.			15.09.15.		
	små	store	sum	små	store	sum	små	store	sum
Antall plasser i justert budsjett	685	1184	1869	386	1583	1 969	629	1195	1824
Faktiske antall plasser	687,8	1183,4	1871,2	375	1551,2	1 927	601	1 183	1783,6
Differanse mellom barnetall i justert budsjett og faktisk barnetall	2,8	-0,6	2,2	-10,6	-31,8	-42,4	-28,1	-12,3	-40,4

Tabell 6.4.1.3 Budsjettet og faktisk barnetall i 2015

Reduksjonen i barnetall gir et mindreforbruk på 4,4 mill kr. Som omtalt i 2.tertial er imidlertid avregningen for 2014 korrigeret i 2015. Dette medfører at avsatt beløp til gode i regnskapet for 2014 på 13,8 mill kr ble redusert til 11,1 mill kr. Differansen på 2,7 mill kr er utgiftsført i 2015 regnskapet.

Netto effekt av disse to forholdene (4,4 mill kr– 2,7 mill kr) forklarer mindreforbruket på 1,7 mill kr i 2015 regnskapet.

Ansvarssted 92440 Statlige/øremerkede tilskudd til barnehage

Ansvarssted 92440 er delt inn i to prosjekter, «Tilskudd til minoritetsspråklige», prosjekt 1916, «kompetansemidler til barnehage», prosjekt 9946.

Prosjekt 1916 finansieres ved øremerkede midler fra staten. Tilskuddet gis ut i fra antallet barn med minoritetsspråklig bakgrunn i kommunen (dvs: alle språk unntatt, norsk, svensk, dansk, samisk og engelsk).

Prosjektet skal gå i 0 ved årsslutt, et eventuelt avvik skal dekkes inn via fondsmidler.

NØKKELTALL - Barnehagemyndigheten

Utvalgte nøkkeltall	Ullensaker					KOSTRA Gruppe 13	
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2015
Produksjonsdata							
Antall plasser i kommunale barnehager 15.12	443	429	432	425	398		
Antall plasser i private barnehager 15.12	1 790	1 860	1 872	1 894	1 871		
Sum barn i barnehage 15.12	2 233	2 289	2 303	2 318	2 269		
Kommunal andel	19,8 %	18,7 %	18,7 %	18,3 %	17,5 %		
Utvalgte nøkkeltall	Ullensaker					KOSTRA Gruppe 13	
Produksjonsdata:	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2015
Antall plasser i kommunale barnehager 15.12	443	429	432	425	397,5	377	**
Antall plasser i private barnehager 15.12	1 790	1 860	1 872	1 894	1871,2	1 880	**
Sum barnehage plasser 15.12	2 233	2 289	2 303	2 318	2 269	2 257	**
Kommunal barnehage andel	19,8 %	18,7 %	18,7 %	18,3 %	17,5 %	16,7 %	40,6 %
Utvalgte kostra indikatorer:							
Netto driftsutg. til barnehager pr innbygger (kr)	-	9 056,0	8 633,0	9 000,0	9 468,0	8 996	7 810,0
Korr. brutto driftsutg til kommunale barnehager per korrigeret oppholdstid (kr)	56	54,0	53,0	57,0	63,0	66	58,0
Kommunalt overførte driftsmidler til private bhg, pr korrigeret oppholdstid i private bhg.	-	39,0	36,0	38,0	40,0	41	43,0
Andel barn 1-5 år med barnehageplass (i prosent)	95,4	96,0	95,2	95,9	97,0	95,1	91,5
Andel ansatte (både i private og kommunale bhg) med barnehagelærerutdanning*	24,6	24,1	26,3	29,6	31,9	32,9	36,5

*Full pedagogdekning gir ca 35% andel. Kommunale bhg i Ullensaker har full dekning.

** Tall fra kostra er ikke sammelignbare

Tabell 6.4.3 Nøkkeltall for barnehagemyndigheten

Antall barnehageplasser i bruk ble redusert fra 2013 til 2014 med 49 plasser. Fra 2014 til 2015 er det en ytterligere nedgang med 12 plasser. Nedgangen skyldes nedgang i befolkningen i aldersgruppen 0-5 år i perioden 2013 -2015, både i antall og som andel av den totale befolkningen.

Andel barn i kommunale barnehager synker og er nå nede i 16,7%. Som følge av synkende barnetall er kapasiteten god mht barnehageplasser. De siste årene har det vært satset på privat utbygging og denne sektoren tar også en større andel av markedet.

Enhetskostnaden for barnehageplasser pr innbygger er høyere for Ullensaker enn for KOSTRA gruppe 13. Også i forhold til snittet for Akershus bruker Ullensaker mer pr innbygger på barnehageplasser. Høy kostnad pr innbygger kan forklares delvis ved Ullensaker fremdeles både har en høyere andel 0-5 åringer i befolkningen enn KOSTRA gruppe 13 og en høyere andel barn i barnehage. Ullensaker har

også en høy andel av 0-åringene som er i barnehage i forhold til både KOSTRA gruppe 13 og Akershus snittet med hhv 10,8% mot 4,9% og 4,2%.

Nøkkeltallet som viser brutto driftsutgifter til kommunale barnehager pr oppholdstime inneholder både ordinære driftsutgifter til barnehagene (funksjon 201), utgifter knyttet til styrket tilbud til barn med særlige behov (funksjon 211) og utgifter knyttet til vedlikehold og drift av barnehagebygg og uteareal (funksjon 221). Dette nøkkeltallet er slik et uttrykk for den totale enhetskostnaden til de kommunale barnehagene i Ullensaker. Som tabell over viser er enhetskostnaden for Ullensaker høyere enn for KOSTRA gruppe 13.

Av andre KOSTRA tall ser en at antall oppholdstimer timer pr årsverk i de kommunale barnehagene i Ullensaker er høyere enn for KOSTRA gruppe 13 (og Akershus snittet). Dette indikerer en god kapasitetsutnyttelse med hensyn på bemanning i de kommunale barnehagene i Ullensaker. Bemanning vil være den store kostnadsdriveren for ordinære driftsutgifter (funksjon 201). Dette tilsier at de ordinære driftskostnadene til de kommunale barnehagene ikke er forklaringen til de høye totale enhetskostnadene.

Nøkkeltall for funksjon 211 viser at Ullensaker bruker mindre enn KOSTRA gruppe 13 og Akershus snittet pr barn på styrket tilbud til barn med særlige behov når en ser på tallet samlet for både private og kommunale barnehager. Ser en på tallet isolert for de kommunale barnehagene er imidlertid situasjonen en annen. Utgifter til styrket tilbud pr barn i kommunale barnehager i Ullensaker er langt høyere tilsvarende tall for KOSTRA gruppe 13 og Akershus snittet. Forklaringen til dette kan være at med høy andel private barnehager vil det bli en høyere andel barn med særlige behov i de kommunale barnehagene enn i kommuner med lav andel private barnehager.

Funksjon 221 viser hvor mye kommunen bruker på vedlikehold og drift av barnehagebygg og uteareal. 2015 regnskapet viser at Ullensaker nå bruker kr 1.728 mer pr kommunalt barnehagebarn på funksjon 221 enn KOSTRA gruppe 13. Med unntak av 2012 har Ullensaker brukt mindre på vedlikehold de tidligere årene. Det har vært gjort et forsøk på å ta igjen et vedlikeholdsetterlep de siste årene og dette kan forklare at det er brukt noe mer i 2015.

Kommunalt overførte driftsmidler til private barnehager pr private oppholdstimer viser at Ullensaker overfører mindre pr time enn KOSTRA gruppe 13. Her er tallet for KOSTRA gruppen svært usikkert da grunnlaget viser at flere kommuner der sannsynligvis vil komme med korrigerede tall.

Andel ansatte med barnehageopplæring øker, men er fremdeles noe lavere enn for KOSTRA gruppe 13.

En vil i løpet av våren jobbe videre med KOSTRA tallene og foreta en grundigere analyse for å finne årsaker og vurdere tiltak.

6.4.2 Kommunale barnehager

Enheten består av 7 barnehager med til sammen 379 barn.

BRUKERE – Kommunale barnehager

Med bakgrunn i politisk vedtak om å flytte tidspunktet for brukerundersøkelsen fra oktober til februar ble det ikke gjennomført brukerundersøkelse for barnehager i 2015.

De kommunale barnehagene deltar i samordnet opptak og det praktiseres løpende opptak gjennom hele året. Enheten har i 2015 foretatt ytterligere kapasitetsjusteringer sammenlignet med 2014. Bakgrunn for justeringen er lavere barnetall en antatt, særlig i Kløftaområdet. Overkapasitet på barnehageplasser totalt og et lavere antall søkere ved hovedopptak er hovedårsaken kapasitetsjusteringer.

MEDARBEIDERE – Kommunale barnehager

Resultatmål	Mål 2015	Resultater			Nasjonalt 2014/2015
		2012	2014	2015	
Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	Fylles inn pr enhet	4,7	4,7	Ikke resultater	4,6
Sykefraværet reduseres fra foregående år.	≤ fraværs prosent for enheten i 2014	11,1 %	12,6 %	12,2 %	Ikke resultater

Tabell 6.4.4 Medarbeidere for Kommunale barnehager

Sykefraværet holder seg på drøyt 12 % i året. Enheten deltar i kommunens sykefraværprosjekt.

Etter ROS analyse har enheten i 2015 satt fokus på to områder:

1. Melding av fravær, tidlig inn og tett på – hva betyr det egentlig
2. Oppdage mønstre og bryte en kjede

Så langt har ikke enheten fått noe effekt i form av lavere totalt sykefravær.

ØKONOMI – Kommunale barnehager

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
BARNEHAGEN	utgift	60 963	60 300	663	663		61 340	60 072
	inntekt	- 15 828	- 13 838	- 1 990	- 1 990		- 12 978	- 15 600
	netto	45 135	46 462	- 1 327	- 1 327	-2,86 %	48 362	44 472

Tabell 6.4.5 Økonomisk resultat for Kommunale barnehager Mindreforbruk angis med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Resultatmål	Resultater		
	2013	2014	2015
Avvik fra budsjettert nettoramme skal ligge mellom et mindreforbruk på 3 % og et merforbruk på 0,5 %	-7,3% Mindreforbruk	-5,8% Mindreforbruk	-2,9% Mindreforbruk

Tabell 6.4.6: Økonomisk resultat for kommunale barnehager siste 3 år

Enhetens regnskapstall viser et totalt mindreforbruk til drift av kommunale barnehager på 1,3 mill kr, noe som utgjør et avvik på 2,8 %. Enhetens totale mindreforbruk skyldes i hovedsak nedbemanning knyttet til redusert barnetall. Enhetene har nedbemannet ved å flytte folk mellom barnehager ved ledighet i stillinger, holde barselpermisjoner og langtidssykmeldinger vakante.

NØKKELTALL - Kommunale barnehager

Utvalgte nøkkeltall	2011	2012	2 013	2014	2015	2015 KOSTRA Kgr 13
Produksjonsdata						
Antall barn i kommunale barnehager pr 15.12.	429	434	428	401	379	Ikke Kostratall
Utvalgte kostra indikatorer						
Korr. brutto driftsutgifter per barn i kommunal barnehage (kr)	167 105	166 014	174 699	193 571	201 061	179 904
Korr. brutto driftsutg til kommunale barnehager per korrigert oppholdstid (kr)	54	53	57	63	66	59
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	18,6	18,6	18,3	17,2	16,7 %	40,6 %
Antall årsverk funksjon 2010		97,0	114	97,5	89	Ikke Kostratall
Korr. Oppholdstid pr årsverk i kommunale barnehager	11 643	11 665	11 516	11372	11 101	11 686

Tabell 6.4.7 Nøkkeltall barnehager

Færre totalt antall barn og lavere andel barn i kommunale barnehager gjør driften mer uforutsigbar og sårbar i forhold til totale driftsutgifter pr. barn. At barnetallet varierer gjennom driftsåret året skaper utfordringer med å balansere bemanningskravet opp mot det totale antall barn som til en hver tid er i barnehagen

Ved hovedopptak 2013 var det for første gang på flere år et lavere antall søker enn året før, trenden med synkende antall søkere holder seg. Ved hovedopptak 2015 var det totalt 399 søkere totalt, 63 av barna startet i en av de 7 kommunale barnehagene.

Enhetens andel ansatte med riktig kompetanse er meget høy og stabil. Utfordringen i 2015, opp mot synkende barnetall, har vært å balansere årsverk mot økonomi og kostnader pr. oppholdstid.

6.5 Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

PPT ble egen enhet fra 01.01.2015

BRUKERE - PPT

Utvalgte nøkkeltall	2015 KOSTRA Kgr				
	2012	2013	2014	13	2015
Produksjonsdata					
Meldte nye saker	157	148	179	Ikke KOSTRA tall	155
Sakkyndig vurderinger *	354	426	401		415
Venteliste utredningssaker	56	45	56		18

*) I tallet for sakkyndige vurderinger, ligger også tallet for gjeldende sakkyndige vurderinger, dvs. aktive saker. Antall sakkyndige vurderinger skrevet i 2015 er 251.

**) Alle tall er pr 31.12.15

Tabell 6.5.1 Brukere for PPT

Reelle tall for meldte nye saker er noe høyere enn målsettingen på 150. Det skyldes at PPT jobber mer systematisk ut mot barnehager og skoler for å avdekke forhold tidligere noe som kan føre til færre henvisninger på sikt.

Antall sakkyndig vurderinger er noe høyere enn målsettingen, men tendensen er at flere sakkyndige vurderinger konkluderer med TPO enn tidligere. Dette vil også kunne medvirke til endringer i

tankesett og tilrettelegging ute i barnehager og skoler. I forhold til «venteliste utredningssaker» er målet for 2015 mer enn nådd, da målet for 2015 var 50 og pr 31.12.15 var det 18.

MEDARBEIDERE - PPT

Resultatmål	Mål 2015	Resultater			Nasjonalt 2014/2015
		2012	2014	2015	
Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	Fylles inn pr enhet	3,2	4,1	Ikke resultater	4,6
Sykefraværet reduseres fra foregående år.	≤ fraværs prosent for enheten i 2014	9,5 %	8,8 %	5,1 %	Ikke resultater

Tabell 6.5.2 Medarbeidere for PPT

Arbeidet med hva kommunens visjon betyr for PPT og PPTs arbeid parallelt med å definere hva stolthet over vår arbeidsplass betyr og hva man gjør med det er påbegynt, men ikke fullført i 2015. PPT er godt kjent med relasjonsbasert ledelse og dette arbeidet videreutvikles i 2016. PPT har etablert en fast stab som ønsker å arbeide for Ullensaker PPT over tid, medarbeidere trives og ønsker å gjøre en god kvalitativ jobb.

PPT har i 2015 hatt lite sykefravær. Sykmeldinger har i hovedsak vært knyttet til graviditet. Avdelingen har lagt stor vekt på å få systemer, organisering og rutiner på plass for å styrke arbeidsmiljøet og beholde medarbeider – skape stabilitet.

ØKONOMI - PPT

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
	utgift	11 070	10 500	569	569		10 500	10 563
PPT	inntekt	- 501	- 350	- 151	- 151		- 350	- 1 235
	netto	10 569	10 150	419	419	4,12 %	10 150	9 328

Tabell 6.5.3 Økonomisk resultat for PPT. Mindreforbruk angis med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Resultatmål	Resultater		
	2013	2014	2015
Avvik fra budsjettert nettoramme skal ligge mellom et mindreforbruk på 3 % og et merforbruk på 0,5 %	-12,1% Mindreforbruk	-7,6 % Mindreforbruk	4,1% Merforbruk

Tabell 6.5.4 Økonomisk resultat for PPT

PPT hadde et merforbruk på 0,419 mill kr, noe som utgjør et avvik på 4,1 % og er høyere enn mål i vedtatt styringskort. Merforbruket skyldes i hovedsak at det ble tilsatt i flere stillinger enn det som på daværende tidspunkt var vakante, for å sikre stabilitet i PP-tjenesten. Tre medarbeidere gikk ut i permisjon høsten 2015 hvorav to stillinger ikke ble erstattet med vikar. Fra 01.10.2015 er bemanning i henhold til budsjetterte årsverk.

6.6 SB-stab

MEDARBEIDERE – SB-stab

Resultatmål	Resultater				
	Mål 2015	2012	2014	2015	Nasjonalt 2014/2015
Sykefraværet reduseres fra foregående år.	≤ fraværs prosent for enheten i 2014	Dersom resultat	4,6 %	8,8 %	Ikke resultater

Tabell 6.6.1 Medarbeidere SB stab

Sykefravær for SB stab er i stor grad relatert til kortere sykefravær. Det er viktig å merke seg at tallet for 2015 også inkluderer spesialpedagoger i barnehagene og språkveiledere i barnehagene. Tall for 2015 er derfor ikke sammenlignbart med 2014.

ØKONOMI – SB-stab

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
SB STAB	utgift	15 797	14 762	1 035	1 035		14 740	14 025
	inntekt	- 7 831	- 6 606	- 1 226	- 1 226		- 6 606	- 6 177
	netto	7 966	8 157	- 190	- 190	-2,34 %	8 135	7 848

Tabell 6.6.2 Økonomisk resultat for SB-stab. Mindreforbruk angis med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Resultatmål	Resultater		
	2013	2014	2015
Avvik fra budsjettert nettoramme skal ligge mellom et mindreforbruk på 3 % og et merforbruk på 0,5 %	-7,3% Mindreforbruk	1,8% Merforbruk	-2,3% Mindreforbruk

Tabell 6.6.3 Økonomisk resultat for SB-fellesfunksjoner.

Avdelingen endte med et mindreforbruk på 0,19 mill kr pr årsslutt. Avviket skyldes i hovedsak noe vakanse, samt statlige tilskudd for en ansatt som tar videreutdanning – «Kompetanse for kvalitet».

Per capita tilskudd fra staten (tilskudd det søkes om fra NAV og skal dekke utgifter til Ullensaker sine deltagere på Voksenopplæringen) inntektsføres på SB-stab. Midlene skal i sin helhet overføres til Voksenopplæringen og dekke Ullensaker sine deltagere på Voksenopplæringen. Beregninger viser at Ullensaker fikk mer tilskudd enn det var budsjettert med i 2015. Andel som skal overføres til Voksenopplæringen var tilsvarende høyere. Reelt avvik på ordningen er likevel et marginalt mindreforbruk på kr 83.726,-. Ubrukt tilskudd i 2015 er satt på fond.

7 ÅRSRAPPORT FOR HELSEVERN OG SOSIAL OMSORG

I dette kapittelet omtales resultat i forhold til fokusområdene samfunn, brukere, medarbeidere og økonomi for enhetene innenfor politikkområdet helsevern og sosial omsorg (HHS). Området består av Tildelingsenheten, PRO enhetene (PRO Kløfta, PRO Jessheim Øst og PRO Jessheim Vest), Bolig med Bistand (BMB), Rehabilitering, Utredning og Forebygging (RUF), Helsevern, NAV, Forebyggende barn og unge (FABU) og HS Felles inkl. kommuneoverlegen med ansvar for legetjenesten.

7.1 Oppsummering for helsevern og sosial omsorg

SAMFUNN

Enhetene har som hovedstrategi at det skal legges til rette for at folk tar vare på egen helse, være selvhjulpne og delta i samfunnet ut ifra egne forutsetninger. Det innebærer at alle enheter har gjennomført ulike aktiviteter og tiltak for å sikre at våre brukere får utnyttet egne ressurser samt får anledning til å delta på kulturelle og sosiale tilstelninger.

Dag- og aktivitetssentrene ved alle de tre PROene gir et bredt spekter av tilbud som bidrar til at sentrene blir et levende samlingssted i nærmiljøet. Også de andre enhetene legger til rette for samarbeid med frivillige organisasjoner og sikrer at våre brukere kan delta i aktiviteter utenfor enheten.

Aktivitetshuset, som ble etablert høsten 2014, er et viktig møtested og arena for unge mennesker som skal over i arbeid og aktivitet.

Beredskap

Ullensaker kommune har et nasjonalt ansvar for beredskap i henhold til internasjonalt helse reglement (IHR) ved Oslo lufthavn (OSL). Norge er forpliktet til å følge disse internasjonale reglene. Som vertskommune for hovedflyplassen er Ullensaker ansvarlig for mottak og pårørendesenter ved internasjonale hendelser der et høyt antall nordmenn er berørt. I 2015 har OSL stilt til disposisjon lokaler inne på flyplassen til et permanent mottakssenter. Mottakssenteret er under etablering i GA terminalen vest for rullebanen og innredes av OSL, Politiet, CBRNe (smitte) enheten ved OUS, Sivilforsvaret og kommunen i fellesskap.

Høsten 2015 gjennomførte politiet første øvelse ved mottakssenteret hvor kommunen deltok, og hvor aktørene fikk prøvd ut sin rolle og ansvarsområde. Øvelsen viste at det nye senteret vil gi en styrket beredskap ved flyplassen.

Flyktninger

På bakgrunn av den ekstraordinære flyktnings situasjonen høsten 2015 ble antallet som skulle bosettes i Ullensaker kommune økt fra 35 til 40.

Det ble igangsatt en rekke tiltak for å imøtekomme en sannsynlig fremtidig økning av bosettingsantallet. Det ble blant annet nedsatt en koordineringsgruppe som skulle ha ansvar for fortløpende oppdatering av organisasjonen angående flyktnings situasjonen. Koordineringsgruppen består av representanter fra de områdene som er mest berørt. Det ble etablert tolketjeneste i kommunal regi for å imøtekomme økt behov for tolk. Det gjennomføres månedlige (eller ved behov) informasjonsmøter hvor Akershus kommunene, UDI region øst, beredskapsstaben, og politiet deltar (telefonmøter). Det har blitt utarbeidet aksjonsplan som beskriver kommunens ansvarsområder ved mottak og bosetting av flyktninger og skisserer handlingsplan. Dette arbeidet fortsetter i 2016.

Folkehelse

I tråd med føringer fra ny Lov om Folkehelsearbeid, har helsefremmende og forebyggende arbeid vært et satsingsområde også i 2015. Ny kommuneplan ble ferdigstilt høsten 2015 hvor rammer for den ønskede samfunnsutviklingen ble fastsatt jf. lov om folkehelse § 1. Overordnet for kommuneplanen fremheves det at folkehelse skal sikres i planarbeidet, jf. plan og bygningsloven § 3-1 bokstav f), og lov om folkehelse § 6. Kommunen setter seg i førerretet for en utvikling med folkehelse som et av de førende prinsippene, hvor de ulike politikkområdene tar ansvar for gjennomføring av folkehelse tiltakene.

HS har hatt ansvaret for organisering av tverrsektorielt folkehelseforum. Forumet skal sikre ledelsesforankring i folkehelsesatsingen i alle sektorer i kommuneorganisasjonen. Ledelsesforankringen er grunnlaget for at alle sektorer har vært inkludert i arbeidet med oversiktsdokument for folkehelse. Oversiktsdokumentet er et grunnlagsdokument for det nye kommunestyrets utarbeidelse av planstrategi.

Samarbeidet med Høgskolen i Oslo og Akershus, når det gjelder folkehelseforskning, har vært videreført, og høgskolen vil bruke Ullensaker som forskningsarena.

Folkehelseuka ble gjennomført for fjerde gang, og er et folkehelse tiltak iverksatt av kommunen, men som inviterer frivillige lag og foreninger til å delta med egne arrangement i tillegg til kommunens egne. Årets uke hadde også denne gang god oppslutning, og det ble gjennomført nærmere 80 arrangement. Folkehelseuka har fått mange private næringsdrivende innen livsstil, aktivitet og kosthold til å tilby sine tjenester og varer, gratis eller rimelig i løpet av uka.

Det er opprettet et interkommunalt nettverk for folkehelse på øvre Romerike (FØR), som skal bidra til økt kompetanse om folkehelsearbeidet. FØR skal gi mulighet for utveksling av erfaringer, og til å løfte motivasjonen og fokuset på felles folkehelseutfordringer. FØR vil også gi et større befolkningsgrunnlag for studier/forskning innenfor folkehelseområdet.

Risikoutsatte barn og unge

Det er en erkjennelse at selv om det er iverksatt mange gode tiltak, så er det fortsatt utfordringer med å fange opp de som har behov for bistand fra kommunen tidlig nok. I 2015 er det påbegynt arbeid med et strategidokument som skal ha fokus på utsatte barn og unge. Dokumentet utarbeides i samarbeid på tvers av enheter og hovedutvalgsområdene HHS og HSB. Arbeidet med strategidokumentet fortsetter i 2016.

BRUKERE

Overordnet mål i styringskortet for fokusområde bruker er «**Gode og forutsigbare tjenester**». I den enkelte enhets styringskort er dette konkretisert gjennom resultatmål som er tilpasset det enkelte tjenesteområde.

Digitalisering i helsesektor har stått sentralt i 2015. Hensikten er å anskaffe en løsning for digital teknologi (velferdsteknologi) som kan bidra til økt trygghet, sikkerhet og sosial deltakelse. Den kan også bidra til styrket mobilitet, fysisk og kulturell aktivitet. Det er startet implementering av nettbrett som arbeidsverktøy i barnevern og i hjemmetjenesten. Dette gir tjenestene økt fleksibilitet og en smartere og mer effektiv arbeidsform. Hjemmetjenesten har lagt til rette for innføring av digitale trygghetsalarmer og elektroniske dørlåser, for oppstart juni 2016. Målet er å utvikle arbeidsprosesser hvor brukerne tas mer aktivt med. Tjenestene skal støtte opp om brukernes egne ressurser og styrke deres evne til å klare seg selv.

Boligsosialt strategidokument for perioden 2015-2019 ble vedtatt våren 2015. Bakgrunnen for utarbeidelse av dokumentet er økning i antall personer som søker om kommunal bolig fordi det er vanskelig å få bolig i det private markedet som har en akseptabel leie. Dokumentet viser en klar og

omforent strategi for hvordan kommunen vil håndtere en økt etterspørsel etter bolig for ulike grupper som faller utenfor det ordinære boligmarkedet. Målet er å ha en mer effektiv og samkjørt boligpolitikk. Strategidokumentet synliggjør kriterier for tildeling av bolig, virkemidler for ansvarliggjøring, modeller for kommunal anskaffelse og vedlikehold av boliger samt organisering.

I 2015 ble det startet etablering av Frisklivssentral som er et tilbud til personer med behov for å endre levevaner. Endring av levevaner skal forhindre tap av leveår med god livskvalitet og tap av arbeidskraft. I henhold til Helsedirektoratets veileder for frisklivssentraler skal det primært gis tilbud innenfor områdene fysisk aktivitet, kosthold og tobakk. Frisklivssentralen skal ha spesiell fokus på barn og unge, og jobber derfor i tett samarbeid med helsestasjonen.

Nye omsorgsboliger for mennesker med psykiske lidelser ble etablert i desember 2015. Det har blitt et svært vellykket prosjekt med gode løsninger for de som skal bo der. Omsorgsboligene er et resultat av et godt samarbeid med flere enheter i kommunen.

I 2015 har avdelingen Rus og avhengighet sammen med enhet Utbygging startet planlegging av omsorgsboliger for personer med ruslidelser.

Nye Skogtun med 8 boliger for utviklingshemmede er i 2015 utviklet og planlagt i tett samarbeid med BMB og Utbygging. Entreprenør er valgt og boligene er planlagt ferdigstilt i 2016.

Det er gjennomført brukerundersøkelse innen barnevernet og på institusjonene ved de 3 PRO enhetene og RUF ved korttids- og rehabiliteringsavdelingen. Brukertilfredsheten er i tråd med resultatkravet som er på samme nivå som landsgjennomsnittet eller bedre. Resultatene for brukertilfredshet ved institusjonene viser positiv trend siden 2011. I tillegg er det gjennomført pårørendeundersøkelse på Bolig med bistand (BMB).

MEDARBEIDERE

Det er ikke blitt gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2015. Forrige års medarbeiderundersøkelse er fulgt tett opp på alle enheter. Enhetene innen HHS har i tråd med kommunens strategi jobbet med implementering av felles verdier (MER – modig, endringsdyktig og raus).

Sykefraværet i snitt for enhetene innen HHS er 9,4 % for 2015. Dette er en forbedring på 1,4 %-poeng siden 2014. Det har vært jobbet målrettet med sykefraværsoppfølging og nærværarbeid i alle enhetene.

Enhet	2014	2015
PRO KLØFTA	13,2	9,9
PRO JESSHEIM VEST	8,5	11,9
REHABILITERING, UTREDNING OG FOREBYGGING	11,0	8,9
HELSEVERN	12,4	9,5
NAV ULLENSAKER	15,4	6,5
BOLIG MED BISTAND (BMB)	10,0	9,1
FOREBYGGENDE BARN OG UNGE (FBU)	14,0	11,4
PRO JESSHEIM ØST	9,1	7,8
TILDELING	12,1	9,3
HS FELLES	0,8	0,6
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	10,8	9,4

I 2015 har det også vært satset på kompetanseutvikling ved alle enhetene for å håndtere nye utfordringer og som tiltak for å beholde og utvikle egne medarbeidere.

ØKONOMI

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
PRO KLØFTA	utgift	42 074	41 515	559		41 685	42 520
	inntekt	- 9 113	- 8 029	- 1 085		- 7 997	- 9 251
	netto	32 960	33 486	- 526	-1,57 %	33 688	33 269
PRO JESSHEIM VEST	utgift	87 448	83 572	3 876		83 492	85 102
	inntekt	- 17 418	- 14 633	- 2 785		- 14 618	- 17 102
	netto	70 030	68 939	1 091	1,58 %	68 874	68 001
REHABILITERING, UTREDNING OG FOREBYGGING	utgift	57 171	47 974	9 197		48 441	46 340
	inntekt	- 13 458	- 6 380	- 7 079		- 6 155	- 7 348
	netto	43 713	41 594	2 119	5,09 %	42 286	38 992
HELSEVERN	utgift	51 107	47 945	3 162		48 361	47 218
	inntekt	- 23 788	- 21 198	- 2 590		- 20 654	- 21 745
	netto	27 319	26 748	572	2,14 %	27 707	25 473
NAV ULLENSAKER	utgift	77 895	69 359	8 537		68 859	67 679
	inntekt	- 30 101	- 21 464	- 8 637		- 21 464	- 24 195
	netto	47 794	47 895	- 101	-0,21 %	47 395	43 484
BOLIG MED BISTAND (BMB)	utgift	117 324	120 357	- 3 033		119 509	114 152
	inntekt	- 37 287	- 35 095	- 2 192		- 34 022	- 39 454
	netto	80 037	85 262	- 5 225	-6,13 %	85 487	74 698
FOREBYGGENDE BARN OG UNGE (FBU)	utgift	92 007	81 961	10 046		76 100	81 022
	inntekt	- 17 487	- 11 836	- 5 651		- 11 836	- 16 012
	netto	74 521	70 126	4 395	6,27 %	64 264	65 011
PRO JESSHEIM ØST	utgift	83 624	82 777	847		82 815	80 703
	inntekt	- 19 778	- 18 013	- 1 765		- 18 013	- 18 690
	netto	63 846	64 764	- 918	-1,42 %	64 802	62 013
TILDELING	utgift	77 140	73 942	3 198		73 942	74 760
	inntekt	- 16 912	- 14 095	- 2 817		- 17 095	- 18 035
	netto	60 229	59 847	382	0,64 %	56 847	56 724
HS STAB	utgift	29 833	26 553	3 280		28 303	54 799
	inntekt	- 3 464	- 1 605	- 1 859		- 1 605	- 3 470
	netto	26 370	24 948	1 422	5,70 %	26 698	51 329
SUM HOVEDUTVALG HELSE OG SOSIAL		526 818	523 608	3 210	0,61 %	518 048	518 994

Tabell 7.1.1 Økonomisk resultat HHS. Mindreforbruk angitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Den økonomiske målsettingen er gitt i styringskortene og er felles for alle enhetene.

Resultatet for HS samlet gir et merforbruk i 2015 tilsvarende 0,6 %, som er 0,1 % høyere enn akseptert avvik. Årsaken til dårligere resultat enn prognostisert skyldes i hovedsak følgende:

- Flere omsorgsovertakelser innen barnevernet.
- Kommunal medfinansiering har gitt en merutgift på 0,4 mill kr.
- Økt basistilskudd til fastlegene
- Mer bruk av overtid, ekstra hjelp og innleie fra vikarbyrå ved PRO Jessheim Vest enn budsjettet. Årsaken er utfordring med å rekruttere sykepleiere og flere krevende brukere innen hjemmetjenesten og på avdeling Toppen.
- Flere ressurskrevende brukere innom gjennom året ved RUF har utløst behov for bruk av ekstrahjelp og overtid.

Det har i 2015 vært fokus på å sikre god økonomisk kontroll ved alle enhetene. Ledere og medarbeidere har lagt ned mye arbeid for å håndtere utfordringene i 2015 på best mulig måte.

I enhetene har det vært forsøkt å unngå innleggelses i sykehus der det er forsvarlig, samtidig som utskrivningsklare pasienter fra sykehus blir håndtert fortløpende. Dette arbeidet må sees som en del av det samlede resultatet for enhetene, hvor særlig resultatet for PROene og RUF må sees i sammenheng med svært lave utgifter for utskrivningsklare pasienter fra sykehus (7 døgn).

Kostra tallene for Ullensaker kommune viser reduksjon i korrigerede brutto driftsutgifter pr. mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester fra 2014 med 3,8 %.

7.2 HS fellesfunksjoner

HS felles inneholder følgende:

- HS stab: kommunaldirektør, rådgiver, systemfagansvarlig, kommuneoverlege, samhandling- og folkehelsekoordinator og SLT koordinator

- Legetjenesten inneholder fastlegetjeneste, kommunalt ansatte leger innen sykehjem/rehab/korttid samt turnusleger.
- Tolketjenesten
- Budsjettansvar for samhandlingsmidlene, overgrepsmottak, utbetalinger til pasientskadeerstatningsfond

Kommuneoverlegen har ansvar for oppfølging av fastlegetjenesten, turnuslege, tilsynslegene samt miljørettet helsevern og er sentral i beredskapsarbeidet i kommunen.

BRUKERE – HS-felles

Ullensaker kommune har hatt kapasitet til å ta imot utskrivningsklare pasienter når disse er meldt. Kommunen hadde 7 overliggerdøgn i 2015 etter foreløpig beregning, men det endelige antall døgn foreligger først i 2016.

Fra og med 1.januar 2016 har alle landets kommuner plikt til å tilby befolkningen kommunale øyeblikkelige hjelp-senger (KØH), som en del av samhandlingsreformen hvor målet er å unngå unødvendig innleggelse i sykehus. I 2015 ble det inngått kontrakt om leie av lokaler til et felles Helsehus for Ullensaker, Nannestad, Hurdal og Gjerdrum. Helsehuset vil inneholde kommunal øyeblikkelig hjelp, legevakt og forsterkede korttidsplasser. Lokalene er lokalisert i tilknytning til LHL sitt nye sykehus og vil være innflytningsklare 1.februar 2018. Det ble i 2015 etablert en midlertidig løsning for KØH-senger på Gjestad, inntil tjenestene kan samlokaliseres i Helsehuset.

Det ble i 2015 opprettet en tolketjeneste i egen regi, finansiert ved omdisponering av eksisterende utgiftsramme. Tolketjenesten i Ullensaker kommune leverer tolketjenester til kommunale virksomheter. Likeverdige tjenester til hele befolkningen og lik tilgang til helse- og omsorgstjenester av god kvalitet forutsetter tilrettelagt informasjon og kommunikasjon ved hjelp av tolk.

MEDARBEIDERE – HS-felles

Resultatmål	Resultater			
	UK 2012	UK 2014	UK 2015	Nasjonalt 2014/2015
Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet			Ikke resultater	
Sykefraværet reduseres fra foregående år.	3,2	0,43	0,58	*

* Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelser i 2013 og 2015

Tabell 7.2.1: Resultater for medarbeidere

Det er ikke blitt gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2015. Forrige års medarbeiderundersøkelse er fulgt tett opp.

Enheten har i tråd med kommunens strategi jobbet med implementering av verdiene (MER – modig, endringsdyktig og raus).

Sykefravær i 2015 var 0,58 %. Samtlige ansatte har treårig utdannelse eller høyere. Det har vært høy aktivitet knyttet til deltakelse på kurs/ skole/ nettverk i 2015.

ØKONOMI - HS fellesfunksjoner

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
HS STAB	utgift	29 833	26 553	3 280		28 303	54 799
	inntekt	- 3 464	- 1 605	- 1 859		- 1 605	- 3 470
	netto	26 370	24 948	1 422	5,70 %	26 698	51 329

Tabell 7.2.2 Økonomisk resultat. Mindreutgift angitt med negativt fortegn, merutgift uten fortegn

Målsetting	Resultatmål	Resultater		
		UK 2013	UK 2014	UK 2015
Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	Akseptert mindreforbruk 3,0 % eller merforbruk 0,5 %	-9,40 %	-1,40 %	5,70 %

Tabell 7.2.3: Resultater for økonomi de siste 3 år

HS Felles har et merforbruk på 1,422 mill kr. Dette skyldes følgende forhold:

- Avregning 2014 KMF 0,4 mill kr
- Økte utgifter til overgrepsmottak og pasientskadeerstatningsfond 0,3 mill kr
- Mobilt røntgen 0,2 mill kr
- Økt basistilskudd 0,6 mill kr

Disse utgiftene var ikke lagt inn i budsjettet, og er årsaken til merforbruket.

7.3 Tildelingsenheten

Tildelingsenheten er kommunens tildelingskontor for pleie- og omsorgstjenester, og koordinerende enhet, som innebærer koordinering av habiliterings- og rehabiliteringstjenester for innbyggere som har behov for denne bistanden for å sikre et forsvarlig hjelpetilbud. Tildelingsenheten har ansvaret for kjøp og oppfølging av eksterne plasser til brukere som kommunen ikke selv kan yte tjenester til.

BRUKERE – Tildelingsenheten

Resultatmål	Mål 2015
Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	Kostratallene skal danne grunnlag for prioriteringer knyttet til tildeling av tjenester i kommunen
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	Tjenester som tildeles skal være forsvarlige og basert på gode utredninger i samarbeid med utførere.
	Saksbehandlingstiden i Tildelingsavdelingen skal ikke overstige 1 mnd. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid: 14 dager.
	Saksbehandling skal skje etter vedtatte prosedyrer i kvalitetssystemet. Avvik skal følges opp og gi grunnlag for læring.
Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling	Tildeling av tjenester skal ta utgangspunkt i at den enkelte skal gis mulighet til å leve og bo selvstendig i sitt eget hjem lengst mulig.
	Resultat fra innbyggerundersøkelse hvert 2. år / brukerundersøkelser

Tabell 7.3.1: Resultater for brukere

Tildelingsenheten har i 2015 opplevd en økende pågang etter helse-, pleie- og omsorgstjenester. Pågangen på sykehjemsplasser er jevnt og plassene som finnes i kommunen er stort sett alltid i bruk.

Ullensaker kommune har betalt for 7 overliggerdøgn i 2015. Antall overliggerdøgn er lavt sammenlignet med andre kommuner og er et resultat av godt arbeid både på institusjonene og i hjemmetjenesten. Hovedvekten av pasienter er innen kols, hjerneslag, kreft og brudd (særlig lårhals). Økning i antall overliggerdøgn skyldes at i enkelte saker er det nødvendig å la pasienten være på sykehuset slik at kommunens sykehjem får tid til å områ seg og ta imot pasientene på best mulig måte.

I 2015 har ny kreftkoordinator gitt en merkbar bedring i oppfølging av kreftpasientene og deres pårørende. Koordinatoren ivaretar brukerne tettere enn hva som har vært mulig tidligere, noe som gir utslag i bedre pasientforløp og tjenester.

Fra april 2015 er ordningen med fritt brukervalg for praktisk bistand (hjemmehjelp) tatt i bruk i Ullensaker kommune. Dette har fungert bra med et godt samarbeid med de to godkjente leverandørene. Pr 31.12.2015 var det 49 mottakere av totalt 370 som benyttet seg av muligheten til å velge privat tilbyder. Av disse er det litt under halvparten som hadde kommunal ordning fra før som har gått over til privat leverandør.

Etterspørselen etter kommunal omsorgsbolig er større enn tilbudet. Denne type boliger har man ikke rettskrav på, så utfordringen er å etablere andre tilbud som imøtekommer behovet for dem som ikke innvilges bolig. Det pågår et arbeid med å videreutvikle dette, både i forhold til boliger og miljøarbeidertjeneste. Dette arbeidet fortsetter i 2016.

Tildelingsenheten har i 2015 tatt i bruk elektroniske prosedyrer, sjekklister og maler for tildeling av alle tjenester enheten fatter vedtak på. Dette ligger i kommunens kvalitetssystem og har i praksis vist seg svært vellykket.

Tildelingsenheten har en saksbehandlingstid på under en måned. De aller fleste saker blir behandlet innen 14 dager.

MEDARBEIDERE – Tildelingsenheten

Resultatmål for medarbeidere	Målt ved:	Resultater		
		2014	2015	Nasjonalt 2014/2015
Høyt arbeidsnærver	Sykefraværstatistikk. Mål: sykefravær reduseres fra foregående år	10,44	9,27	
Godt arbeidsmiljø	Resultat fra arbeidsmiljøundersøkelsen. Mål: Likt eller bedre enn landsgjennomsnittet.	5,0	*	4,7
God ledelse		4,8	*	4,7
Antall årsverk i bruk		9,6	9,6	

Skalaen er fra 1-6

* Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelser i 2013 og 2015

Tabell 7.3.2 Medarbeidere Tildelingsenheten

Medarbeidertilfredsheten er høy i Tildelingsenheten. I 2015 er forrige års medarbeiderundersøkelse fulgt tett opp. Noen av tiltakene som er iverksatt er: samarbeidsmøter med interne samarbeidspartnere revitalisert, legge til rette for faglig utvikling, utvikle nettsider og informasjon om enheten, opprette et sentralt telefonnummer til enheten og arbeidsmiljøtiltak.

Enheten har i tråd med kommunens strategi jobbet mye med implementering av verdier (MER – modig, endringsdyktig og raus).

Sykefravær i 2015 var 9,27 %. I all hovedsak var dette langtidssykefravær som ikke var arbeidsrelatert.

Enheten har 9,6 årsverk fordelt på 11 ansatte. I tillegg er det tilknyttet 0,2 årsverk til saksbehandling av støttekontakt. Det er høy grad av treårig utdannede eller høyere i enheten (sykepleiere, vernepleiere,

jurister, sosionom, ergoterapeut og økonomiutdannet). Det har vært høy aktivitet knyttet til deltakelse på kurs/ skole/ opplæring i 2015.

ØKONOMI – Tildelingsenheten

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
TILDELING	utgift	77 140	73 942	3 198		73 942	74 760
	inntekt	- 16 912	- 14 095	- 2 817		- 17 095	- 18 035
	netto	60 229	59 847	382	0,64 %	56 847	56 724

Tabell 7.3.3 Økonomisk resultat. Mindreutgift angitt med negativt fortegn, merutgift uten fortegn

Målsetting	Resultatmål	Resultater	
		UK 2014	UK 2015
Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	Akseptert mindreforbruk 3,0 % eller merforbruk 0,5 %	1,10 %	0,64 %

Tabell 7.3.4 Økonomisk resultat Tildelingsenheten.

Tildelingsenheten har et merforbruk på ca. 0,4 mill kr. Merforbruket skyldes kjøp av to nye plasser til ressurskrevende brukere utover det som var budsjettet. Tildelingsenheten har i tillegg anskaffet midlertidig botilbud til seks personer fra høsten 2015. Dette skyldtes at annet privat tilbud til disse brukerne ble lagt ned.

NØKKELTALL – Tildelingsenheten

Utvalgte nøkkeltall Tildelingsenheten	2012 2013 2014 Mål 2015 2015				
	Drift				
Antall søknader behandlet				1200	1663
Antall hjemmebesøk				200	224
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid				7 dg	9dg
Produksjon					
Antall individuelle planer/ koordinator tildelt				180	144
Tjenester og brukere					
Antall brukere tildelt vedtak avlastning i private hjem/utenfor institusjon	52	54	65	65	55
Antall brukere tildelt omsorgslønn	53	63	66	65	50
Antall brukere tildelt brukerstyrt personlig assistanse	24	23	25	21	19
Antall brukere tildelt støttekontakt	125	125	131	136	142
Antall vedtak på institusjonstjenester				720	833
Antall klager på tjenestetildeling				Færre enn forrige år	8
Antall kjøp av tjenestetilbud utenfor kommunen				53	49

*Tildelingsenheten er opprettet i år og tallgrunnlaget for virksomheten er nytt fra og med 2015

Tabell 7.3.5 Utvalgte nøkkeltall

Det er en totalt sett en jevn og gradvis økning i behov. Mottakere av omsorgslønn er gått ned med 23 %. Dette skyldes at man i større grad enn tidligere finner det forsvarlig å tildele ordinære tjenester som praktisk bistand, avlastning og fritidskontakt.

7.4 PRO enhetene

PRO-enhetene omfatter PRO Jessheim Øst, PRO Jessheim Vest og PRO Kløfta. Samtlige av PRO ene er base for hjemmetjenester og gir ulike bo- og aktivitetstilbud som dagsenter, kafe, sykehjems plasser, omsorgsboliger med mer. PRO Jessheim Vest har i tillegg ansvaret for vaskeri og PRO Jessheim Øst har ansvaret for sentralkjøkkenet og portørtjenesten.

BRUKERE - PRO-enhetene

Resultatmål	Mål 2015
Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	Dimensjonering og differensiering av våre institusjonsplasser ivaretar behovet. Antall overliggerdøgn ligger som landsgjennomsnittet .
	Dimensjonering og differensiering av våre dagsenterplasser ivaretar behovet.
	Fritt brukervalg innen tjenesten praktisk bistand er innført.
	Fleksibel og økt bruk av hjemmesterte tjenester
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	Serviceerklæringer er tilgjengelig på alle områder. Vedtak er oppdatert og revidert.
	Alle søkere av institusjons- og hjemmetjenester er IPLOS registrerte etter vedtatt standard.
	Kravene i Verdighetsgarantien er tilfredsstillende.
Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling	Innbyggerundersøkelse hvert 2. år / brukerundersøkelser hvert år.

Tabell 7.4.1: Styringskort for PRO ene

PRO enhetene har 148 institusjonsplasser som til enhver tid blir benyttet. Institusjonene har vist handlekraft for å sikre at utskrevne pasienter blir tatt i mot på kort varsel, noe som har medført få overliggerdøgn på sykehus. Enhetene har kontinuerlig fokus på kompetanse for å håndtere en pasientgruppe som har mer komplisert og variert sykdomsbilde, og som raskere blir utskrevet fra sykehuset.

Yngre kreftpasienter er en økende brukergruppe både på institusjon og i hjemmetjenesten. Utfordringene er store, både medisinsk faglig, etisk og familierelatert. Behovet for personell med høy kompetanse øker stadig.

Det har vært høy aktivitet på bo- og aktivitetssentre når det gjelder arrangementer og sosiale tiltak. I tillegg til faste arrangement har dag- og aktivitetssentrene hatt besøk av mobil klesbutikk, det er holdt andakter hver 14. dag, vårtur til Plantasjen, samt deltakelse på rullatorfestivalen og jordbærfestival. Det har også vært arrangert kino på Kulturhuset og konserter i samarbeid med Akershus musikkråd. Tiltakene og aktivitetene ved dag- og aktivitetssentrene er også et tilbud til beboerne ved institusjonene, som for eksempel bingo, kino, turer, trim m.m. Snekkerverkstedet er i bruk og samarbeidet med skoler og barnehager har blitt en tradisjon og videreføres.

I 2015 har det vært stor økning av menn på dagsentrene.

Dagsenteret for personer med demens sykdommer, Hjerterommet, har en brukergruppe som er sammensatt og krevende. Det kan være vanskelig å tilpasse aktiviteter som passer hver enkelt. Brukerne er på forskjellige stadier i sykdommen, og noen har også somatiske lidelser i tillegg. Dagsenteret er åpent fem dager pr uke med seks brukere pr dag og to ansatte. Hjerterommet har åpen lørdagskaffe fire ganger pr år.

Demenskoordinator var i 2015 på ca 200 besøk, der de fleste besøk medførte bruk av kognitive tester.

Ved avdelingene for personer med demens diagnoser har det vært en ordning med besøkshund i samarbeid med Røde Kors, til stor glede for beboere. Besøk av Klokkeklovner har også vært et flott tiltak som også bidro til at personalet har fått et verktøy i kommunikasjon med personer med demens sykdommer.

Hjemmetjenesten har fortsatt fokus på samarbeid mellom hjemmesykepleie og hjemmehjelp, noe som gir økt fleksibilitet i forhold til oppgaver som skal utføres og bidrar til god styring av ressursene. Hverdagsrehabilitering er innført i alle distriktene.

Kravene i verdighetsgarantien er i fokus og det jobbes kontinuerlig for å implementere disse i det daglige arbeidet.. Både beboere og pårørende skal være trygge på at våre tjenester har kvalitet. Dette synliggjøres i brukerundersøkelsen som gjennomføres hvert annet år på institusjon og i hjemmetjenesten.

Høsten 2015 ble det gjennomført brukerundersøkelser på institusjonene ved de 3 bo- og aktivitetssentre og RUF ved korttids - og rehabiliteringsavdelingen. Brukerundersøkelsen ble gjennomført både for beboere og pårørende.

Resultater for brukerundersøkelse for beboere har hatt positiv utvikling på samtlige områder siden 2011. Områder som scorer høyest er trivsel, respektfull behandling og helhetsvurdering.

Informasjon og brukermedvirkning er områder som har forbedringspotensial. Resultatene for avdeling Toppen ved PRO Jessheim Vest skiller seg ekstra positivt ut, siden resultater for samtlige områder ligger over 5.

Også resultater for brukerundersøkelser for pårørende har hatt positiv trend siden 2011. Respektfull behandling, trivsel og helhetsvurdering er områder hvor pårørende gir institusjonene høyest score. Det institusjonene får lavest score på er brukermedvirkning.

MEDARBEIDERE - PRO-enhetene

Målsetting	Målt ved:	Resultater			
		2012	2014	2015	Nasjonalt 2014/2015
Høyt arbeidsnærvær	Sykefraværstatistikk. Mål: sykefravær reduseres fra foregående år	11,0	8,5	11,8	
Godt arbeidsmiljø- hjemmetjeneste	Resultat fra arbeidsmiljøundersøkelsen. Mål: Likt eller bedre enn landsgjennomsnittet.	4,3	4,4	*	4,7
Godt arbeidsmiljø- institusjonstjeneste		4,5	4,3	*	4,7
God ledelse- hjemmetjeneste		4,1	4,7	*	4,7
God ledelse- institusjonstjeneste		4	4,6	*	4,7
Alle stillinger skal besettes med fagkompetanse i hht stillingsvurderingssystemet	Andel ikke fagkvalifiserte ansatte i fagstillinger, jf stillingsvurderingssystemet	0	0		
Antall årsverk i bruk		109,88	110,88	102,0	

Skalaen er fra 1-6

* Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelser i 2013 og 2015

Tabell 7.4.2 Medarbeidere PRO-enhetene

Det er fokus på trivselstiltak og arbeidsnærvær på alle PRO enhetene. Det ble jobbet målrettet med forankring av visjonen «sammen vil vi MER».

Sykmeldte og ansatte som er i fare for å bli sykmeldte følges opp i tråd med kommunes retningslinjer. Sykefraværet har vært høyt blant sykepleierne, noe som har medført økt bruk av overtid og

konsulenter. Sykefraværet følges tett opp på de ulike avdelingene og årsakene er mange og sammensatte. Det arbeides, felles i kommunen, om å finne gode tiltak for å løse mangelen på sykepleiekompetanse både ved vakante stillinger og ved fravær. PRO Kløfta er med i kommunens sykefraværprosjekt. Det er foretatt en ROS analyse i samarbeid med bedriftshelsetjenesten av sykefraværet og tiltak er planlagt/igangsatt.

Tiltak fra handlingsplan etter arbeidsmiljøundersøkelse for 2014 er jobbet med siden den ble gjennomført. Ny undersøkelse skal gjennomføres våren 2016 for å se om tiltakene har hatt ønsket effekt.

Overordnet kompetansegruppe med fag- og kvalitetskonsulenter fra de ulike enhetene planlegger kompetanse på tvers av enheter og fagområde. Gruppen planlegger kompetanse ut fra behov på kort og lang sikt, og legger til rette for opplæring/kurs som er felles for helse og sosial. Fag- og kvalitetskonsulentene ved de ulike enhetene har i tillegg ansvar for kurs og opplæring ved respektive enheter. Faglig oppfølging av lærlinger i helsefag i kommunen, praksiskandidater, hospitanter, elever og studenter ved egen enhet er også fag- og kvalitetskonsulentene sitt ansvar. Det utarbeides Årshjul ut fra behov for kurs/ opplæring for bedre oversikt og forutsigbarhet.

ØKONOMI - PRO-enhetene

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
PRO KLØFTA	utgift	42 074	41 515	559		41 685	42 520
	inntekt	- 9 113	- 8 029	- 1 085		- 7 997	- 9 251
	netto	32 960	33 486	- 526	-1,57 %	33 688	33 269
PRO JESSHEIM VEST	utgift	87 448	83 572	3 876		83 492	85 102
	inntekt	- 17 418	- 14 633	- 2 785		- 14 618	- 17 102
	netto	70 030	68 939	1 091	1,58 %	68 874	68 001
PRO JESSHEIM ØST	utgift	83 624	82 777	847		82 815	80 703
	inntekt	- 19 778	- 18 013	- 1 765		- 18 013	- 18 690
	netto	63 846	64 764	- 918	-1,42 %	64 802	62 013

Tabell 7.4.3 Økonomisk resultat. Mindreutgift angitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Målsetting	Resultatmål	Resultater			
		UK 2013	UK 2014	UK 2015	
Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	Akseptert mindreforbruk 3,0 % eller merforbruk 0,5 %	PRO Kløfta	0,40 %	4,00 %	-1,57 %
		PRO Vest	-0,40 %	3,00 %	1,58 %
		PRO Øst	-1,40 %	-0,40 %	-1,42 %

Tabell 7.4.4 Økonomisk resultat for PRO-enhetene i % siste 3 år

PRO ene har et samlet mindreforbruk på 0,35 mill kr. Dette har vært god ressursutnyttelse av personalet på alle PRO enhetene. PRO Jessheim Øst og PRO Kløfta har et mindreforbruk på henholdsvis 0,9 og 0,5 mill kr.

PRO Jessheim Vest har et merforbruk på 1 mill kr. Merforbruket skyldes bruk av ekstrahjelp, overtid og kjøp av konsulenter ved Hjemmetjenesten og avdeling Toppen.

Hjemmesykepleien har flere brukere med komplekse diagnoser og utfordrende sykdomsbilde. Det har vært brukere med cancer, samt brukere som har hatt behov for intravenøs behandling, brukere med kompliserte sår og brukere med demens diagnose. For å imøtekomme disse brukernes behov har hjemmesykepleien ofte hatt ekstra bemanning på dagtid.

Høyt sykefravær, spesielt blant sykepleierne i alle avdelinger, og sommerferieavviklingen har medført utfordringer med å leie inn rett fagkompetanse. Det har vært fokus på å unngå bruk av konsulentbyrå, men sykepleiere som ringevikarer er vanskelige å få tak i.

NØKKELTALL – PRO-enhetene

Utvalgte nøkkeltall	2012	2013	2014	Mål 2015	2015	Kgr 13 2015						
Produktivitet Kostra												
Korr. brutto driftsutgifter, institusjon, pr. komm. plass (lokaler/bygg+pleie)	1 057 736	1 066 643	1 160 802		1 139 164	1 070 318						
Korr. brutto driftsutgifter, pleie i institusjon, pr. komm. plass (bare pleie)	921 288	917 313	1 021 506	Ressursbruk 10% < kgr.13	999 047	953 653						
Korr. brutto driftsutgifter pleie av korr. bto. driftsutgifter institusjon	87,1	86	88		87,7	89,1						
Dekningsgrad Kostra												
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over i prosent	21	20,4	19,3	>= Kgr.13	18,8	16,9						
Andel plasser i enerom i kommunale pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	100	100	100	100	93,7						
Styrings- og produksjonsdata												
	<66	79	80>	<66	67-79	80>	<66	67-79	80>			
Personer med både hj.sykepl. og hj.hjelp	24	41	84	25	45	92	19	42	98	24	48	111
Personer med bare hjemmesykepleie	77	41	60	70	45	73	79	53	78	78	64	66
Personer med bare hjemmehjelp	55	75	105	40	66	102	38	59	110	62	63	108
Alderssammensetning hjemmetjenester	154	157	249	135	156	267	136	154	286	164	175	285
Personer som mottar hjemmetjenester- Totalt	688		720		738		808					
Plasser i egne institusjoner PRO	152		152		152		152		Ikke Kostratall			
Antall plasser aldersdemens	36		36		36		28		36			
Antall plasser psykiatri	8		8		8		8		8			
Antall kortidsplasser	11		12		11		19		11			
Matombringning	75		97		110		Flere enn forrige år		131			
Dagsenter - antall brukere	69		81		72		77					

Tabell 7.4.5 Nøkkeltall for PRO-enhetene

Driftsutgifter pr institusjonsplass er redusert fra foregående år. Utgifter til pleie er redusert med 2,2 %, men ligger fortsatt over Kgr 13. Kommunen har høy andel spesialiserte plasser, som har høyere pris pr plass enn vanlig somatisk sykehjemsplass.

Antall brukere som mottar hjemmetjeneste har økt med 9 % siden 2014. Økningen er stort sett blant de som mottar både hjemmesykepleie og hjemmehjelp og de som mottar kun hjemmehjelp. Antall brukere som har matombringning har økt betraktelig i 2015. Dagsenteret har økt antall brukere i 2015, og antall menn er økende.

7.5 Rehabilitering Utredning Forebygging (RUF)

Rehabilitering, Utredning og Forebygging omfatter Korttidsavdeling, Rehabilitering, Fysio- og ergoterapi med ambulerende vaktmester, samt kreftkoordinator, Rådgivningstjenesten for eldre, Frisklivssentral og hverdagsrehabilitering. Det ble i 2015 etablert en midlertidig løsning med 6 plasser for kommunal øyeblikkelig hjelp ved RUF enheten, inntil tjenesten kan flyttes til Helsehuset i 2018.

BRUKERE – RUF

Resultatmål	Mål 2015
Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	Dekningsgraden på fysio- og ergoterapitjenester ift innbyggertallet er lik landsgjennomsnittet.
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	Det finnes tilgjengelige serviceerklæringer på alle områder.
Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling	Resultat fra innbyggerundersøkelsen hvert 2. år / brukerundersøkelser

Tabell 7.5.1 Brukere for enhet RUF

Enhetens avdelinger yter samlet sett tjenester til innbyggere på tvers av distriktsgrenser og i alle aldersgrupper. Avdelingen gir tilbud til brukere med ulike diagnose/funksjonsproblem. Enheten har fokus på helsefremmende, forebyggende, behandlende og rehabiliterende tiltak og er innovative i tjenesteytingen.

Fysio- og ergoterapitjenesten arbeider med brukere i alle alders- og livsfaser. Etterspørselen etter fysio- og ergoterapitjenester er stort, og avvik grunnet lang ventetid har gått opp. Ventetid i privat praksis er i snitt to måneder, mens ventetiden til fastlønnspraksis har vært opptil et halvt år. Både i privat og fastlønnet praksis må pasienter med akutte funksjonsproblemer (operasjoner, nye skader/sykdommer) prioriteres, noe som medfører at kronikere må stå på venteliste. Kapasiteten i forhold til treningshaller er sprengt, noe som i tillegg til lite fysioterapiressurser medfører ventetid til behandling i grupper.

Tjenesten er involvert i mange ulike prosjekter både i og utenfor kommunen. For eksempel hverdagsrehabilitering, balansegrupper, SAMBA-prosjektet (systematisk oppfølging av pasienter i primærhelsetjenesten med kne- og hofteartrose) i samarbeid med Diakonhjemmet og Folkehelseuka i Ullensaker.

Brukerundersøkelsen foretatt i fysio- og ergoterapitjenesten og ved dagrehabiliteringsavdelingen i 2014 og ved korttids- og rehabiliteringsavdelingene i 2015 viser høy brukertilfredshet.

Enheten har, sammen med PRO enhetene, fokus på utrulling av hverdagsrehabilitering som arbeidsmetodikk. Pr 2015 var det gjennomført systematisk opplæring og oppfølging av to hjemmetjenestedistrikt, PRO Kløfta og PRO Jessheim Øst. Gjennom prosjektet nås stadig flere brukergrupper, ikke bare brukere med somatiske funksjonsproblemer med også kognitive funksjonsproblemer.

Kreftkoordinator ble ansatt i januar 2015. Det første året har kreftkoordinator bistått 78 brukere og tilnærmet like mange pårørende (sistnevnte journalføres ikke). Kreftkoordinator har startet opp et nettverk bestående av ressurspersoner i ulike funksjoner i kommunehelsetjenesten. Nettverket møtes månedlig. I tillegg har kreftkoordinator bidratt til oppstart av Kreft kafé på Frivilligsentralen, samt samtalegrupper sammen med diakon.

Fra desember 2015 ble fire rom ved Korttidsavdelingen omgjort til seks interkommunale øyeblikkelighjelps plasser (KØH) for kommunene Gjerdrum, Nannestad, Hurdal og Ullensaker. Etablering av kommunale øyeblikkelig hjelpssenger er et ledd i samhandlingsreformen hvor målet er å unngå unødvendig innleggelse i sykehus.

Ut fra den korte liggetiden på sykehusene må rehabiliterings- og korttids plassene prioriteres til utskrivningsklare pasienter fra sykehusene. Videre har en av rehabiliterings plassene vært benyttet til rulleringsopphold og to pasienter med omfattende rehabiliterings og oppfølgings behov har lagt beslag på hver sin korttids- og rehabiliteringsplass i ¾ av 2015. Det vil si at tre av ni plasser har vært beslaglagt store deler av året.

MEDARBEIDERE – RUF

Målsetting	Resultatmål for medarbeidere	Målt ved:	Resultater			
			2012	2014	2015	Nasjonalt 2014/2015
Motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere.	Lavt sykefravær i %		7,1	13,56	8,9	
	Godt arbeidsmiljø	Bedre eller lik landsgjennomsnittet.*	4,3	4,5	*	
	God ledelse	Bedre eller lik landsgjennomsnittet.*	4,1	4,7	*	
	Antall årsverk i bruk		59,2	56,65	59,65	

Skalaen er fra 1-6

*Det er ikke innhentet sammenlignbare landsgjennomsnitt for det enkelte fagområde.

Tabell 7.5.2 Medarbeidere for enhet RUF

Enheten har et gjennomgående svært godt arbeidsmiljø preget av høy faglig kvalitet og gode kollegiale forhold. Enheten har fokus på kompetansehevede tiltak og gode, sosiale møteplasser. Videre har enheten fokus på kommunens verdier «Sammen vil vi MER» og på enhetens verdier «Å gjøre hverandre gode». Det er jevnlig møter med tillitsvalgte og enhets AMU. Enheten har årlig felles samlinger på tvers av avdelinger, hvor fokus både er av faglig og sosial karakter.

Sykefraværet i enheten har gått ned i 2015. Størst er sykefraværet ved Korttidsavdelingen, noe som i all hovedsak beror på operasjoner og belastningsplager. Bemanningen på korttid har gjennom lengre tid klaget på plager i føtter og heler, plager som nå også er innrapportert av nyansatte ved KØH. Enheten ser nå sammen med BHT på aktuelle tiltak. Enheten har mange godt voksne medarbeidere med kroniske plager i muskel og skjelett. Enheten jobber målrettet med sykefraværs- og arbeidsnærvarsoppfølging i alle avdelinger.

Enhetens avdelinger har gjennom hele året studenter og lærlinger.

Kravet til kommunehelsetjenesten har økt betraktelig de siste årene, og enheten tar imot brukere med et stort spekter diagnoser og problemstillinger og det stilles derfor store krav til kompetanse og oppdatering av fagkunnskap.

Enheten har, etter å ha fått fag- og kvalitetskonsulent i 100 % stilling i 2015, hatt stort fokus på systematisk kompetanseheving i enheten. Fokus i 2015 har vært felles kompetanseheving innen området brannvern, HLR, håndhygiene/smittevern, kvalitetssystem, Cosdoc, introduksjon av nytilsatte. I tillegg til internundervisning har det vært gjennomført hospitering ved A-hus, samt omfattende samarbeid med høyskolen i Oslo og Akershus både innen øvingspost for sykepleiere og innen fysioterapi. Enheten har hatt en fast ansatt inne på øvingspost en dag pr uke i høstsemesteret. I tillegg har fysioterapeut vært inne i forhold til forflytning/leiring. I forbindelse med oppstart av KØH har det vært holdt systematisk opplæring gjennom to uker for sykepleierne, blant annet ved hospitering på akuttmottaket på A-hus og ved at A-hus har gjennomført opplæring i kommunen.

Det er relativt stor turnover spesielt innen ergoterapitjenesten. Dette synes å bli en stadig mer attraktiv yrkesgruppe med ulike jobbmuligheter. De som ansettes i avdelingen nå er ofte nyutdannet, noe som krever stort fokus på kompetansehevede tiltak.

ØKONOMI – RUF

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
	utgift	57 171	47 974	9 197		48 441	46 340
REHABILITERING, UTREDNING OG FOREBYGGI	inntekt	- 13 458	- 6 380	- 7 079		- 6 155	- 7 348
	netto	43 713	41 594	2 119	5,09 %	42 286	38 992

Tabell 7.5.3 Økonomisk resultat. Mindreutgift angitt med negativt fortegn, merutgift uten fortegn

Målsetting	Resultatmål	Resultater		
		UK 2013	UK 2014	UK 2015
Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	Akseptert mindreforbruk 3,0 % eller merforbruk 0,5 %	2,90 %	-1,30 %	5,09 %

Tabell 7.5.4 Økonomisk resultat for enhet RUF

Enheten har et merforbruk på 2,1 mill kr. Merforbruket skyldes at enheten har hatt flere ressurskrevende brukere innom gjennom året. Dette har utløst behov for bruk av ekstrahjelp og overtid. Det er til enhver tid nødvendig med tilstrekkelig fagkompetanse i avdelingene, og det genererer overtid også ved sykefravær.

NØKKELTALL - RUF

Utvalgte nøkkeltall	2012	2013	2014	Mål 2015	2015	Kgr.13 2015	
Dekningsgrad Kostra							
Fysioterapiårsverk pr 10.000 innbyggere, kommunehelsestjenesten	6,8	8,4	8,5	Lik Kgr 13	8,3	8,6	
Styringsdata institusjon							
Plasser i egen institusjon, kortid RUF	24	24	24	24	24*	Ikke Kostra tall	
Antall opphold korttid, RUF*	331	300	162	130	91		
Antall opphold rehabilitering*	146	130	56	120	97		
Antall opphold utredning*			131	180	108		
Antall opphold langtid					22		
Antall opphold KØH (interkommunalt)					12		
Antall opphold dagrehabilitering			65	80	56		
Andel utskrevet til eget hjem			84	95	93		
Antall dødsfall, korttid og rehab			15	Ikke måltall	11		
Styringsdata fysio- ergoterapi							
Antall brukere som mottar fysioterapi	909	650	775	870	855		
Antall brukere som mottar ergoterapi	707	630	679	880	661		
Antall brukere kreftkoordinator					78		
Antall brukere tildelt hverdagsrehabilitering			12	25	30		
Antall innvilget trygghetsalarm	258	266	337	300	321		
Avvik iverksettelsestid fysio- og ergoterapi			75	0	159		
Styringsdata Rådgivningstjeneste							
Andell i målgruppen tilbydt 1. gangs og oppf besøk			100	100	100		
Treffprosent 1. gangs besøk	72	70	59	70	70		

Tabell 7.5.5 Nøkkeltall for enhet RUF

Enheden har i 11 av årets 12 måneder hatt 24 døgnplasser i egen institusjon (Rehab og Korttidsavdelingene), samt 8-10 dagplasser. Fra desember 2015 er fire korttidsplasser omgjort til KØH plasser.

Antall opphold er redusert i 2015. Det er valgt å holde av ledige plasser ved rehab- og korttidsavdelingene for å kunne ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus. Statistikken viser at korttidsavdelingen har hatt fra 1 til flere ledige plasser i 310 av årets 365 dager. På de øvrige dagene har det vært inn- og utreise i løpet av dagen, slik at det heller ikke da har vært fullt belagt.

Rådgivningstjenesten har i 2015 hatt fokus på videreutvikling blant annet gjennom tematreff. Tjenesten har endret navn fra rådgivningstjenesten for eldre til rådgivningstjenesten for seniorer 65+. På denne måten er målet å komme på «banen» også i forhold til personer under 80 år, da vi ser at aldersgruppen 65-80 år etterspør til dels omfattende tjenester fra det offentlige. Rådgivningstjenestens erfaringer er at kommunens 80 åringer er friske, og ofte takker nei til hjemmebesøk, selv om treffprosenten igjen har steget 11 % siden i fjor.

Det er 12 pasienter som har fått tilbud ved KØH i de første 4 ukene etter oppstart. Bruk/fordeling av plasser stemmer overens med innbyggertallet i de 4 samarbeidende kommunene. Beleggsprosent har vært mellom 50 og 100 %, noe som er betydelig over landsgjennomsnittet.

Av 326 opphold på korttid eller rehab har 93 % blitt utskrevet til eget hjem etter endt opphold.

Tverrfaglig hverdagsrehabilitering har fulgt opp 30 brukere gjennom motorteamet og hjemmetjenesten (sykepleier, fysio- og ergoterapeut).

I 2015 har 855 personer fått tilbud om fysioterapi enten som individuell behandling eller gruppebehandling. 661 personer har hatt tilbud om ergoterapi, enten i form av trening av daglige gjøremål, tilrettelegging av ergonomiske hjelpemidler eller bistand i form av syn/hørselshjelpemidler.

7.6 Helsevern

Enheten Helsevern har ansvaret for driften av psykisk helsevern, rus og avhengighet, legevaktjenesten og fengselshelsetjenesten. Alle avdelinger yter tjenester i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven som krever at kommunen skal sørge for nødvendig helse- og omsorgstjeneste til alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen. Tjenestene skal bidra til å fremme det enkelte menneskets mulighet for å fungere optimalt i sine omgivelser, både psykisk og sosialt.

BRUKERE – Helsevern

Resultatmål	Mål 2015
Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	<i>Egen satsing på å kartlegge behov og ressurser innenfor rus og psykisk helse. Iverksettingstid skal reduseres med 50%</i>
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	<i>Utvikle og tilrettelegge tjenester til oppfølging i bolig.</i>
	<i>Øke kvalitet, pasientsikkerhet og pasientflyt på legevakten.</i>
	<i>Opprettholde god kvalitet på de somatiske tjenestene i fengslet. Øke innsatsen mot innsatte med behov for tjenester innen psykiatri og rus.</i>
Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling	<i>Implementering av metoden klientstyrt praksis (KOR)</i>

Tabell 7.6.1 Brukere for enhet Helsevern

Enheten har i 2015 ikke greid å få riktig registrering i fagsystemet og kan dermed ikke få ut statistikk på iverksettingstiden for tjenester innen psykisk helsevern. Tjenesten har fokusert på aktiv bruk av forvernsamtaler og å få til effektive behandlingsforløp, slik at iverksettingstiden reduseres. De med behov for rask igangsetting prioriteres høyt. Bruk av grupper og aktiviteter ved mestringssenteret er tiltak som både kan redusere ressursbruk men i hovedsak er det gode kvalitative tilbudet som gir effekt. Her er det fortsatt metodene mindfulness, kurs i depresjonsmestring (KID) og nettverksmøter som brukes, samt at man har gitt et nytt tilbud: psykomotorisk fysioterapi.

Samarbeidet mellom avdelingen Rus og avhengighet, politi og utekontaktene er videreført.

Kommunen etablerte omsorgsboliger for mennesker med psykiske lidelser i desember 2015. Det har blitt et svært vellykket prosjekt med gode løsninger for de som skal bo der. Omsorgsboligene er et resultat av et godt samarbeid med flere enheter i kommunen.

I 2015 har avdelingen rus og avhengighet sammen med enhet Utbygging startet planlegging av omsorgsboliger for personer med ruslidelser. Kommunen har avklart egnet tomt på Helgebostad.

Lavterskeltilbudet Sjuer'n får nye lokaler tilknyttet arbeidskirken. Nye og moderne lokaler vil gi bedre tilbud til brukergruppen, som fra 2016 også vil være samlokalisert med rusavdelingen.

Fengselshelsetjenesten har siden sommeren forestått helsemessige tilrådninger til kriminalomsorgen ved overføring av innsatte til Norgerhaven fengsel i Nederland der Norge kjøper soningsplasser. Finansiering av tjenesten skjer ved ekstra tilskudd fra Kriminalomsorgen. Dette arbeidet har hatt stort fokus og vært meget arbeidskrevende for både helsepersonell og kriminalomsorgen. Samtidig som en del av fengslet er brukt som transitt til Nederland, har fengselshelsetjenesten ivaretatt både de og andre innsatte ved Ullersmo.

MEDARBEIDERE – Helsevern

Resultatmål for medarbeidere	Målt ved:	Resultater			
		2012	2014	2015	Nasjonalt 2014/2015
Lavt sykefravær i %		9,1	12,4	9,5	
Godt arbeidsmiljø	Bedre eller lik landsgjennomsnittet.*	4,7	4,6	*	4,7
God ledelse	Bedre eller lik landsgjennomsnittet.*	5	5	*	4,7
Antall årsverk i bruk		48,88	53,28	56	

Skalaen er fra 1-6

*Det er ikke innhentet sammenlignbare landsgjennomsnitt for det enkelte fagområdet.

Tabell 7.6.2 Medarbeidere for enhet Helsevern

Enheden Helsevern er valgt ut for å delta i prosjektet «Sykefravær og tjenestekvalitet i Ullensaker kommune 2015-2016» fordi enheten over tid har hatt et forholdsvis høyt sykefravær. Enheden har valgt ut avdelingene Psykisk helsevern og Legevakt fordi Psykisk helsevern har hatt et høyt sykefravær over flere år, mens Legevakten fra 2014 har hatt en økning. Avdelingene har utarbeidet prosjektplan med egne tiltak. Sykefraværet har gått ned og det antas at igangsatte tiltak virker. Analysen viser også at flere etter langvarig sykdom er tilbake i arbeid eller har avsluttet sitt arbeidsforhold.

Det er gjennomført en samling for hele enheten med fokus på å implementere visjonen til Ullensaker kommune: sammen vil vi MER. Målet med samlingen er økt tilhørighet samt å gi mulighet for å utvikle en felles holdning, forståelse og prinsipper for et godt internt og eksternt samarbeid.

Det er tilrettelagt for at medarbeidere vedlikeholder sin kompetanse samt får etablert og brukt den i arbeidet og tilrettelegging for videreutdanninger som tjenestene har behov for. Psykiske helsearbeidere tar videreutdanning i kognitiv terapi, traumer og mindfulness. Sykepleiere i fengselshelsetjenesten og på legevakt har begynt på videreutdanning innen legevaktsykepleie.

Implementering av metoden klientstyrt praksis (KOR) er foretatt i avdelingene Psykisk helsevern og Rus og avhengighet på de områdene metoden egner seg.

ØKONOMI – Helsevern

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
HELSEVERN	utgift	51 107	47 945	3 162		48 361	47 218
	inntekt	- 23 788	- 21 198	- 2 590		- 20 654	- 21 745
	netto	27 319	26 748	572	2,14 %	27 707	25 473

Tabell 7.6.3 Økonomisk resultat. Mindreutgift angitt med negativt fortegn, merutgift uten fortegn

Målsetting	Resultatmål	Resultater		
		UK 2013	UK 2014	UK 2015
Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	Akseptert mindreforbruk 3,0 % eller merforbruk 0,5 %	3,60 %	1,60 %	2,14 %

Tabell 7.6.4 Økonomisk resultat i % for enhet Helsevern de siste tre år

Helsevern har et merforbruk på ca. 0,55 mill kr i 2015. Dette skyldes utfordringer knyttet til sykdom, vakanser og mindre tilgang på vikarer på legevakten. Det har ført til stor bruk av overtid. I tillegg er det mindre inntekter enn budsjettet. Det er påbegynt en nøye analyse av inntekts- og kostnadsutviklingen på området, slik at tiltak kan iverksettes.

NØKKELTALL – Helsevern

Utvalgte nøkkeltall	2012	2013	2014	2015
Styringsdata Fengsel				
Antall innsatte med oppfølgingsbehov fra fysioterapeut på venteliste				88
Antall brukere i LAR	11	16		23
Antall konsultasjoner pr år	1 151	1 118	1 215	1 299
Andel ansatte med videre- og etterutdanninger	20	30	30	40
Styringsdata Rus og psykiatri				
Antall brukere pr. behandler/ miljøterapeut psykiatri	36,8	38,5	35	28
Antall brukere med oppfølging - psykisk helse	434	454	430	448
Antall nye henvisninger - psykisk helse	161	193	170	222
Antall brukere på mestringssenter/ aktivitetshus - psykisk helse	62	75	75	115
Styringsdata Legevakt				
Antall legekonsultasjoner gjennomsnittlig pr dagvakt				23
Antall legekonsultasjoner gjennomsnittlig pr kveldsvakt				28
Antall legekonsultasjoner gjennomsnittlig pr nattvakt				6,2
Antall brukere med rusdiagnose	180	200	180	288
Antall brukere med psykiatridiagnose	543	463	500	593

Tabell 7.6.5 Nøkkeltall for enhet Helsevern

Fengselshelsetjenesten har hatt 545 nyinnsettelse i 2015, det betyr 293 flere enn i 2014. Noe skyldes at Ullersmo er transitt for Nederland. De som er tenkt overført til soning i Nederland får ikke like omfattende innkomstsamtale som andre nyinnsatte får. Erfaringen er at en god del innsatte som av helsemessige årsaker ikke overføres til Nederland, blir værende på Ullersmo og trenger oppfølging.

Når antall konsultasjoner har gått litt ned handler det om, at innsatte som skal overføres ikke får konsultasjoner, det betyr at de som ikke er på transitt har hatt økt behov for både konsultasjon hos lege, sykepleier eller helsesekretær.

Avdeling Psykisk helsevern har som forventet både økt antall henvisninger og dermed antall brukere i ulike tiltak.

Avdeling Rus og avhengighet har pr. 31.12.15 96 aktive brukere. Disse har vedtak og følges opp av det ambulante teamet. Dette er en liten økning på 14 brukere. Det har i 2015 blitt fremmet i alt fem saker for Fylkesnemnda, dette er omfattende saksbehandling og koordinering av tiltak. Lavterskeltilbudet Sjuer'n hadde 1840 besøk i 2015, dette er brukere som ikke har vedtak.

For legevakten er det fortsatt en stor økning i antall pasienter med rus og/ eller psykiatri som det tar tid å behandle. Det var 93 flere psykiatrispasienter på besøk enn i fjor, og 108 flere ruspasienter enn året før.

7.7 NAV Ullensaker

NAV Ullensaker er et partnerskap mellom stat og kommune. De kommunale tjenestene omfatter økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogrammet, økonomisk rådgivning, boligvirkemidlene, og flyktningetjenesten. I 2015 omfatter dette også følgende prosjekter:

- NAV veileder i videregående skole
- fattigdomsmidler som styrker kvalifiseringsprogrammet rettet mot ungdom 18 – 24 år
- «Jobb og skole hånd i hånd» rettet mot flyktninger
- boligfremskaffer knyttet til boligområdet

BRUKERE – NAV

Resultatmål	Mål 2015
Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	Satsing på gruppen 18 - 24 år. Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp i gruppen 18 - 24 år skal reduseres med 30% Antall sosialhjelpsmottakere skal reduseres med 10%
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	Saksbehandlingstiden skal ikke overstige 30 dager. Ventetid i mottak skal ikke overstige 30 minutter
Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling	Resultat fra innbyggerundersøkelse hvert 2. år / brukerundersøkelser. Brukerundersøkelse i NAV høsten 2014

Tabell 7.7.1 Brukere for enhet NAV

Enheden har ikke nådd målene knyttet til reduksjon i antall mottakere av økonomisk sosialhjelp. Det er en nedgang på 11,6 % for gruppen 18 – 24 år, mens det er en økning på 3,8 % for det totale antall personer som har mottatt økonomisk sosialhjelp.

Ungdom 18 – 24 år

I 2015 har det vært registrert gjennomsnittlig 104 aktive brukere i alderen 18-24 år pr mnd.

Det er gjennomsnittlig 53 som har mottatt økonomisk sosialhjelp hver måned. Det er en gjennomsnittlig nedgang på 7 pr mnd. fra 2014. Gjennomsnittlig månedlig utbetaling er redusert med gjennomsnittlig 45 000 pr mnd. for ungdomsgruppen, men gjennomsnittlig utbetaling pr bruker pr mnd. er økt med ca. 100 kr.

NAV etablerte Aktivitetshuset høsten 2014, som et arbeids- og aktivitetstilbud til unge mennesker 18-24 år. I løpet av 2015 har 50 ungdommer mellom 18 og 24 år fått tilbud om plass på Aktivitetshuset. Av de 50 som har vært deltakere har 30 gått til aktive tiltak etter endt kontakt med Aktivitetshuset, dvs. 60 % formidling til aktive tiltak utenfor huset.

Aktivitetshuset har hatt et godt samarbeid med andre enheter i kommunen som Komei, bo- og aktivitetssentre, park og idrett, samt skole. Det er etablert god kontakt med Frivillighetssentralen og Røde Kors.

Kvalifiseringsprogrammet

Det er mottatt 25 søknader til kvalifiseringsprogrammet i 2015. 17 har fått innvilget deltakelse i programmet, og de resterende har fått avslag da de ikke har rettigheter/ikke er aktuelle. Ved utgangen av 2015 var det 32 deltakere hvor 9 var mellom 18 og 24 år. Av 17 som planmessig avsluttet programmet i løpet av året gikk 5 over til ordinært arbeid, 1 gikk over til utdanning, 2 ble avklart til andre ytelser, 2 personer ble avklart tilbake til økonomisk sosialhjelp da de ikke kunne nyttiggjøre seg programmet, og 3 gikk til økonomisk sosialhjelp i påvente av avklaring mot uføre/arbeidsavklaringspenger. 3 gikk til arbeidsmarkedstiltak i statlig regi.

Det er også i 2015 en nedgang i antall besøkende i publikumsmottaket. I 2015 er det registrert et gjennomsnitt på 1996 besøkende pr mnd, mot 2073 pr mnd i 2014. Det skyldes at flere benytter etatens selvbetjeningsløsninger, det gis timeavtaler ved behov og saksbehandlingstiden er innenfor fastsatte rammer. Ventetiden er gjennomsnittlig 5,19 minutter, mot 6,9 minutter i 2014.

68 % av alle saker er behandlet innen to uker, og 93 % innen 4 uker. Saker med behandlingstid utover 4 uker er i stor grad klagesaker som tar tid å utrede.

Det er gjennomført brukerundersøkelse i 2015, som viser fremgang fra 2014 på sentrale områder. Enhetens mål var å ha fremgang, og enhetens målsettinger er oppnådd på disse områdene.

MEDARBEIDERE – NAV

Resultatmål for medarbeidere	Målt ved:	Resultater			
		2012	2014	2015	Nasjonalt 2014/2015
Høyt arbeidsnærvær	Sykefraværstatistikk. Mål: sykefravær	13,3	13,22	6,5	
Godt arbeidsmiljø	Resultat fra arbeidsmiljøundersøkelsen. Mål: Likt eller bedre enn landsgjennomsnittet.	4,3	4,4	*	4,6
God ledelse		4,4	4,5	*	4,6
Antall årsverk i bruk		73	70	75	

Skalaen er fra 1-6

* Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelser i 2013 og 2015

Tabell 7.7.2 Medarbeidere for enhet NAV

Enheten jobber kontinuerlig med internt arbeidsmiljø i et partssamarbeid med ledelse, tillitsvalgte og verneombud. IA/HMS er fast punkt på alle avdelingsmøter, kontormøter og møter i medbestemmelsesapparatet. Det er utformet planer som omfatter alle avdelinger og enheten som helhet. Enheten har stort fokus på forebyggende arbeid og er også en del av prosjektet «Sykefravær og tjenestekvalitet».

Enheten har generelt fokus på tett oppfølging og god dialog med de ansatte.

Alle ansatte i fagstillinger innehar fagkompetanse.

ØKONOMI – NAV

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
NAV ULLENSAKER	utgift	77 895	69 359	8 537		68 859	67 679
	inntekt	- 30 101	- 21 464	- 8 637		- 21 464	- 24 195
	netto	47 794	47 895	- 101	-0,21 %	47 395	43 484

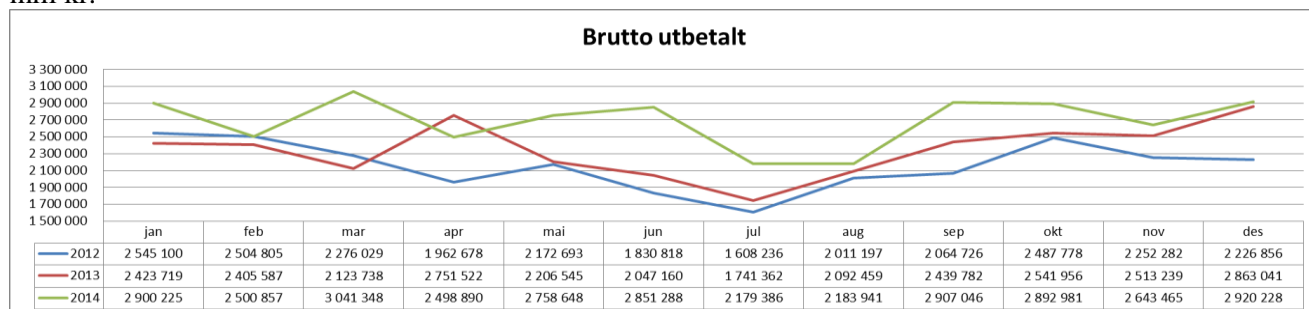
Tabell 7.7.3 Økonomisk resultat. Mindreutgift angitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Målsetting	Resultatmål	Resultater		
		UK 2013	UK 2014	UK 2015
Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	Akseptert mindreforbruk 3,0 % eller merforbruk 0,5 %	11,20 %	2,10 %	-0,21 %

Tabell 7.7.4 Økonomisk resultat for enhet NAV

Totalt sett har enheten et mindreforbruk på 0,1 mill kr i 2015. Mindreforbruket er knyttet til økte inntekter på flyktningeområdet, da det er bosatt flere flyktninger i 2015 enn tidligere år.

Området økonomisk sosialhjelp er fremdeles en økonomisk utfordring og har et merforbruk på 2,5 mill kr.

Figur 7.7.1 Brutto utbetalt sosialhjelp pr mnd.

Antall personer som mottar økonomisk sosialhjelp i 12 måneder eller lengre er imidlertid på samme nivå som i 2014. Gjennomsnittlig utbetaling pr måned har økt marginalt med kr 95 pr måned fra 2014. Antall aktive brukere, og antall husstander som mottar økonomisk sosialhjelp øker, og det er en indikasjon på at flere husstander mottar supplerende sosialhjelp. Bokostnadene i kommunen er høye og stadig økende, noe som gjør at flere har vanskeligheter med å være selvhjulpne på egen inntekt/trygd.

NØKKELTALL – NAV

Utvalgte nøkkeltall				Mål	2015	2015
	2012	2013	2014	2015	2015	Kostra Kgr 13
Prioritering						
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr innbygger 20-66 år	1 866	2 067	1 931		1 901	3 411
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid per innbygger 20-66 år	359	309	234	Mindre eller lik Kgr 13	*	*
Netto driftsut. til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år	1 196	1 334	1 454		1 589	1 824
Netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer per innbygger 20-66 år	312	424	242		278	474
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp per mottaker	37 080	41 118	45 128		44 999	46 259
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmnd	7 260	7 505	8 370	Mindre eller lik 2014	8 396	*
Gjennomsnittlig stønadslengde (måneder)	5	5,2	5,0		4,9	*
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp/ introduksjonsstønad som hovedinntektskilde, andel	35,1	39,0	39,6		36,7	50,2
Styrings- og produksjonsdata						
Sosialhjelpsmottakere	699	699	719	700	802	
Søknader om startlån	211	157	159	200	140	Ikke KOSTRA tall
Avslag på søknader om startlån	113	107	100	100	41	
Økonomiske rådgivningssaker	15	230		210	232	
Søknader om tilskudd fra Husbanken	10	7	10	15	18	
Antall bosatte flyktninger	11	15	20	35	37	

Tabell 7.7.5 Nøkkeltall for enhet NAV

Målet for 2015 har vært å ha et resultat mindre eller lik resultatet for Kgr 13 for alle indikatorer. Der det foreligger sammenlignbare tall er resultatet i stor grad oppnådd, og der det ikke foreligger tall for landet viser resultatet at Ullensaker ligger lavere enn sammenlignbare kommuner som Ski, Lørenskog og Skedsmo. Sammenlignet med resultatene for 2014 er en del av indikatorene forbedret, eller på samme nivå.

Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr mottaker viser en marginal nedgang fra 2014, og er vesentlig under nivået for Kgr 13.

Gjennomsnittlig stønadslengde for alle grupper er redusert med 0,1 måned. Antall sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer har en vesentlig økning, med 44 personer. Det er likevel under nivået i Kgr 13. Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde har imidlertid gått ned fra 39,6 til 36,7. Det gir en indikasjon på at flere mottakere av økonomisk sosialhjelp har en annen hovedinntekt og mottar supplerende hjelp fra kommunen. Gjennomsnittlig utbetaling pr måned er økt marginalt med 26,- kr, til 8 396 kr pr mnd.

Økonomisk sosialhjelp

Den generelle utviklingen knyttet til området økonomisk sosialhjelp må ses i sammenheng med utviklingen i regionen for øvrig. Det er sterk vekst med økte kostnader til boutgifter (husleie og strøm). Det er spesielt de økte bokostnadene som er medvirkende til å øke andelen som mottar økonomisk sosialhjelp over tid. Husholdninger med lav inntekt som før var selvhjulpne har nå blitt avhengig av økonomisk sosialhjelp over tid.

Det har vært en stor andel saker hvor det har vært gitt økonomisk sosialhjelp i påvente av innvilget trygdeytelse. Dette betyr at flere brukere får sine saker avklart og får vedtak om innvilget ytelse fra folketrygden fremfor å motta økonomisk sosialhjelp ved inngangen til 2016.

Det er arbeidet systematisk og målrettet med et høyt fokus på tiltak og aktivitet for alle brukergrupper. Kontoret har ikke hatt så mange brukere i aktive tiltak som i 2015.

Økonomisk rådgivning

I 2015 har det vært en tilgang på 137 nye saker. Det er en økning på 35 saker fra 2014. 119 saker er avsluttet i løpet av 2015 mot 100 i 2014. Pr 31.12 er det 113 saker under arbeid og det er 23 flere saker enn i 2014. Husbankens virkemidler er benyttet i 17 av sakene som er avsluttet.

Det er ikke venteliste på økonomisk rådgivning og alle henvendelser ivaretas fortløpende. Bruker får snakke med økonomisk rådgiver kort tid etter at henvendelsen er mottatt og får timeavtale i løpet av 2-3 uker.

Bosetting av flyktninger

Det er vedtatt å bosette 35 flyktninger i 2015 etter avtale med IMDI. På bakgrunn av den ekstraordinære situasjonen rundt flyktninger ble antallet økt til 40.

Det ble bosatt 37 personer i 2015, 19 er bosatt privat og 18 bosatt i kommunale boliger. Den største utfordringen med bosetting av flyktninger er et svært høyt prisnivå i det private boligmarkedet, og begrenset tilgang på kommunale boliger. Det er flere flyktninger enn tidligere som har helsemessige utfordringer, flere er utsatt for traumatiserende opplevelser, og mangler god oppfølging av somatiske lidelser.

I tillegg er det mottatt 9 personer på familiegjenforening som ikke er en del av ordinær bosetting, og derfor ikke teller på kvoten, men de skal ha lik oppfølging fra flyktningeteamet og det øvrige tjenesteapparatet.

Introduksjonsprogrammet

I 2015 har 59 flyktninger deltatt i introduksjonsordningen. Enkelte deltakere i introduksjonsprogrammet har også vært med i prosjektet «jobb og skole hånd i hånd». Prosjektet skal sikre en bedre kvalifisering mot arbeid og aktivitet og den ønskede målsettingen er at minst 70 % av deltakerne skal være i arbeid/utdanning etter introduksjonsprogrammet. Her avhenger mye av tilgangen til praksisplasser, som er en stor utfordring. Et ledd i prosjektet er oppstart av et eget «kommunalt tiltak» på Voksenopplæringen, med bransjekurs innenfor barnehage og renhold.

Bolig og boligvirkemidlene

Boligvirkemidlene er håndtert i henhold til gjeldende retningslinjer. Det er behandlet 140 saker i 2015 mot 159 i 2014. Det er innvilget 99 saker, og gitt 41 avslag. Det er flere saker som er innvilget enn tidligere, noe som skyldes at det er åpnet for å fullfinansiere ved bruk av Startlån ved kjøp av bolig i flere saker.

Kommunale boliger og boligfremskaffer

Pr 31.12.15 sto det 34 personer på venteliste til kommunal bolig. Det er 34 færre enn ved utgangen av 2014. I løpet av 2015 er det tildelt 40 kommunale boliger, det er 12 flere enn i 2014.

Det er stort behov for flere store boliger, da det er store utfordringer med å bosette familier med mange barn. Dette gjelder også i forhold til å bosette flyktninger, hvor det er flere store familier.

Boligfremskaffer har vært en viktig bidragsyter i arbeidet med å skaffe private boliger ved bosetting av flyktninger, hvor 50 % av bosettingene har skjedd privat. For året 2014 var det 19 personer bosatt i midlertidige boliger (hospitslignende boliger), dette tallet ble redusert til 8 personer i 2015.

86 personer er henvist til privat utleier hvor det har resultert i leiekontrakt for leilighet og bofelleskap.

Boligfremkaffer har gitt opplysning, råd og veiledning til 120 personer, hvorav 30 av disse er under 25 år. 32 husstander representerer barnefamilier.

Husbandens virkemidler er benyttet for å skaffe permanent bolig til enkelte brukere, der hvor det har vært aktuelt.

7.8 Bolig med bistand (BMB)

Enheten Bolig med bistand har ansvaret for praktisk bistand og opplæring til fysisk og psykisk funksjonshemmede som bor i samlokaliserte boliger i kommunen. Det er 8 samlokaliserte boliger knyttet til enheten. Enhetene har også ansvaret for kommunens avlastningstilbud i institusjon. I tillegg har enhetene dagtilbud for voksne med behov for varig tilrettelegging ved Jessheim opplærings- og aktivitetssenter (JOAS).

BRUKERE – BMB

Resultatmål	Mål 2015
Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	All kartlegging av brukernes tjenestebehov skal revideres for å sikre et godt grunnlag for tjenestevedtak.
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	Antall avvik i enheten, opp mot hvor mange lukkede avvik i samme periode
Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling	Resultat av pårørendeundersøkelse gjennomført våren 2015

Tabell 7.8.1: Styringskort Brukere BMB

Enheten har i tråd med virksomhetsplanen jobbet med kartlegging av brukere og utmåling av tjenestetid. Gjennomførte kartlegginger er oversendt Tildelingsenheten for utforming av nye tjenestevedtak. Noen av avdelingene er i gang med revidering av tidligere kartlegginger, for å sikre riktig grunnlag ved fornying av vedtak.

Enheten har videreført arbeidet med innføring av prosedyrer og viktigheten av at avvik føres. I styringskortet er tjenestens kvalitet sett opp mot avvik og lukking av disse. Enheten hadde i 2015 740 avvik på tjenester, hvorav 697 lukket. 159 av avvikene er knyttet til protokollføring av igangsatte tiltak i påvente av vedtak. Dette er pålegg fra Fylkesmannen for å dokumentere antall tilfeller hvor kommunen igangsetter inngripende tiltak overfor en enkelt bruker i påvente av at vedtak utarbeides. Disse avvikene er derfor i henhold til våre prosedyrer, og et dokumentasjonsgrunnlag ved oversending av vedtak for overprøving hos Fylkesmannen. 104 avvik er knyttet til utagerende atferd/vold (97 lukket). En del av disse avvikene er forventet atferd, og kunne ha vært ført som ordinære registreringer. De er imidlertid en viktig indikasjon for igangsetting av kartlegging og tiltak. Enheten har igangsatt tiltak overfor alle brukere hvor det er registrert flere avvik og adferden ikke fremstår som enkeltstående tilfeller som er situasjonsbestemte. 126 avvik er knyttet til avvik på legemiddel-håndtering (112 lukket). Enheten samarbeider med kommunens farmasøyt med innføring av nye prosedyrer og kvalitet på legemiddelhåndteringen.

Enheten har våren 2015 gjennomført pårørendeundersøkelse som ledd i et prosjekt som omhandler pårørendesamarbeid. Målet med prosjektet har vært å sikre et forpliktende og godt pårørendesamarbeid rundt alle brukerne i Bolig med bistand. Svarprosenten på spørreundersøkelsen var i underkant av 50 %. Ca. 50 % av de som har svart oppgir at de er veldig fornøyde. Ca. 35 % oppgir at de er ganske fornøyd med tilbudet brukeren får, mens 15 % sier både og. Ingen oppgir at det er lite fornøyd eller ikke fornøyd. Det er tilbakemeldt at flere ønsker mer informasjon om enheten og

tilbudet som gis. For å imøtekomme dette er det utarbeidet en informasjonsmappe som ble sendt ut i 2015. I tillegg har enheten utbedret egne nettsider.

Enheten har etablert nye brukere i henhold til Virksomhetsplan 2015. I tillegg har enheten bosatt ytterligere to brukere, mens en bruker har flyttet ut av kommunen og en annen er etablert i annet botilbud.

I 2014 ble det utarbeidet et eget strategidokument for Bolig med bistand. Det ble utarbeidet en egen tiltaksplan for strategidokumentet, tiltakene ble implementert i virksomhetsplanen for 2015 og rapportering på status skal skje via den løpende rapporteringen. Rapportering på status er beskrevet i enhetens rapport.

MEDARBEIDERE – BMB

Resultatmål for medarbeidere	Målt ved:	Resultater			
		2012	2014	2015	Nasjonalt 2014/2015
Høyt arbeidsnærvær	Sykefraværstatistikk. Mål: sykefravær reduseres fra foregående år	13,6	10	9,6	
Godt arbeidsmiljø	Resultat fra arbeidsmiljøundersøkelsen. Mål:	4,1	4,2	*	4,7
God ledelse	Likt eller bedre enn landsgjennomsnittet.	3,9	4,6	*	4,7
Antall årsverk i bruk		142,79	153	153,8	

Skalaen er fra 1-6

* Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelser i 2013 og 2015

Tabell 7.8.2 Medarbeidere for enhet BMB

Enheten har et svært variabelt sykefravær fra avdeling til avdeling. Avdelingene med høyt sykefravær opplyser at fraværet dreier seg om forhold utenfor arbeidsplassen. Noe av langtidsfraværet knytter seg til alvorlig sykdom, sykdom i forbindelse med svangerskap, psykiske helseplager og livshendelser som setter den enkelte ut av spill. Avdelingslederne er tett på og følger opp i henhold til IA-avtalen. Det foregår et omfattende tilretteleggingsarbeid. Enheten har også et tett samarbeid med Bedriftshelsetjenesten og NAV Arbeidslivssenter med fokus på nærværarbeid. «Sykemeldt i jobb» er under aktiv utprøving i enheten.

Enheten har i 2015 videreført et særskilt tiltak med bistand fra Bedriftshelsetjenesten. Dette arbeidet ble igangsatt i 2014 og slutført i 2015. Utover dette har enheten fulgt opp enhetens HMS-handlingsplan og igangsatt oppfølging av fysiske arbeidsforhold for å bedre blant annet innemiljø. Enhetsleders deltagelse i avdelingenes personalmøter har også vært et fokusområde i 2015.

Enheten har stillinger som fordrer enten 3-årig høgskoleutdanning eller fagbrev som helsefagarbeider eller tilsvarende. En fjerdedel av enhetens ansatte er ufaglærte. Andelen har gått ned, men er fortsatt høy. I tillegg har enheten hatt utfordringer med å dekke opp stillingene som krever 3-årig høgskoleutdanning. Dette er spesielt krevende for enheten, da enkelte av vedtakene etter kap. 9 i Lov om kommunal helse og omsorgstjeneste krever tilstedeværelse av høgskoleutdannet personell for å fylle lovens krav. Det kreves også at alle ansatte som utøver tjenester overfor vår brukergruppe skal kunne identifisere situasjoner hvor brukere utsettes for tvang og makt, selv om boligene ikke har vedtak på dette. Dette gir enheten en særskilt utfordring på kompetanseområdet.

I løpet av 2015 har mange ansatte fremmet krav om større stilling, med bakgrunn i Arbeidsmiljølovens § 14-4A. Kravene er fremmet med grunnlag i antall ekstravakter og merarbeid den enkelte har jobbet i løpet av de siste 12 måneder. Det er både faglært og ufaglærte som har fremmet krav. Enheten har behov for alle ansatte og deres arbeidskraft, og benytter økningene til å dekke vikarbehov ved sykefravær og lignende. Det er svært positivt at ansatte kan få større stillinger, og ved god utnyttelse av ressursene medfører ikke økningen noen ekstra utgifter for enheten.

Enheten har etter at fag- og kvalitetskonsulent ble ansatt jobbet med et eget Årshjul for opplæringstiltakene som er nødvendig for å sikre kvalitet i tjenestene. Det har vært omfattende kurs og kompetansehevende tiltak i løpet av året.

ØKONOMI – BMB

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
BOLIG MED BISTAND (BMB)	utgift	117 324	120 357	- 3 033		119 509	114 152
	inntekt	- 37 287	- 35 095	- 2 192		- 34 022	- 39 454
	netto	80 037	85 262	- 5 225	-6,13 %	85 487	74 698

Tabell 7.8.3 Økonomisk resultat. Mindreutgift angitt med negativt fortegn, merutgift uten fortegn

Målsetting	Resultatmål	Resultater		
		UK 2013	UK 2014	UK 2015
Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	Akseptert mindreforbruk 3,0 % eller merforbruk 0,5 %	-0,80 %	0,40 %	-6,13 %

Tabell 7.8.4 Økonomisk resultat for enhet BMB

Enheten har et mindreforbruk på 5,2 mill kr. Mindreforbruket skyldes besparelser på vikarutgifter både ved sykdom og permisjoner med lønn. I og med at enheten har egne ansatte som har fått høyere stillinger, samt har vært avhengig av at egne ansatte dekker opp ved fravær er det et stort mindreforbruk på vikarer. Ved enkelte avdelinger er også mindre bruk av vikarer knyttet til høyere nærvær av egne ansatte, og dette ser vi gir en stor besparelse for enheten.

NØKKELTALL – BMB

Utvalgte nøkkeltall	Mål				
	2012	2013	2014	2015	2015
Styringsdata					
Antall Brukere med fast bolig	53	56	58	59	59
Antall brukere med dagtilbud u/JOAS, varig tilrettelagt	19	20	22	24	22
Antall ressurskrevende brukere	22	22	24	26	24
Gj. antall timer per uke pr ressurskr bruker	123,2	123,8	135,8		142,8
Antall Brukere med avlastningstilbud	16	17	17	15	15
Antall barn i barnebolig				2	2
Antall Brukere ved JOAS dagsenter	21	20	22	22	25

Tabell 7.8.5 Nøkkeltall for enhet BMB

Antall brukere i bolig er i tråd med måltallene for 2015. Antall ressurskrevende brukere er samme som i 2014, mens gjennomsnittlig antall timer med bistand pr uke pr bruker har økt. Dette viser økt behov i tjenester hos brukerne.

Antall brukere med varig tilrettelagt arbeid er lavere enn måltall for 2015. Noen eldre brukere har avsluttet arbeidsforholdet sitt av helsemessige grunner. Det er flere yngre brukere som har søkt, men ikke fått tildelt plass ennå.

Brukere med avlastning er i henhold til måltall.

Antall barn som har fått tilbud i barnebolig i løpet av 2015 er 2, hvorav en av disse er etablert i egen bolig ved årsslutt.

Antall brukere ved JOAS er 25, og det er høyere enn måltallet. Det er noen av brukerne som får tilbud på JOAS i påvente av VTA plass. Brukerne har stort sett en-til-en bistand og har primært følge fra egen bolig. Tilbudet er godt utnyttet.

7.9 Forebyggende barn og ungdom (FBU)

Enheten omfatter avdelingene Barnevern, Forebyggende avdeling barn og unge (FABU) og Avdeling forebyggende helsearbeid. FBU har en rekke tilbud til kommunenes barn og unge og deres familier, herunder barnevernstjenesten, helsestasjoner, jordmortjenester, skolehelsetjeneste, fritidsklubber, utekontakt samt familieteam.

BRUKERE – FBU

Resultatmål	Mål 2015
Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	Andel barn og unge med barnevernstiltak skal være lik k.gr 13
	Andel barn som har fullført helseundersøkelse 2-3 års alder lik k.gr 13
	Øke antall brukere av FABU's tjenester på følgende felt; lukkede tiltak, ungdomshusene og åpen kveld
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	Avvik og merknader ved tilsyn i barnevernstjenesten er lukket
	Sikre et forsvarlig tilbud for barn med spesielle behov gjennom dokumenterte tverrfaglige prosedyrer
	Etablere rutiner ved helsestasjon som gir 0 avvik ved forventet tilsyn
Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling	Resultat fra innbyggerundersøkelsen hvert 2. år er bedre enn foregående måling
	Resultatet fra ungdomsundersøkelsen våren 2013 lik eller bedre enn undersøkelsen i 2011
	Brukerundersøkelse i FABU lik eller bedre enn resultater fra 2014
	resultatet fra brukersundersøkelsen 2014 for helse skal være like eller bedre enn k.gr.13

Tabell 7.9.1: Styringskort Brukere FBU

Barn og unge med psykiske problemer øker og dette er bekymringsfullt, noe som resultatene fra ungdomsundersøkelsen 2014 støtter. Enheten FBU har fokus på barn som sliter psykisk eller har foreldre som er psykisk syke. Ansatte med familierapiutdanning ivaretar familier, der mor eller far er psykisk syk.

Barneverntjenesten ser en økning i antall meldinger som omhandler vold, at barn er vitne til vold, samt familier med høyt konfliktnivå. Hovedtyngden av meldingene kommer fra barneverntjenester, barnevernvakt og politi.

Familieteamet (FABU) erfarer å få færre av lettere råd- og veiledningssaker. Sakene blir mer sammensatt, med forskjellig type problematikk (særlig psykisk helse og rus). Sakene krever hyppigere samtaler, større møtevirkosomhet og kontakt med andre tjenester. Teamet har så langt greid å følge opp alle henvendelser og har ikke venteliste per 31.12.15.

Det gis tilbud til risikogravide og mødre med fødselsdepresjon av en tverrfaglig sammensatt gruppe med representanter fra FBU, Helsevern og ved behov fra NAV. Tilbudet har hatt økt etterspørsel i 2015.

Helsesøster på ungdoms- og videregående skoler følger opp ungdommer som sliter. Henvendelsene er ofte relatert til psykisk helse, skolevegring og selvskading. Helsesøstrene samarbeider mye med miljøterapeutene på skolene og andre relevante instanser. Som følge av utfordringsbildet er det tilsatt egen psykiatrisk sykepleier i videregående skole.

Helsestasjon for ungdom tilbyr tjenester til alle mellom 13 og 25 år innen områdene seksualitet, prevensjon, kjønnsykdommer og psykisk helse. Helsestasjon for ungdom (HFU) har hatt en stor økning i besøk i 2015, med et snitt på 20 besøkende hver uke. Tilbudet er i 2015 blitt godt innarbeidet på Jessheim helsestasjon.

Barneverntjenesten har jobbet aktivt med å lukke avvik og merknader fra fylkesmannen, og gjennom økt innsats og kvalitet ble disse lukket høsten 2015. Akutt-teamet som ble opprettet i 2014 har bidratt i arbeidet med å forhindre unødvendige plasseringer, og sikre plasseringer der det er behov. Tiltaket har bidratt til større stabilitet i arbeidet til undersøkelse- og tiltaksteamet, og bidratt til mindre fristbrudd og bedre flyt i tiltakssakene. Barneverntjenesten har lukket avvikene på fristbrudd. Rapportering for siste halvår 2015 viste at barneverntjenesten hadde fristbrudd i 7 % av sakene.

Det er etablert en rekke prosedyrer og rutiner i kvalitetssystemet, TQM, og avdelingene arbeider fortløpende med å etablere flere gode rutiner ved helsestasjonen.

I forbindelse med barneverntjenesten sin deltakelse i KS effektiviseringsnettverk ble det våren 2015 gjennomført brukerundersøkelse. Resultatet fra undersøkelsen viser at brukerne er fornøyd med tiltakene de får fra barneverntjenesten. Imidlertid gir de uttrykk for at hjelpen de får ikke gjør det lettere for dem å gi god omsorg, og de opplever heller ikke at hjelpen de får bidrar til at barna utvikler seg på en god måte. Dette dreier seg i stor grad om kommunikasjon om roller, tiltak og de forbedringsmuligheter som ligger i jevnlig evaluering av tiltakene med aktiv brukermedvirkning.

Resultatet fra ungdomsundersøkelsen i 2014 viste at det store flertallet av ungdommene som har svart, har et godt oppvekstmiljø. Undersøkelsen viser en veltilpasset ungdomsgenerasjon: Tette bånd til foreldre, høy skoletrivsel og få har erfaring med rus og kriminalitet. Samtidig er det et lite mindretall av ungdommene som rapporterer om alkoholbruk, bruk av illegale rusmidler, svak grensesetting fra foreldrene og psykiske plager. Det synes som om 2015 har gitt en negativ utvikling på disse områdene, men ungdomsundersøkelsen som kommer i 2016 vil gi oss bedre svar på omfanget i økning og utvikling.

Helsestasjon for ungdom har i samarbeid med Politi og utekontakter i gjennomsnitt hatt 5 ungdommer på ruskontrakt gjennom året. Dette har fungert godt og tilbudet er foreslått utvidet.

Ungdomshusene Huset og Calypso har hatt en økning i antall besøkende i 2015. Ungdommen virker fornøyd, samtidig som det fortsatt er noen utfordringer i forhold til toalettene på Calypso og et generelt behov for oppussing på Huset. Rekruttering av ungdom og å gjøre tilbudet til ungdomshusene bedre kjent er også et mål for 2016.

Det er gjennomført brukerundersøkelser for familieteamet på FABU i 2015. Undersøkelsen viser at brukerne av tilbudet føler seg godt forstått, hørt og respektert. Brukerne forteller at lokalene er gode og at tilbudet passer for den enkelte. Det er likevel påpekt noen utfordringer i f.t. bygningen og de fysiske utforminger.

I 2015 fikk familieteamet inn 253 nye saker, noe som betyr en betydelig økning fra 2014. En gjennomgang av sakene viser at flere familier vi jobber med har en mer sammensatt og kompleks problematikk enn tidligere. Dette bekrefter den tendens som er registrert de siste årene.

MEDARBEIDERE – FBU

Resultatmål for medarbeidere	Målt ved:	Resultater		
		2012	2014	2015
Høyt arbeidsnærvær	Sykefraværet reduseres fra 2014	14,2	15,04	11,4
Godt arbeidsmiljø (snitt) FABU	Resultat fra arbeidsmiljøundersøkelsen, snitt for alle spørsmål; Ønsket: 4,5, Akseptert: 4,0. Mål: Likt eller bedre enn landsgjennomsnittet.	Foreligger ikke	4,4	
Godt arbeidsmiljø (snitt) BVA		4	Foreligger ikke	
Godt arbeidsmiljø (snitt) Forebygg. helsea		3,9	4,9	
God ledelse FABU	Resultat fra arbeidsmiljøundersøkelsen, nærmeste leder; Ønsket: 4,5, Akseptert: 4,0. Mål: Likt eller bedre enn landsgjennomsnittet.	Foreligger ikke	4	
God ledelse BVA		4,2	Foreligger ikke	
God ledelse Forebyggende helsearbeid		2,8	4	

Tabell 7.9.2 Resultater Medarbeidere for FBU

For enheten FBU var arbeidsnærværet ved siste kvartal 89,8 %, det har gjennom høsten vært reduksjon i fraværet i enheten. Nærværet har økt med 4 % siden 2014.

Enheten FBU har hatt to felles samlinger for alle ansatte i enheten med felles kompetanseheving. Tema for samlingene har vært nærvær, med fokus på «trygghet, trivsel og tillit».

I forbindelse med barnevernets deltakelse i KS effektiviseringsnettverk ble det gjennomført medarbeider undersøkelse våren 2015. Undersøkelsen viste at flertallet av medarbeiderne i barnevernet opplever å ha et godt arbeidsmiljø hvor de får faglige og personlige utfordringer og hvor de opplever fleksibilitet og frihet i arbeidet. Samtidig er ansatte samstemte om at nåværende organisering er vanskelig.

Høsten 2015 ble det etablert et eget samarbeidsorgan internt i barneverntjenesten, med deltakere fra ledergruppa, tillitsvalgt og verneombud. Hensikten med samarbeidsorganet er å få bedre flyt i informasjon og kommunikasjon mellom ledernivå og ansattnivå

Enheten deltar i sykefraværsprosjekt, og har økt hyppigheten i AMU-møter og antall deltakere fra avdelingene. Hele ledergruppen, samt verneombud og tillitsvalgte fra avdelingene deltar for å sikre bred forankring av tiltak vi vil jobbe med. Dette sikrer at alle ansatte og de lokale behovene blir ivaretatt.

Enheten har behov for å øke og tiltrekke seg ny kompetanse. Henvendelser knyttet til psykiske utfordringer, vold og rus øker. Arbeidet med å være gode veiledere i en tidlig fase, gi riktige tiltak til rett tid, må videreutvikles ytterligere. Medarbeiderne i FBU er engasjerte og interesserte i å øke sin kompetanse. De bidrar aktivt i tverrfaglige grupper og eksterne samlinger på tvers av sektorer.

Familieteamet på FABU har opparbeidet seg en bred kompetanse over flere felt. Noen av teamets medlemmer har videreutdanning innen systemisk familieterapi, barneorientert familieterapi og konflikthåndtering. Teamets psykolog går nå i spesialisering innen klinisk familiepsykologi, og to av familieveilederne er i et masterstudieløp. Dette er spennende, og et stort løft for hele teamet.

Forebyggende helse har en medarbeider med videreutdanning innen sexologi. En helsesøster er også blitt instruktør for KID-kurs. Det er i tillegg gitt skoloring innenfor temaet amming og EPDS. Det er gjennomført kompetanseheving i «Psykologisk førstehjelp, PIS-grupper, rustesting, ernæring, barn på krisesenter, hjerte-lunge redning med mer.

Barneverntjenesten har medarbeidere med videreutdanning innen mange ulike fagfelt. Våren 2015 ble 8 ansatte sertifisert i metoden «Den profesjonelle barnesamtalen». Videre ble det igangsatt eksterne prosessveiledning for de ansatte, og barneverntjenesten og rustjenesten i kommunen etablerte et formelt samarbeid med to faste treffpunkt pr år.

ØKONOMI – FBU

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
FOREBYGGENDE BARN OG UNGE (FBU)	utgift	92 007	81 961	10 046		76 100	81 022
	inntekt	- 17 487	- 11 836	- 5 651		- 11 836	- 16 012
	netto	74 521	70 126	4 395	6,27 %	64 264	65 011

Tabell 7.9.3 Økonomisk resultat. Mindreutgift angitt med negativt fortegn, merutgift uten fortegn

Målsetting	Resultatmål	Resultater		
		UK 2013	UK 2014	UK 2015
Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	Akseptert mindreforbruk 3,0 % eller merforbruk 0,5 %	-3,20 %	8,80 %	6,27 %

Tabell 7.9.4 Økonomisk resultat i % for FBU de siste 3 år

Enheten har et merforbruk på 4,4 mill kr. Dette er i tråd med innmeldt prognose etter andre tertial. Merforbruket er knyttet særlig opp mot vekst i omsorgsplasseringer og konsulentkjøp i barneverntjenesten.

Det har vært flere alvorlige og komplekse saker. Til tross for omfattende tiltak i hjemmet, har noen av disse barna blitt plassert i løpet av året. Det er 14 flere barn under omsorg i 2015 enn i 2014. Totalt har Ullensaker kommune 58 barn under omsorg per 31.12.15.

Barneverntjenesten startet i 2015 arbeidet med å opprette et eget familie- og nettverksteam som skal bidra til å forebygge og forhindre omsorgsplasseringer samt sette familier bedre i stand til å ivareta omsorgen for egne barn og unge.

Det ble tatt inn eksterne konsulenter i begynnelsen av året 2015 for å redusere avvik i arbeid med meldinger og undersøkelser, samt for å dekke opp for høyt sykefravær. Dette ble avviklet etter første kvartal. Barneverntjenesten fikk flere nye saksbehandlere i 2015 og siste saksbehandler var på plass i desember 2015.

Barneverntjenesten mottar hvert år et høyt antall bekymringsmeldinger. Antallet er overraskende høyt og stigende fra år til år. I tillegg til de registrerte meldingene, mottas et betydelig antall meldinger i allerede aktive saker. Disse meldingene blir kun registrert som «nye opplysninger» og inngår ikke blant de registrerte meldingene. Av bekymringsmeldingene som mottas henlegges kun et fåtall. Langt de fleste konkluderes med undersøkelse. Etter gjennomført undersøkelse henlegges ca. 2/3. Dette innebærer at det konkluderes med hjelpetiltak i ca. 1/3 av sakene som barneverntjenesten mottar.

FBU skal være en motor i utviklingen av tidlige innsatser for risikoutsatte barn og unge, noe som gjør at behovene hos flere barn og unge vil avdekkes i større grad enn tidligere. Samtidig vil økt tverrfaglig samarbeid mellom sektorer gi flere muligheter for å sikre barns behov på et tidlig stadium, og kan ivareta det forebyggende perspektivet bedre enn det reaktive.

NØKKELTALL – FBU

Utvalgte nøkkeltall					Kgr 13	Mål
	2012	2013	2014	2015	2015	2015
Prioritering						
Netto driftsutg. til barnevernstjenesten per innb. 0-17 år	4 603	4 492	5 927	6344	7643	
Andel (%) netto driftsutgifter til saksbehandling (f 244)	35,6	37,8	34,5	30,4	32,2	
Brutto driftsutgifter per barn i opprinnelig familie (f 251)	21 639	35 726	47 637	47147	*	Lik eller bedre enn Kgr 13.
Brutto driftsutgifter per barn utenfor opprinnelig familie (f 252)	322 013	194 836	288 209	344 632	*	
Stillinger med fagutdanning pr 1000 barn	2,2	2,6	3,3	3,3	4,1	
Andel barn med barneverntiltak ifht innbyggere 0-17 år	3,6	3,7	3,7	3,7	*	
Produksjonsdata						
Besøk ungdomshusene: Gj.snitt pr mnd	1313	1250	1060	1100		
Nye saker/henvendelser familieavdelingen	250	202	229	253		
Barn og unge i lukka tiltak i regi av FABU	350	294	489	320		
Antall ungdommer i oppfølging via Ungdomshusene	45	38	31	35		
Antall ungdommer i oppfølging via utekontaktene	22	35	40	40		
Barn med hjelpetiltak	176	163	146	165		
Barn med omsorgstiltak (plasseringer)	27	33	43	58	Ikke Kostratall	Lik eller bedre enn 2014
Meldte nye saker	367	463	457	534		
Nye undersøkelsessaker	267	370	331	380		
Akutte plasseringer	22	28	27	42		
Aktive saker pr fagstilling i Barnevernsavdelingen	22,4	25,0	16,0	16		
Antall nye gravide	331	276	349	350		
Antall nyfødte	436	396	370	380		
Antall brukere av ungdommens helsestasjon	*	*		1100		

Tabell 7.9.5 Nøkkeltall for FBU

Driftsutgifter til barnevernstjenesten per innbygger mellom 0-17 år har økt siden 2014, men ligger fortsatt langt under Kgr 13. Økningen skyldes flere omsorgsovertagelser. Utgifter til saksbehandling og tiltak i familie har blitt redusert fra foregående år.

Henvendelser til familieteamet er høyere enn i 2014. Kompleksiteten i sakene øker, og dette krever tettere oppfølging over tid. Det er i dag 38 saker per fagstilling i FABU.

Helsestasjonene på Kløfta og Jessheim følger til sammen opp 2800 barn i alderen 0-5 år. Det er startet opp søvngrupper, som gir gode effekter for deltakerne.

Skolehelsetjenesten gir tjenester til 11 barneskoler, 5 ungdomskoler og Jessheim videregående skole.

Antall nyfødte og nye gravide har de senere år vært stabilt.

Barnevernet opplever en kraftig økning i antall meldinger (534) og undersøkelsessaker (380). Det har i tillegg vært en økning i antall barn under omsorg. Ved siste halvårsrapportering 2015 hadde barneverntjenesten en fristoverskridelse på 7 %, dette er en stor nedgang sammenliknet med første halvår.

8 ÅRSRAPPORT FOR TEKNISK, IDRETT OG KULTUR

8.1 Oppsummering for teknisk, idrett og kultur

Hovedutvalget for teknisk, idrett og kultur (HTIK) sorterer under kommunaldirektør for Plan, Kultur og Teknisk (PKT). Hovedutvalget består av en stabsenhet PKT ledelse samt følgende enheter:

- Kultur
- Kommunale eiendommer med selvfinansierende boliger
- Vann, avløp, renovasjon og veg
- Utbygging

SAMFUNN

Enheterne under hovedutvalg for Teknisk, idrett og kultur har som mål å levere gode tjenester til kommunens innbyggere og kommunens interne brukere. Primærfokuset ligger derfor i rapporteringen under brukere/tjenester.

I 2015 har det vært stort fokus på investeringer i både formålsbygg og infrastruktur i form av veg og vann og avløp med tilhørende oppfølging.

Av stor samfunnsmessig betydning nevnes arbeidet med å sikre kommunens innbyggere rent vann og gode avløpsløsninger. Det har vært arbeidet målrettet med etablering av nytt vannverk og arbeidet med å rehabilitere kommunens renseanlegg er iverksatt.

For tiden er flere store veganlegg tatt i bruk blant annet Henrik Bulls vei (Tverrveien) på Jessheim og ny gang- og sykkelvei mellom Kløfta og Jessheim.

Det fremkommer av kostra-tallene at kommunen kan ha mer å hente på energiøkonomisering av sine bygg, og til dette bemerkes at det nå er iverksatt et plan- og tiltaksarbeid for å se nærmere på dette. Energiøkonomiske tiltak er viktig i prosjektering av nye bygg og i løpende drift og det settes nå enda større fokus på den eksisterende bygningsmassen.

Arbeidet med kommunedelplan for kultur er i aktivt samarbeid med Kulturrådet ferdigstilt for offentlig ettersyn i 2015.

BRUKERE

Det er ikke gjennomført innbyggerundersøkelse i 2015, men undersøkelsen fra 2014 viser at innbyggerne i Ullensaker er godt fornøyd med kommunens tjenester og tilbud både sammenlignet med forrige undersøkelse i 2011 og i forhold til Østlandet. Områdene kultur og idrett, transport og tilgjengelighet og utbygging og utvikling viser positiv utvikling i undersøkelsen.

Innenfor kulturfeltet har det vært stor aktivitet med mange arrangementer og tiltak for å skape gode opplevelser til kommunens innbyggere. Kulturområdet scorer også bedre enn landsgjennomsnittet på innbyggerundersøkelsen. Det må i den forbindelse nevnes at bibliotek, kulturskole, kulturhuset og kino har ny publikumsrekord når det gjelder besøk/bruk av tjenester.

Når det gjelder drift og vedlikehold av kommunens bygg og utearealer har det også i 2015 vært stort fokus på prosesser for å sikre effektive FDV-løsninger. Det gjelder både organisering av tjenestene og bruk av IKT-verktøy for å understøtte forvaltning, drift og vedlikehold.

Ullensaker kommune overtar stadig mer infrastruktur og øker selv også volumet innenfor bygg- og anlegg. Dette kompenseres til en viss grad med å øke effektiviteten, men innenfor driftsenhetene er det merkbart at økonomiske ressurser er en begrensning relatert til drift og vedlikehold av bygg- og anlegg.

MEDARBEIDERE

Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres hvert andre år, siste undersøkelse ble avholdt i 2014. Enhetene innenfor HTIK området scorer over landsgjennomsnittet på denne medarbeiderundersøkelsen. Den neste medarbeiderundersøkelsen vil bli gjennomført i 2016.

Det er også en positiv utvikling i sykefraværet, selv om enkelte enheter fortsatt har noe høyt fravær. Tabellen under viser sykefravær pr enhet underlagt hovedutvalgsområdet:

Enhet	2014	2015
KULTUR	4,6	3,7
KOMMUNALE EIENDOMMER	8,7	10,0
VANN, AVLØP, RENOVASJON OG VEG	9,6	8,2
UTBYGGING	2,3	2,0
SELVFINANSIERENDE BOLIGER	17,0	6,7
PKT LEDER	0,0	3,8
Hovedutvalg teknisk, idrett og kultur	8,3	8,1

ØKONOMI

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
KULTUR	utgift	48 007	44 584	3 422		44 954	45 294
	inntekt	- 23 852	- 20 164	- 3 688		- 19 999	- 22 258
	netto	24 155	24 421	- 266	-1,09 %	24 955	23 035
KOMMUNALE EIENDOMMER	utgift	139 985	137 951	2 034		140 386	130 728
	inntekt	- 28 767	- 25 202	- 3 565		- 21 932	- 22 992
	netto	111 218	112 749	- 1 531	-1,36 %	118 454	107 736
VANN, AVLØP, RENOVASJON OG VEG	utgift	187 857	166 951	20 905		163 551	179 171
	inntekt	- 174 748	- 152 386	- 22 361		- 152 386	- 168 404
	netto	13 109	14 565	- 1 456	-10,00 %	11 165	10 767
UTBYGGING	utgift	3 218	3 678	- 460		3 678	4 584
	inntekt	- 2 907	- 2 116	- 791		- 2 116	- 2 736
	netto	311	1 562	- 1 251	-80,08 %	1 562	1 848
SELVFINANSIERENDE BOLIGPROSJEKTER	utgift	26 853	28 427	- 1 574		28 427	28 488
	inntekt	- 29 257	- 29 464	207		- 28 427	- 27 461
	netto	- 2 405	- 1 037	- 1 368	131,89 %		1 028
OVERORDNET LEDELSE	utgift	4 099	4 507	- 408		4 507	1 220
	inntekt	- 794	- 713	- 82		- 713	- 33
	netto	3 305	3 794	- 489	-12,90 %	3 794	1 187
SUM HOVEDUTVALG TEKNISK, IDRETT OG KULTUR		149 693	156 054	- 6 361	-4,08 %	159 930	145 601

Tabell 8.1.1 Økonomisk resultat HTIK. Mindreutgifter er angitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Overordnet mål for økonomi:	Kostnadseffektiv tjeneste produksjon			
Resultatmål for økonomi	Målt ved:	2013	2014	2015
God økonomistyring	Ønsket mindreforbruk : 0,5%	-1,6 %	-3,6 %	-4,1 %
	Akseptert avvik 3,0 til -0,5%			

Tabell 8.1.2 Resultatutvikling HTIK siste 3 år

Den økonomiske målsettingen er gitt i styringskortet og er felles for alle enheter. Hovedutvalget sett under ett har et mindreforbruk på 6,36 mill. Av dette utgjør resultatet for Selvfinansierende boliger 1,4

mill, som vanligvis avsettes til fond siden enheten skal være selvfinansierende. Uten resultatet til Selvfinansierende boliger er mindreforbruket på 3,2 %, marginalt høyere enn akseptert avvik.

Utvalgsområdet har flere økonomiske usikkerhetsmomenter i sine enheter som for eksempel energi, snøbrøyting og besøkstall på kulturarrangementer inkludert kino. Alle disse elementene har slått positivt ut i 2015 og bidrar til hovedutvalgets mindreforbruk, i tillegg har det gjennom året vært ubesatte stillinger som har gitt innsparinger på lønnsbudsjettet.

Investeringer er omtalt i kapittel 5.5. Enhetene innen HTIK-området administrerer betydelige investeringsmidler knyttet til bygg og anlegg. Fremdrift og økonomi på investeringsprosjektene rapporteres sammen med øvrig økonomirapportering gjennom året.

8.2 PKT ledelse

PKT leder dekker planområdet plan, kultur og tekniske tjenester som har enheter både under hovedutvalg for teknisk (HTIK) og hovedutvalg for overordnet planlegging (HOP) samt en vesentlig del av kommunens investeringsportefølje.

I økonomirammen for 2015 ligger utgifter til kommunaldirektør for PKT og juridisk stab.

ØKONOMI – PKT ledelse

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
	utgift	4 099	4 507	- 408		4 507	1 220
OVERORDNET LEDELSE	inntekt	- 794	- 713	- 82		- 713	- 33
	netto	3 305	3 794	- 489	-12,90 %	3 794	1 187

Tabell 8.2.1 Økonomisk resultat HTIK. Mindreutgifter er angitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn.

Overordnet mål for økonomi:	Kostnadseffektiv tjeneste produksjon			
Resultatmål for økonomi	Målt ved:	2013	2014	2015
God økonomistyring	Ønsket mindreforbruk : 0,5%	8,8 %	10,8 %	-12,9 %
	Akseptert avvik 3,0 til -0,5%			

Tabell 8.2.2 Resultatutvikling siste 3 år i %

Resultatet viser et mindreforbruk på 0,489 mill kr. Dette skyldes mindreforbruk på konsulenttenester og større overføring av juridiske tjenester til investeringsprosjekter for inneværende år.

8.3 Kultur

Kulturenheten drifter kulturskole, kulturhus, kino og bibliotek i tillegg til å ha fagansvar for kulturminnevern, administrasjon av kulturtilskuddsordninger, Den kulturelle Skolesekken, frivillighetssentralen og støttekontaktordningen. Enheten arrangerer og koordinerer også en rekke arrangementer som Ungdommens kulturmonstring, Barne- og ungdomsteaterfestival, Lokal kulturuke, Eldres kulturuke, 17. mai, utendørs sommerkonserter, NRKs innsamlingsaksjon og Internasjonale dager.

Kulturperspektivet har hatt fokus i arbeidet med den nye kommuneplanen og delplaner for Jessheim. Arbeidet med å avklare organisering av Tun-samarbeidet og forvaltningen av bygningene på TUNET er blitt videreført. Arbeidet med rullering av kulturminnevernplanen ble gjenopptatt i september. Den planlegges vedtatt medio 2016. Arbeidet med kommunedelplan Kultur ble intensivert fra september og beregnes vedtatt før sommeren 2016.

BRUKERE – Kultur

Resultatmål	Mål 2015	Resultater			
		UK 2013	UK 2014	UK 2015	Landet 2015
Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnitt	<u>Antall brukere av kulturtjenesten skal opprettholdes på minimum 2014-nivå.</u>				
	Det gjelder:				
	Utlån medier i biblioteket	122 198	126 670	128 903	
	-Antall barn og unge i kulturskolen	1 050	629	747	
	-Besøkende i kulturhuset	28 033	30 600	34 000	
	-Besøkende på kino (solgte billetter)	122 452	117 818	133 105	
	-Antall visninger på kino og billetterte forestillinger i kulturhuset	3234/135	3089/140	3039/135	
	Dekningsgrad - kulturaktivitet/opplevelse skal gjøres mulig for flere			2	
	Nyskaping - kulturtilbudet skal utvides med minimum ett nytt tilbud			2	
Biblioteket skal ivareta sin rolle som arena for samfunnsdebatt	50	50	53		
Nivå på innvilgede tilskudd til kulturminnevern skal opprettholdes på minimum 2014-nivå og oppmerksomheten mot kommunens kulturminnevern skal styrkes	0,5 mill	0,36 mill	0,058 mill		
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	Fokus skal settes på kvalitet gjennom enhetens deltagelse i kommunens kvalitetssystem				Ikke startet
	Utarbeidelse av kommunedelplan kultur skal inkludere en stor grad av brukermedvirkning i planprosessen				11
Bruker tilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling	Kulturskule og bibliotek skal gjennomføre egne brukerundersøkelser i regi av Bedre kommuneopplegget				Ikke gjennomført

Tabell 8.3.1 Resultater brukere Kultur.

Biblioteket – ny rekord på 128 903 utlån av medier

Samlet utlån av medier ved biblioteket i 2015 på 128 903 viser en økning fra 2013 på 6 705. Dette inkluderer en betydelig vekst også i utlån av e-medier. Pålitelig telleapparat for besøkende i biblioteket mangler, men besøksantallet antas å ligge høyere enn de anslåtte ca 150 000 de siste årene. Ca 50 % av brukerne benytter biblioteket til andre gjøremål enn lån av medier, herunder bruk av lesesal, publikums PC, skolebesøk, arrangement, møter, lese tidsskrifter, m.m. Det ble i 2015 registrert en økning i yngre besøkende som studerer og benytter bibliotekets leseplasser. En mer offensiv markedsføring og synliggjøring bl.a. i sosiale medier bidro til å gjøre bibliotekets tjenester bedre kjent for flere.

Kulturskolen – 747 elevplasser er det høyeste på mange år

Elevtallet økte fra 629 i 2014 til 747 i 2015, hvilket er den høyeste deltakelsen på mange år. Økningen skyldes i hovedsak en større rekruttering av korpselever og større søkning til kulturskolens teater- og dansetilbud. Dette er gruppetilbud der det var mulig å ta inn flere uten at lærerressursen måtte økes. For å øke undervisningskapasiteten i korpselevene ble bl.a. ledig stillingsdel på trekkspill benyttet.

Kulturhuset – ny rekord med 34 000 solgte billetter

Kulturhuset opprettholdt et høyt aktivitetsnivå i 2015 med en økning på antall solgte billetter fra 30 400 i 2014 til 34 000 i 2015. Dette til tross for at antall billetterte arrangement ble redusert fra 140 i 2014 til 135 i 2015. Noe av økningen skyldes nyskapingen Oliver, egenproduksjon i samarbeid med Ullensaker Teater. Kulturhuset hadde en offensiv markedsføring også på sosiale medier og direkte til spesifikke målgrupper. I tillegg kom all aktivitet i salene som ikke registreres i billettssystemet; kurs, foredrag, seminarer, undervisning, arrangement i regi av skoler og barnehager, Kulturkafèen på lørdager, Øvre Romerike Pensjonistuniversitet, arrangement i Lokal kulturuke, Livsglededagene, Folkehelseuka, arrangement i biblioteket, m.fl. Kulturhuset var også i 2015 den fremste teaterscenen blant kulturhusene i Akershus, med barn og unge som spesifikk profil.

Kino – ny rekord med 133 105 solgte billetter

Kinoen nådde ny besøksrekord i 2015 med 133 105. Dette til tross for at antall filmfremvisninger lå lavere enn i 2014, hvilket indikerer flere besøkende på hver visning i 2015 enn tidligere år. Forrige rekord var i 2009 med 123 903 solgte billetter.

Kulturminnevern

I 2015 ble det bevilget 58 000 kr fra Akershus fylkeskommune i eksterne tilskudd til prosjekt innen kulturminnevernet i Ullensaker som kommunen var involvert i. Tilskuddssummen er betydelig lavere enn i 2014, men sannsynligheten er stor for at eiere av kulturminner i Ullensaker kan ha mottatt eksterne tilskudd som kommunen ikke har vært involvert i og som da heller ikke er tatt med i summen. Det samlede tilskuddet til kulturminne-vernet kan dermed være høyere.

Støtte-/fritidskontaktordningen

Støtte-/fritidskontaktordningen ivaretas av 1 konsulent i 100 % stilling. 20 % av stillingen benyttes til saksbehandling i samarbeid med Tildelingsenheten og 80 % til å levere selve tjenesten. Antall vedtak på støtte-/fritidskontakt økte fra 99 ved utgangen av 2013 til 130 pr 31.12.14. Ved utgangen av 2015 var antall vedtak 155 og antall støtte-/fritidskontakter 80. Ca 25 vedtak var ikke iverksatt ved årsslutt pga kapasitetsmangel i administrasjonen og ikke tilstrekkelig med tilgjengelige, egnete støtte-/fritidskontakter. Også i 2015 ble det jobbet for å etablere grupper der flere brukere deltar. 2 grupper var aktive i 2015.

Med bakgrunn i den store økningen lar det seg ikke lenger gjøre å håndtere tjenesten med en stillingsressurs på 100 %. Økningen forventes å fortsette, samtidig som tjenesten også må videreutvikles både innholdsmessig og organisatorisk for å nå flere innbyggere som faller utenfor de ordinære fritidstilbudene.

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse på kulturområdet i 2015 pga manglende kapasitet. Det skal igangsettes arbeid med prosedyrer i kvalitetssystemet, hvor det settes fokus på kvalitet.

MEDARBEIDERE – Kultur

Målsetting	Resultatmål	Mål 2015	Resultater			
			UK 2013	UK 2014	UK 2015	Landet 2015
Motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere.	Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	≥ 4,9	*	4,9	Ikke målt i 2015	4,6
	Sykefraværet reduseres fra foregående år.	<4,6%	*	4,6 %	3,7 %	

Tabell 8.3.2 Resultater medarbeidere Kultur

Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse for 2015. Resultatet i 2014 var bedre enn landsgjennomsnittet og det har vært arbeidet for å opprettholde nivået. Sykefraværet for 2015 er på 3,7 %, hvilket er bedre enn 2014 og målet for 2015.

ØKONOMI – Kultur

Enheter (tall i 1000 kr)	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
KULTUR	utgift 48 007	44 584	3 422		44 954	45 294
	inntekt - 23 852	- 20 164	- 3 688		- 19 999	- 22 258
	netto 24 155	24 421	- 266	-1,1 %	24 955	23 035

Tabell 8.3.3 Økonomisk resultat Kultur. Mindreutgifter er angitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Fokusområder	Målsetting	Resultatmål	Resultater			
			UK 2013	UK 2014	UK 2015	Landet 2015
Økonomi	Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	Akseptert mindreforbruk 3,0 % eller merforbruk 0,5 %	-10,6 %	-8,6 %	-1,1 %	IA

Tabell 8.3.4 Resultatutvikling siste 3 år i %

Kulturenhetens budsjetttramme for 2015 ble redusert med 0,534 mill i forbindelse med kommunens generelle rammereduksjon våren 2015. Til tross for dette har enhet Kultur et mindreforbruk for 2015 på 0,266 mill, et avvik på 1,1 %. Det er til dels store variasjoner mellom de enkelte avdelingene og utgifts-/inntektsposter. Dette har spesielt sammenheng med at deltakelse på kulturarrangementer varierer stort etter type arrangement, vær, samt at produksjonsutgiftene også varierer stort.

Det var stor etterspørsel etter kulturtjenestene også i 2015, markedsføringen var offensiv, oppslutningen god og enheten har levert som forventet. Kultursektoren er i den forbindelse aktiv på ulike digitale medier for og nå sitt publikum. Det oppleves også positivt at man klarer å fornye fasilitetene i tråd med de bevilgninger som ble gitt. Merforbruket på kulturhuset dekkes av mindreforbruket på kulturskolen og økte inntekter på kinoen. Regnskap 2015 for enhet Kultur som helhet balanserer innenfor rammen med 0,266 mill kr i mindreforbruk.

NØKKELTALL – Kultur

Utvalgte nøkkeltall og produksjonsdata	2013	2014	2015	Tall fra sammenlignbar gruppe 2015	Navn på sammenlignbar gruppe
Produktivitet fra kostra					
Netto driftsutgifter for kultursektoren pr innbygger i kr	1 548	1 728	1 872	1 921	KGR 13
Netto driftsutgifter til folkebibliotek pr innbygger i kr	205	220	221	251	KGR 13
Netto driftsutgifter til kulturskolen pr innbygger i kr	242	239	206	225	KGR 13
Utlån e-bøker - prøveordning	389***	1 230	2 184	Ikke kostra-tall	
Utlån alle medier fra folkebibliotek pr innbygger	3,6	3,8	3,5	4,4	KGR 13
Tilvekst i alle medier i folkebibliotek pr 1000 innbygg.	125	135	133	162	KGR 13
Antall arrangement i biblioteket for voksne/barn	46/79	51/80	54/70	Ikke kostra-tall	
Antall utstillinger i biblioteket for voksne/barn	72/16	59/23	60/23	Ikke kostra-tall	
Antall avtalte klassebesøk fra grunnskolen	58	64	58	Ikke kostra-tall	
Antall brukerorienteringer**			12	Ikke kostra-tall	
Besøk i folkebibliotek pr innbygger	4,6	4,5	4,4	4,5	KGR 13
Besøk pr kinoforestilling	37,9	38,1	43,8	29,3	KGR 13
Korrigerte brutto driftsutgifter til kulturskole pr bruker	15 720	16 444	13 428	18 448	KGR 13
Andre nøkkeltall					
Billettinntekter kino i mill kr (ekskl. mva)	11	10,4	12,54	Ikke kostra-tall	
Billettinntekter kulturhuset i mill kr	6,8	7,4	8,867	Ikke kostra-tall	
Antall billettarrangement i kulturhuset	135	140	135	Ikke kostra-tall	
Antall filmforevisninger kinoen	3 234	3 089	3 039	Ikke kostra-tall	
Antall elevplasser kulturskolen*	1050	629	747	Ikke kostra-tall	

*Økningen i elevplasser i kulturskolen i 2013 skyldes forsøksprosjekt med kulturskoletimen i SFO-tid.

Prosjektet ble avsluttet våren 2014

** Gjelder klassebesøk fra voksenopplæringen, seniorsurf og foreldremøter i grunnskolen

*** Prøveordning startet høsten 2013

Tabell 8.3.5 Utvalgte nøkkeltall Kultur

Tallene for biblioteket viser en meget god og offensiv aktivitet i takt med samfunnsutviklingen. Endring i Lov om Folkebibliotek og nye nasjonale strategier for biblioteket 2015 – 2018 pålegger begge bibliotekene å være arenaer for samfunnsdebatt og kulturformidling. Det er en bra utvikling i antall utlånte e-bøker fra 2014 til 2015. Rekorden i besøk både til kulturhuset og kinoen og høyt antall elever i kulturskolen speiler veksten i Ullensaker i kombinasjon med gode tjenester og tydelig markedsføring.

8.4 Utbygging

Enheten Utbygging har ansvaret for utbygging av kommunale formålsbygg og boliger.

Oversikt over større investeringsprosjekter 2015

- Bakkedalen idretts – og aktivitetspark
- Omsorgsboliger Myrvegen75
- Skatepark i Gystadmarka
- Svømmehall Gystad
- Ny ungdomsskole Gystadmarka
- Ny Algarheim barneskoler
- Bolig med bistand Skogtun
- Gystad bydel
- Rusboliger Helgebostad

Investeringsprosjektene er nærmere omtalt under kapittel 5.5 Investeringer.

Prosjekter det ikke har vært kapasitet til å prioritere 2015 eller som er stilt i bero:

- Aktivitetshus
- Gjestadområdet, utredninger av utviklingsmuligheter
- Kommunal barnehage Kløfta

BRUKERE – Utbygging

Resultatmål	Mål 2015
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	Nye byggeprosjekter skal til enhver tid tilfredsstillende gjeldende lover, forskrifter, regler, standarder, veiledninger og retningslinjer. Målet er ingen avvik.

Tabell 8.4.1 resultater for Brukere Utbygging

Alle byggeprosjekter skal tilfredsstillende alle krav i henhold til gjeldende lover, tekniske forskrifter og retningslinjer. Prosjektene gjennomføres i tett i dialog med brukere og driftere gjennom hele prosessen. Ingen avvik er registrert i 2015.

PKT har i 2015 innført PA-håndbok for investeringsprosjekter. Denne legges til grunn for alle nye prosjekter og skal sikre at prosjektene gjennomføres på en riktig måte. I tillegg er det igangsatt et arbeid med utvikling av et nytt rapporteringssystem for økonomi for investeringsprosjekter.

Enheten har også arbeidet noe med rutiner i kvalitetssystemet, men har fortsatt en del arbeid igjen her.

MEDARBEIDERE – Utbygging

Fokusområder	Målsetting	Resultatmål	Mål 2015	Resultater			
				UK 2013	UK 2014	UK 2015	Landet 2015
Medarbeidere	Motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere.	Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	*	ikke målt	ikke målt	ikke målt	IA
		Sykefraværet reduseres fra foregående år	< 2,4%	ikke målt	2,4 %	2,0 %	IA

* Enheten er for liten til å måles

Tabell 8.4.2 Resultater medarbeidere Utbygging

Enheten har også i 2015 hatt svært lavt sykefravær og målet i styringskortet er nådd.

Det er ikke utarbeidet egne oversikter over resultater fra arbeidsmiljøundersøkelsen, da enheten har for lavt antall ansatte til at resultatene kan offentliggjøres. Dette er i samsvar med retningslinjene for medarbeiderundersøkelser.

Enheten hadde ved inngangen av året 2 ledige stillingshemler. Én prosjektlederstilling ble besatt i juni, mens én senior prosjektlederstilling fortsatt er vakant til tross for flere utlysninger. Det har vært en utfordring å få besatt senior prosjektlederstillingen med nødvendig fagkompetanse og erfaring. I 2016 vil det bli engasjert rekrutteringsbistand for å få oppbemannet enheten. Det er også vedtatt 2 nye prosjektlederstillinger for 2016.

PKT har i 2015 innført PA-håndbok for investeringsprosjekter. Denne legges til grunn for alle nye prosjekter og skal sikre at prosjektene gjennomføres på riktig måte. I tillegg er det igangsatt et arbeid med utvikling av et nytt rapporteringssystem for økonomi for investeringsprosjekter.

Enheten har også arbeidet noe med rutiner i kvalitetssystemet, men har fortsatt en del arbeid igjen her

ØKONOMI- Utbygging

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2014	Justert budsjett 2014	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013
UTBYGGING	utgift	3 218	3 678	- 460		3 678	4 584 310
	inntekt	- 2 907	- 2 116	- 791		- 2 116	-2 736 372
	netto	311	1 562	- 1 251	-80,1 %	1 562	1 847 938

Tabell 8.4.3 Økonomisk resultat for Utbygging. Mindreutgifter er angitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Resultatmål for økonomi	Kostnadseffektiv tjeneste produksjon			
	Målt ved:	2013	2014	2015
God økonomistyring	Ønsket mindreforbruk : 0,5% Akseptert avik 3,0 til -0,5%	-18,40 %	-59,70 %	-80,10 %

Tabell 8.4.4 Resultatutvikling siste 3 år i %

Enheten har et større positivt avvik på utgiftssiden, dette skyldes mindreforbruk på lønn på grunn av ubesatte stillinger gjennom året.

På inntektssiden er det overført lønnsutgifter på investeringsprosjektene mer enn budsjettert tross lav bemanning. Dette skyldes overføring av lønn også fra enhetsleder som har jobbet direkte med og ledet flere av prosjektene.

8.5 Kommunale eiendommer og Selvfinansierende boliger

Enheten har ansvar for forvaltning, drift, vedlikehold (FDV) av kommunens formålsbygg med uteområder, grøntområder/ parker og skiløyper. Enheten foretar løpende og forebyggende vedlikehold av bygninger og bygg-tekniske anlegg, samt mindre ombygninger, oppfølging av lovpålagt teknisk internkontroll og offentlige tekniske pålegg. Enheten har i tillegg ansvar for anskaffelse, utleie, drift og avhending av kommunale boliger som er forutsatt å være et selvfinansierende område og rapporteres av den grunn særskilt.

Omorganisering av bygg- teknisk drift ble gjennomført sommeren 2014. Den nye organiseringen har nesten umiddelbart gitt positiv effekt med tanke på rasjonell og effektiv drift. Fokus er rettet mot brukere som enhetens kunder. Organisering av arbeidsoppgaver utføres blant annet med fokus på å finne en rimelig balanse mellom det å være tilgjengelig for brukere, og det å løse driftstekniske utfordringer for å sikre forventet funksjonalitet og HMS på alle kommunale bygg og anlegg.

For å sikre en bedre oppfølging har enheten implementert moderne styrings og planleggingsverktøy som IK- bygg, samt påbegynt implementering av FDV bygg med egen innmeldings modul for kommunikasjon med brukere. Hensikten er å få en struktur med systematisk oppfølging av arbeidsoppgaver. Meldingsmodul til brukere ble lansert i mai.

Systemet har bidratt til bedre oversikt over kommunale bygg og anlegg og etablert bedre grunnlag for videre planlegging av drift og vedlikehold.

BRUKERE – KOMEI og Selvfinansierende boliger

Resultatmål	Mål 2015	Resultater
Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnitt	Profesjonell og kostnadseffektiv forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling pr. m2. areal.	Tjenesten utviklet iht. plan. Den positive utviklingen bekreftet ifm. forvaltningsrevisjon høsten 2015
	Tiltak for å sikre rask og kostnadseffektiv tilgang til boliger for vanskeligstilte.	Ansatt boligrådgiver med eiendomsmegler kompetanse. Medvirket i forslag til ny organisering av bolig (boliggruppa)
	Økt standard på forvaltning, drift og vedlikehold av uteområder inkl. idrettsanlegg.	Innført bruk av driftsmeldinger. Utvidet bruk av IK- bygg til boliger og uteområder.
	Universell utforming av bygninger og uteområder.	Ingen avvik/klager på UU registrert i 2015
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	Eiendom og anlegg er iht. gjeldene lover og forskrifter og/eller har planer for gjennomføring av lovpålagte tiltak.	Gjennomført som forutsatt
	Opplæring av personell med oppdatering av kunnskap om gjeldene lover og forskrifter.	Gjennomført som forutsatt
	Sikre medvirkning fra brukere for å avstemme krav/forventninger.	Gjennomført som forutsatt
	Måltrettet eiendomsutvikling for å tilfredsstille prioriterte brukerbehov. Økt tilpasningsdyktighet.	Gjennomført som forutsatt
	Alle registrerte avvik er behandlet innen fastsatte frister iht. kommunens KV system.	Gjennomført som forutsatt
Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling	Antall avvik fra fastsatte kvalitetskrav/normer.	Ingen avvik registrert i KV system
	Antall klager på bygg- teknisk tilstand.	Ikke målt
	Respons på henvendelse fra brukere. Innføring av 24 timers responsgaranti.	Innført bruk av driftsmeldinger, men ikke en responsgaranti. Avventes.
	Medvirkning fra brukere	Sikret gjennom innspill ifm. budsjettprosess og gjennom driftsmeldinger
	Informasjon til brukere om aktiviteter	Ikke målt

Tabell 8.5.1 Resultat Brukere for KOMEI og Selvfinansierende boliger

Enheten har i løpet av 2015 styrket kommunikasjon mot brukere ved innføring av elektronisk system for registrering av driftsmeldinger. Systemet sikrer en enkel innmelding av behov for driftsbistand, samt gir brukere innsyn om status på innmeldte saker. Systemet besørger også en rask og riktig distribusjon av driftsmeldinger som arbeidsordre til driftspersonell. Enheten har siden mai 2015 (da systemet ble tatt i bruk) registrert ca. 1.600 meldinger. Det er registrert over 150 brukere. Både brukere og driftspersonell har gitt gode tilbakemeldinger på systemet.

Systemet er også innført for fagområdet selvfinansierende boliger.

Ovennevnte har medført en tettere kontakt med brukere, inkludert en bedre forståelse i situasjoner hvor brukers forventninger/ønsker ikke er mulig å oppnå. Tilbakemeldingene fra brukere er at enheten har blitt mer serviceinnstilt og synlig for brukere.

Enheten gjennomfører brukermøter. Tilbakemeldinger og innspill fra brukermøtene blir benyttet i forbedringsarbeid.

Registreringer fra systemet inngår i den nasjonale databasen for generering av tilstandsbarometer for kommunale bygg og boliger.

Enheten har også i 2015 videreført god dialog og samarbeid med idretten, lag, foreninger og andre frivillige organisasjoner i kommunen.

MEDARBEIDERE – KOMEI og Selvfinansierende boliger

Målsetting	Resultatmål	Mål 2015	Resultater			
			UK 2013	UK 2014	UK 2015	Landet 2015
Motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere.	Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	≥ 4,9	ikke målt	4,9	Ikke målt i 2015	4,6
	Sykefraværet reduseres fra foregående år KOMEI.	< 9,6%	ikke målt	8,7 %	10 %	IA
	Sykefraværet reduseres fra foregående år BOLIG	< 17,3%	ikke målt	17,0 %	6,7 %	IA

Tabell 8.5.2 Resultater for medarbeidere Kommunale eiendommer og selvfinansierende boliger

Enheten har i løpet av 2015 gjennomført flere tiltak for å ivareta og videre utvikle det gode arbeidsmiljøet. Det er avholdt 4 felles samlinger med alle ansatte. Hensikten med samlingene var å informere ansatte om resultater, fremtidige utsikter og nødvendige tiltak for å nå mål. I løpet av 2015 har enheten satset mye på kurs, opplæring og motivasjonsfremmende tiltak, inkl. tiltak for å forebygge sykdom som følge av feil bruk av utsyr og/eller måten å utføre arbeidsoppgaver på. Denne satsingen har vært større enn planlagt, noe som har medført en overskridelse på denne budsjettposten.

ØKONOMI – KOMEI

	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
utgift	139 985	137 951	2 034	2 034		140 386	130 728
KOMEI inntekt	- 28 767	- 25 202	- 3 565	- 3 565		- 21 932	- 22 992
netto	111 218	112 749	- 1 531	- 1 531	-1,36 %	118 454	107 736

Tabell 8.5.3 Økonomisk resultat for KOMEI. Mindreutgifter er angitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Overordnet mål for Økonomi:	Kostnadseffektiv tjeneste produksjon			
Resultatmål for økonomi	Målt ved:	2013	2014	2015
God økonomistyring	Ønsket mindreforbruk : 0,5%	1,1 %	-1,0 %	-1,4 %
	Akseptert avvik 3,0 til -0,5%			

Tabell 8.5.4 Resultatutvikling KOMEI siste 3 år

Enhetens virksomhetsområde Kommunale eiendommer har for 2015 et netto driftsresultat på 111,2 mill kr. Dette gir et mindreforbruk på 1,53 mill kr mot budsjett, et avvik på 1,4 %, noe som er innenfor akseptert avvik i styringskortet.

Enheten har i løpet av 2015 fått redusert sine driftsrammer med ca. 5,7 mill. kr sett i forhold til opprinnelig vedtatt budsjett. Samtidig har bruk av kommunale bygg og anlegg økt. Det ble vedtatt utvidet utleie, samtidig som enkelte bygg har blitt utfordret på bruk som følge av ombygninger.

Enheten har i løpet av 2015 deltatt sammen med andre enheter i kommunen i prosesser for å sikre bedre styring om kontroll på prosjekter. I tillegg har enheten tatt i bruk nye systemer for kommunikasjon med brukere (elektroniske driftsmeldinger). For brukere av kommunale bygg og anlegg har dette medført økt tilgjengelighet i forhold til driftspersonell, noe som da har resultert i bedre synliggjøring av faktiske behov. Denne satsingen har vært i tråd med planene for 2015.

Enheten har ikke klart å redusere utgiftene tilstrekkelig for å kompensere for reduksjon i rammen. Årsaken til dette er primært knyttet til faktum at en reduksjon av rammen ikke er fulgt opp med justering i bruk av bygg og anlegg. Dette har hatt negative konsekvenser i forhold til de tjenestene innbyggere i kommunen forventer levert. Med bakgrunn i dette har enheten jobbet med mål om at reduksjon i rammene ikke skal berøre brukere av bygg og anlegg. I tillegg har enheten blitt utfordret med flere prosjekter som har vist seg å ha vesentlig større innvirkning på ordinær drift enn forutsatt.

På den annen side har inntekten for 2015 vært bedre enn budsjett, og er hovedårsaken til at enheten kan vise til driftsresultat bedre enn justert budsjetttramme. Dette gjelder særlig kommuneskogen og sykkelønnsrefusjoner.

Ledelsen i enheten ser at styringen av økonomien i 2015 ikke har vært tilfredsstillende, og vil på bakgrunn av dette igangsette tiltak i samråd med Økonomienheten for å bedre dette.

ØKONOMI – Selvfinansierende boliger

		Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
BOLIG	utgift	26 853	28 427	- 1 574	- 1 574		28 427	28 488
	inntekt	- 29 257	- 29 464	207	207		- 28 427	- 27 461
	netto	- 2 405	- 1 037	- 1 368	- 1 368	131,89 %		1 028

Tabell 8.5.5 Økonomisk resultat for Selvfinansierende boliger. Mindreutgifter er angitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Overordnet mål for Økonomi:	Kostnadseffektiv tjeneste produksjon			
Resultatmål for økonomi	Målt ved:	2013	2014	2015
God økonomistyring	Ønsket mindreforbruk : 0,5%	0,7 %	-11517,8 %	131,9 %
	Akseptert avvik 3,0 til -0,5%			

Tabell 8.5.6 Resultatutvikling Selvfinansierende boliger siste 3 år

Fagområdet Selvfinansierende boliger har et mindreforbruk på 1,37 mill. kr i forhold til budsjett. Det vil ved behandlingen av årsregnskapet for 2015 foreslås at dette blir avsatt til fond.

Mindreforbruket skyldes flere forhold, deriblant at noen utgiftsposter har vært for høyt budsjettert, herunder drift av boliger på Gystadmyr. I tillegg er det besparelse på finanskostnadene, strøm og forsikringer, samt at det er merinntekter på sykkelønnsrefusjoner.

Enheten har i 2015 tatt i bruk IK- bygg også for kommunale boliger. Alle boligene er registrert, og rutiner for tilstandskartlegging med videre oppfølging er etablert. Samme gjelder elektronisk formidling av driftsmeldinger.

Utestående fordringer i 2015 er økt med ca. 0,20 mill. kr. Mye av dette er eldre krav. Dette følges tett opp av KOMEI i samarbeid med NAV og kemner kontoret for å holde restansene lave og å finne gode løsninger for skyldnerne.

Det er solgt 7 kommunale boliger i 2015, hvorav 2 er solgt ute i markedet, mens resten er solgt til beboer. Det er kjøpt 31 boliger/leiligheter i 2015. 9 av dem ble overtatt i 2015, mens de øvrige overtas i løpet av 2016 eller begynnelsen av 2017. Netto endring i antall boliger i 2015 er en økning på 24 boliger.

NØKKELTALL – KOMEI og Selvfinansierende boliger

	2012	2013	2014	2015	Tall fra sammenlignbar gruppe - 2015	Navn på sammenlignbar gruppe
Produktivitet fra kostra						
Korr brutto drift,utg. til kommunale bygg pr. m2	807	916	897	951	989	K. gr. 13
Energi kost. for kommunale bygg pr. m2	116	122	110	111	94	K. gr. 13
Energi adm. lokaler i % av brutto driftsutg. adm. lokaler	14,3	13,7	26,4	21,3	9,5	K. gr. 13
Dekningsgrad fra kostra						
Komm. eide boliger i % av alle kom. disp. boliger	100	100	100	100	70	K. gr. 13
Komm. disponerte boliger pr. 1000 innbygger	12	12	12	13	19	K. gr. 13
Andre nøkkeltall						
Samlet areal på skolelokaler i m2 pr. elev, konsern	18,1	18,7	18,8	18,4	15,3	K. gr. 13
Totalareal (BTA) egne lokaler (ekskl. boliger)	148 332	150 000	169 000	171 275	Ikke kostra tall	
Antall kommunale boliger	401	390	396	434	Ikke kostra tall	
Antall medlemmer i idrettslag	13 875	12 700	15 077	15 500	Ikke kostra tall	

Tabell 8.5.7 Nøkkeltall for KOMEI og Selvfinansierende boliger

Økning i driftsutgifter til kommunale bygg sett i forhold til 2014 skyldes høyere aktivitet som følge av befolkningsvekst og utleie av kommunale bygg. Allikevel er disse utgiftene lavere enn utgifter til sammenlignbar Kostra gruppe for 2015. Dette tyder på at kommunen har en effektiv drift av arealer.

Energikostnadene for kommunale bygg er noe høyere sammenlignet med Kostra-gruppe 13, men holder seg relativt stabile sett i forhold til tidligere år. Kommunen har igangsatt tiltak (EPC) for å redusere energiforbruk på utvalgte bygg med over 30 %. Dette vil gi merkbar effekt på omtalt nøkkeltall.

Kommunen har økt antall boliger med netto 45 boliger i 2015. Dette har gitt en økning i antall boliger pr. 1000 innbygger, til tross for vekst i kommunens innbyggere. Antall kommunale boliger har økt som følge av økt satsing og fokus på innkjøp av nye (flere) boliger.

Samlet areal på skolelokaler i m2 pr. elev har holdt seg stabil også i 2015. Denne er høyere enn sammenlignbar Kostra-gruppe, noe som betyr at elevene i Ullensaker kommune har mer areal for læring enn andre kommuner i samme Kostra-gruppe 13.

Endringen i totalareal (BTA) egne lokaler (ekskl. boliger) sett i forhold til 2014 skyldes en ny oppmåling og kvalitetssikring av arealer. Det er ikke overtatt noen nye arealer i 2015.

Antall medlemmer i idrettslag er resultat av at generell vekst i kommunen følges opp av økt aktivitet på idrettssiden.

8.6 Vann, avløp, renovasjon og veg

Enheten Vann, avløp, renovasjon og veg, skal sørge for drikkevann i tilstrekkelig mengde og kvalitet, bortledning og rensing av avløpsvann samt en bærekraftig renovasjonsordning for kommunens innbyggere. Tjenestene skal leveres til riktig pris. I tillegg har enheten ansvar for drift og utbygging av kommunens veger.

Driften har gått som forutsatt i 2015 uten noen spesielle hendelser, men det er stort fokus på investeringer både på vann, avløp og veg med flere store prosjekter som pågår.

BRUKERE – VARV

Mål 2015	Mål 2015	Resultater			
		UK 2013	UK 2014	UK 2015	Landet 2015
Antall meter ledningsfornyelse (vann og avløp) lik eller bedre enn 0,5 %	≥ 0,5 %	0	0,5	0,3	
Antall kloakkstopper er <0,05 pr. km ledning pr. år	<0,05	0,70	0,10	0,11	Tall ikke tilgj.
Antall kjelleroversvømmelser er <0,10 pr. 1000 innbygger tilknyttet pr. år.	<0,10	0,06	0,12	0,14	
Brukertilfredshet for renovasjonsordningen lik eller bedre enn foregående år ift. antall henvendelser fra publikum	≥ 4,9	*	4,6	*	

* Ikke gjennomført brukerundersøkelse

Tabell 8.6.1 Brukere for VARV

En liten økning i antall kjelleroversvømmelser skyldes et enkelttilfelle hvor vi har hatt flere kjelleroversvømmelser samtidig. Det er i 2015 også tatt med kjelleroversvømmelser hvor kommunen ikke har erkjent ansvar.

Det er ikke utført brukerundersøkelse i forhold til brukertilfredshet for renovasjonsordningen i 2015. Utføres annen hvert år.

MEDARBEIDERE – VARV

Resultatmål	Mål 2015	Resultater			
		UK 2013	UK 2014	UK 2015	Landet 2015
Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	≥ 4,6	Ikke målt	4,5	Ikke målt	4,6
Sykefraværet reduseres fra foregående år.	< 8,9 %	*	8,9 %	8,2 %	IA

Tabell 8.6.2 Resultater medarbeidere Vann, avløp, renovasjon og veg

Det er ikke utført arbeidsmiljøundersøkelse i 2015, men arbeidsmiljøet ved enheten er å betrakte som relativt godt. Enhetens HMS-handlingsplan ble revidert i 2014, etter gjennomgang av arbeidsmiljøundersøkelsen. De fleste av tiltakene i handlingsplanen relatert til arbeidsmiljøundersøkelsen er videreført i planen for 2015. Noen av tiltakene i handlingsplanen som enheten jobber videre med er blant annet tiltak for å høyne svarprosenten og organisering av arbeidet.

Sykefraværet har gått noe ned i forhold til 2014 og måloppnåelsen for 2015 er nådd. Sykefraværet ved enheten skyldes i hovedsak langtidssykemeldte og relateres ikke til arbeidet.

ØKONOMI – VARV

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
	utgift	187 857	166 951	20 905		163 551	179 171 026
VANN, AVLØP, RENOVASJON OG VEG	inntekt	- 174 748	- 152 386	- 22 361		- 152 386	-168 404 148
	netto	13 109	14 565	- 1 456	-10,00 %	11 165	10 766 878

Tabell 8.6.3 Økonomisk resultat for VARV. Mindreutgifter er angitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn.

Overordnet mål for Økonomi:	Kostnadseffektiv tjeneste produksjon			
Resultatmål for økonomi	Målt ved:	2013	2014	2015
God økonomistyring	Ønsket mindreforbruk : 0,5%	-4,5 %	-2,4 %	10,0 %
	Akseptert avvik 3,0 til -0,5%			

Tabell 8.6.4 Resultatutvikling VARV siste 3 år

Enheten har et mindreforbruk på 1,456 mill, et avvik på 10 %. Dette er et større avvik enn målet i styringskortet, men skyldes i hovedsak forsinket framdrift på gang- og sykkelveg-prosjekter langs fylkesveg som føres i driftsregnskapet, herunder støyskjerm Gotland. Kommunestyret har vedtatt at midlene til dette prosjektet skal overføres til 2016.

Årsgebyrene på vann, avløp og renovasjon ble på 104,4 mill, noe som er 4 mill høyere enn budsjettert. Avviket utgjør 4,1 %. Tilknytningsgebyrene på vann og avløp ble på 43,8 mill, noe som er 29,3 mill høyere enn budsjettert.

De største tilknytningsgebyrene for vann og avløp for 2015 har vært:

- GC SYKEHUS AS – 3,57 mill. kr.
- Veidekke Entreprenør A/S – 3,3 mill. kr.
- Thon Hotellbygg A/S – 1,2 mill. kr.
- Eiendomsgruppen Oslo A/S – 0,8 mill. kr.
- Industrivegen 17C A/S – 0,8 mill. kr.

Selvkostfond Vann:

Det er satt av 18,49 mill til bundet selvkostfond, noe som er 17 mill mer enn budsjett. Høyere inntekter enn budsjettert og besparelser på utgiftsposter som bla lønn, vedlikehold og lavere avskrivninger enn budsjettert er grunner til at avsetning til fondet ble høyere enn budsjettert.

Selvkostfond Avløp:

Det er satt av 23,49 mill til bundet selvkostfond, noe som er 22,6 mill mer enn budsjett. Høyere inntekter enn budsjettert og besparelser på utgiftsposter som bla strøm og vedlikehold er årsaken til at avsetning til fondet ble høyere enn budsjettert.

Selvkostfond Renovasjon:

Det er brukt ca 0,4 mill av bundet selvkostfond, noe som er 0,5 mill lavere enn budsjettert. Den lavere bruken av fond skyldes besparelser på de fleste utgiftsposter, bortsett fra innsamling av avfall, samt Høyere gebyrinntekter. ga et bedre resultat enn budsjettert og førte til en avsetning til fond, i stedet for bruk av fond.

Slam:

Det er satt av 0,4 mill til bundet selvkostfond, i motsetning til budsjettert avsetning på 0,6 mill.

Selvkostområdene skal gjennomgås i 2016 for å danne bedre grunnlag for riktig budsjettering av gebyrinntektene.

NØKKELTALL – VARV

Utvalgte nøkkeltall og produksjonsdata	2013	2014	2015	Tall fra sammenlignbar gruppe 2015	Navn på sammenlignbar gruppe
Produktivitet fra kostra					
Årsgebyr vann kr	1 338	1 490	1 267	2 274	Kgr. 13
Årsgebyr avløp kr	2 780	2 833	2 179	3 240	Kgr. 13
Årsgebyr avfall kr	1 987	1 987	2 039	2 385	Kgr. 13
Korr brutto driftsutg. i kr pr km vei/gate	155 053	161 098	175 566	156 919	Kgr. 13
Dekningsgrad fra kostra					
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning	93,4	93,5	99	Ikke tall for kgr 13	Kgr. 13
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal avløpstjeneste	92,5	92,7	94,0	Ikke tall for kgr 13	Kgr. 13
Lengde kommunale gang-/sykkelveger i km pr 10.000 innb.	17	18	18,4	50	Kgr. 13
Andre nøkkeltall					
Finansiell dekningsgrad vann i %	125	152	159	105	Kgr. 13
Finansiell dekningsgrad avløp i %	117	125	141	99	Kgr. 13
Finansiell dekningsgrad avfall i %	100	103	98	94	Kgr. 13
Netto driftsutg. I kr pr innb. Samferdsel i alt	640	646	734	762	Kgr. 13
Brutto inves. utg. i kr pr innb. Komm. Veger /gater i alt	2 371	4 416	3 941	977	Kgr. 13
Beregnet vannlekkasje pr meter ledning pr år (m3/m/år)	1,6	1,7	1,7	Ikke tall for kgr 13	Kgr. 13
Antall kjelleroversvømmelser pga kloakk	2	4	5		Kgr. 13
Kilo husholdningsavfall pr innbygger	439	431	453	Ikke tall for kgr 13	
Snørydding - full utkalling alle roder	8	12	12	Rapporteres ikke i kostra	

Tabell 8.6.5 Nøkkeltall for VARV

Finansieringsgraden er vesentlig høyere enn måltallene. Dette skyldes avvikene beskrevet under avsnittet om økonomi.

Brutto investeringsutgifter i kr. pr. innbygger, kommunale veger og gater, ligger vesentlig høyere enn kgr. 13 og skyldes i hovedsak investeringsprosjektet «Tverrvegen».

Det er en generell trend for flere av kommunene på Øvre Romerike, at mengden husholdningsavfall pr innbygger er stigende. Dette skyldes i all hovedsak mangel på sortering. For å endre på dette har ØRAS kommunene stor fokus på bedre sortering av blant annet glass og metall. Det tilrettelegges derfor for flere og bedre returpunkter for glass og metall i kommunene. Ved god informasjon og tilrettelegging for enklere sortering, vil man på sikt kunne redusere antall kilo husholdningsavfall pr innbygger.

Det er registrert færre antall meter totalt med vannledninger i 2013 og 2014 enn tidligere år. Dette kan skyldes en feil i opptellingen. Dette påvirker også tallet for beregnet vannlekkasje. Et måltall på 1,30 er dog svært ambisiøst, da dette vil tilsvare en lekkasjeprosent på 13,4 % - noe som er meget lavt i landssammenheng.

Enheten har fått aksept på å bygge opp et lite fond med tanke på fremtidige utvidelser på vannverket. Likeledes står vi også fremfor betydelige investeringer på avløpssektoren, hvor Kløfta renseanlegg må bygges om – utvides. Dette forklarer økningen i finansiell dekningsgrad.

Andel avsluttede saker med kjelleroversvømmelser er på samme nivå som tidligere år. Selv om vi har en målsetning på 0, så må dette kunne aksepteres. En av sakene som er avsluttet i 2014 er en sak som oppstod helt tilbake i 2012

9 ÅRSRAPPORT FOR OVERORDNET PLANLEGGING

9.1 Oppsummering for overordnet planlegging

Hovedutvalg for overordnet planlegging (HOP) består av enhetene Areal og landbruk og Plan og næring, stabene Personal og organisasjonsutvikling, Økonomi, Kommunikasjon og service, samt budsjettområdene skatt, rammetilskudd, finans, IKS'er/tilskudd, overordnede avsetninger, Politiske styringsorganer og overordnet ledelse.

Overordnet mål for enhetene er gitt gjennom det overordnede styringskortet som vist i kapittel 2. Ut i fra de overordnede målene defineres resultatmål for de ulike tjenestene. For fokusområdet samfunn og brukere vil resultatmålene variere avhengig av type tjeneste. For fokusområdene medarbeidere og økonomi er resultatmålene felles for alle enheter. Resultatene for resultatmålene er omtalt i de følgende kapitlene pr enhet.

SAMFUNN

Overordnet mål for fokusområde samfunn er «**Tilhørighet, nettverk og identitet i en kommune i sterk endring og vekst**». Resultater for samfunnsmålene er omtalt samlet for alle hovedutvalgene i kapittel 2 Samfunn.

BRUKERE

Overordnet mål for fokusområde brukere er «**Gode og forutsigbare tjenester**». Alle resultatene har definert egne resultatmål som skal bidra til å nå det overordnede målet.

For stabene (Personal og organisasjonsutvikling, Kommunikasjon og service, Økonomi) er målene nådd for dette fokusområde med unntak av målsetting om økt trafikk på nettsidene til kommunen. Det pågår nå et arbeid for å pusse opp kommunens hjemmeside, og gjøre informasjon og elektronisk kommunikasjon lettere tilgjengelig. Dette vil være et viktig tiltak for at målsettingen innfris kommende år.

Areal og landbruk har utfordringer med søknader som er mangelfulle og det må gås flere runder før søknadene er komplett, samtidig med at det ikke er tilstrekkelig systemstøtte for registrering av saksbehandlingstid. Dette kan bidra til en kundeopplevelse av lang saksbehandlingstid, da fristene ikke løper før søknadene er komplette. Det vil bli jobbet mer med dette området i 2016.

Framdriften for overordnede plansaker som Plan og næring har ansvaret for har totalt sett vært positiv i 2015. Det har vært lagt vekt på god politisk forankring av arbeidet. Flere viktige planprosesser har passert viktige milepæler.

Mål og resultat er nærmere omtalt i avsnittene som følger for hver enhet.

MEDARBEIDERE

Overordnet mål for fokusområde medarbeidere er «**Motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere**». Det er definert felles resultatmål for alle enhetene ut ifra dette overordnede målet.

For stabene og enheten Plan og næring er målene nådd for dette fokusområde. Areal og landbruk har et høyere sykefravær enn målet for 2015. Etter at ny enhetsleder er på plass vil det bli jobbet tettere med oppfølging av avdelingslederne, herunder forebygging av sykefravær.

Mål og resultat nærmere omtalt i avsnittene som følger for hver enhet.

ØKONOMI

Den økonomiske målsettingen er gitt i det overordnede styringskortet og er felles for alle enhetene: Ønsket avvik fra netto budsjettamme er et mindreforbruk på 0,5 %. Akseptert avvik ligger mellom et mindreforbruk på 3,0 % og et merforbruk på 0,5 %.

Økonomisk resultat for HOP er vist i tabellen under.

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
AREAL OG LANDBRUK	utgift	34 340	29 758	4 582		30 008	27 766
	inntekt	- 29 321	- 23 697	- 5 624		- 23 697	- 23 685
	netto	5 019	6 061	- 1 042	-17,19 %	6 311	4 081
PERSONAL OG SERVICE	utgift	17 515	16 676	839		17 176	18 096
	inntekt	- 4 389	- 3 608	- 780		- 3 608	- 4 412
	netto	13 126	13 068	58	0,45 %	13 568	13 684
ØKONOMI	utgift	15 658	15 965	- 307		16 065	15 386
	inntekt	- 2 777	- 2 758	- 19		- 2 758	- 2 823
	netto	12 881	13 207	- 326	-2,47 %	13 307	12 563
PLAN OG NÆRING (PLN)	utgift	4 959	4 534	425		4 534	7 664
	inntekt	- 1 900	- 652	- 1 248		- 652	- 1 853
	netto	3 059	3 882	- 822	-21,19 %	3 882	5 811
eSTAB	utgift	2 732	4 508	- 1 776		4 508	5 267
	inntekt	- 2 732	- 4 508	1 776		- 4 508	- 4 847
	netto						420
KOMMUNIKASJON OG SERVICE	utgift	12 117	11 720	397		11 420	10 974
	inntekt	- 2 881	- 2 610	- 271		- 2 610	- 3 063
	netto	9 236	9 110	126	1,38 %	8 810	7 912
OVERORDNET LEDELSE	utgift	3 267	3 232	35		3 232	5 525
	inntekt	- 21	- 76	55		- 76	- 289
	netto	3 246	3 155	90	2,87 %	3 155	5 235
SUM HOP ORDINÆRE ENHETER		46 567	48 483	- 1 916	-3,95 %	49 033	49 705
IKT	utgift	32 053	30 332	1 721		30 332	31 620
	inntekt	- 221		- 221			- 276
	netto	31 831	30 332	1 500	4,94 %	30 332	31 344
POLITISKE STYRINGSORGANER	utgift	11 926	10 451	1 476		10 641	9 175
	inntekt	- 72	- 34	- 38		- 34	- 57
	netto	11 854	10 417	1 437	13,80 %	10 607	9 118
TILSKUDD TIL INTERKOMMUNALE SELSKAPER	utgift	47 249	44 811	2 438		44 811	44 186
	inntekt	- 5 319	- 4 635	- 684		- 4 635	- 4 727
	netto	41 930	40 176	1 754	4,37 %	40 176	39 459
SENTRALE RESERVER/FELLES AVSETNINGER	utgift	- 14 306	11 044	- 25 350		11 201	4 734
	inntekt	- 6 300	- 7 904	1 604		- 7 904	- 22 154
	netto	- 20 606	3 139	- 23 746	-756,41 %	3 297	- 17 420
SKATT, RAMMETILSKUDD, FINANS	utgift	238		238			212
	inntekt	- 24		- 24			- 22
	netto	214		214			189
SUM HOP FELLES POSTER		65 223	84 064	- 18 841	-22,41 %	84 412	62 691
SUM HOP TOTAL		111 789	132 547	- 20 757	-15,66 %	133 445	112 396

Tabell 9.1.1 Økonomisk resultat. Mindreforbruk oppgitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn.

Samlet har HOP et mindreforbruk på kr 20,8 mill. Dette utgjør 15,7 % av netto ramme, noe som ikke er i tråd med målsettingen om at et mindreforbruk ikke skal overstige 3 % av netto ramme. Det er særlig de to enhetene og sentrale reserver/avsetninger som har store besparelser som bidrar til det store mindreforbruket på området. Samtidig har politiske styringsorganer et merforbruk på 13,8 %.

Budsjettområde for skatt, rammetilskudd og finans er omtalt i kapittel 5 og omtales ikke videre her.

Avviket for de øvrige enhetene er nærmere kommentert i avsnittene som følger pr enhet.

9.2 Areal og landbruk (AREAL)

Areal og landbruk består av avdelingene Regulering, Byggesak, Geodata og Landbruk.

Regulering har ansvar for detaljreguleringsplaner. Byggesak har, i tillegg til saksbehandling av alle innkomne byggesaker, også ansvar for delesaker. Geodata har ansvar for kart- og oppmålingsforretninger, oppdeling i eierseksjoner og er kommunens lokale matrikelmyndighet. Landbruk har forvaltningsoppgaver knyttet til landbruk for både Ullensaker og Gjerdrum kommune og har i tillegg ansvar for viltforvaltning i begge kommunene. Ullensaker er vertskommune for det interkommunale byggetilsynet på Øvre Romerike, som har tilsyn med byggetiltak, produkter og foretak som ansvarsfelt.

BRUKERE - AREAL

Resultatmål	Mål 2015	Resultater		
		2013	2014	2015
Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnitt	Saksbehandlingstid lik eller bedre enn sammenliknbare kommuner			
	Gjennomføre 20 tilsyn		21	28
	Gjennomføre/avslutte adresseringsprosjektet		ferdig	
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	Forbedring av enhetens kvalitetssikring.	Omtalt i tekst		
	Raskere tilbakemelding og heve kvaliteten på byggesakene.	Omtalt i tekst		
	Døgnåpen forvaltning gjennom videreutvikling av digitale tjenester	Omtalt i tekst		
Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling	Brukerundersøkelse gjennomføres hvert tredje år med høyere deltakelse enn foregående år. Følges opp med forbedringstiltak i handlingsplan.	Omtalt i tekst		
	Kveldsmøter med publikumsveiledning fra alle avdelinger på enheten	Omtalt i tekst		
	Øke score på relevante spørsmål fra enhetens brukerundersøkelse.	Omtalt i tekst		

Tabell 9.2.1 Resultat Brukere Areal og landbruk

Saksbehandlingstid og raskere saksbehandling:

Se kommentarer til saksbehandlingstid under avsnitt om nøkkeltall/produksjonstall.

Kvaliteten på byggesakene:

Det er fortsatt en utfordring at en stor del av byggesøknadene kommunen mottar er mangelfulle. Hele 51 % (250 av 485) av byggesakene kommunen mottok og behandlet som var i samsvar med arealplan var så mangelfulle at kommunen måtte be om tilleggsdokumentasjon. Dette bidrar nok igjen til en kundeopplevelse av lang saksbehandlingstid, selv om fristene ikke løper før søknadene er komplette.

Hele 60 % av dispensasjonssøknadene var så mangelfulle at det måtte bes om tilleggsdokumentasjon.

Enheten mangler et godt verktøy til å registrere saksbehandlingstid. Dette blir tema i 2016, bl. a. med fokus på mulighetene i dagens sak-arkivsystem.

Tilsyn:

Antall gjennomførte tilsyn er 35 % over måltallet. Alle tilsynene er gjennomført av Byggetilsynet.

Adresseprosjektet ble ferdigstilt i 2014 og ressursene benyttes til den løpende oppdatering og vedlikehold av adresser.

Forbedring av enhetens kvalitetssikring:

Arbeidet med nytt kvalitetssystem og kommunens avvikssystem er den viktigste arenaen for gjennomgang av enhetens prosesser og kvalitetssikring.

Døgnåpen forvaltning gjennom videreutvikling av digitale tjenester:

Ingen nye tiltak er igangsatt i 2015. Dette krever omforente prioriteringer mellom enheten/ tjenesteområdet, DGI og kommunens Arkiv/saksbehandlingsenhet. Det er stort potensial for utvikling av digitale tjenester på teknisk område.

Kveldsmøter/åpne møter, andre publikumstiltak gjennomført i 2015:

- Åpent møte om områdeplan for Dyrskueplassen i forbindelse med offentlig ettersyn.
- Informasjonsmøte om vannforvaltning, hovedtema forurensning av vassdrag og tiltak for å redusere avrenningen fra landbruket: Primært for grunneiere og andre i Hurdal/Vorma vassdraget.
- Bidrag på våronnmøte i regi av Ullensaker bondelag i samarbeid med de andre aktører.

MEDARBEIDERE - AREAL

Resultatmål	Mål 2015	Resultater			
		UK 2013	UK 2014	UK 2015	Landet 2015
Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	≥ 4,6	Ikke målt	4,0	Ikke målt	4,6
Sykefraværet reduseres fra foregående år.	<3,7 %	*	3,7 %	5,7 %	IA

Tabell 9.2.2 Resultater for medarbeidere

Sykefraværet på enheten var på 5,7 % i 2015. Dette er hele 2 %-poeng mer enn i 2014. Mye av fraværet er sykemeldt fravær. Enheten har i 2015 vært preget av skifte av enhetsleder, og dermed noe sviktende kontinuitet i sykefraværsoppfølgingen. I 2016 vil enhetsleder i større grad bistå avdelingslederne i nærværarbeidet. Det er satt større fokus på forebygging av sykefravær. Målet for 2016 er på 3,5 %.

ØKONOMI – AREAL

Enhet	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
AREAL OG LANDBRUK	utgift	34 340	29 758	4 582		30 008	27 766
	inntekt	- 29 321	- 23 697	- 5 624		- 23 697	- 23 685
	netto	5 019	6 061	- 1 042	-17,2 %	6 311	4 081

Tabell 9.2.3 Økonomisk resultat Areal og landbruk. Mindreforbruk oppgitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Målsetting	Resultatmål	Resultater		
		UK 2013	UK 2014	UK 2015
Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	Avvik fra budsjettert nettoramme skal ligge mellom et mindreforbruk på 3 % og et merforbruk på 0,5 %	-18,5 % Mindreforbruk	-34,0 % Mindreforbruk	-17,2 % Mindreforbruk

Tabell 9.2.4 Resultatutvikling siste 3 år i %

Regulering: I 2015 var det stor aktivitet og mange reguleringsplaner ble lagt ut til offentlig ettersyn, hvilket har generert større inntekter en forventet for denne tjenesten. Kommunen fikk i 2015 krav om tilbakebetaling av gebyr på i overkant av 0,8 mill for regulering av Jessheim videregående skole fra Akershus Fylkeskommune. Regulering har likevel et mindreforbruk på 1,034 mill. Dette skyldes merinntekter på 0,8 mill til tross for tilbakeføring av gebyr til AFK på 0,8 mill, samt mindreforbruk på kostnader på 0,2 mill; Besparelser i hovedsak på annen lønn og godtgjørelse og konsulenttjenester.

Byggesak: Inntektene på selvkostområdet Byggesak ligger i 2015 nærmere 5,3 mill over budsjett. Dette skyldes et stort antall ferdigbehandlede saker, samt at antall og type saker er noe utfordrende å budsjettere omfanget på. 4,7 mill er avsatt på selvkostfond for 2015. Saldo på selvkostfondet på Byggesak er pr. 01.01.16 på 6,356 mill.

Geodata: Det er brukt 0,7 mill mindre av bundet fond enn budsjettet. Dette skyldes at Geodata har hatt merinntekter på 0,4 mill og mindretgifter på 0,3 mill. Saldo på selvkostfondet på Geodata er 01.01.2016 på 0,478 mill.

Landbruk: Mindreforbruket på Landbruk er i all hovedsak knyttet til mindreforbruk på lønn. Grunnen til dette er endringer i bemanningen på landbrukskontoret gjennom året.

NØKKELTALL – AREAL

Utvalgte nøkkeltall og produksjonsdata	2013	2014	2015	Tall fra sammenlignbar gruppe	Navn på sammenlignbar gruppe		
Produktivitet fra kostra							
Saksgebyr enebolig	15 000	17 100	17 955	Det er pr nå ikke publisert tall for kostragruppe 13 på dette området, se tekst for sammenligning med andre kommuner i Akershus			
Gebyr oppmålingsforretning 1000 m2	16 813	17 340	19 095				
Gj.sn. saksb.tid, vedtatte regplaner (kompl.planf til sluttvedtak)	258	218	295				
Saksgebyret for privat forslag til reg. plan, jf. kostrarapportering	121 820	126 394	130 532				
Andre nøkkeltall							
Tilgjengelighet, timer pr uke Byggesak oppmøtetid for kunder/telefon*	6	6/8*	6/11*				
Gjennomsnittlig brukertilfredshet		ikke målt	ikke målt				
Igangsatte boenheter	352	203	357				
Fullførte boenheter	430	285	395				
Antall tilsynssaker	38 / 17	36	28				
Utførte oppmålingsforretninger	134	109	122				
Etablering av eierseksjoner	448	167	314				
Antall vedtatte detaljreguleringsplaner	9	16	9				
Dispensasjonssaker § 19 fra kommuneplan	19		16				
Søknader om produksjonstilskudd jordbruk	55** + 216***	50**+ 210***	50** + 204***				
Lovforvaltning jord og skog, antall saker	48	38	39				
Viltsaker (behandlet i Viltneimnda)	11	9	8				
Søknader om SMIL- tiltak, inkludert dreneringssaker	40	41	51				
Søknader om miljøtiltak i jordbruket (RMP)	134	125	128				
Næringsutvikling - antall søknader BU-fond	10	5	7				

Landbruksdata gjelder ikke Gjerdrum

* dvs 6 timer oppmøtetid for publikum, + 11 timer telefontid. Tilgjengelighet på epost: 37,5 t.

** Gjelder søknadsomgangen i januar, antall husdyrprodusenter

*** Gjelder søknadsomgangen i august, produksjonstilskudd

Tabell 9.2.5 Nøkkeltall Areal og landbruk

Det er ikke publisert sammenlignbare tall for Kostragruppe 13 for nøkkeltallene for enheten. Det er tilgjengelig tall fra kommuner på Romerike som brukes som en sammenligning mot Ullensaker.

Gebyrnivå

Oppføring av enebolig:

Gebyret for oppføring av enebolig i Lørenskog ligger 113 % over nivået i Ullensaker, mens gebyret i Skedsmo er 40 % høyere. Sammenlignet med Nannestad og Eidsvoll er gebyret i Ullensaker ca. 2.000 kr. høyere.

Oppmåling, eneboligtomt:

De fleste kommunene på Romerike som det er publisert tall for ligger på +/- 19 000 kr. for en standard oppmålingsforretning, bortsett fra Lørenskog der gebyret er 50 % høyere enn Ullensakers gebyr som er på 19.095 kr.

Saksbehandlingsgebyr for private reguleringsplanforslag:

Ullensakers gebyr på 130.532 er i overkant av gebyret til de omkringliggende kommuner, mens gebyret er betydelig lavere enn Skedsmo, Lørenskog, Asker og Bærum som ligger fra 284.000 til 375.000. Gebyret i Oslo kommune er 156.688.

SaksbehandlingstidPrivate reguleringsplaner:

For 2015 brukte Ullensaker 50 % flere dager enn Lørenskog, men 30 % færre enn Skedsmo. Nes kommune brukte igjen 30 % færre dager enn Ullensaker. Dette vil variere, avhengig bl.a. av kompleksiteten i planene.

Opprettelse av ny grunneiendom:

Gjennomsnittstiden i Ullensaker var 90 dager i 2015. Dette er relativt mye høyere enn andre kommuner i vår region: Lørenskog, Skedsmo, Nes og Asker brukte om lag 50 % kortere tid enn Ullensaker. Det kan være mange grunner til lang saksbehandlingstid, bl.a. uenighet mellom partene. I forbindelse med gjennomgangen i 2016 på saksbehandlingstid og gebyrsatser vil det bli sett spesielt på årsaker til tidsforbruket i slike saker.

ProduksjonstallOppmåling

Det ble i 2015 gjennomført 122 oppmålingsforretninger mot 109 i 2014. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2015 for opprettelse av ny grunneiendom var 108 dager mot 93 dager i 2014, og 105 i 2013. Det ble til sammen opprettet 314 eierseksjoner.

Det ble mottatt 34 begjæringer om oppdeling i eierseksjoner mot 24 i 2014. I 32 av sakene måtte kommunen be om ytterligere dokumentasjon eller returnere sakene fordi de var ufullstendige.

Det ble opprettet 627 nye adresser og 827 eiendommer fikk endret adresser. Dette er en kontinuerlig prosess og må prioriteres for å holde en god kvalitet. I samarbeid med Kulturenheten blir prosessen for vegnavnsetting og adressering lagt om i 2016, ved at alle berørte skal motta direkte informasjon om vegnavnendringer når vegnavnsak igangsettes hos Kulturenheten.

Byggetilsyn

Kommunen er vertskommune for det interkommunale byggetilsynet på Øvre Romerike. Det ble gjennomført 55 tilsyn av forskjellige slag (revisjon, dokument- og inspeksjonstilsyn) med byggesaker i tilsynsdistriktet i 2015. Målet var 50 tilsyn. Tilsynene fordeler seg slik på de ulike kommunene:

Kommune	Deltakelses- %	Antall planlagte tilsyn	Antall gjennomførte tilsyn	Avvik	Kommentarer
Gjerdrum	6	3	1	-2	<i>Avvik mellom planlagte tilsyn og gjennomførte tilsyn skyldes at kommunene i ulik grad er aktive med å melde inn aktuelle tilsynsobjekt.</i>
Ullensaker	34	17	28	11	
Nes	21	11	11	0	
Eidsvoll	24	12	6	-6	
Nannestad	12	6	9	3	
Hurdal	3	1	0	-1	
Totalt	100	50	55	5	

Eidsvoll kommune valgte å gå ut av samarbeidet fra 1.1.2016. Nes kom med i 2015. Byggetilsynskontoret er bemannet med 2 årsverk, og skal dekke 5 kommuner med tilsammen nærmere 75 000 innbyggere. Plan- og bygningsloven ble endret fra 1.1.2016. Endringene innebærer bl. a. at kommunene i ennå større grad skal føre tilsyn i byggesakene.

Landbruk

Ullensaker kommune overtok fra 1.oktober 2015 forvaltningsansvaret for landskapsvernområder og naturreservater i kommunen. I den forbindelse ble det i budsjettprosessen for 2016 innvilget midler tilsvarende en 50 % stilling til å følge opp dette arbeidet i tillegg til andre miljørelaterte saker på enheten Areal og landbruk. Rådgiver er nå ansatt for å ivareta disse arbeidsoppgavene.

Landbrukskontoret jobber kontinuerlig med å forbedre vannkvaliteten i våre vassdrag. I den forbindelse deltar landbrukskontoret i faggrupper innenfor Leira, Øyeren og Hurdalvassdraget. Det arbeides med å veilede, informere og kontrollere landbruket i kommunen.

Det arbeides fortsatt med skogtakseringsprosjekt i Ullensaker og Gjerdrum. Dette arbeidet er planlagt ferdigstilt i løpet av 2016.

Kommunen er ansvarlig for å tilby eksamen til de som gjennomfører jegerprøvekurs. Fra 2013 gikk en over fra papir til elektronisk jegerprøveeksamen. Den digitale eksamensformen har vært arbeidskrevende og utfordrende å håndtere. De digitale løsningene er under forbedring. I løpet av 2015 er det avholdt 7 eksamener fordelt på 98 kandidater.

Veterinærvaktordningen for Romerike Vest synes fortsatt å fungere godt.

Strategidokument landbruk ble vedtatt i kommunestyret 27.10.2014. En av konsekvensene av dette arbeidet er etableringen av et «Inn på tunet»-prosjekt i budsjettprosessen for 2015.

«Inn på tunet»- prosjekt:

Hovedmålet med prosjektet er å gi innbyggere/brukere/elever i kommunen et mer allsidig og tilpasset «Inn på tunet»-tilbud for å klare å mestre hverdagens utfordringer på en bedre måte. Prosjektet har ikke finansiert allerede etablerte tilbud. Det ble i 2015 avsatt 250 000,- kr til dette prosjektet, og midlene ble fordelt slik:

Avdeling/skole	Tildelt sum	Antall innbyggere/ brukere/ elever	Gjennomført?
Forebyggende avdeling barn og unge	41 400,- kr	«Feriegruppe» 7 – 9 barn har fått et tilbud i høstferie, juleferie og vinterferie	Ja
Jessheim skole og ressurscenter	60 000,- kr	2 elever har fått 4 timer ukentlig	Ja
Bjørmoen gruppebolig	45 000,- kr	3 brukere, annen hver uke	Ja
JOAS (Jessheim opplæring og aktivitetssenter)	30 000,- kr	Grupper, 4 stk personer pr gang, totalt 14 stk har deltatt	Ja
Rus og avhengighet	73 600,- kr	12 stk nye brukere har fått et tilbud	Ja
Sum	250 000,- kr	Totalt 40 innbyggere/ brukere/ elever	

De foreløpige tilbakemeldingene fra avdelingene/skolene er gode, og man er godt i gang med tildeling av midler for 2016.

Ullensaker kommune har gjort en innkjøpsavtale på innkjøp av «Inn på tunet» tjenester. Det er noe behov for å justere kravspesifikasjonen slik at tilbudene er noe mer tilrettelagt for våre brukere.

9.3 Plan og næring

Plan og næring har ansvar for kommunens overordnede arealplanlegging etter plan- og bygningsloven, dvs. kommuneplanen, kommunedelplaner og områdeplaner, samt annen strategisk planlegging. Enheten hadde 4,5 årsverk og en budsjetttramme på 3,9 mill kr i 2015.

BRUKERE – Plan og næring

Resultatmål	Mål 2015
Tjenestenes omfang / dekningsgrad lik eller bedre enn landsgjennomsnitt	Planprosesser ferdigstilt iht. framdriftsplan med rett kvalitet.
Tjenestenes kvalitet tilfredsstillende kommunale og nasjonale krav	Planprosessene skal utarbeides i dialog med grunneiere/andre berørte, i størst mulig grad innenfor nasjonal regional/politikk.
Brukertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet / referansemåling	Gode resultater innen enhetens ansvarsområde i innbyggerundersøkelsen.

Tabell 9.3.1 Resultater for brukere for Plan og næring

Framdriften for overordnede plansaker har totalt sett vært positiv i 2015. Det har vært lagt vekt på god politisk forankring av arbeidet. Flere viktige planprosesser har passert viktige milepæler. Det må fortsatt arbeides aktivt med å formidle kommunens/regionens behov til statlige/regionale myndigheter for å sikre kommunen et større handlingsrom.

MEDARBEIDERE – Plan og næring

Resultatmål	Mål 2015	Resultater			
		UK 2013	UK 2014	UK 2015	Landet 2015
Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet		Enheten har ikke egne resultater i medarbeiderundersøkelsene.			
Sykefraværet reduseres fra foregående år.	< 6,1 %	*	6,1 %	1,2 %	IA

Tabell 9.3.2: Resultater for medarbeidere for Plan og næring

Enheten har hatt lavt sykefravær i 2015. Det arbeides kontinuerlig med forebyggende tiltak.

ØKONOMI - Plan og næring

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
PLAN OG NÆRING (PLN)	utgift	4 959	4 534	425		4 534	7 664
	inntekt	- 1 900	- 652	- 1 248		- 652	- 1 853
	netto	3 059	3 882	- 822	-21,2 %	3 882	5 811

Tabell 9.3.3 Økonomisk resultat. Mindreforbruk oppgitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Målsetting	Resultatmål	Resultater			
		UK 2013	UK 2014	UK 2015	Landet 2015
Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon	Avvik fra budsjettert nettoramme skal ligge mellom et mindreforbruk på 3 % og et merforbruk på 0,5 %	-22,0 % Mindreforbruk	12,0 % Merforbruk	-21,2 % Mindreforbruk	IA

Tabell 9.3.4: Resultatutvikling siste 3 år i %

Plan og næring har et mindreforbruk på 0,8 mill, et avvik på 21,2 %. Dette skyldes ØRU-prosjektet «Areal- og transportsamarbeid Øvre Romerike» som enheten hadde ansvaret for. Prosjektet har pågått i 2014 og 2015. De fleste utgiftene påløp i 2014, mens tilskuddet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet ble utbetalt i 2015. Merforbruket i 2014 ble ikke overført til 2015, men skulle dekkes inn ved at enheten gikk med et tilstrekkelig mindreforbruk i 2015 til inndekking av merforbruket. Dette er ivarettatt.

NØKKELTALL - Plan og næring

Utvalgte nøkkeltall og produksjonsdata	2013	2014	2015	Tall fra sammenlignbar gruppe	Navn på sammenlignbar gruppe
Andre nøkkeltall					
Netto driftsutg til tilrettelegging og bistand for næringslivet pr innb i kroner	8	20	20	77	KG13
Kommuneplaner og andre overordnede planer	1	4	2	IA	
Høringsuttalelser og større KU-utredninger	1	2	3	IA	

Tabell 9.3.5: Utvalgte nøkkeltall og produksjonstall

Overordnede planer

Enhetens måltall om vedtak av fire overordnede planer ble ikke nådd. Kun kommunedelplanen for Jessheim sørøst og kommuneplanen ble vedtatt 2015. Områdereguleringsplan for Nordre del av Gardermoen næringspark I og områdereguleringsplan for stasjonsområdet og rådhusplassen i Jessheim er ikke vedtatt ved utgangen av 2015.

Kommunedelplanen for Jessheim sørøst og kommuneplanen ble vedtatt av kommunestyret hhv. juni og september 2015. Begge planene har krevd vesentlige ressurser i 2015, det vises også til arbeidet med å løse innsigelser i forkant av vedtak for begge planene. Videre ble områderegeringsplan for Nordre del av Gardermoen næringspark I lagt ut til offentlig ettersyn. Ved årsskiftet pågikk arbeid med å forberede områderegeringsplanen for vedtak, herunder løse innsigelsene fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus og Statens vegvesen.

Områderegeringsplan for stasjonsområdet og rådhusplassen ble fremmet for utleggelse til offentlig ettersyn i april 2015. Hovedutvalget vedtok imidlertid å sende planforslaget tilbake til administrasjonen for utdyping av enkelte problemstillinger. Deler av problemstillingene er knyttet til overordnet trafikkmønster / overordnet vegnettet på Jessheim, og fordrer oppdatering av gatebruksplan for Jessheim. På bakgrunn av dette ble første fase av arbeidet med oppdatering av gatebruksplan, «Overordnet prinsipplan for veg- og gatenettet på Jessheim», startet opp på slutten av året.

Høringsuttalelser

Videre har enheten forberedt kommunens uttalelser til flere større høringer; Samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen, forslag til ny Forskrift om støyforebygging ved Oslo lufthavn, samt høringsuttalelse til Regional plan for areal- og transport i Oslo og Akershus (2014/15). Enheten har også forberedt kommunens uttalelse til diverse mindre høringer; Opphevelse av felles løyvedistrikt (kjøreområde) for drosje i Oslo og Akershus, Fremkommelighetsstrategi for buss i Akershus og Planprogram for Regional plan for klima og energi i Akershus 2015-2030.

Annet

Enheten har vært sekretariat for Næringskomiteen og bistått i oppfølging av Strategidokument for nærings- og kompetanseutvikling.

Enheten har også gjennomført et mindre prosjekt om byutvikling (kompetanse/bevisstgjøring) med tilskudd fra Akershus fylkeskommune. Midlertidig møblering av rådhusplassen på forsommeren 2015 var en del av dette prosjektet. Enheten har i 2015 sluttført arbeidet ØRU-prosjektet «Areal- og transportsamarbeid Øvre Romerike».

9.4 Personal og organisasjonsutvikling

Enheten Personal og organisasjonsutvikling har ansvaret for sentrale funksjoner som bl.a. personalforvaltning (HR), organisasjonsutvikling, IKT, lønn, personaladministrasjon, kompetanse og lærlingeordningen i kommunen. Videre lønnes kommunens hovedverneombud og de hovedtillitsvalgte som har innvilget frikjøpt tid over enhetens budsjett. Enheten yter stab-/ støttetjenester til alle kommunens enheter og rådmann/kommunaldirektører.

Enheten har ikke resultatmål for fokusområde samfunn. Her følger resultatene for de øvrige fokusområdene Brukere, Medarbeidere og Økonomi.

BRUKERE – Personal og organisasjonsutvikling

Resultatmål 2015	Resultater		
	UK 2014	UK 2015	Nasjonalt
Brukertilfredshet med Personal avdelingen bedre enn 4, akseptert 3,5.	4,5	*	4,7

Tabell 9.4.1 Resultater for medarbeidere Personal og organisasjonsutvikling

Målene for fokusområdet brukere ble nådd i 2014. For 2015 er det ikke gjennomført brukerundersøkelser, men dette vil bli gjennomført i 2016.

MEDARBEIDERE – Personal og organisasjonsutvikling

Resultatmål 2015	Resultater			
	UK 2012	UK 2014	UK 2015	Nasjonalt
Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	4,6	4,7	*	2014: 4,6
Sykefraværet reduseres fra foregående år.	4,5 %	2,5 %	2,4 %	-

Tabell 9.4.2 Resultater for medarbeidere Personal og organisasjonsutvikling

Enheten scoret 4,7 på medarbeiderundersøkelsen i 2014 noe som er bedre enn landsgjennomsnittet og slik i tråd med målsettingen. Enheten jobber aktivt for å score enda bedre ved neste måling i 2016. Ut fra kommunens visjon «Sammen vil vi MER» har enheten i fellesskap utviklet handlingsplaner med egne verdier og visjoner. Det arbeides bl.a. med å videreutvikle rutiner og organisering av arbeidsoppgaver.

Enheten har et lavt sykefravær som i tråd med målsetting er redusert fra 2014.

ØKONOMI – Personal og organisasjonsutvikling

Tabell 9.4.3 Økonomisk resultat Personal- og organisasjonsutvikling. Mindreforbruk oppgitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Resultatmål 2015	Resultater		
	UK 2013	UK 2014	UK 2015
Avvik mellom regnskapsmessig og budsjettert nettoresultat skal være mellom et mindreforbruk på 3,0 % og et merforbruk på 0,5 %	5,5 % merforbruk	5,5 % merforbruk	0,4 % merforbruk

Tabell 9.4.4 Resultatutvikling de siste 3 år Personal og organisasjonsutvikling

Samlet har enheten et merforbruk på 0,058 mill, tilsvarende 0,4 %. Dette er innenfor målsettingen i styringskortet om at et merforbruk ikke skal være større enn 0,5 % av netto budsjetttramme.

I KST sak 15/18 «Budsjett 2015 - behov for justering av driftsrammer» fikk enheten redusert sin ramme med 0,5 mill.

Som følge av merforbruk tidligere år og kutt i budsjetttrammen 2015 ble det tatt inn færre lærlinger høsten 2015 enn tidligere for å kunne holde budsjetttrammen. I tillegg har det vært stram økonomistyring på øvrige områder.

I budsjettvedtaket for 2016 har enheten fått tilført 0,5 mill for øke antall lærlinger fra høsten 2016 igjen.

NØKKELTALL – Personal og organisasjonsutvikling

Utvalgte nøkkeltall	2012	2013	2014	2015
Antall lønnslipper*	30 173	31 771	31 218	31 880
Antall tilsettingssaker	457	440	445	446
Antall årsverk hele kommunen	1 537	1 660	1 719	1 749
Antall ansatte hele kommunen	1 897	1 953	2 013	2 029

*I tillegg kommer lønnslipper for eksterne som enheten fører lønn for (ØRB, Kirken og RRI).

Tabell 9.4.5: Nøkkeltall Personal og organisasjonsutvikling

Nøkkeltallene viser økning innenfor alle områdene, bortsett fra antall tilsettingssaker som holder seg stabilt.

9.5 Økonomienheten

Økonomienheten har ansvar for regnskap, skatt, innkreving av utestående krav, budsjettering og rapportering, finansforvaltning, økonomiske analyser/utredninger, innkjøp og internkontroll på økonomiområdet.

BRUKERE – Økonomi

Resultatmål 2015	Resultater			Referansemåling
	UK 2013	UK 2014	UK 2015	
Utføre ettersyn med 5% av kommunens arbeidsgivere i henhold til krav fra SKD	5,25 %	5,41 %	4,92 %	Ikke aktuell
Regnskap og årsrapporter for alle virksomheter avlagt til rett tid og uten vesentlige bemerkninger fra revisjonen	Årsregnskap og årsrapport avlagt innen frist. Ren revisjonsberetning.	Årsregnskap og årsrapport avlagt innen frist. Ren revisjonsberetning.	Årsregnskap og årsrapport avlagt innen frist. Revisjonsberetning ikke klar.	Ikke aktuell
Brukertilfredshet bedre enn landsgjennomsnittet (intern brukerundersøkelse)	*	5,0	*	Nasjonalt snitt 2014: 5,0

Tabell 9.5.1 Resultater for brukere Økonomienheten

Målene for fokusområde brukere i 2015 er i all hovedsak oppnådd. Det vil bli gjennomført intern brukerundersøkelse i 2016 der enheten har som mål å score 5,0 (skala 0-6).

MEDARBEIDERE – Økonomi

Resultatmål 2015	Resultater			Nasjonalt 2014/2015
	UK 2012	UK 2014	UK 2015	
Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	4,9	4,9	*	2014: 4,6
Sykefraværet reduseres fra foregående år.	4,3 %	7,3 %	6,4 %	-

Tabell 9.5.2: Resultater for medarbeidere Økonomienheten

Enheten har nådd målene for sykefravær i 2015 og medarbeider tilfredshet i 2014. Det vil bli gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2016 der enheten har som mål å score bedre enn det nasjonale snittet.

ØKONOMI - Økonomi

Tabell 9.5.3: Økonomisk resultat Økonomienheten. Mindreforbruk oppgitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Resultatmål 2015	Resultater		
	UK 2013	UK 2014	UK 2015
Avvik mellom regnskapsmessig og budsjettert nettoresultat skal være mellom et mindreforbruk på 3,0 % og et merforbruk på 0,5 %	-5,2% mindreforbruk	-4,7% mindreforbruk	-2,5% mindreforbruk

Tabell 9.5.4: Resultatutvikling de siste 3 år Økonomienheten

Enhetens resultat for 2015 ligger innenfor målet i styringskortet for 2015 med et mindreforbruk på 2,5 % i forhold til netto budsjetttramme. Dette tilsvarer et mindreforbruk på 0,3 mill kr. Mindreforbruket skyldes at enheten ikke har hatt full bemanning hele året, samt at sykefravær ikke er erstattet fullt ut med bruk av vikarer eller overtid.

NØKKELTALL – Økonomi

Utvalgte nøkkeltall	2012	2013	2014	Mål 2015	2015
Innfordret restskatt i % av utskrevet	91,9 %	90,9 %	89,2 %	91,7 %	92,4 %
Innfordret forskuddsskatt i % av utskrevet	98,4 %	98,7 %	98,8 %	98,4 %	98,6 %
Innfordret skattetrekk i % av utskrevet	99,8 %	99,8 %	99,9 %	99,9 %	100,0 %
Innfordret resterende skatt i % av utskrevet	98,7 %	95,8 %	99,2 %	91,7 %	92,5 %
Innfordret arbeidsgiveravgift i % av utskrevet	99,7 %	99,7 %	99,9 %	99,7 %	99,9 %
Samlet innkrevet skatt (mrd kr)	4,8	4,7	5,05	5,2	5,1
Antall ettersyn	62	62	66	64	63

Tabell 9.5.5: Nøkkeltall Økonomienheten

Målene for innfordring utarbeides i samarbeid med skatt Øst. Oversikten ovenfor viser at målene er nådd på de aller fleste områder. Unntaket er et mindre avvik på samlet innkrevet skatt (0,1 mrd kr) samt på antall gjennomførte ettersyn (avvik = 1).

9.6 Kommunikasjon og service

Staben Kommunikasjon og service ble opprettet i 2014 og er ansvarlig for politisk sekretariat, servicetorg, sentralbord, dokumentsender, beredskap, IKT og kvalitetssystem. I tillegg er enheten ansvarlig for kommunikasjon med brukerne av kommunens tjenester både i form av utforming av internettsider, utsendt informasjon og via media.

BRUKERE – Kommunikasjon og service

Resultatmål 2015	Resultater	
	2014	2015
Nedgang i antall henvendelser til servicetorg på telefon	85 494	74 239
Økt trafikk på nettsider	324 612	310 851
Økt bruk av elektroniske skjema	6 215	6 462
Antall prosedyrer i kvalitetssystemet øker	145*	306*
Antall avvik som rapporteres i kvalitetssystem øker	42**	604**

*) totalt antall prosedyrer i kvalitetssystemet

**) antall meldte avvik.

Tabell 9.6.1: Resultater for brukere Kommunikasjon og service

I henhold til målsettingen er det en liten nedgang i antall henvendelser på telefon fra 2014, en reduksjon på 13 %. Antall besøkende til nettsidene har gått ned, mens økter og sidevisninger har gått opp. Dette indikerer at selv om færre besøker nettsidene, bruker de som besøker oss lenger tid på besøkene. Kommunen har for 2016 satt i gang et arbeid med kommunens innbyggerportal for å gjøre digital kommunal informasjon lettere tilgjengelig.

Arbeid med kontinuerlig forbedring og kvalitetssystemet har hatt god fremdrift i 2015. Antall prosedyrer som er på plass har økt vesentlig. Det samme har rapportering av avvik. Det er viktig å presisere at økt antall rapporterte avvik ikke vil si at det er en økning i antall avvik i kommunen. Dette betyr at de avvikene kommunen har rapporteres, noe som er viktig i forhold å kunne sette i verk riktige tiltak. Av de 604 avvikene som er rapportert for 2015, er 564 lukket. Det arbeides videre med å lukke de tiltak som fortsatt er åpne.

MEDARBEIDERE – Kommunikasjon og service

Resultatmål 2015	Resultater			
	UK 2012	UK 2014	UK 2015	Nasjonalt
Medarbeidertilfredshet lik eller bedre enn landsgjennomsnittet	*	*	*	2014: 4,6
Sykefraværet reduseres fra foregående år.	*	5,2 %	3,3 %	-

* Enheten ble opprettet høsten 2014 og har ikke resultater fra medarbeider undersøkelsen i 2012 og 2014.

Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres annethvert år og skal gjennomføres i 2016. Skala er 0-6.

Tabell 9.6.2 Resultater for medarbeidere for Kommunikasjon og service

Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres annethvert år og ble ikke gjennomført i 2015. Staben ble opprettet høsten 2014 og har derfor ikke resultater fra medarbeiderundersøkelsen fra tidligere år. Det vil bli gjennomført medarbeiderundersøkelse for enheten i 2016 der målsettingen er en score på 4,7 som er noe høyere enn det nasjonale resultatet i 2014 på 4,6.

Som tabellen viser er sykefraværet lavt i 2015 med 3,3 %. Dette er en reduksjon fra 2014 og er slik i henhold til målsettingen.

ØKONOMI – Kommunikasjon og service

Enheter	Tall i 1000 kr	Regnskap 2014	Justert budsjett 2014	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013
KOMMUNIKASJON OG SERVICE	utgift	10 974	9 228	1 747			
	inntekt	- 3 063	- 1 484	- 1 579			
	netto	7 912	7 744	168	2,2 %		

Tabell 9.6.3 Økonomisk resultat for Kommunikasjon og service. Mindreforbruk oppgitt med negativt fortegn, merforbruk uten fortegn

Resultatmål 2015	Resultater		
	UK 2013	UK 2014	UK 2015
Avvik mellom regnskapsmessig og budsjettert nettoresultat skal være mellom et mindreforbruk på 3,0 % og et merforbruk på 0,5 %	*	- 2,2% mindreforbruk	1,4% merforbruk

Tabell 9.6.4: Resultatutvikling siste 3 år i %

Enheten har et merforbruk på 0,126 mill i 2015 noe som utgjør 1,4 % av netto ramme. Dette er noe mer enn målsettingen i styringskortet på at merforbruk ikke skal utgjøre mer enn 0,5 % av netto ramme.

Staben fikk tilført 0,3 mill i 1.tertial rapporteringen for å styrke budsjettet knyttet til porto/utsending/kontorutgifter ved Dokumentsenteret. Dette har imidlertid vist seg å ikke være tilstrekkelig i forhold til faktisk økt aktivitet og dermed forbruk.

Fra 2015 overtok staben ansvar for utgifter til felles beredskap i 2015 (ca 0,1 mill) uten at det fulgte budsjettmidler med. Dette er også med på å forklare merforbruket.

For 2016 er budsjettet styrket med 0,2 mill i tillegg til de 0,3 mill som ble tilført i 2015. Dette kan være tilstrekkelig til at målsetting i 2016 om økonomisk balanse pr årsslutt blir nådd. Budsjettsituasjonen er likevel svært stram for 2016.

NØKKELTALL – Kommunikasjon og service

Utvalgte nøkkeltall	2012	2013	2014	2015
Innbyggerportal – Antall unike besøkende		215 000	325 000	310 851
Chat henvendelser		438	463	382
Bevillingssaker totalt		567	554	887
Antall inngående og utgående dokumenter	52 279	70 000	59 010	67 650
Antall telefonhenvendelser	100 000	88 000	85 494	74 239
Tilbake-ring (antall ubesvarte telefoner som blir satt tilbake til sentralbord)			4 468	21 010
Antall saker til politisk behandling	1 208	1 200	909	906

Tabell 9.6.5 Nøkkeltall for Kommunikasjon og service

Antall skjenkebevillings-saker har økt vesentlig fra 2014 til 2015. Kommunen har en bevisst strategi på at brukere i større grad skal søke informasjon om kommunen via internett i stedet for på telefon. I tråd med dette er antall telefonhenvendelser redusert de siste årene. Antall tilbake-ring (ubesvarte telefoner som blir satt tilbake til sentralbord) er økt betraktelig, noe som er motsatt utvikling enn ønsket. I løpet av 2016 vil det bli iverksatt tiltak for å snu denne utviklingen. I styringskortet for 2016 er det tatt inn en målsetting om at antall tilbake-ring skal være mindre enn 4000.

Tabellen over viser også at antall unike besøkende til kommunens nettsted har gått noe ned. Det er ikke tydelig hva årsaken til denne nedgangen er, men det er en kjensgjerning at kommunens innbyggerportal er lite tilgjengelig. Kommunen har for 2016 satt i gang et arbeid med kommunens innbyggerportal for å gjøre den digitale kommunale informasjon lettere tilgjengelig.

9.7 eStab

eStab ble etablert pr. 1. juli 2011 som en felles IKT strategi- og bestillerenhet for kommunene Eidsvoll, Nes, Gjerdrum, Nannestad, Hurdal og Ullensaker. Ullensaker var vertskommune.

Fra 01.07.15 ble eStab overført til DGI. For første halvår ble deltager kommunene fakturert i henhold til vertskommune avtalen. I tillegg er det foretatt et økonomisk sluttoppgjør mot DGI slik at regnskapsmessig nettoresultat er 0, i tråd med budsjettet nettoresultat.

9.8 Rådmannens stab

Rådmann med stab omfatter rådmannen og juridisk rådgiver i tillegg til fellesutgifter knyttet til ulike abonnementer, medlemskontingenter og konsulentbruk.

Enheten er ikke en resultatenhet med resultatmål, men omfatter budsjett og regnskap for Rådmannens stab.

Det økonomiske resultatet for 2015 viser et merforbruk på 0,090 mill i 2015. Merforbruket skyldes at faktisk lønnsvekst de siste årene har vært høyere enn kommunal deflator som benyttes for justering av budsjetttrammen hvert år. Rammen for 2016 er ikke justert i henhold til faktisk lønnsvekst, noe som tilsier en svært stram økonomisk situasjon for staben også i 2016.

9.9 Fellesposter innen overordnet planlegging

IKT

Ansvarsområdet er ikke en resultatenhet med resultatmål, men omfatter budsjett og regnskap knyttet til overføringene til DGI. I tillegg kommer kommunens egne utgifter som oppslag på innholdstjenester og for programvareleverandører i form av lisenser og vedlikeholdsavtaler. IKT-området dekker også felleskostnadene for vedlikehold av det lokale IKT-utstyret og nettverket samt alle utgiftene rundt telefoni/tellerskritt for den bruken som går over IP-telefon/sentralbord.

Økonomisk resultat for området viser et merforbruk på kr 1,5 mill i 2015. Dette utgjør 4,9 % av netto ramme. Merforbruket skyldes at opprinnelig vedtatt budsjett for kjøp av tjenester fra DGI ikke var i tråd med Ullensaker sin andel av DGI sitt vedtatte budsjett. Merforbruket er i tråd med prognosen i rapporteringen både for 1. og 2. tertial 2015.

For 2016 budsjettet er det lagt inn en styrking med kr 1,5 mill i tillegg til deflator for å ta høyde for underbudsjetteringen i 2015. Totalbudsjettet for ansvarsområdet er kr 32,6 mill i 2016. DGI har budsjettet med kr 32,2 mill for Ullensaker sin andel i 2016.

Det gjenstår da kr 0,45 mill til å dekke andre IKT utgifter til kommunen. I 2015 utgjorde disse utgiftene ca kr 0,7 mill. Det gir en utfordrende økonomisk situasjon for ansvarsområdet i 2016.

Politiske styringsorganer

Ansvarsområdet er ikke en resultatenhet med resultatmål, men omfatter budsjett og regnskap knyttet til politiske styringsorganer, eldreråd og valg. Dette inkluderer i hovedsak utgifter for lønn og møteutgifter/møtegodtgjørelse/kurs/reiser til folkevalgte samt utgifter knyttet til arrangering av valg.

Det økonomiske resultatet viser et merforbruk på kr 1,4 mill i 2015. Dette utgjør 13,8 % av netto ramme. Merforbruket skyldes i hovedsak høyere lønn/møtegodtgjørelse til politikere enn budsjettet. Ca 1 mill av merforbruket er knyttet til etterlønn og opplæring av folkevalgte som følge av valget. I tillegg er møtegodtgjørelsen økt vesentlig mer enn den generelle lønns- og prisveksten de siste årene.

Rammen for 2016 er ikke justert for at sats for at møtegodtgjørelsen øker mer enn kommunal deflator. Dette tilsier en stram økonomisk situasjon det kommende året.

Sentrale reserver

Under sentrale reserver ligger restavsetninger for pensjonspremier, premieavvik, personforsikringer og HOP's reserve. Området viser et mindreforbruk på 23,7 mill kr i 2015. I 2. tertial ble det rapportert en prognose på området på 6,2 mill. Når det faktiske mindreforbruket ble betydelig lavere skyldes det at pensjonskostnad for ansatte som har sin pensjonsordning i SPK ble 10 mill lavere enn prognosene fra SPK skulle tilsi. Dette er nærmere omtalt under kapittel 5. I tillegg er det en besparelse på personforsikringer på 2,8 mill som følge av for høyt budsjett.

Det er på området også tapsført utestående sykkelønsrefusjoner. Kommunen gikk over til nytt lønssystem i mars 2013. I overgangen til nytt lønssystem har det vært utfordrende å følge opp utestående sykkelønsrefusjoner i det gamle systemet. I løpet av 2015 har gamle sykkelønsrefusjoner vært gjennomgått og det har vært nødvendig å tapsføre en del utestående krav, til sammen 1,653 mill. Siden tapsføringene knytter seg til gamle refusjoner har tapsføringer vært foretatt på overordnet nivå, da forholdene som har forårsaket tapsføringen har vært utenfor enhetenes styring. Arbeidet med gjennomgang av sykkelønsrefusjoner fra det gamle systemet slutføres i løpet av 2016.

Interkommunale selskaper mm

Enheten er ikke en resultatenhet med resultatmål, men omfatter budsjett og regnskap for følgende områder:

- KS kontingenter/OU midler
- Interkommunal arbeidsgiverkontroll
- Tilskudd ØRU
- Tilskudd Den norske kirke
- Tilskudd andre trossamfunn
- Romerike Revisjon IKS (RRI)
- Øvre Romerike Brann og redning (ØRB IKS)

Enhetens resultat for 2015 er et merforbruk på kr 1,754 mill. Dette utgjør 4,4 % av netto ramme.

Det har fra 2.tertial vært rapportert et forventet merforbruk. 1 mill av merforbruket skyldes avviklingskostnader til Øvre Romerike Revisjonsdistrikt som først ble vedtatt i juni 2015. Dette vil være en engangsutgift som ikke har videre konsekvenser i 2016.

Videre er det en økning i tilskudd til andre trossamfunn som medfører et merforbruk på ca 0,6 mill. Tabellen under viser avvik mellom budsjett og regnskap for alle områdene:

	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Avvik Budsjett - Regnskap 2015
Tilskudd, kontingent m.v.			
KS Kontingent/OU midler	1 577 742	1 083 748	493 994
Interkommunal arbeidsgiver kontroll	1 440 100	1 440 000	100
Tilskudd ØRU	832 450	830 000	2 450
Tilskudd Den norske kirke	13 935 500	13 935 500	0
Tilskudd andre trossamfunn	1 683 000	1 105 640	577 360
Andre tilskudd	58 094	257 500	-199 406
Regnskapsstjeneste til Den norske kirke	-176 500	-176 501	1
Romerike Revisjon IKS	3 881 276	2 908 000	973 276
Brannvesen	18 799 150	18 792 137	7 013
Feiervesen	-100 919	0	-100 919
SUM TOTAL ansvar 95 IKS m.v.	41 929 894	40 176 025	1 753 869

I budsjettet for 2016 er rammen for budsjettområdet økt med kr 1 mill utover tillegg for lønns- og prisvekst for å kompensere for en fortsatt forventning om økning i tilskudd til andre trossamfunn.